הארץ

1.40 ש"ח יום ב', ד' בטבת התשמ"ט, 12 בדצמבר VOL.69/21091 DECEMBER 12 1988

עסקים מעל הים

אנשי עסקים נפגשים לצהריים במסעדת העסקים היחידה בעיר.

טקסידו מעל הים.

מרכז הטקסטיל, רח' קרמן 2, ת"א טל. 03-664505

הרמטכ"ל על הפשיטה בנועיימה (עמ' 2)

הצעה: לכונן משמר אזרחי ביישובי הערבים (עמ' 3)

ביהמ"ש העליון מרחיב סמכויות חוקרים (עמ' 4)

להט: לעיריה מגיע פרס על הטיפול בחנייה (עמ' 4)

מטוס סיוע התרסק בארמניה (עמ' 5)

בגליון זה 14 עמודים

שמיר הינחה את צוות הליכוד לא להבטיח לפרס את תיק החוץ

בפגישת שירנה: פרס אינו מוכן לוותר על תיק החוץ, חרף לחץ מרבית השרים למעט נבון ● אמש חודש המו"מ בנושאי ● הצוותים סיכמו כי תינתן קדימות למו"מ המדיני וייקבע לוח זמנים לשינוי שיטת הבחירות ● נציגי העבודה: לא ניתן חופש הצבעה בנושא מיהו יהודי

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

בין הליכוד למפלגת העבודה חודש אמש בחשאיות מרובה המו"מ להקמתה של ממשלת אחדות לאומית.

בעוד הדוברים הראשיים של הליכוד ומפלגת העבודה טוענים, כי הפגישה הראשונה בין שתי המפלגות תתקיים רק היום, נועדו הצוותים לשיחה ראשונה בת שעתיים בלשכתו של השר משה ארנס ביום שלישי המורחות. שרי מפלגת העבודה, שהתכנסו אמש בלשכת שר החוץ בירושלים, שמעו דיווח ראשוני על דרישות הליכוד.

שרי המערך לא קיבלו בשלב זה החלטה על התיק אותו ידרשו מנציגי הליכוד, אך החליטו לדרוש כבר הבוקר הבהרות, איזה מנגנוני פיקוח יהיו למפלגה אותה, כאשר תוותר על התיק הבטחון. למשל, ראשות ועדת הכספים למערך תמורת תיק האוצר לליכוד וכו'.

רוב שרי המערך התבטאו בזכות קבלת תיק האוצר. רק השרים עזר וייצמן ויצחק נבון דיברו בזכות השארת תיק החוץ בידי מפלגת העבודה.

פגישת שרי מפלגת העבודה, נמשכה אמש כשלוש שעות עד אחרי חצות. בישיבה נבחנו שלושה עקרונות יסוד שיהוו את צוות המו"מ של המערך: תהליך מדיני נמרץ, סטטוס קוו בנושא הדתי, וקידום נושא שינוי שיטת הבחירות. מסיכום דבריו של פרס בישיבה ניתן היה להבין כי בשלב זה הוא אינו מוכן לוותר על תיק החוץ.

בשיחה, הראשונה אמש בין נציגי הליכוד ומפלגת העבודה, שנמשכה כשעתיים התמקדה בעיקר לסדרי נוהל של המו"מ. הבהירו שלושת נציגי הליכוד, השרים משה ארנס, משה קצב וח"כ דן מרידור, כי הליכוד מוכן להתחיל את המו"מ בדיוק מנקודה בה נפסקו השיחות לפני כעשרה ימים. עוד טענו נציגי הליכוד, כי במגעים [illegible] הבכירים, מעריך הליכוד לתת למפלגת העבודה את תיק האוצר.

נציגי מפלגת העבודה, השרים משה שחל, חיים בר-לב וח"כ רפי אדרי, הבהירו, כי מפלגת העבודה לא תיתן חופש הצבעה לחבריה בשאלת מיהו יהודי, וכי ההסכמים שערך הליכוד עם המפלגות הדתיות מחייבות את הליכוד בלבד. כן הביעו נציגי המערך התנגדות לדרישת הליכוד, לקבלת שר עודף בממשלה.

סוכם כי ששת חברי הצוות יתפצלו, יתכן שכבר היום, למספר צוותי-משנה שיעסקו בקווי היסוד ובחלוקת התיקים בין המפלגות.

קודם ישיבת המו"מ הראשונה, קיבלו שני הצוותים תדריכים בלשכת ראש הממשלה ובלשכת שר החוץ. בלשכתו של פרס נועד צוות המו"מ של המערך גם עם שר הביטחון יצחק רבין. צוות המערך תודרך שלא לאפשר לליכוד לחזור בו מהסיכומים שהושגו לפני כעשרה ימים, ולהבליט את דרישת המערך לעיסוק בתחום המדיני, תוך חופש פעולה מלא, רק הצעות סופיות יהיו חייבות לקבל את אישור הקבינט או הממשלה.

ראש הממשלה תידרך את שלושת נציגי הליכוד לעמוד על העיקרון שהליכוד לא יקבל פסילה של אף אחת ממפלגות הימין, וכי בקווי-היסוד תובטח הקמתם של יישובים חדשים, הרבה יותר ממה שנכתב בהסכם הקואליציוני לפני 4 שנים. שמיר הנחה את צוות המו"מ של הליכוד להציע למפלגת העבודה את תיק האוצר.

(סוף בעמוד 6)

נבון: אמליץ במפלגה לקחת את תיק החוץ ולא את האוצר

"הנושא העיקרי בבחירות היה מדיני, ובמרכזו תהליך השלום"

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

מול הלחצים שמפעילים רוב שרי המערך וראשם שר הביטחון יצחק רבין על יו"ר המפלגה שמעון פרס שיעדיף את תיק האוצר על פני תיק החוץ, קורא סגן ראש הממשלה ושר החינוך יצחק נבון למפלגתו להעדיף את תיק החוץ. הוא אף שוחח בסוף השבוע בנושא זה עם פרס.

נבון אמר ל"הארץ": "לא יתכן שלא נעסוק במדיניות החוץ, בעוד שהנושא המרכזי בבחירות, שעליו היינו חלוקים עם הליכוד, היה הנושא המדיני ובמרכזו תהליך השלום".

נבון אמר כי יש למצוא דרך לפעול בקווי יסוד מוסכמים עם הליכוד ומתן חופש פעולה לקידום תהליך השלום תוך תיאום בין חלקי הממשלה. הוא קרא לפרס לדחות את הלחצים המופעלים עליו במפלגה לדרוש את תיק האוצר.

"אין איש במפלגה שיוכל למלא תפקיד זה מבלי שיאשר את הבטחות הליכוד ערב הבחירות, כי נוציא מיליארדים לטובת מפעלי ההתנחלות וההתיישבות. זאת בשעה שכל ממשלה וכל שר אוצר יראו לעצמם חובה לאומית לחלץ את הקיבוצים ואת מפעלי כור מהמצוקה שאליה נקלעו עקב הקשיים במשק, שהחריפו עוד בתקופת [illegible]", אמר נבון.

הוא אמר כי בדיונים במפלגה הוא ימליץ על קבלת תיק החוץ.

דוד לוי סירב להצטרף לצוות המו"מ של הליכוד עם המערך

משה קצב במקומו ● מקורות בליכוד: לוי החליט שלא להצטרף לצוות לאחר שהתברר לו כי שמיר מייעד את תיק החוץ לארנס

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

מחלוקת בין דוד לוי לראש הממשלה יצחק שמיר, מנעה אתמול את צירופו של לוי לצוות המו"מ של הליכוד.

בשבוע שעבר הודיע לוי על שבפגישות שמקיים שמיר עם ראשי מפלגת העבודה משתתף השר משה ארנס, ולא הוא מספר שתיים בליכוד, כפי שנוהגת מפלגת העבודה. שמיר הבטיח אז ללוי כי ברגע שיחודש המו"מ – יצורף לצוות המו"מ.

לוי פעל ב-10 הימים שחלפו להקמת ממשלת האחדות הלאומית, ואף נפגש לפני כשבוע לשיחה ב-4 עיניים עם פרס. הוא היה בטוח כי הבוקר יצורף לצוות השיחות. אך לאחר שיחה עם ראש הממשלה אתמול בבוקר, התברר כי הנציג השלישי של הליכוד יהיה משה קצב ולא לוי.

בפגישה הבהיר ללוי [illegible] של שמיר בעניין [illegible] מפלגת העבודה לממשלה, שעימן לא היה מוכן לוי להשלים, בין היתר, הובררו חילוקי דעות בין לוי לשמיר בעניין קיום ההסכמים עם המפלגות הדתיות וסיעות הימין.

לוי טען, בניגוד לדעת שמיר, כי יש להביא לשינויים מהותיים בהסכמים עם המפלגות הקטנות למען הקמת ממשלת האחדות. לוי גם הסתייג מכוונת שמיר למסור את תיק האוצר למפלגת העבודה. לוי הסביר כי לא יעלה על הדעת שהליכוד יפסיד עמדת כוח חשובה כתיק האוצר. לנוכח חילוקי הדעות, החליט לוי שלא להיענות להצעת שמיר להשתתף בצוות המו"מ.

בצמרת הליכוד טענו אתמול כי כשם שלוי החליט לשנות את דעתו ולתמוך ביוזמה להקמת ממשלת ה[illegible] לאחר שנודע לו כי שמיר אינו מתכוון לתת לו את תיק החוץ, כך החליט שלא להצטרף עתה לצוות המו"מ לאחר שהתברר לו כי שמיר מייעד את תיק החוץ למשה ארנס.

בליכוד טענו כי לוי פעל בימים האחרונים כדי שיריביו בצמרת המפלגה לא יזכו בעמדות כוח בממשלה הבאה, דבר שיקשה עליו להתמודד עימם בבוא היום על ירושתו של שמיר.

בליכוד הסבירו אמש כי למרות שלוי לא יהיה חבר בצוות המו"מ – ישתתף בדיוני פורום שרי הליכוד, שיקבל דיווח מצוות המו"מ ויכוונו אותו להמשך המגעים עם מפלגת העבודה.

חוג היונים בעבודה רואה בהצהרות אש"ף התקדמות לקראת פתיחה במו"מ

תובע כתנאי למו"מ בין ישראל לאש"ף התנערות חד-משמעית מהטרור והפסקתו ● החלטת החוג נוגדת את עמדת פרס ורבין ● ח"כ הלל טוען: "ההחלטה נוגדת גם את מצע המפלגה"

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

במפלגת העבודה התעורר אתמול ויכוח מקב, עקב קבלת החלטה במזכירות חוג היונים, כי ההתבטאויות האחרונות באש"ף, ובעיקר בקבלת עקרון החלוקה ואימוץ החלטת מועצת הביטחון 242, מקרבות את האפשרות לפתיחת מו"מ עם הנהגה פלשתינית זו, על-פי עמדת מצעה של מפלגת העבודה, וכי ללא החלטה חד-משמעית באשר להתנערות מטרור והפסקתו בפועל מעשי, לא יתכן מו"מ בין ישראל ואש"ף.

החלטת חוג היונים, שהתכנס תחת שמו ל"פורום לקידום השלום של מפלגת העבודה" נוגדת את עמדותיו של שמעון פרס ויצחק רבין, שהודיעו בשבוע שעבר כי אין לראות כל חדש בהצהרות האחרונות של ראשי אש"ף.

בכנס היונים השתתפו עשרה חברי כנסת ועשרה חברי לשכת המפלגה ובהם אורה נמיר, לובה אליאב, יוסי ביילין, חיים רמון, [illegible], עמיר פרץ, אברהם בורג, נואף מסלאחה, יעל דיין, ישראל גת, חיים צדוק, נסים זווילי, אהרון הראל, אורי גורדון, וגילה גולן.

ח"כ שבח וייס, מראשי חוג היונים, סירב לחתום על ההחלטה שהתקבלה, לאחר שדרש להכניס להחלטה הבעת הכרה מפורשת מצד אש"ף במדינת ישראל.

ח"כ שלמה הלל, הנחשב כראש חוג הנצים במפלגת העבודה, אמר אמש כי ההחלטות שהתקבלו בפורום מנוגדות למצעה של מפלגת העבודה. "אני מבטיח מאוד, שמי שחושב שיש מקום לקבל הכרזה זו, לא מביא את למטרות המפלגה. לדעתי, ההחלטה שהתקבלה קיימת התעלמות בסיסית ממצע המפלגה המדבר על מו"מ עם מדינה ולא עם ארגון.

"יש לנו לשכה מרכז, ויתכן לדון במסגרות אלה קודם לפני שמכריזים הצהרות," אמר הלל. "לא מדובר בהחלטות של אנשים מחברי המפלגה להצהרות אש"ף, הרי דברים אלה נאמרו כדי למצוא חן בעיני האמריקאים. אבלם עדיין לא מאושרים מהצהרות אלו, אבל אצלנו נמצאים כבר מגדרים."

שגריר ישראל באו"ם ייצא מאולם העצרת בז'נווה בעת שערפאת ינאם

תגובתו של פרס לנאום ערפאת לא תתעלם משינויים לטובה בעמדתו ● הצעת החלטה ערבית לעצרת תבקש להסמיך את המזכיר הכללי של האו"ם להמשיך לפעול לכינוס ועידה בינלאומית

מאת עקיבא אלדר, יהודה המזרחי ושלמה שמיר

נציגי ישראל לעצרת האו"ם המיוחדת בז'נווה הנפתחת מחר לא ימסרו תגובה רשמית על נאומו של מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת. החלטה על כך התקבלה בסוף השבוע שעבר בהמלצת משרד-החוץ, שדחתה הצעה שראש משלחת בז'נווה תקיים מסיבת עיתונאים לצורך תגובה על הנאום.

פקיד בכיר בירושלים הסביר, כי תגובה ישראלית רשמית היתה טעונה הסכמה של לשכת ראש הממשלה, דבר שהיה מוביל בהכרח לניסוח נוקשה ובלתי מתפשר, ללא קשר לתוכן הדברים של ערפאת, כפי שהיה בשבוע שעבר בעקבות הצהרתו של ערפאת בשטוקהולם.

במקום זאת הוחלט כי שעה לאחר שערפאת יסיים את נאומו, מחר, יתכנס במשרד-החוץ צוות שיכין הצעת תגובה לשר שמעון פרס, והוא יימסור את תגובתו לנציגי התקשורת הזרה כדי שזו תופץ עוד באותו ערב, סמוך ככל הניתן לדברי ערפאת.

בניגוד לראש הממשלה, שמצהיר כי לא ישנה את גישתו השלילית לאש"ף [illegible], אמר פרס בשבוע שעבר כי אם יכיר הארגון בישראל ובהחלטה 242 ויתנער במפורש מהטרור, הוא יהיה בשל למשא-ומתן. דברים אלה עולים בקנה אחד עם השינויים שהכניס המערך בפרק המדיני של מצע המפלגה. גורמים במשרד-החוץ אמרו אתמול, כי תגובתו של פרס לא תתעלם משינויים לטובה בעמדת ערפאת, אם אכן יבטא אותם בנאום.

יוחנן ביין לז'נבה

שגריר ישראל באו"ם, יוחנן ביין, יצא אמש את ניו-יורק בדרכו לז'נבה כדי להשתתף בדיון על שאלת פלשתין במליאת העצרת. השגריר ייצא מהאולם בעת שערפאת יעלה לדוכן להשמיע את נאומו. ביין ינאם ביום רביעי.

הערבים עדיין לא גיבשו הצעת החלטה שתובא להצבעה בתום הדיון, ונראה כי יגבשו אותה בז'נבה. מקורות באו"ם מסרו, כי לבד מארבע ההחלטות שאושרו אשתקד, שעיקרן היה להבטיח פעילות פלשתינית במסגרת האו"ם, יבקשו השנה הערבים להדגיש החלטה שתקרא לכינוס ועידה בינלאומית לשלום בהשתתפות אש"ף "בשם מדינת פלשתין" ובמעמד שווה למשתתפים האחרים בוועידה.

נקודה נוספת היא שהמזכיר הכללי של האו"ם יוסמך להמשיך במאמציו כולל תיאום עם מועצת הביטחון כדי לכנס את הוועידה הבינלאומית. לחמש חברות מועצת הביטחון. לא ברור אם אש"ף אכן יבקש למדינה מעמד של חבר משקיף.

תיאור ההצבעות

"אל-אהרם" פרסם נקודות שונות מתוך הצעת החלטה שיגישו כנראה ביוזמה ערבית לעצרת הכללית המתכנסת בז'נבה.

המסמכים השונים שהביא "אל-אהרם" אומרים שכל הפתרונות לסכסוך הישראלי-פלשתיני צריכים להתבסס על החלטות האו"ם 242 ו-338 ועל זכותם של הפלשתינאים להגדרה עצמית.

"עמירם ניר וקולונל נורת עמדו לחטוף טנק ט-72"

כך מגלה "יו.אס ניוז אנד וורלד ריפורט", בהסתמך על חוגי ביון

וואשינגטון (ע"צ). עמירם ניר, שנהרג לא מכבר בתאונת מטוס במכסיקו, והקולונל אוליבר נורת, הנאשם הראשי בפרשת "אירנגייט", התכוונו "לחטוף" בפולין טנק סובייטי משוכלל ביותר מדגם ט-72 כדי להעבירו לארה"ב, מסר בשבת השבועון האמריקאי "יו.אס ניוז אנד וורלד ריפורט".

השבועון טוען, בהסתמך על חוגי ביון ועל רשימות סודיות של אוליבר נורת, כי הכוונה היתה שישראל תשגר לפולין מומחה לנשק, דובר ערבית, מצוייד בדרכון מזוייף [illegible], אשר היה נעזר ב"ידידים פולניים".

מטרת המבצע היתה להשיג את הדגם החדיש ביותר של הטנק ט-72, ולהעבירו בדרך עקיפה לארה"ב.

עוד 2 הרקולסים יוצאים הבוקר לארמניה עם רופאים, ציוד ודם

מגן דוד אדום מחה על אי שיתוף אנשיו במשלחת אתמול: זו היתה הזדמנות להסיר את התנגדותו של הגוש הקומוניסטי לקבלתנו לארגון הבינלאומי

ארמנים ירושלמים בתפילה לזכר הנספים בארמניה הסובייטית. תצלום: ירון קמינסקי

מאת רן נבו, עקיבא אלדר ועד דבה אריהור

שני מטוסי-תובלה "הרקולס" של חה"א יוציאו הבוקר לארמניה, ובתוכם צוות רופאים של צה"ל ומד"א, כדי לסייע בפעולות הצלה של נפגעי רעידת-האדמה בארמניה שבבריה"מ. הצוותים הרפואיים והציוד, שהביאו איתם, יצטרפו למשלחת שכבר יצאה אתמול בשעות הבוקר במטוס בואינג של חה"א, בפיקודו של תא"ל אהרון ורדי, קצין הג"א ראשי.

מדיווחים שהגיעו מהמאור, הצורך הדחוף בבית-חולים שדה ול[illegible] יהפך אחד המטוסים, שייצאו היום, לבית-חולים כזה, והוא יופעל על-ידי אנשי מגן דוד אדום שיוצאו בו.

במטוסים תצא גם משלחת של מד"א שתכלול 4 רופאים ושני פרמדיקים (חובש [illegible]), אשר מהם יפעיל ציוד להתרמת דם במקום. במטוס שיצא אתמול לאזור הרעש שלח מד"א 106 מנות-דם.

יציאת המשלחת התאפשרה בעקבות מחאות של מד"א לפני שלטונות צה"ל ומשרד החוץ על כי לא צורפו למשלחת של צוותי חילוץ שעזבה את הארץ אתמול. דובר מד"א מסר כי מזה שנים מנסה התאגיד להתקבל כחבר מן המניין באגודות הצלב האדום והסהר האדום הבינלאומי והדבר נמנע מאתנו בלחצן של מדינות הגוש הקומוניסטי ומדינות ערב. מד"א ראה ביציאת המשלחת הזדמנות לשבור את הקרח עם ארגונים זהים במדינות קומוניסטיות.

לאחר טיסה שנמשכה שעתיים מעל טורקיה, נחת מטוס הבואינג בירוואן, בירת ארמניה. תכולתו של המטוס נפרקה, והמטוס חזר שב ריק לישראל.

במגעים עם טורקיה נמצא נתיב טיסה קצר ביותר בין ישראל לארמניה, שמשך הטיסה בו אינו עולה על שעתיים. דבר זה הפך את ישראל לאחת המדינות הקרובות ביותר לאזור הרעש.

אזור החילוץ, שבו אמורה לפעול משלחת ההצלה מישראל, נמצא בבורזון, כ-150 ק"מ מעיר הבירה. לאחר נחיתתם, הצליחו אנשי המשלחת הישראלית ליצור קשר רדיו עם ישראל. ככל הידוע אמש, המתינו אנשי החילוץ של הג"א לכלי-רכב סובייטיים שיסיעו אותם למקום האסון, כך ימעלו.

במגעים הראשונים עם שלטונות בריה"מ, באמצעות המשלחת הקונסולרית הישראלית במוסקווה, ובעקבות הצעת העזרה של שר-החוץ שמעון פרס, ביקשו הסובייטים להתמקד במשלחות צוותי חילוץ מהריסות בלבד ולא אספקה רפואית או אחרת, ואכן כך אורגנה המשלחת שיצאה במטוס הראשון. אולם במגעים שנוהלו לאחר מכן עם גורמים סובייטיים בעת הלוו להצעות ישראל לסייע, גם בתחום הרפואי האספקת ציוד אחר.

ציוד אחר. שני המטוסים היוצאים היום טעונים בציוד שדה של חיל-הרפואה של צה"ל, כלי-רכב לציוד כוח ההצלה הישראלי, גנרטור, ציוד רפואי, וציוד משקי כגון שמיכות ואוהלים.

סה"כ הציוד שהועמס על שני המטוסים הגיע לכ-7 טונות. מכלל זה הציוד הרפואי הוא 4.5 טונות והיתרה – 2.5 טונות ציוד אחר. במטוסים אלו יטוסו כ-40 איש, רובם אנשי רפואה של צה"ל, וכן אנשי מד"א רופאים מביה"ח "הדסה" בירושלים. הצוותים הרפואיים הישראלים כוללים רופאים ומתמחים במבצעי לחץ, וכירורגיה ילדים. הצוותים הרפואיים ואנשי המטוסים שיצאו היום, יצטרפו למשלחת שבפיקודו של תא"ל אהרון ורדי, והם יפעלו בגוף הצלה ישראלי משולב. המשלחת כולה היא צבאית, וגם האזרחים שבה הוילל לצה"ל לצורך המבצע.

מגן דוד אדום פתח אתמול במבצע מיוחד של התרמות דם למען נפגעי הרעש בארמניה. המבצע יימשך גם היום בתחנות מגן דוד אדום בחיפה, בירושלים ובמרכז מד"א בתל-השומר. ההתרמה תבוצע בין השעות 8-18. כל תורם יזכה בביטוח בבנק-הדם לו ולמשפחתו.

אזכרה ארמנית בירושלים

(ע). מאות מאנשי העדה הארמנית בירושלים, אנשי הסגל הדיפלומטי

(סוף בעמוד 6)

לראשונה: הגיע לישראל נציג רשמי של גרמניה המזרחית

(ע). בפעם הראשונה מאז הקמת מדינת ישראל הגיע לארץ נציג רשמי של גרמניה המזרחית.

הרמן פאלק, מנכ"ל סוכנות האמנים הראשית של הרפובליקה הדמוקרטית של גרמניה, הגיע לארץ לקיים שיחות עם מנהלי הפסטיבל הישראלי, לקראת אפשרות של השתתפות אמנים ממזרח גרמניה בפסטיבל הבא.

"אני מקווה שביקורי כאן מסמן התפתחות ביחסי התרבות בין שתי הארצות" – אמר פאלק.

בקבוק תבערה אל אוטובוס "דן" שהסיע פועלים בגדה

(ע). בקבוק תבערה הושלך אתמול בבוקר אל אוטובוס "דן" ליד הכפר [illegible] בנפת רמאללה. נגרם נזק קל לאוטובוס, אך לא היו נפגעים. האוטובוס הסיע פועלים בציר בית איל-גבעת כוח-יהוד-בני ברק.

2 חיילי או"ם נפצעו בדרום לבנון

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בצפון

שני חיילים מכוח יוניפי"ל מגדוד גינה נפצעו אתמול בעת שנגמ"ש בו נסעו עלה על מוקש בדרום לבנון. שני החיילים שהו בשטח במשך שעתיים וחצי, עד שנתגלו ע"י חיילי יוניפי"ל, שפינו אותם לבית-חולים בנקורה. שני החיילים נפצעו סמוך לכפר [illegible] בגזרה המזרחית.

שוק ההון

עליות מתונות

מאת דורון [illegible]

במסחר במניות ההשקעות נרשמה אתמול מגמה של עליות. השערים מתונות תוך מחזורי מסחר מצומצמים. סוחרי הבורסה חוזרים ומסבירים כי שוק המניות ממתין להתפתחויות הפוליטיות.

מדד המשתנים עומד היום על רמה של 86.75 נקודות, מאז תחילת השנה ירד שערן של מניות המשתנים ב-13.25%.

מזג האוויר

התחזית:
מעונן חלקית: תורגש ירידה במעלות החום.
ירושלים: 9 עד 14.
תל-אביב: 11 עד 20.
חיפה: 11 עד 19.
רמת הגולן 9 עד 11, צפת 10 עד 14, טבריה 12 עד 20, עפולה 8 עד 20, שומרון 10 עד 16, גמל תעופה בן גוריון 9 עד 19, יריחו 10 עד 22, עזה 7 עד 18, אילת 12 עד 24.

זיהום אוויר

ריכוזי תחמוצות גפרית באוויר שנמדדו ביום 10.12
(ממוצע ושני שעתי מירבי במיקרוגרם/מ"ק)

	מיקרוגרם למ"ק	שינוי מיום קודם
חיפה	370	+83
ת"א	70	−450
אשדוד	19	−335
חדרה	–	

תקן ארצי קיים 1560 מ"ג למ"ק
תקן ממוצע מוצע 780 מ"ג למ"ק
המונחים מתחמוצות הגיפור של הבי חשמל

שערי הדולר

	השער	השינוי בש"ח
יציג	1.5850	–
נוסעים	1.8839	–
שחור	1.8500	+0.0100

שער הסל

יציג	1.7180

אילנות דיסקונט שוב בראש!

בטבלת קרנות הנאמנות הטובות ביותר תמצא את „אילנות דיסקונט" במקומות הטובים ביותר

מקום 1 — „תפוז" תשואה של 24.1%
כלל השקעותיה באר"ח, לפחות – 75% מלוות מדינה.

מקום 3 — „שקד" תשואה של 23.4%
לפחות 85% אר"ח; מחלקת דיוידנד חודשי מתוך הכנסות הקרן.

מקום 5 — „אשל" תשואה של 21.8%
לפחות 80% אר"ח; מחלקת דיוידנד תלת חודשי מתוך הכנסות הקרן.

מקום 7 — „ערמון" תשואה של 21.2%
כלל השקעותיה באר"ח, מחלקת דיוידנד חודשי מתוך הכנסות הקרן.

10 הקרנות הטובות ביותר ינואר-נובמבר 88 לפי כתבה בעיתון „גלובס" מ-2 בדצמבר 1988

	שם הקרן	מנהל הקרן	תשואה
1.	תפוז	אילנות	24.1%
2.	לשם	עמדה	23.6%
3.	שקד	אילנות	23.4%
4.	תרשיש	לאומי פיא	22.3%
5.	אשל	אילנות	21.8%
6.	מקשה	עמדה	21.2%
7.	ערמון	אילנות	21.2%
8.	אלמוג	הפועלים	20.7%
9.	חלמיש	עמדה	20.4%
10.	סלע	עמדה	20.1%

לפרטים נוספים אנא פנה אל יועצי ההשקעות בכל סניפי הבנקים.

רכישת היחידות הינה בהתאם לתשקיפי הקרנות שבתוקף.

לכבוד
אילנות דיסקונט
סימטת בית השואבה 16/18
תל-אביב 65814
אבקש לשלוח אלי מידע כתוב על קרנות הנאמנות שבניהול אילנות דיסקונט

שם ______
כתובת ______
______
טל. ______

אילנות-חברה לניהול קרנות נאמנות של דיסקונט בע"מ

אילנות דיסקונט

הכذا من الأصل

ראיתי שמעתי

גיאורגי מרטירוסוב, ראש המשלחת הקונסולרית הסובייטית בישראל, התרגש מאד למראה החיילים הישראלים שהסיעו אור ליום אתמול את מטוס חיל־האוויר שיצא עם צוות החילוץ המיוחד לארמניה. הוא לא חדל לשבח את הישראלים שגילו תושיה ונכונות להתגייס לעזרת נפגעי הרעש. בראשונה אף יצר קשר עם עיתונאים ישראלים כדי לבקשם למסור את רגשי התודה לציבור ולממשלה.

אות נוסף לשיפור באווירה בין בריה"מ לישראל ניתן בשבוע שעבר דווקא במזרח ברלין, שם התקיים סימפוזיון בנושא ביטחון האידיאולוגיה בתקופת הגלסנוסט. פרופ' שלמה אביניר, מהאוניברסיטה העברית, שהרצה על ציונות ולאומיות פלסטינאית, שמע מפי הנציג הסובייטי, האלוף וזהירוב, כי אין לו ספק שחל שיפור ביחסים בין בריה"מ לישראל והדבר בא לידי ביטוי בפרשת המטוס. אביניר סיכם עם ויקטור האוניברסיטה של מזרח ברלין, כי לראשונה יבואו חוקרים מאוניברסיטה זו לביקור בישראל.

"ערבסקות", ספרו של אנטון שמאס, נבחר על־ידי "הניו־יורק טיימס בוק רוויו" לאחד מספרי השנה בארצות־הברית. "הוא יוצר עולם שבו ההווה מחפש את עצמו בעבר, ובה בעת העבר מתבונן אל תוך העתיד", נימק העיתון את בחירתו. הכללת "ערבסקות" (שראה אור לראשונה בעברית לפני כשלוש שנים ב"ספריה לעם" של "עם עובד"), ברשימה היוקרתית של "הניו־יורק טיימס", חותמת שורה של ביקורות נלהבות והראיונות עם שמאס, השוהה עתה בארה"ב, בעיתונות האמריקאית.

אנטון שמאס: אחד מספרי השנה בארה"ב

העיתונות הצרפתית שיבחה אף היא את הגירסה הצרפתית של הספר, שיצאה לאור השנה. בחודש שעבר הופיעה המהדורה הבריטית בהוצאת "פינגווין" ובשנה הקרובה עומדים לצאת תרגומים לגרמנית, הולנדית, איטלקית וספרדית.

מלינה מרקורי בת ה־61, שרת התרבות של יוון, חולה בסרטן הגרון. מאתונה נמסר כי השרה, לשעבר שחקנית בסרטים כמו "רק לא ביום א'" ו"טופקאפי", עמדה להציג ספר חדש באירוע שמבוי וקולה נבגד בה. היא טסה עם בעלה, הבימאי ז'ול דאסן, ללונדון ושם נודע לה מפי רופא מומחה כי חלתה בסרטן וכי נותרו לה עוד כשנה וחודשים לחיות.

"היהודים המרוקאיים שלי אינם בעלי דעות נציות. אני יודע זאת, אני מכיר אותם היטב" – אמר מלך מרוקו, חסן השני, משנשאל כיצד הוא מסביר את תמיכתם של מצביעים ישראליים רבים ממוצא מרוקאי בליכוד. "אני אומר 'היהודים שלי'," הוסיף חסן, משום שעבורי הם נותרו מרוקאים והם יכולים לחזור למרוקו מתי שירצו. האמנות (לכתר) היא נצחית". בראיון שהעניק המלך לשבועון הצרפתי "להפואן", ערב כינוס הפסגה הצרפתית–אפריקאית בקזבלנקה, הסביר חסן באריכות כיצד ולמה במשך שנים רבות הנהגת מפא"י ביהודים ממוצא צפון־אפריקאי גלויה מאוד השליכה רבים מהם לזרועות הליכוד. אמר המלך: אולם לדעתי, כרוכה בעיקר של דבר תמיכת מצביעים ישראליים רבים ממוצא מרוקאי בליכוד בניבוסים בעלי אופי דתי־מסורתי, ולא באופי הבצי של השקפותיהם.

יאוב פוקי, פאריס

אלכסנדר סולז'ניצין, הסופר הרוסי הגולה, חגג ביום ראשון את יום הולדתו ה־70 בנסיבה משפחתית פרטית. סולז'ניצין, שקיבל את פרס נובל לספרות ב־70', מתגורר בבדידות יחסית בבית פרטי בעיירה קאוונדיש, במדינת ורמונט, בצפון־מזרח ארה"ב. גדר גבוהה מרחיקה משם את הסקרנים. על אף התבודדותו, נודע כי סולז'ניצין עובד כיום על מחקר מקיף של המהפכה הרוסית. את פרסומו קנה בראשית שנות ה־60' עם צאת ספרו "יום אחד בחייו של איוואן דניסוביץ'", נובלה קצרה המתארת את החיים במחנות הכפייה בתקופת סטאלין. הוא גם הנציח את זוועות החיים במחנות עבודה כפייתיים אלה ביצירה האפית הגדולה שלו "ארכיפלאג גולאג". ב־74' נעצר בביתו במוסקבה והוגלה במטוס למערב. באחרונה הופיעו רמזים בעיתונות הסובייטית כי דווקא המאבק הפוסט־סטאליניסטי שלו עשוי לסייע לו בעידן הרפורמות של גורבצ'וב.

ע"ר, קאוונדיש

שבוע הבול העברי נפתח אמש בבית־ציוני־אמריקה בתל־אביב לאחר שהיה פתוח במשך שמונת ימי החנוכה. השבוע, שנערך השנה בראשונה, כלל 17 דוכנים של סוחרי בולים שהוצגו בגשרי העל במרכז התל־אביבי. מעטפה וגלויון מזכרת, בו בולי חנוכה, הותחמו בחותמת מיוחדת. במשך השבוע ביקרו במקום אלפי בני נוער ומבוגרים שהוכיחו כי לבד־לאות יש עדיין עתיד.

חיים גלאון

מאשה לובלסקי, מזכ"ל נעמת העלתה הצעה שתעורר בוודאי התנגדות חריפה בקרב ראשי המפלגה המועמדים לכהן כשרים בממשלת שמיר. במכתבים ששיגרה ליו"ר המפלגה, שמעון פרס, ולמזכ"ל המפלגה, עוזי ברעם, מציעה לובלסקי כי כל שרי הממשלה מטעם מפלגת העבודה (למעט פרס ורבין) יתפטרו מן הכנסת מיד אחרי הצטרפותם לממשלה ובדרך זו יסללו את הדרך לצירופם של הח"כים החדשים, המצויים ברשימת מפלגת העבודה מהמקום ה־40 ואילך. לדעתה, הח"כים החדשים יוכלו לייצג את האינטרסים של מפלגת העבודה טוב יותר בוועדות הכנסת ובמליאה, משום שיקדישו את כל זמנם ומרצם לעבודה הפרלמנטרית ולא יהיו טרודים (בניגוד לשרים) בניהול ענייני משרדי ממשלה.

מרים אליאב, אשת שגריר ישראל באו"ם ערכה אתמול בצהריים מסיבת חנוכה גדולה שהתקיימה בתוך בניין האו"ם. האירוע, בו השתתפו יותר מ־600 איש, בי־ניהם עשרות שגרירים באו"ם, ראש עיריית ניו־יורק, ורבנים אחרים, התקיימה יומיים לפני הופעת יאסר ערפאת באו"ם. כשלמעשה משלו כל המסיבות של מדינות חוץ שהיו מתוכננות בבניין. הדוברת הראשית במסיבה היתה רעיה ילגום, נשיאת ויצ"ו העולמית, המייצגת את ארגון הנשים הציוני היחיד באו"ם. תרמו לאווירה הבינלאומית שנוצרה גם השגרירויות שהעבירו לאירוע את מאכליהם הלאומיים והכבוד של ויצ"ו, בו יוצגו כל הגרדציות של

בעריכת עידית רוזנבלום

הרמטכ"ל פקד להתפנות בלי ארבעת החיילים מחשש שהסורים יתערבו

הקשר עם ארבעת החיילים, שחולצו אח"כ ע"י מסוקים, נותק בעקבות פגיעה שספג מכשיר הקשר של המפקד מההדף של טיל כתף שהוא ירה ● רבין נטל את האחריות על החלטת הרמטכ"ל

בהלווייתו של סגן־אלוף אמיר מיטל ז"ל אתמול בחדרה. צלום: עוזי קרן

מאת דן סגיר

סופרו הצבאי של "הארץ"

החלטת הרמטכ"ל, רא"ל דן שומרון, להורות על פינוי כוח הפשיטה של צה"ל על מבקות ג'יבריל בלבנון, תוך השארתם של 4 חיילים בשטח, נבעה בעיקר מחשש להתערבות הכוחות הסוריים הנמצאים קילומטרים מספר ממקום הקרב. כך עולה מהתבטאויותיו של מפקד הפעולה, ראש מה"ד אלוף הרוץ רובין, ודברים שאמר הרמטכ"ל עצמו על ההחלטה הקשה.

לאחר ניתוק הקשר עם ארבעת החיילים מהגוף העיקרי, וכאשר עלה אור היום, הורה הרמטכ"ל על הוצאת הכוחות הרגליים ופתיחת חיפושים מן האוויר באמצעות מסוקים.

בתגובה על הביקורת שנשמעה, כאילו בהחלטתו זו הפר, בראשונה, הערך הצה"לי שלא להשאיר לוחמים בשטח האויב, אמר אתמול שומרון: "אי השארת חיילים בשטח אויב הוא ערך מקודש. אבל זווית הראיה של הרמטכ"ל שונה מזווית הראיה של מפקד יחידה. מפקד יחידה יודע שאסור לו להשאיר חייל בשטח. הוא צריך להתעקש וגם להסתכן, ולא להשאיר אף חייל מיחידתו. אולם ברמה של רמטכ"ל, כאשר יש שיקול של סיכון חיילים נוספים ושל סכנת הסתבכות צבאית ומדינית, הרמטכ"ל יכול להחליט – כפי שהיה במקרה זה – שאת ביצוע ועיתוי הוצאת החיילים מהשטח הוא מטיל על כוח אחר. במקרה זה, חיל־האוויר, בשילוב עם מערכות אחרות, הוציאו את החיילים בפחות סיכון, יותר מהר ובלי הסתבכויות ברמה הצבאית והמדינית".

במקביל למבוכה, שעררה בכוח של מיטל ז"ל, נותק קשר הרדיו עם אנשי התגליות. הקשר נותק בעקבות פגיעה שספג מכשיר־הקשר של סגן אלי מההדף של טיל־כתף "לאו", שאותו ירה לעבר חוליית אויב. לאחר שאנשי החוליה בפיקודו של סגן אלי לא השיבו בקשר זמן ממושך, ולא חודש הקשר איתם בצעקות, ומאחר שאור היום כמעט עלה, החליט הרמטכ"ל על פינוי הכוחות ללא ארבעת החיילים. במקביל, נערכו מסוקים ומטוסים של חיל־האוויר להיפושים מן האוויר.

בצה"ל סירבו אתמול להגיב על המפורסים של כוח הפשיטה של גדגלני, לרבות נסיבות ניתוקה של החוליה בפיקודו של סגן אלי. מן הידוע עד עתה, עולה שאחר מתמשת כחוד המשנה, בפיקודו של סא"ל אמיר מיטל, נקלע למבוכה לאחר פגיעתו של המג"ד, שנפגע מגיעה ישירה בראשו. הרופא שטיפל במג"ד נפגע אף הוא.

עקיבא אלדר, סופר "הארץ" מוסר: שר הביטחון יצחק רבין נטל על עצמו את האחריות להחלטת הרמטכ"ל דן שומרון להשאיר את ארבעת החיילים בשטח. בסקירה שמסר אתמול בישיבת הממשלה על הפעולה, אמר רבין: "לאחר השלמת הפגיעה ביעדי המחבלים בלי כבוד תבעתי מהרמטכ"ל לעשות הכל כדי לבצע פינוי של כוח הפשיטה עד לשעות השיכה. אישרתי לרמטכ"ל לבצע פינוי של כוח הפשיטה תוך ידיעה כי נותרה בשטח חוליה של 4 חיילים, ושהמאמצים לחולצם יימשכו, ואני נושא באחריות להחלטה שקיבל הרמטכ"ל".

סא"ל אמיר מיטל – למבורכות "היה לכם בן שאין שני לו. כמו שמתחזרים היתה לו. כוח ציוני היה, טענות מלבנון, כאילו השתמשו הכו־חות הפושטים בכלבים להחדרת תומר־ינפץ לתוך המיתקנים השונים שהתקפו.

נמשכים התחקירים

אתמול נמשכו התחקירים לכוחות השונים שהשתתפו בפשיטה. מתוכנן שהתחקירים יסוכמו ביום חמישי, בהשתתפות הרמטכ"ל ושר הביטחון.

גורמים בכירים בצה"ל הביעו אתמול הערכה רבה לביצועיהם של טייסי המסוקים, שחילצו את החיי־לים, וכן לתפקודו של חיל־האוויר בכל המבצע המסובך.

אתמול בערב הלוו התחקירים של חיל־האוויר נתונים חיוביים כדי שלא נהיה לבד. יש קטעים שבהם יורים עלינו. אנחנו בכל אופן מתכללים לכל הכיוונים כל הזמן, מתכללים על־רגע להתח. ומפעם לפעם מגיחים משהו ומגיבים בירי מיידי לאותו כיוון.

שידע רק לתת ולתת, לצבא ולמ־דינה. בקול שבור נפרד מה"ס גולני, אל"ם ש., מסא"ל אמיר מיטל ז"ל, מג"ד בגולני, שנפל בקרב בלבנון אור ליום ו'.

אלפים הגיעו אתמול בצהריים לבית־העלמין הצבאי בחדרה, ללוות את אמיר ז"ל בדרכו האחרונה. ביני־הם היו הרמטכ"ל, רא"ל דן שומרון, אלוף פיקוד הצפון, יוסי פלד, ראש מה"ד, אלוף הרוץ רובין, אלוף (מיל') אורי אור, ראש עיריית חדרה, יחיאל כהנא, קצינים בכירים בצה"ל, חיילים ולוחמים רבים מגולני ומיחידות חי"ר אחרות ששירתו עם אמיר ותחת פיקודו, קרובי וידידי המשפחה, ובנ־יים ומאות תושבי חדרה שבאו לנחם את משפחת מיטל – האב דוד, אל"ם (מיל'), האם רבקה, מחנכת, האחות מיכל והאח שי, חייל בגולני.

סא"ל מיטל נישא בארון ע"י 6 סגני אלופים מחטיבת גולני, ומיסודו חיילי גולני ליווה אותם.

תיאורו של טייס המסוק שהשתתף בחילוץ ארבעת החיילים בפשיטה:

"בצד אחד שקט פסטורלי וקילומטר אחד הלאה – יורים לעברנו אש תופת"

קיבלנו הוראה לצאת לאזור עם מספר מסוקים. בדרך אין ליצור קשר. אנחנו נכנסים. בזמן הכניסה, חלקים מטיילים שקטים לגמרי. המנוחה של לבנון: בצד אחד שקט פסטורלי וקילומטר אחד הלאה – אש תופת. מאות מטרים ספורים משם רואים אשה עם סל קניות, לא רצה. כך קרה גם הפעם. הכל שקט ופתאום נורית לעברנו אש. הגנו יורים לאותו כיוון וממשיכים הלאה, מולכים לשטח הבא, כך קרה מספר פעמים. הם יורים ואנו יורים חזרה. הכל באותו אזור. בסופו של דבר, אנו מתגאים אזור יותר רגוע ומצלי־חים לדבר עם החיילים התקועים. הם מתארים לנו היכן הם נמצאים. מה קורה באזור שלהם, איך להגיע אליהם. הם נשמעים רגועים אבל מתארים תמונה בעייתית.

אנו מצליחים ליצור את התמונה היכן הם נמצאים ואיך לגשת אליהם. באותו זמן, כוחות אחרים של חיל־האוויר נותנים חיפוי כדי שלא נהיה לבד. יש קטעים שבהם יורים עלינו. אנחנו בכל אופן מתכללים לכל הכיוונים כל הזמן, מתכללים על־רגע להתח. ומפעם לפעם מגיחים משהו ומגיבים בירי מיידי לאותו כיוון. משהו בסגנון הסרטים שמדי פעם רואים: כמו ה"רעם הכחול", ומדי פעם זה מזכיר לנו מערבון. מדי פעם היתה הרגשה שזה סרט.

בסופו של עניין אנו יודעים בדיוק מה קורה בשטח. דואגים שי־היה חיפוי טוב ויורדים אליהם. אנו כל הזמן מסים בגובה נמוך, כאוב־עה מטרים מהקרקע. יורדים אליהם לחוארי.

הם התיישבו, לא עלו. כל טייס ראה רק את החייל בצד שלו. אני בדיקתי שהבחור יושב טוב. הוא התיישב עם תבילה עקיות. סימנתי לו שירוק אותה.

הוא הסתכל עלי כאילו אני מטו־רף. מה פתאום לזרוק את התבילה? היה שם ציוד.

הוא קשר את הרובה טוב, הסכים לזרוק את התבילה ולהעיף אותה ביד.

כשראינו ששני החיילים יושבים טוב, וכך גם במטוס השני, התרומ־מנו וחיפשנו את הדרך הקצרה החוצה.

מרגע שהחיילים עלו, אני חושב שעברה דקה עד שיצאנו מהי־שטח, אבל קשה להעריך זמן. מי שישב מאחורי אמר שהיתה כלפינו אש מסויות. רצינו לטוס מהר ובפראות כדי לברוח משם, אבל מצד שני סטנו בעיניות, כי ראגנו לבחור, שכן הישיבה לא נוחה. לדבר איתם לא יכולנו, אבל יצרנו קשר־עין איתם, כשהיו על המגלשים. אותו בחור שישב עם התבילה ביד, כשפתחתי את הדלת לראות מה שלומו הוא סימן לי שקשה לו להחזיק אותה כי היא עוד מעט נופלת. בגראה שהוא פחד מהאפשר־אי יותר מאשר מהמנות.

היה חשש להיפגע. זה מצב מפחיד מאוד. אבל מתגברים. הכל־צע כולו ארך בעשרים דקות. אם היינו צריכים לצאת, היינו יוצאים שוב, אבל אני מעדיף לא לעשות את זה שוב הלילה.

אין ספק, שבין הגורמים שעזרו היה גם הרבה מזל. אבל לא רק מזל, בסך הכל, באו כאן לידי ביטוי הרבה שנים של עבודה קשה ומפרכת. מאמץ להיות יותר טובים, ללמוד מהטעויות שעשינו, ללמוד איך להיות טובים יותר. כשטייס הרמ־מטיסה, הוא מספר איך הוא יכול להיות טוב יותר, להצליח יותר בפעם הבאה. הם בא יום כזה, וכולם מבצעים את כל היכולת שלהם, עם מערכות טובות ולוחמים טובים וקצת מזל, ומן המזל גם קצת אומץ.

3 חיילים נפצעו ברצועה; עשרות תושבי השטחים נפצעו מירי ומכות

מאת איתן רבין, אודי ניר ובצלאל שרנאי

סופרי "הארץ"

15 תושבים נורו ונפצעו אתמול מאש חיילי צה"ל, כולם מאזור מרכז השומרון. צה"ל דיווח רק על 8 פצועי ירי.

ביתו של אחד המוחתאים בכפר אבו־שחיידם שליד רמאללה הוצת אתמול בידי תושבים מהכפר, לאחר שיצא לו שם של משתף פעולה עם השלטונות. האיש הצליח להימלט. איש מתושבי הבית לא נפגע.

מהומות היו אתמול בעיקר באזור שכם, רמאללה וטולכרם. בעיר שכם היו מספר עימותים בין מפגינים מיידי אבנים לבין חיילים, שירו ופצעו שישה, ביניהם ילד בן 11 שנ־פצע ברגלו. בכפר הסמוך איזול קיימו חיילים פשיטה לשם מחיקת סיסמאות לאומיות והסרת דגלים פלסטינאים. התפתחה תקרית עם תושבים מהכפר.

החיילים ידו ונפצע בשניים. אחד מהם, הטוריין אריסייפי (29) נורה בראשו, והועבר במצב קשה לבית החולים "אל־מקאסד" בירושלים. אחד נורה בבטנו.

3 חיילים נפצעו בעזה

אתמול התקיימה שביתת מסחר כללית ברצועה במחאה על מותם של שני תושבים בסוף השבוע ברצועת עזה. המסחר ברצועה השבות. לא היתה יציאה לעבודה ורק כמה חנויות ברחוב עומר אל מוכתר היו פתוחות.

שלושה חיילי צה"ל נפצעו אתמול במהלך שהוד בכל עיר רצועת עזה. הפציעה הקשה ביותר היא של חייל מילואים, חיים מינצר בן 42, מרמת גן שכעת שעבר ברכב באזור רפיח נזרקו לעברו אבנים, שפגעו במכונית וגרמו לתאונת דרכים.

החייל נפצע בראשו והחולקים נוס־פים של גופו והועבר במצב בינוני לבית החולים ברזילי באשקלון. פצוע נוסף, שמעון שטרית בן 32 מחיפה, נפגע מאבן שנזרקה לעברו בסג'איה. העובר אף הוא לטיפול בבית החולים ברזילי באשקלון. חייל (סג"ר) אריה עמוס בן 19 נפצע מאבן בראשו בדיר אל בלח ואושפז בבית החולים ברזילי באשקלון.

דוברת בית החולים, נילי ניר, מסרה ל"הארץ", כי החיילים ישוחר־רו, ככל הנראה, לאחר קבלת טיפול. יצויין כי ביממה האחרונה נפצעו בר־צועת עזה חמישה חיילי צה"ל.

מקורות ערביים דיווחו אתמול על הפגנות במחנה הפליטים שאטי, בשכונת סאברה, בעומר אל מוכתר, בשכונת זיתון בעזה וכן בשכונת שיח רדואן שם הוטל צה"ל. עוד מסרו המקורות הערביים, כי במהלך יום אתמול נפצעו חמישה תושבי שאטי ובית חנון. רוב הפצועים אושפזו בבתי חולים ברצועה. כמו כן נפצעו מעצרים נרחבים. על פי טענת המקורות הערביים נפצעו כ־20 צעירים ממכות.

המעלות של

ELAL אל על

	מעלות מינימום	מעלות מקסי'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	9	12	גשם	4	10
אתונה	8	15	מחלקית	2	9
בוקרשט	0	5	גשם	–	–
בזיל	7	11	גשם	–	–
וינה	5	7	גשם קל	3	8
ורשה	–	–	–	5-	1
ז'נבה	3	5	מעונן	1	4
לונדון	8	14	מחלקית	10	12
ליסבון	7	14	מחלקית	5	13
מדריד	2-	15	בהיר	3-	13
ניו־יורק	3-	2	מחלקית	1-	2
פאריס	8	12	מעונן	10	11
פרנקפורט	8	11	מעונן	8	11
ציריך	6	10	מעונן	–	–
קהיר	11	21	מעונן	11	19
קופנהאגן	6	8	מעונן	6	7
רומא	2	13	מעונן	7	14

הלב ממריא אל על

שיחת היום עם ד"ר יעקב אדלר

על חשיבות הסיוע הישראלי לנפגעי הרעש בארמניה

היו צריכים לארגן מראש צוותים למשימות כאלה

האם לא היה ראוי שמשלחת החילוץ של צה"ל ייצאו לארמניה מיד אחרי רעידת האדמה ולא באיחור של 5 ימים?

בהחלט. למחרת רעידת האדמה פניתי למשרד החוץ בשם ארגון "צריב" שהוא ארגון רפואי מתנדב, הכולל כמה עשרות רופאים שרכשו נסיון בסיוע לנפגעי אסונות הטבע בעולם, והצעתי את עזרתנו. אבל במשרד החוץ לא חשבו שיש ליזום הגשת עזרה מישראל וביקשו להמתין עד לפניית הרוסים. אין לי ספק שאילו יצאו צוותים מהארץ מייד לארמניה, היה אפשר לעזור להם בשלב הקריטי והחריף ביותר. קצת איחרנו את המועד, אבל אני מאמין שגם לצוותים שיצאו עכשיו יהיה מה לעשות.

מהו סוג הסיוע שניתן היה להושיט מיד ועתה אין לו שיעור?

אילו הצוותים היו יוצאים מישראל תוך 24 – 48 שעות יכלו לתת סיוע ראשוני לנפגעים שחולצו אותם מבין ההריסות, כגון מתן עירוי החזרת נוזלים בכמויות גדולות, כדי למנוע הלם שמתפתח בדרך כלל אצל נפגעי רעש ולמנוע אצלם סיבוכים כלייתיים, כי נפגעים הסובלים ממעיכת שרירים רבים מפרישים אחר־כך את תוצרי הפירוק בכליות הנסתמות כתוצאה מכך. עתה השלב הזה חלף, וספק אם נפגעים המצויים בתוך ההריסות עדיין חיים, שכן אם לא מתו מהפגיעות הם מתו מתשישה לקור או מהתייבשות. כרגע גם אינני סבור שיש טעם בהקמת בתי"ח שדה או יחידות רפואה קדמיות. בשלב הנוכחי יש לטפל בנפגעים שהועברו לבתי"ח בסוג אחר של טיפול, כגון ניתוחים שיקומיים, טיפול בנפגעים שסובלים משיתוק עקב פגיעה בעמוד השדרה, ניתוחים אורטופדיים ופלסטיים ופיזיותרפיה לאלה שנפגעו בעצמות או יצטרכו להסתייע בפרוטזות.

ד"ר אדלר, מנהל חדר המיון ב"שערי צדק", השתתף במשלחות סיוע לאתיופיה ולקמבודיה

בטווח הסיוע הרפואי יש חשיבות לנסיון שרכשנו באסון צור והאסונות מטבע אחרים?

יש חשיבות רבה לנסיון הרב שצברנו בטיפול בפגיעות מעיכה באסון צור. להצ"א ישנם צוותי חילוץ טובים שרכשו נסיון בחילוץ אנשים מבין הריסות, בפירוק בניין רב קומתי בעזרת ציוד מתוחכם להיתוך ברזל ונסור בטונים. גם בתחום איתור לכודים יש לנו נסיון רב, והצוותים שלנו יודעים כיצד לאתר לכודים ולהאזין להם עם אמצעים אלקטרוניים מתוחכמים.

מד"א החל אתמול בהתרמת מנות דם, הבנק אומר 100 מנות דם. יש לכך משמעות מעשית או רק ערך סמלי?

לדעתי, זה לא רציני ולא משמעותי להעביר 100 מנות דם לארמניה, כי זה יספיק אולי ל־10 נפגעים. אבל זה אקט יפה של השתתפות עם ישראל בצרה של עם אחר. אין לי ספק שיש בבריה"מ, על מאות מיליוני תושביה, מספיק אנשים שיכולים לתרום מנות דם. אולי מד"א יכול לסייע לארגון תרומות מנות הדם. אגב, כשהייתי חבר הנהלת מד"א הצעתי להקים ארגון רפואי קבוע שיוכל לסייע מייד כל אימת שיתרחש אסון טבע בעולם. אבל לצערי הצעתי לא התקבלה. אני סבור שיש מקום ליוזמה רבה יותר של מד"א במתן עזרה, גם כשארגונים בחו"ל אינם מזמינים אותם.

מדוע אתה, המחזיק בעל ידע רב ונסיון בסיוע לנפגעים, לא הצטרפת לצוותי הסיוע שיצאו לארמניה?

שלשום ואתמול זה מאד הכעיס אותי, אבל עכשיו נרגעתי קצת. הבעייה היא שכל ארגון בארץ רואה עצמו כארגון סגור ואז מי שקרוב לצלחת יוצא. לדעתי יש לארגן מראש צוותים למשימות מיוחדות שיכללו את בעלי המקצועות המתאימים ולא לקחת את המקורבים לגורמים המחליטים. אילו נהגו כך, אין לי ספק שניתן היה לשלוח לארמניה צוותים יותר טובים ועל כך אני מתרעם.

גדעון אלון

דיפלומטים ערבים: צפוי חידוש יחסים בין מצרים לסוריה ולוב

רבת־עמון (ע'מ). מקורות דיפלו־מטיים ערביים מסרו לעיתון "אחבאר אלאסבוע" כי היחסים בין מצרים לסוריה, לוב ולבנון יחודשו לפני כינוס הפסגה הערבית הרגילה שתית־קיים בסעודיה, כדי לאפשר למצרים להשתתף בפסגה.

המקורות המתבססו בדיווחים אלה על דו"חות מודיעין שמסרו על קיום מגעים בין מצרים לסוריה, פתיחת התחום האווירי המצרי בפני מטוסים לוביים, ביקור פקיד בכיר מצרי בד־משק ופגישה עם נשיא סוריה האסד אסד.

הדו"חות מסרו כי הוסרו כל חילוקי הדעות בין שתי המדינות, לאחר שמצרים הרגישה בכל מציעה את מחויבותה לבעיות הערביות, בראשן הבעיה הפלסטינית, והכרזת העצמאות הפלסטינית.

לוב מסכימה עתה יותר מבעבר להתחדשות של מצרים לקהיליה הער־בית, לאחר פתיחת התחום האווירי המצרי בפני מטוסיה. זהו צעד מעשי ראשון בכיוון פיוס בין מצרים ולוב.

באשר לסוריה צופים המקורות כי הוולאה לחידוש יחסיה עם מצרים, תתעכב, אך היא לא תתנגד בצורה בלשהי לשיבתה של מצרים לליגה הערבית ולהשתתפותה בפסגה. עמדתה זו של סוריה נקבעה לנוכח ידיעות מקהיר, בהן הבהרות שר החוץ המצרי במועצת העם, שלפיהן מיצר הסכמי קמפ דיוויד את עצמם והוול שלב חדש באזור.

חוסיין ייוועד היום בפאריס לשיחות מדיניות עם מיטראן

מאת יוסף מנקר

סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). חוסיין פותח היום בשני ימי שיחות מדיניות בפאריס, שבהן צפוי עידכון תמונת הנעים הצרפתית־ירדנית בצורך הדוחף לכינוס ועידה בינלאומית לענייני המזרח־התיכון.

המלך עומד להיוועד היום תחילה עם הנשיא מיטראן, עם ראש הממשלה רוקאר ועם שר החוץ, והנכה האנטר של צרפת.

ההערכה שרווחה אמש בפאריס היתה שראשי הממשל הצרפתי ישובו וידגישו את "שותפות הגורל" הירדנית־פלסטינית ויקשרו אותה בקריאתם של צרפת "לכיבוד זכותו של העם הפלסטינאי למדינה משלו". "שותפות" זו אוזכרה לאחרונה בהצהרת מפורשת של הנשיא מיטראן בר־כנות בירת פלסטינאית, "שבדרך זו או אחרת, הדעת נותנת שתהיה קשורה לירדן.

מיטראן ושר החוץ דומא יינמו פעמים אחדות בשבועות שחלפו – ובלשון תמה במיוחד – על הוולות המועצה הפלסטינאית באלג'יר, "שהיו בכוונת צעד חשוב והס־

טוניה קורימוק: הממשל הצרפתי אף הבהיר ימים אחדים לאחר הכרזת עצמאות על כינונה של המדינה הפלסטינאית, כי הכרה צרפתית במדינה זו "אינה מעוררת כל קושי עקרוני".

ברוויר הפסגה האירופית ברודוס, לפני כעשרה ימים, נפגה הנשיא מיטראן עם קבוצת המנהיגים האיר־פיים – מאיטליה, ספרד ויוון – שרוצו, בלא הצלחה, לקבלת החלטה מדינית מפורשת בזכות הקמתה של מדינה פלסטינאית והכרה הדי־מסדית באש"ף כנציג הפלסטינים.

שריר לא יאפשר לבלטמן לייצג את המדינה בערעור דמיאניוק

מאת גדעון אלון

סופר "הארץ"

שר המשפטים, אברהם שריר, לא יאפשר לפרקליט המדינה, יונה בלטמן, לייצג את המדינה בערעורו של ג'ון דמיאניוק בביהמ"ש העליון בחודש מאי, אם לא יחזור בו בלטמן מכוונתו לפרוש בסוף החודש משירות המדינה.

שריר אמר לבלטמן, כי לא מקובלת עליו הצעתו שהוא ייצג את המדינה בערעור דמיאניוק כפרקליט חיצוני. שריר ציין, כי זה משפט היס־טורי, שעיני כל העולם נשואות אליו. שריר עומד להיפגש השבוע עם בלטמן לנסות לשכנע אותו לדחות את פרישתו עד תום הדיון בערעור דמיאניוק. בכל הנראה ביוני. בלטמן אמר אמש ל"הארץ", כי התחייב כלפי הנהלת האוניברסיטה העברית להתחיל בתפקיד מכשר באוניברסיטה בחודש הבא, ולכן לא יוכל להיענות לבקשת שריר לדחות את פרישתו עד יוני 1989. בלטמן הוסיף, כי אין שום מניעה שימשיך לייצג את המדינה בערעור משפטו של דמיאניוק בבית מ"ש העליון, גם אם לא ישמש פרקליט המדינה.

שר המשפטים עדיין לא מינה צוות שימליץ לפניו על המועמד המתאים ביותר לפרקליט המדינה במקום בלטמן, אף שלפני הבחירות הב־טיח כי מיד אחריהן ימנה את הצוות בראשות מנכ"ל משרד המשפטים חיים קלוגמן. שריר נמנע ממינוי הצוות משום שלדעתו אין מקום להת־חיל בהליכים למינוי פרקליט מדינה חדש כל עוד מכהנת ממשלת מעבר הנמנעת מאישור מינויים בכירים בשירות הממשלתי.

רוב העובדים הבכירים במשרד המשפטים תומכים במינוי המשנה לפרקליט המדינה, דורית ביניש, לפרקליט המדינה, אך נראה כי המי־נוי יתעכב עד למינויו של שר המשפ־טים הבא.

רופאי המדינה משביתים היום את בתי החולים בדרום הארץ

בתי־החולים ברזילי, אסף הרופא ושמאול הרופא מושבתים ● האוצר מסרב לנהל משא ומתן עם הרופאים, למרות לחצי משרד הבריאות

מאת עזנה אריהר

השיבושים בבתי־החולים הממשל־תיים נמשכים. ארגון רופאי המדינה הודיע, כי הוא משבית היום ל־24 שעות את בתי־החולים הממשלתיים בדרום הארץ: ברזילי באשקלון, אסף הרופא בצריפין ושמאול הרופא בבאר־יעקב. עובדי המעבדות משבי־תים היום את המעבדות בבתי־החולים העירוניים בתל־אביב, איכילוב, רוקח והקריה, ואת שער מנשה בפרדס־חנה, פרדסיה ליד הדרה והלל יפה בחדרה. כן מושבתות המעבדות של לשכות הבריאות באזורים אלו.

משרד הבריאות פנה במגעים עם האוצר כדי לחדש את המשא והמתן עם הרופאים.

רופאי המדינה מוסיפים לדרוש השוואת תנאי עבודה והשתכרות לאלה הנהוגים בבתי־החולים של קופת־חולים הכללית. הקופה הזאלה להפעיל הסכם משולב לקיצור תורים לאבחונים המבוסס על הסכם שחתמה הנהלת הקופה ב־1984 ועל תוכנית לקיצור תורים שגיבשה הממשלה.

כל בתיה"ח הפסיכיאטריים ישבתו מחר

מאת עזנה אריהר

סופרת "הארץ"

ארגון רופאי המדינה משבית מחר את כל בתי החולים הפסי־כיאטריים הממשלתיים ברחבי הארץ, במחאה על המתרחש בבית החולים לחולי נפש מזרע שבעכו. בתי החולים יעבדו במתכונת שבת.

בהודעה שפרסם הארגון נאמר, כי שתי ועדות של ההסתדרות ושל משרד הבריאות הגישו מסקנות. משרד הבריאות פעל עד כה ליישום ההמלצות נגד הרופאים ולא הצליח להגדיר סמכויות של העובדים האחרים במוסד. המוסד הגיע לאנרכיה הכל ראשים בבד, דברי ארגון הרופאים.

המגמה על השכר הודיע בפגישה האחרונה עם נציגי הרופאים, כי הוא פעל בכל האמצעים לבטל הסכמים חריגים עם רופאי קופת־חולים.

מנכ"ל קופת־חולים הכללית, נחום סטס, קרא אתמול לאוצר לתת מיד אור ירוק למבצע קיצור תורים לניתוחים. הוא הציע לאוצר ללכת לקראת רופאי המדינה בנושא ומתן נפרד שאינו קשור למבצע קיצור תורים.

דובר קופת־חולים הכחיש אתמול את הפרסום ב"הארץ", כי הקופה הגי־עה להסכם חשאי עם רופאיה המפגעה. שניתנה באחרונה לרופאים בגין עבודה בשעות אחר־הצהריים, משקפת מחיר תורים.

הדובר הבהיר, כי אין חשש שבע־קבות הסכם ינצלה באופן מלאכותי התור לאבחונים ולניתוחים. עוד ציין הדובר, כי הסכם האמורה נשמר בקפדנות ואין כל פגיעה ברופאי המדינה. הפיתון של האוצר על הסכם השאי נועד להסיח את הדעת מהצורך להיכנס למשא ומתן עם רופאי המדינה.

נפתח משפט הסרן שכפה על ערבי לחתום על מסמך עסקי

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

בבית־הדין הצבאי של פיקוד הדרום נפתח אתמול משפטו של מפקד פלוגה בצה"ל, תבר מושב תלמי אליהו בדרום. על־פי כתב האישום, נאשם סרן שמעון מגן בכך שבהיותו בשירות מילואים פעיל, ב־8 ליולי, בחאן־יונס, הטיל אימה על שאם ג'בר מוצמד כאשר נכנס עם אחרים מפקודיו המושבים לביתו של המתלונן הורה לו לעמוד ופניו אל הקיר, כשידיו מורמות ופקודיו מכוונים את כלי נשקם לעברו.

על־פי כתב־האישום, כיוון מגן את נשקו אל המתלונן, הגיע אותו לחתום על מסמך, אותו חיבר בעברית ובו הצהיר הערבי כי הוא שותפו של אלכס הורביץ הגר אליהו מושב תלמי אליהו.

סרן מגן כפר אתמול באישומים. משפטו נדחה להוכחות בשבוע הבא. בין עדי התביעה נמנה המתלונן עצמו.

שמירה מוגברת על משפחת הגנרל לחד במארג' עיון

מאת מנחם הורוביץ סופר "הארץ" בצפון

אמצעי ביטחון הדוקים ננקטים סביב ביתו של מפקד צד"ל, גנרל אנטואן לחד, במארג' עיון, מאז ניסיון התנקשות בחייו. שומרי־ראש מוליכים מאבטחים את אשתו, מינרב, ולשני ילדיהם הקטנים.

לחד עדיין שוכב בביה"ח רמב"ם בחיפה. כמה מבני משפחתו מביירות ביקרוהו בימים האחרונים, ואל יחידת־הקישור של צה"ל בדרום לבנון הגיעו גם בקשות מצד נכבדים נוצריים מביירות לבקרו.

המצרים יגרשו ישראלי שנידון ב־85' למאסר

מאת יורם המזרחי

שליח "הארץ" במצרים

קהיר (מיוחד ל"הארץ"). שלטונות מצרים יגרשו מחר, ככל הנראה דרך טאבה, את רוני אברהם בן ה־28 מתל־אביב, שנידון ב־1985 למאסר במצרים.

אברהם נתפס לראשונה במצרים ב־1985 ולאחר תקופה ארוכה, ששהה במעצר, בוחשד של שימוש בסמים, שוחרר בתנאי שיפקיד את דרכונו, אך הוא הצליח לצאת את מצרים ולשוב לישראל.

כעבור שנתיים חזר רוני אברהם למצרים, דרך טאבה ונתפס בדהב, שבחוף סיני, יחד עם שני אזרחי חוץ אחרים, כשברשותו 7.5 גרם חשיש וסכין דייג, שהוגדרה על ידי שלטונות מצרים "כנשק בלתי חוקי".

רוני אברהם נכלא בכלא אסוד, שבסיני ושהה שם, מאז שנעצר, כשהוא מרצה שני עונשי מאסר שונים, אחד בגין החזקת סמים והשני בגין החזקת הסכין. בסך הכל נידון לשלושת שנות מאסר, כאשר העונש על החזקת הסכין הופחת לדברי המצרים והעמד על חודש אחד בלבד.

ברשות המצרים הודאה כתובה בעברית, שבה מודה רוני אברהם, בכל האשמות, שיוחסו לו והודעו שאת הסכין הכניס למצרים ברשות. אברהם גם ניקה מחשד את שני אזרחי החוץ שבחברתם נתפס ואמר שהחשיש היה כולו שלו.

במשך כל תקופת מאסרו באסוד זכה רוני אברהם לביקורים קבועים של הקונסול הישראלי בקהיר ולדברי מקורות ישראליים זכה ליחס טוב מאוד, לביקורים ולמילוי משאלות שונות שלו.

המעלון חדשות

● חיים קופמן, בינתיים חוזר לעסקים. מי שרצה אותו מחוץ לכנסת עלול להתאכזב: מקום 43 הפך פתאום יותר ריאלי (מאיר אלון)

● קופת חולים נגד טבעאביק: קרב עוקים (נווית זומר)

יום שלישי, ב"חדשות"

הצעה עקב שריפת המסגד: לכונן משמר אזרחי ביישובים הערביים

הרשויות הערביות יושבתו מחרתיים לשעה אחת לאות מחאה ● הנהגת ערביי ישראל דחתה הצעת ח"כ מיעארי לשביתה כללית

מאת עטאללה מנצור, סופר "הארץ" בגליל

הערבים בישראל ישפצו בכוחות עצמם את המסגד של אינסין שהוצת אור ליום שבת, ולא יחכו לדיונים ולמימוש ההבטחות של השר משה ארנס ונציגי משרד הדתות – וכבר ביום ו' הקרוב ייפתח המסגד שוב לתפילה בציבור, שבה ישתתפו ראשי המוסלמים בישראל. כך החליט אתמול כינוס שיבה פומבית של "ועדת המעקב העליונה" של ערביי ישראל. בישיבה השתתפו ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, ונציג הליכוד מאיר כהן־אבידוב. הם גינו את הפשע והפגיעה ברגשות האזרחים המוסלמים.

הנואמים הערביים, חברי הכנסת וראשי הרשויות הערביות, היו מאוחדים בגינוי המעשה.

אחמד אבו עצבה, ראש המועצה המקומית של ג'ת, אמר כי אקט זה נראה לו כ"פעולה ראשונה על דרך ביצוע מדיניות הטרנספר על־ידי הפיכת חיינו לבלתי־נסבלים". הוא הציע לכונן משמר אזרחי ביישובים הערביים כדי להבטיח כי מעשים חמורים לא יבוצעו על־ידי "מחתרות" של המתנחלים היהודיים. נואמים רבים הביעו דעה, כי האשמה במדיניות הממשלה, הנהגת אפליה והסיתה נגד האזרחים הערביים.

תאופיק זיאד, ראש עיריית נצרת, אמר כי אין לקרב את ההצתה עם מעצר החשודים בהשתייכות לתא החבלני. "הם מובאים למשפט שיגלה את מידת אשמתם, אבל בציבור הרחב מסיתים נגד כל הערבים".

בכינוס השמיע השייח' עבדאללה דרוויש, מכפר קאסם, ביטויים קיצוניים. הוא טען כי הריסת בתים של תושבים ערביים בידי מינהל המקרקעין, לא פחות חמורה משריפת מסגד, וכל פגיעה בערביי יהודה ושומרון כמוה כפגיעה בערביי ישראל. מיד לאחר דבריו עזבו גוראל וכהן אבידוב את המקום. מאיר כהן אבידוב אמר: "באתי להזדהות כאדם דתי עם הנרדים על פגיעה במקום קודש. הכל שניצלו את הבימה להסתה פרועה נגד המדינה". אריה גוראל אמר: "איני מדבר או מתווכח עם המייסיסטים. הוא שייך לפלג הקיצוני".

ח"כ מוחמד מיעארי (המתקדמת) קרא לפעולת מחאה הפגנתית והציע שביתה כללית, אבל הצעתו לא נתקבלה. הוחלט לקיים מחר שביתה של שעה אחת ברשויות הערביות, לפני היציאה להפגנה המתוכננת ברחבת הכנסת במחאה על מדיניות הממשלה בכל הנוגע לתקציבי הרשויות הערביות, ונגד הריסת בתים שהוקמו בלא רשיונות בניה.

פעילי רצ בהפגנה אתמול בירושלים נגד הכיבוש. תצלום: אורי שטיין

משלחת הקונפדרציה הבינלאומית למורים מוחה:

צה"ל נכנס לבתי־הספר בשטחים ועוצר תלמידים בני 14 ומעלה

מאת גילי מבדלי, כתבת "הארץ" לענייני חינוך

מחאה על כך שצה"ל עוצר תלמידים בני 14 ומעלה, מהגדה ומרצועת עזה, לא רק מחוץ לכותלי בתי־הספר, אלא בכיתות, במהלך שיעור, השמיעו נציגי הקונפדרציה הבינלאומית לארגוני מורים, באוזני אנשי המינהל האזרחי. המשלחת מבקרת בארץ כדי לבדוק את מצב החינוך בשטחים, בעקבות ידיעות קשות שהגיעו אליה.

מקורות שנפגשו עם אנשי המשלחת מסרו אתמול, כי מדיווחי מורים פלשתינאים למשלחת עולה, שמאז תחילת האינתיפאדה נעצרו אלפי תלמידים, והמורים מבתי־הספר בשטחים וברצועת עזה הוכו למיפקדות צה"ל. בתקופה בה נסגרו בתי־הספר בפקודת הצבא, קוצצו משכורות המורים כדי מחצית (המפקחים קיבלו משכורות מלאות).

מורים פלשתינאים מיחו באוזני המשלחת על שהשלטונות אינם מאפשרים להם להקים ארגוני מורים לטיפול בבעיות חינוכיות ומקצועיות. "זו זכותנו האלמנטרית כמורים", אמרו. אנשי המשלחת התרשמו כי ה־מורים הפלשתינאים שרויים במצוקה. הם דיווחו כי תלמידים רבים חשים שאין להם שום עתיד, לנוכח אפשרויות התעסוקה המוגבלות ונוכח מצב שבו פלשתינאים בעלי תואר אקדמי שני ושלישי, עובדים בהדחת כלים בבתי־מלון בישראל.

המשלחת מצאה כי יש בתי־ספר יסודיים, שבהם מספר התלמידים בכיתה מגיע, לעתים, ל־60.

שכר המורים בבתי־הספר הממשלתיים מגיע ל־60%־70% משכר המורים בישראל.

רוזילדה גונזאלווס ילדה אח לברונה ומבקשת למסרו לאימוץ

"מייל און סאנדיי": האב הוא איש שפגשה בישראל ● מפיקי התוכנית על ברונה הודו כי ביימו סצינות סוחטות דמעות מרוזילדה, שלא בכתה

מאת שאול צדקא, סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). רוזילדה גונזאלווס, אמה של ברונה, הילדה מברזיל, ילדה לפני שבעה שבועות תינוק מיוחס שקיימה עם חבר בני קומה שבה דן בית המשפט בארץ בעתיד ילדתה. האם מבקשת למסור את התינוק לאימוץ, מה גם שאביה של ברונה, שבמשך תקופה ארוכה חי בנפרד ממנה, מאיים לעזוב אותה שוב בגלל הילוד. כך נכתב בכתבת תחקיר המתפרסמת בשבועון הבריטי "מייל און סאנדיי". [illegible]

הכתבה מאשימה את תוכנית הטלוויזיה אשר חשפה את פרשת ברונה בבריית ראיות, בהסתרת האמת ובגרימת צער למשפחה הישראלית [illegible] של תוכנית הטלוויזיה היתה מותנית אמנת למען סנסציה עיתונאית. הנג'ר קיק וקלייב אנטוויסל, המגיש והמפיק של אותה תוכנית, הודו כי נאלצו לתת לרוזילדה טיפות ליצירת דמעות כדי שתיראה בוכייה לפני שפגשה עם הבת בשכונה בלוד שבה מתגוררת משפחת תורג'מן.

העיתון, אשר שיגר את תחקירנו לשכונת העוני של פאונרה ריו גראנדה בברזיל, שם היא ראתה את ברונה משוטטת בבוץ מחוץ לביתה, [illegible] אשר עזב את הבית למען אשה אחרת [illegible], כי הצלחתה של תוכנית הטלוויזיה היתה מותנית בהחזרתה של ברונה לבית הורים" נאמר בכתבה.

הצוות הישראלי של תוכנית הטלוויזיה, שעליו נמנו המקליט קובי יזהר והצלם איתן אורדל, שללו את האופן שבו בוימה הפגישה בין האם ובתה: "האם התבקשה לעשות זאת שוב למחרת, אבל עם דמעות", אמרו אנשי הצוות. המתרגם לפורטוגלית אשר ליווה אותם אמר: "רוזילדה אמרה לי מלכתחילה כי היא שונאת את אביה של ברונה ולא תרצה להיות עמו שוב".

[illegible] קורנלסון, אמר בסוף השבוע: "לדעתי, אביה של ברונה הוא אדם לא יציב. [illegible] במשפחה האיש לא יודע מה יתרחש".

קיסר מזהיר מפני פיחותים אשר יעוקרו מתוספת היוקר

מאת יהודית וינקלר, כתבת "הארץ"

שר האוצר, משה נסים, והמזכיר הכללי של ההסתדרות, ישראל קיסר, עומדים לדון היום בתכנית המוכ"ל לחידוש הפעילות הכלכלית במשק. בתוך כך הזהיר קיסר אתמול מפני פיחותים שיעוקרו מתוספת היוקר והודיע שההסתדרות תיאבק נגד מגמה לשחוק בדרך זו את השכר הריאלי.

קיסר העביר לשר האוצר את תכנית עשרת הסעיפים שלו לחידוש הפעילות הכלכלית במשק, שבמרכזה עידוד הפריון והצמיחה באמצעות הפחתת מסים ומתן תמריצים לעובדים ולמשקיעים. בפגישה הנערכת היום ביוזמתו עם שר האוצר בממשלה היוצאת, בכוונתו להגיע להסכמות עקרוניות, לפחות.

עם זאת, פגישתו עם השר נסים מעוררת תמיהה לנוכח אי־הוודאות ביחס לאיוש תיק האוצר בעתיד. מכאן, שגם אם ישיג הבנות עם נסים, ספק אם יש בהן תועלת לנוכח האפשרות שתיק האוצר לא יהיה בידי נסים בעתיד.

אחת ההערכות הרווחות בהסתדרות היא, שמטרת הפגישה היא לסכם עקרונות ביחס לתשלום תוספת היוקר עוד לפני שתוכרע השאלה מי יהיה שר האוצר הבא, מחשש שעד כינונה של ממשלה חדשה והעברת תיק האוצר, עלול להיווצר חלל.

הכפלה במספר היהודים שיצאו השנה מבריה"מ: 20 אלף איש

דו"ח שיוגש לראש הממשלה: 1988 היא שנת שיא בירידה

(ע). מספר היהודים אשר הורשו לצאת מבריה"מ השנה מוערך בכ־20 אלף נפש – גידול של יותר מ־100% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

מומחים מעריכים, שעל רקע ההקלות במתן היתרי־יציאה מבריה"מ, יגדל מספר היהודים אשר יורשו לצאת ב־1989 בכ־30 אלף נפש – אמר אתמול ראש המחלקה לעלייה וקליטה בסוכנות, אורי גורדון, במפגש עם עולים מבריה"מ.

בחודש נובמבר, יצאו את בריה"מ 2,154 יהודים, מתוכם עלו לישראל 70 בלבד – נשירה של 96%. גורדון ציין, כי 20% מהאשרות שחולקו שגרירות הולנד בבריה"מ ניתנו ללא יהודים, כשהמימשל הסובייטי מנצל דרך זו כדי להיפטר מיסודות לא רצויים לו.

ממקורות לא רשמיים נודע, כי על רקע הזרם הגובר של יהודים היוצאים מבריה"מ בחודשים האחרונים, חוזרת ונשקלת האפשרות אצל שלטונות ההגירה האמריקאים, להחמרת התקנות הנוגעות למעמד הפליט, צעד שיביא לצמצום משמעותי במספר הנושרים אשר יורשו להשתקע בארה"ב.

שנת 1988 היא שנת שיא בירידה מן הארץ: 21 אלף יהודים לעומת 17 אלף איש שירדו אשתקד – מסרה דינה ברישל, יו"ר האגודה הישראלית לעצירת הירידה, בדו"ח מקיף שהוכן ויוגש לרה"מ מיד לאחר הקמת הממשלה החדשה.

בדו"ח ברישל נמסר, כי בכמה מגזרים חלה עליה תלולה מאוד במספר היורדים במיוחד בקרב בני קיבוצים. בדיקות יסודיות שעשתה האגודה במהלך השנה האחרונה מצביעות על מגמות מדאיגות בקרב הדור הצעיר בישראל המשתחרר מצה"ל לאחר 3, 4, 5 או 6 שנות שירות ותוך חודשים אחדים מוצא עצמו בחו"ל לתקופות ארוכות.

הדו"ח מצביע על כך, שבשנה האחרונה גדל מאוד מספר הישראלים המבקשים רשיונות עבודה, במיוחד בארה"ב.

בית המשפט: המוסדות הנפרדים של הליברלים חדלו להתקיים

(ע). "דבקות האיחוד בין המפלגה הליברלית וחרות הביאה לתוצאה הסופית במסגרת הליכוד והמוסדות הנפרדים של המפלגה הליברלית וחרות, חדלו להתקיים עקב הקמת תנועה אחת מאוחדת במסגרת הליכוד". כך קבע אתמול שופט בית־המשפט המחוזי בחיפה, מיכה לינדנשטראוס.

בית־המשפט המחוזי בחיפה נתבקש לפסוק בשאלה מהותית, אם עדיין מוסדות המפלגה הליברלית שרירים וקיימים, בעקבות עתירתו של חבר המפלגה רב אבידן מנתניה. הוא קבל נגד המפלגה השרים יצחק מודעי, אברהם שריר, משה נסים, גדעון פת וחברי כנסת אחרים של המפלגה הליברלית, על הכוונה למנות את רוח הגואל לכהונת נציג המפלגה הליברלית בהנהלה הציונית ובהנהלת הסוכנות היהודית.

רב אבידן טען, כי מינוי זה נעשה בניגוד לתקנון המפלגה והביע משאלה להתמודד על תפקיד זה במסגרת המפלגה, כמתחייב על־פי התקנון.

השופט קבע בהחלטתו, כי הברית הליכוד וחתימה על "אמנת הליכוד" הם בגדר אקט המחייב את המפלגה הליברלית בישראל ופועל יוצא מהאמנה, כי המוסדות הנפרדים של תנועת החרות והמפלגה הליברלית אוחדו בשלהי חודש אוגוסט השנה.

השופט ציין בהחלטתו, כי המוסדות הנפרדים של שתי המפלגות חדלו מלהתקיים, לאחר ש"אמנת הליכוד" אימצה את הסכם לוי־נסים.

בית־המשפט סקר את ההשתלשלות של הליכי האיחוד של שתי המפלגות במסגרת הליכוד.

יו"ר המועצה הארצית של המפלגה הליברלית, יצחק קעטבי, טען בבית־המשפט שההחלטה על חיסול מוסדות המפלגה הליברלית, אין לה כל תוקף וכי היא חייבת להתקבל בועידת המפלגה או בישיבת המועצה הארצית. על כן, לטענת קעטבי, מוסדות המפלגה עדיין קיימים. לעומת זאת, טען בבית־המשפט השר גדעון פת, כי ועידת המפלגה הליברלית שנערכה ביוני 1985 סללה את הדרך לאיחוד שתי המפלגות.

השופט מיכה לינדנשטראוס ציין בשולי החלטתו, כי לאחר חודשים ארוכים שבהם דן בעניינים שונים של המפלגה הליברלית בישראל, בנושאים פנים־מפלגתיים שהועלו בפניו, "עדיף שגופים וולונטריים ובהם המפלגות בישראל ידונו בנושאים הנוגעים להם בתוככי המפלגה ולא באמצעות בתי המשפט".

שריר מזרז מינוי שופטים חדשים

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

שר המשפטים, אברהם שריר, הורה למנהל בתי המשפט, השופט אריה הגר, לכנס בהקדם את הוועדה לבחירת שופטים, לדון באישור מינויים של כמה שופטים חדשים.

שריר החליט ליזום את כינוס הוועדה לאלתר, ולא להמתין לכינונה של ממשלה חדשה, משום שמינוי כמה שופטים לבתי־משפט השלום והמחוזי מתעכב חודשים ארוכים, ובבתי־מ"ש אלה קיים מחסור בשופטים. שריר שואף להביא לאישור הוועדה את מינויו של השופט תיאודור אור לשופט בביהמ"ש העליון.

תא החברות ב"העבודה" מזהיר מפני ויתור לדתיים

(עש"ת). תא החברות במפלגת העבודה תבע אתמול מראשי מפלגת העבודה לעמוד במו"מ הקואליציוני על קיום סעיפי המצע, השוללים את הרחבת סמכויותיהם של בתי־הדין הרבניים ומחייבים את החזרת "הסעיף הסוציאלי" לחוק ההפלות.

במברקים שנשלחו לשמעון פרס, יצחק רבין, עוזי ברעם וחברי צוות המו"מ, תבעו החברות, שמשלחת מטעמן תיפגש בהקדם עם צוות המו"מ על־מנת להבהיר את עמדתן.

פוזרה התפרעות תלמידות תיכון במזרח ירושלים

(ע.) המשטרה ומשמר הגבול פיזרו אתמול בבוקר בגז מדמיע הפגנה אלימה של תלמידות בית הספר התיכון "אל רוזה" בשכונת שייך ג'ראח במזרח ירושלים.

התלמידות חסמו באבנים את הכביש, שרו את ההמנון הפלשתיני "בילאדי בילאדי", ורגמו כוחות משטרה באבנים.

מקורות ערביים דיווחו כי המשטרה עצרה 5 תלמידות לחקירה.

גם בשבת היו הפרות סדר חמורות בשייך ג'ראח.

בחירת הרב הספרדי לצפת מעוררת עניין

(ע.) הבחירות לכהונת הרב הראשי הספרדי לצפת נכנסו להילוך גבוה. רבנים מכל הארץ מגלים עניין בכהונה. חברי הגוף הבוחר סיפרו על פניות של רבנים רבים המבקשים להיבחר.

מתוך כך נודע, כי מזכירות נעמ"ת בצפת, אלישבע האגה, שהצטרפה לאחרונה למועצת עיריית צפת במקומו של אמנון גדעון, חבר המועצה, שיצא לחו"ל, דרשה להיכלל בגוף הבוחר את הרב הראשי. אם לא תיענה דרישתה, היא מאיימת, תפנה לבג"ץ נגד עיריית צפת.

בתגובה מסר יו"ר הגוף הבוחר, יונה עמאר, כי מינוי הגוף הבוחר הינו אישי ואינו ניתן להעברה ולכן כל זמן שאמנון גדעון לא יודיע על התפטרותו מהגוף הבוחר, אין אפשרות חוקית להעביר את המינוי לחוואגה.

הוזמנו לחנוכת המרכז למדעי היהדות באקדמיה ההונגרית

מאת סופרת "הארץ" בירושלים

פרופ' אפרים אורבך, לשעבר נשיא האקדמיה הלאומית למדעים ופרופסור אמריטוס לתלמוד באוניברסיטה העברית, ופרופ' שרה יפת, ראש המכון למדעי היהדות של האוניברסיטה העברית, הוזמנו לבודפשט להשתתף השבוע בחנוכת המרכז למדעי היהדות באקדמיה הלאומית ההונגרית למדעים.

שרה יפת הוזמנה על־ידי פרופ' קמורוצי, שביקר באוניברסיטה העברית בשנה שעברה במסגרת הכנס "ההיסטוריה הכללית של היהודים בהונגריה", שנערך מטעם מרכז דינור לתולדות עם ישראל שבאוניברסיטה.

מריט
מובילה בטעם עשיר עם הרבה פחות ניקוטין

אם חשבת שסיגריה דלת ניקוטין היא גם דלה בטעם צפויה לך הפתעה טעימה - מריט מפתיעה אותך בטעמה העשיר והמשובח, עם מעט מאוד ניקוטין. מחקרים בארה"ב העלו כי מריט עשירה בטעמה כמו סיגריות המכילות עד 38% יותר ניקוטין.

הצטרף למליוני המעשנים הנלהבים שהפכו את מריט להצלחה מסחררת בארה"ב וברחבי העולם.

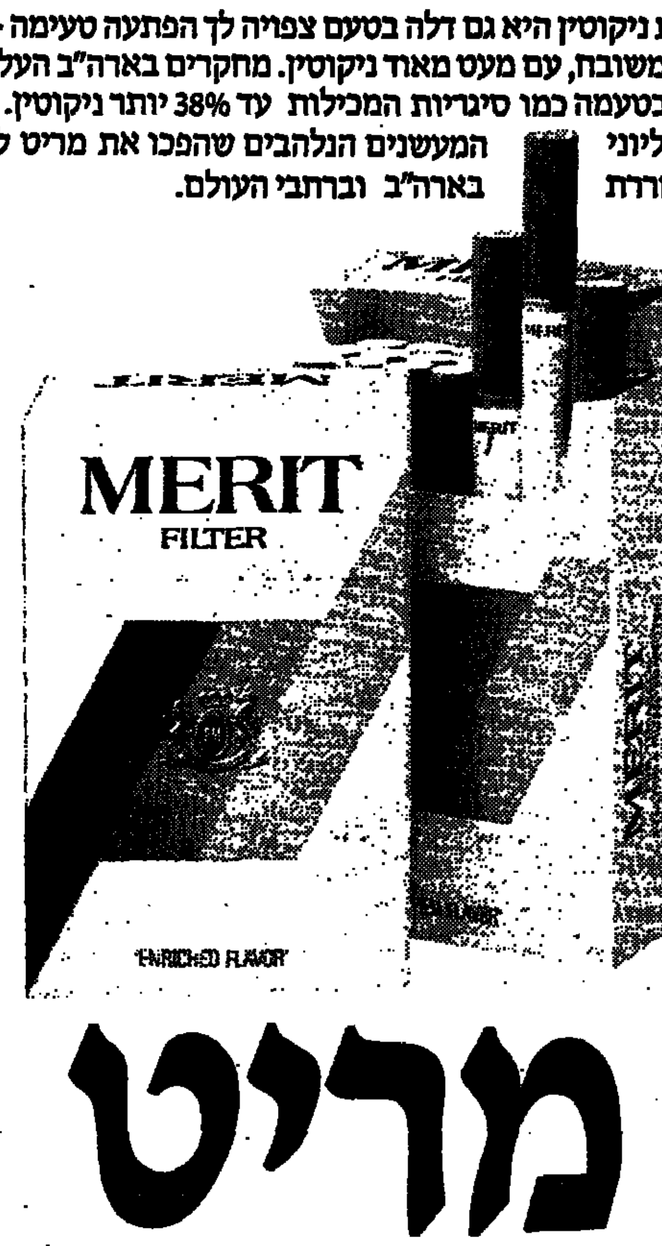

Made in U.S.A.

מריט

עשירה בטעם, דלה בניקוטין - עכשיו גם בישראל

אזהרה: משרד הבריאות קובע כי העישון מזיק לבריאות.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ביהמ"ש העליון בפסק דין עקרוני:

זכרון דברים, שרשמו חוקרים לאחר חקירת עד־יוכר כראיה

השופט שלמה לוין, בעמדת מיעוט: "צר לי על ההלכה החדשה הזו ומודאג אני מתוצאותיה" • השופט ברק: "החשש שגורמי החקירה ימעלו בתפקידם הטריד את מנוחתי, אך רב אמוני במשפט הישראלי"

(ע). בית־המשפט העליון בהרכב של 5 שופטים קבע אתמול בפסק־דין עקרוני, כי זכרון דברים, שרשמו שוטרים או חוקרים אחרים לאחר חקירתו של עד במשטרה, יוכר כראיה קבילה בבית־המשפט, לפי סעיף 10 א' לפקודת הראיות.

בהלכה החדשה שנפסקה תמכו 3 מחמשת השופטים – נשיא בית־המשפט העליון מאיר שמגר, השופט אהרון ברק והשופטת שושנה נתניהו. בדעת מיעוט היו השופטים שלמה לוין ואברהם הלימה. השופט לוין אמר בפסק־הדין: "צר לי על ההלכה החדשה הזו, היוצאת תחת ידינו, ומודאג אני מתוצאותיה המעשיות".

לפני כארבע שנים הואשם דוד טובול מחיפה באחזקת 40 גרם הרואין ובעשיית עסקה לארגונית בסם. הראיות המרכזיות נגד טובול היו 3 זכרונות דברים, שרשמו ע"י אנשי משטרה, לאחר שחקרו את אסתר אגוזנו המכונה "שימי". השוטרים כתבו מפיה, שהיא סיפקה לטובול את הסם.

ואגוזנו הורשעה ונידונה למאסר בעניין זה. כשהעלתה כעדת תביעה במשפטו של טובול טענה, שאכן אמרה את הדברים שמיוחסים לה הודקים, אך לדבריה לא אמרה את האמת, משום שהשוטרים לחצו עליה.

לאור עדותה, ביקש סניגורו של טובול, עו"ד סומי גרשי, לזכות את הנאשם. שופט בית־המשפט המחוזי בחיפה קיבל את הטענה וקבע שאין לקבל את זכרונות הדברים כראיה קבילה במשפט.

המדינה עירערה לבית־המשפט העליון והרכב של 3 שופטים (לוין, הלימה ונתניהו), קבע ברוב דעות שהזיכוי מוצדק. נתניהו היתה בדעת מיעוט, שיש לקבל את הדברים שרשמו השוטרים כראיה קבילה.

לאור חשיבותו העקרונית של העניין לדיני הראיות, ביקשה הפרקליטות לערוך דיון נוסף בהרכב של 5 שופטים.

אתמול פורסם פסק־הדין, המשתרע על פני כ־70 עמוד. השופטים מנתחים את סעיף 10 א' שבו נכתב, בין השאר, מה ייעשה ב"אימרה בכתב שנתן עד מחוץ לכותלי בית־המשפט". הנשיא שמגר מסביר, כי אין הכוונה בצוק רק לאימרה הנכתבת ע"י העד עצמו. הוא מצטרף לדעתה של השופטת נתניהו, כי יש לקבל את זכרונות הדברים כראיה קבילה.

גם השופט ברק היה בדעת הרוב. ברק אומר: "החשש שגורמי החקירה ימעלו בתפקידם, ירשמו זכרונות דברים שקריים ובית־המשפט לא יוכל לחשוף את השקר, הטריד לא מעט את מנוחתי, במיוחד לאור פרסום דו"ח ועדת החקירה הממלכתית לבדיקת דרכי החקירה של השב"כ."

השופט ברק הוסיף: "דברים אלה מחייבים להרהור נוסף, שאולי רצוי לאור המציאות שמתאר הדו"ח, להעמיד מחסומים של קבילות שימנעו את שיקול־הדעת השיפוטי".

למרות זאת קבע ברק, כי רב אמונו במערכת המשפט הישראלית, שתוכל להבחין בין אמת לשקר, והוא מאמין כי זרועות החקירה הפועלות על־פי דין לא ישתמשו בהטעייה מכוונת של בית־המשפט. הדרך להילחם בהטעיה כזו, אם תהיה, היא לדבריו בהעמדה לדין של השוטרים העבריינים ולא ע"י פסילת הראיה שנרשמה על ידם. "אסור שתופעה חריגה זאת תמנע מאתנו לעצב לעצמנו דיני ראיות מודרניים".

השופט לוין, שנותר עתה בדעת מיעוט אומר, כי אין אמנם הבחנה שהרישום ייעשה ברוטינה בעת החקירה, אך "מתקשה אני להבין כיצד יכולה פרשנות מרחבת של אימרה בכתב שנתן עד". לדברי השופט לוין, הסכנה אינה בכך שהשוטרים ייחסו אימרות של עדים, אלא שמטבע הדברים עשוי השוטר בתום לב לצבוע את הדברים בצבעי המציאות כפי שהיא נראית לו.

נאשם שזוכה מעבירות בטחוניות תובע את היועץ המשפטי לממשלה

יוסף בן אברהם תובע מחריש ו־3 חוקרים של המשטרה הצבאית ומשטרת ירושלים – פיצויי נזיקין בסך 600 אלף ש"ח

(ע). תביעת פיצויים גבוהה נגד היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש הוגשה אתמול לבית המשפט המחוזי בירושלים ע"י יוסף בן אברהם תושב ירושלים שהואשם בעבירות חמורות של מסירת סודות לאויב, במטרה לפגוע בבטחון המדינה, אך זוכה לפני כשנה זיכוי מוחלט.

באמצעות פרקליטו, עו"ד עודד בן עמי, תובע בן אברהם את היועץ המשפטי לממשלה ו־3 חוקרי המשטרה הצבאית ומשטרת ירושלים שטיפלו בפרשה, פיצויי נזיקין בסך 600 אלף ש"ח.

כתב האישום נגד בן אברהם הוגש ביולי 87 לביהמ"ש המחוזי בירושלים, לאחר שהיועץ המשפטי לממשלה נתן, על פי החוק, את הסכמתו להגשת כתב האישום. בתביעה נטען כי היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, התבקש ע"י התובעת במשפט עו"ד דבורה נחמני להסכים להגשת כתב האישום.

בתביעה נטען כי עו"ד נחמני ניגשה למשרדו של היועץ המשפטי, והחתימה את חריש על המסמך שבו הוא מביע את הסכמתו. "היועץ המשפטי לממשלה, בהסתמך על דבריה של עורכת הדין נחמני, לא עבר על חומר הראיות, לא בדק את חומר החקירה, לא ביקש להשמיע את דעתו, לא הפעיל את שיקול דעתו ולמעשה חתם בלנקו על הסכמתו להגשת כתב האישום. בכך, איפשר את הגשת כתב האישום לפרשה אומללה זו", נטען בתביעה.

בן אברהם אומר בכתב התביעה כי בשל רשלנותו של היועץ המשפטי ובשל המחדלים בחקירה שנעשו ע"י אנשי המשטרה הצבאית ומשטרת ירושלים, נהרסו חייו. גם מצב בריאותו הקשה החמיר ב־11 החודשים שהיה במעצר שווא, עד שזוכה. בשל הפרשה שבה הואשם לשוא, הוא מתקשה לחזור לשוק העבודה.

התביעה הוגשה גם נגד יצחק סיידוף ומיכה באום חוקרי המשטרה הצבאית, דוכי נוכי איש מחלק התפשה של משטרת ירושלים, ונגד מדינת ישראל.

כל הנתבעים טרם הגישו כתב הגנה.

נאשם (38) בהתעללות ובסחיטה מבת 70 נעצר עד תום ההליכים

על־פי כתב־האישום, התגורר בבית־מלון השייך לאלמנה, וכאשר החלה מגלה נדיבות כלפיו, החל לסחוט ממנה כספים באלימות

(ע). בית־המשפט המחוזי בתל־אביב הורה אתמול לעצור עד תום ההליכים המשפטיים את מרדכי גור־אריה (38), המואשם בהתעללות ובסחיטת אלמנה בת 70, בעלת בית־מלון בתל־אביב, במשך תקופה ארוכה.

נציגת הפרקליטות, עו"ד שרה דרין, טענה בכתב־האישום כי גור־אריה נטפל לאלמנה המנהלת את בית־המלון "דמור" ברחוב לורנסקי בתל־אביב, וניסה בכל דרך אפשרית, תוך ניצול רחמיה תחילה ולאחר מכן תוך עושק, מרמה, גניבה, שימוש בכוח והפעלת איומים, להשתכן אצלה חינם ולממן באמצעותה את צריכת הסמים שלו ואת צרכי המחייה שלו ושל בני משפחתו.

לטענת התביעה, הצליח הנאשם לעורר את רחמיה של האלמנה בכך שטען לפניה, כי הוא מובטל ועליו לשאת בנטל פרנסת משפחתו. המתלוננת הסכימה להעסיק שהותו במלון ואף סייעה בידו, בכך שנתנה לו מדי פעם סכומי כסף.

אולם תאוותו של הנאשם לא ידעה גבול, והוא החל לדרוש מבעלת המלון שתגדיל את קיצבתו – נטען. משסירבה, החל לאיים עליה, פרץ לחדרה, התנפל עליה ובעט בה בכל חלקי גופה. כמו־כן אמר, נטען בכתב־האישום, איים להרוג את בנה תבדיה.

בבקשה לעצור את הנאשם עד לתום ההליכים, טענה התובעת, כי גור־אריה ניצל את גילה של האלמנה ואת העובדה שכוח התנגדותה נמוך, וביצע את מעשיו תוך התאכזרות והפעלת אלימות עד כדי העמדת חייה בסכנה.

בהחלטתו לעצור את הנאשם עד לתום ההליכים, ציין השופט נתן עמית כי העבירות המיוחסות לנאשם מצביעות על התנהגות אלימה ואכזרית כלפי המתלוננת חסרת־הישע.

פרקליט המדינה יחליט השבוע בגורל התיק נגד עו"ד מזרחי

שופט תעבורה ומזכיר ראשי של בית־המשפט לתעבורה הודו כי קיבלו טובות־הנאה מעו"ד שמעון מזרחי המופיע במשפטי תעבורה

מאת צבי הראל
כתב "הארץ"

פרקליט המדינה עו"ד יונה בלטמן אמור להחליט השבוע בגורל תיק החקירה נגד יו"ר מחלקת הכדורסל של מכבי תל־אביב, עו"ד שמעון מזרחי, החשוד במתן שוחד לשני עובדים בכירים במערכת המשפט: האחד, שופט לשעבר בבית־המשפט לתעבורה בתל־אביב, בנימין תריפאי, והשני המזכיר הראשי לשעבר של בית־המשפט לתעבורה בתל־אביב אברהם פלאי.

בחודשים האחרונים הורשעו על־פי הודאתם השופט והמזכיר הראשי בקבלת טובות הנאה ממזרחי. השניים הודו כי קיבלו מעו"ד שמעון מזרחי – המופיע במשפטי תעבורה – כרטיסים למשחקי מכבי תל־אביב בכדורסל. פלאי נידון לשנתיים מאסר בפועל, השופט תריפאי נאלץ לעזוב את כס השיפוט בגלל פרשה זו ופרשה אחרת הקשורה לתיקון פסקי־דין הנוגע לרישיון נהיגה של בנו של האלוף (מיל') אהרון יריב.

החלטת פרקליט המדינה, שאליה צריך להצטרף היועץ המשפטי לממשלה, יכולה להיות העמדה לדין פלילי בפני בית־משפט רגיל, או העמדה לדין בבית־הדין המשמעתי של לשכת עורכי־הדין.

עד במשפט "הפגישה הלילית": המתלונן אזולאי נוהג לפנטז

יותאי פנחס, מקריית־שמונה, אחיינו של יורם בן־דעמי, מעבידו לשעבר של המתלונן: לאחר עדותו אמר לי אזולאי שהוא מוכן לחזור בו מגירסתו בביהמ"ש אם יקבל 160 אלף דולר מהנאשמים

מאת צבי הראל
כתב "הארץ"

לא חשבתי שאלברט אזולאי ייחקר במצ"ח, ולא חשבתי שהוא לא ייחקר. זה היה האינסטינקט שלי – העיד אתמול עו"ד יגאל ארנון בעדותו בבית־המשפט שבו הוא מואשם, עם 6 נאשמים אחרים, בהדחת המתלונן אלברט אזולאי, שגרם לפתיחת החקירה נגד ח"כ (לשעבר) שלמה עמר בחשד להשתמטות משירות מילואים בלבנון.

ארנון אמר את הדברים בתשובה לשאלה מדוע לא הפסיק את הישיבה במשרדו, כאשר בפתח הישיבה הודיע עו"ד רם כספי לנוכחים בה, כי ניתנה הוראה למצ"ח לחקור את טענותיו של אזולאי נגד עמר.

אתמול הסתיימה עדותו של ארנון, ואחריו העיד מטעם הנאשם עו"ד רם כספי, יותאי פנחס (31) מקריית־שמונה. פנחס הוא אחיינו של יורם בן־דעמי, מעבידו לשעבר של אזולאי. בן־דעמי היה אחד הנאשמים במשפט זה, והורשע על־פי הודאתו – בתחילת המשפט – ונידון לקנס כספי ולמאסר על־תנאי במסגרת עסקת־טיעון.

פנחס סיפר בעדותו, כי הוא מכיר את אזולאי במשך שנים, והשניים היו ביחסי ידידות והוא מכיר את אזולאי כמפנטז, ומוסר דברים מהדמיון. בין היתר, אמר העד כי לאחר עדותו של אזולאי במשפט זה הוא (אזולאי) אמר לו שהוא מוכן לחזור מגירסתו בבית־המשפט תמורת 160 אלף דולר שיקבל מהנאשמים. בתשובה לשאלת השופטת מדוע לא מסר את הדברים למשטרה ועל־ידי כך היה עוזר לדודו (בן־דעמי), השיב כי דודו (בן־דעמי) הוא אדם שידוע להסתדר לבד. עוד אמר בעדותו, כי סיפר על כך בראשונה לפני כחודש (על 160 אלף דולר) לנאשם עו"ד שרגא בלזר, וזה היפנה אותו לסניגורו של רם כספי עו"ד דן אבי־יצחק.

כמו־כן סיפר אתמול פנחס כי אזולאי אמר לו, כי העיתונאי מרדכי גילת מ"ידיעות אחרונות" שגילה את הפרשה נתן לו (לאזולאי) מכשיר הקלטה כדי להקליט את הפגישה במשרדו של ארנון. "אני לא מאמין שאזולאי הקליט את הפגישה, אמר פנחס, שכן אם היה עושה כן הוא היה משמיע לי את ההקלטה.

יו"ר מלר"ז לחברת החשמל: חידלו לזהם האוויר בחיפה

ידידיה בארי: איומי חברת החשמל לסגור את תחנת הכוח בעיר – מעשה אנטי־ציבורי

מאת צבי זרחיה סופר "הארץ" לענייני כלכלה

"איומי חברת החשמל הם מעשה אנטי־ציבורי ומכוונים להפחיד את השלטונות ולפגוע בציבור", טען אתמול יו"ר מלר"ז, המועצה למניעת רעש וזיהום, ידידיה בארי, בתגובה על הודעתה של חברת החשמל שאם לא ייפסקו ההליכים המשפטיים נגד בעלי החברה בעניין תחנת הכוח בחיפה, תפסיק את פעילות התחנה בעיר.

בארי אמר, כי אם יש לחברת החשמל טענות נגד סוג הדלק שמספקים לה בתי־הזיקוק, עליה להביא זאת לפני בית־המשפט ולהציג את הנזק האישי שהדבר גורם כבלתי סביר, אך בשום פנים ואופן אין להיכנע לאיומי חברת החשמל.

חייל אמריקאי שנפגע בחוף הטורקי הוטס לארץ לטיפול

(ע) טכנאי אלקטרוניקה בצבא ארה"ב, תומס היוד (28), שנפגע בשבת בתאונת צלילה בחוף סליפקי שבטורקיה, הוטס בטיסה צבאית מיוחדת מארצה לנתב"ג ומשם הועבר באמבולנס לטיפול רפואי בבית החולים רמב"ם בחיפה.

הנפגע שהצליח להיחלץ ממעמקי הים, לאחר שחש סחרחורת, הועבר לבית חולים בטורקיה, אך שם החליטו הרופאים לשגרו לטיפול בתא לחץ הממוקם בקרבת בית החולים רמב"ם.

בבדיקה שנעשתה אתמול בבית החולים בחיפה הוברר, כי החייל סובל מפגיעה באוזן הפנימית שנגרמה בשעת הצלילה, אך אינו זקוק לטיפול בתא הלחץ.

להערכת רופאי בית החולים, ישוחרר החייל בימים הקרובים וישוב לבסיסו בטורקיה.

ייחקרו נסיבות מותו של עזר אשרף בבית המעצר

שני ערבים היו עמו בתחנת המעצר

(ע). שופט השלום בכפר־סבא צבי הדסל הורה שלשום למשטרה להקים צוות חקירה מיוחד, שיחקור את נסיבות מותו של עזר אשרף, שמת בתא המעצר במשטרת כפר־סבא, כאשר שני ערבים תושבי טייבה היו עמו בתחנת המעצר.

השופט קבע, שיש לחקור את האני באבר ובאסם גבריה, שניהם תושבי טייבה, בחשד שגרמו למותו של המנוח. השופט הדגיש, כי ההחלטה להקים צוות חקירה מיוחד נפלה לאחר שנתגלו סתירות בעדויותיהם של השניים, ולפי בקשת המשפחה של המנוח עזר אשרף, תושב רמלה.

עזר אשרף מת בתא המעצר בחודש אוקטובר, ותוצאות הנתיחה שלאחר המוות לא סיפקו את בני המשפחה. באמצעות עו"ד אמיר פלה, הגישו בקשה לבית־משפט השלום בכפר־סבא לחקור את סיבות המוות, מאחר שלטענתם היו שני הערבים בתא מעורבים במותו.

שני תושבי עכו הורשעו בהריגת אשה בעת שוד

כיסו בכר את פני הישישה עד שנחנקה

(ע) שני צעירים תושבי עכו, סמאר באסם האלד זכור (18) וסמיר עלי זכור (21), שחנקו למוות אשה תושבת עכו בעת ביצוע שוד בביתה, הורשעו בביהמ"ש המחוזי בחיפה באשמת הריגה.

הנאשמים הורשעו על־פי הודאתם ע"י השופטים אברהם נשיא, מלכיאל סלוצקי ונתן קלינברגר, בעקבות עסקת טיעון שהושגה עם התביעה הכללית, שחזרה בה מאשמת רצח אשר ייוחסה תחילה לשני הנאשמים.

לפני חודשים מספר פרצו השניים לבית מניה ב"ין (72), שהתגוררה לבדה ברחוב בראנר 44 בעכו. משהתעוררה משנתה ופרצה בצעקות, כפתו את ידיה ורגליה, הדביקו איספלנית על פיה והניחו כרית גדולה על פניה, ובכך חסמו את פיתחי נשימתה וגרמו למותה בחנק. ביהמ"ש יקבע את מתן גזר־הדין לתחילת החודש הבא.

5 פצועים בתאונה בטבריה

בין הנפגעים סגן ראש עיריית טבריה ורעייתו

(ע). סגן ראש עיריית טבריה, פייק גבאי, ואשתו נפגעו במוצאי שבת סמוך לחצות בתאונת־דרכים קשה.

התאונה אירעה כאשר גבאי נסע בעלייה שבין טבריה לטבריה עילית. מסיבות שאינן ברורות, הגיחה מולו מכונית שהתנגשה בו חזיתית. מכונית שנסעה אחריו נפגעה גם היא. במכונית הפוגעת היו 3 צעירים שנפצעו באורח בינוני. גבאי נפצע באורח קל ואשתו נפגעה באורח בינוני.

המכונית השלישית יצאה עם פגיעות קלות. הנהגה נשלחה לבדיקה. ממד"א טבריה נמסר, כי שלושת הצעירים הוצאו באופן בלתי־אחראי ממכוניתם כאשר הם זבי־זים, והובאו לבית־החולים במכונית פרטית. לדברי אנשי מד"א, פעולה זו סיכנה את חייהם, מכיוון שהמחלצים טובי־הלב לא ידעו בדיוק איך לטפל בפצועים.

תושב פתח־תקוה מואשם כי תקף קציני צה"ל בשומרון

הכחיש שסירב להציג תעודת זהות והתפרע

(ע). תושב פתח־תקוה, ישעיהו דרורי (39), מואשם בבית־משפט השלום בעיר בתקיפת קציני צה"ל בחודש יוני.

בכתב־האישום נאמר, כי ב־2 ביוני, סמוך לשעה 11 בלילה, נזרקו אבנים לעבר רכב ישראלי בצומת מסחה בכביש חוצה שומרון. שני קציני צה"ל, סגן אלוף זאב פלדמן ורב־סרן איתן הדראל, שהיו בשירות מילואים, הגיעו לאזור. כאשר פגשו בנאשם ישעיהו דרורי, ביקשו ממנו תעודת זהות. הנאשם סירב, ובמהומה עם הקצינים היכה אחד מהם, דחף אותו וגרר אותו, והסא"ל פלדמן הטיח: "אני אירה בך".

בכתב־האישום מיוחסות לנאשם עבירות של תקיפת עובדי ציבור בעת מילוי תפקידם והאיומים.

דרורי כפר אתמול באשמות שיוחסו לו, והמשך המשפט נדחה לחודש ינואר.

80 אלף דולרים מזוייפים נתפסו אצל שניים ברצועה

המשטרה: בלכיש התלוננו על שטרות מזוייפים של 20, 50 ו־100 שקל

(ע). 2 ערבים נעצרו אתמול כאשר הפיצו דולרים מזויפים. השניים נסעו במכונית מכבארו, בדרכם מהרצועה צפונה. ליד המחסום המתינו להם אנשי משטרה, על־פי מידע מוקדם. נערך חיפוש יסודי במכוניתם ועל גופם, והשוטרים גילו כ־80 אלף דולר מזויפים בשטרות של 100 דולר.

בתחנות המשטרה במחוז לכיש התקבלו בימים שלפני תלונות על כסף ישראלי מזויף המופץ באזור. מדובר בשטרות נייר של 20, 50 ו־100 ש"ח. המשטרה קוראת לציבור לנהוג בערנות ולדווח על כל מקרה.

חשודים בהברחת סמים קשים אשר הוטמנו ב־3 קונדומים

מאת זהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תעופה

שני תושבי ירושלים, דוד מלכה ודוד דוד, כבני שלושים, נעצרו בנמל התעופה בן גוריון, בהגיעם מחו"ל, לאחר שניסו להבריח בשלושה קונדומים 50 ג"ר חומר החשוד כסם הקוקאין או הירואין.

השניים הגיעו בטיסת אל־על מאמסטרדם שבהולנד. הבלשים עקבו אחרי השניים, אשר נעו יחד באולם הנוסעים הנכנסים. בשלב מסוים נפרדו השניים, אחד מהם נראה מעמיס שלושה תיקים ממסוע המזוודות ויוצא את האולם.

הוא נעצר לבדיקה ובחיפוש בכליו נמצא במעיל שהיה מקופל באחד משלושת התיקים, סמים חבויים בשלושה קונדומים.

החומר הועבר לבדיקה מעבדתית לצורך זיהויו המדויק. החשוד היה רגוע כל מהלך החיפוש עד שנמצאו אמצעי־המניעה מלאים בחומר החשוד כסם. הוא הסביר, כי התיק שייך לחברו, אשר נעצר גם כן. בית־המשפט ציווה לעצור את ה־2 ל־15 יום.

מנכ"ל קופת חולים נחום ספה (בחליפה) ביקר אתמול במחלקת השיקום בבית החולים הרצפלד בגדרה. לדברי מנהל בית החולים, כ־200 קשישים ששוכבו להלוטין ממתינים להעברה לבתי־חולים סיעודיים של משרד הבריאות.
תצלום: יונתן סלינגר/ישראל סאן

ג'ין קירקפטריק: איני רואה סיכויים רבים לשלום במזה"ת

הסנאטור בוב קאסטן: נמשיך לתת מענקים לישראל ולא הלוואות

"איני רואה סיכויים רבים לשלום במזה"ת בעתיד הנראה לעין", אמרה אתמול פרופ' ג'ין קירקפטריק, במושב הפתיחה של "פורום ג'ין קירקפטריק" למנהיגות ולמדיניות ציבורית, שליד אוניברסיטת תל־אביב, שהתכנס באודיטוריום של מוזיאון ארץ־ישראל. נושא המושב היה "השלכות הבחירות בארצות הברית ובישראל על 12 השנים הבאות".

לדברי גב' קירקפטריק, עיקר הבעייתיות באיזור איננה עצם התביעה של הפלשתינים למדינה משלהם, אלא בעובדה שהם אינם אירגון דמוקרטי, ושהם פועלים באמצעי כוח וטרור, גם כלפי אויביהם וגם בינם לבין עצמם.

סירובו של ערפאת לצאת בהצהרה חד־משמעית על הכרה בישראל ובסעיפים 424 ו־338 של החלטות האו"ם, וסירובו להצהיר באופן מפורש על זניחת אירגונו את דרך הטרור, מבטא, לדברי קירקפטריק, גם מהעובדה שאש"ף עדיין נתמך בצורה בולטת על־ידי מדינות ברית־המועצות. למרות השינויים העצומים המתחוללים בה, עדיין שוללת ברה"מ את חברותה של ישראל באו"ם, ועדיין לא נקטה עמדה חד־משמעית בדבר הצורך לסיים את פרק הטרור ביחסי אש"ף ומדינת ישראל. "כל עוד המעצמה הסובייטית לא נקטה צעד זה, אין סיכוי שאש"ף ייצא בהצהרות חד־משמעיות", הדגישה קירקפטריק.

הסנאטור הרפובליקאי מויסקונסין, בוב קאסטן, אמר בכינוס כי מדיניות הסיוע לישראל לא תשתנה, להערכתו, גם בתקופת הממשל של בוש. הנושא הישראלי לא עלה, לדבריו, במערכת הבחירות של בוש, אבל הוא נבחר על בסיס המצע הרפובליקאי שבו מודגשת התמיכה בישראל חזקה ובטוחה. "נמשיך במדיניות של מענקים לישראל ולא הלוואות", אמר סנטור קסטן, ונמשיך במדיניות שנוסחה במזכר ההבנה בין שתי המדינות, בדבר הסיוע הצבאי לישראל".

בין המשתתפים בדיון היום יהיו קנת ל. אידלמן, שהיה ראש הסוכנות האמריקאית לפירוק הזיון. במושב הנעילה ידברו ג'ון הרינגטון, שר האנרגיה של ארה"ב, ומ"מ ראש הממשלה שמעון פרס.

תוכנית לצמיחה כלכלית בשנות ה־90 מציעה מס הכנסה שלילי

הפרופסורים רזין, צוקרה וניבך הציגו בהסתדרות "תוכנית אנושית המתחשבת בפרט ובמצוקותיו", שאותה ימסרו לממשלה החדשה

מאת יהודית וינקלר
כתבת "הארץ"

תוכנית לצמיחה כלכלית בשנות ה־90 הוצגה אתמול בפני הוועדה המרכזת של ההסתדרות על־ידי הפרופסורים לכלכלה אסף רזין, אפרים צוקרה וד"ר אמנון ניבך, לשעבר יועץ כלכלי לשמעון פרס בעת כהונתו כראש ממשלה. על־פי התוכנית, שיעור האינפלציה יופחת ל־6–4 אחוזים ותקציב הביטחון, המגיע ל־12.5% מהתוצר הלאומי הגלמי, יוקטן.

התוכנית עוסקת בשורה ארוכה של נושאים חברתיים וכלכליים, לרבות שירותי בריאות, חינוך, מיסוי, שוק ההון והשקעות תשתית.

פרופ' רזין צופה כי בעתיד הקרוב עלולה האבטלה להתייצב על רמה של 9–8 אחוזים, אם לא יינקטו אמצעים דרסטיים לבלימתה המיידית. הוא הציע לעודד את היצוא ולהגדיל את המיסוי על צריכה ראוותנית.

פרופ' צוקרה הבהיר שהתוכנית המוצגת אינה רק תוכנית כלכלית אלא "תוכנית אנושית, שמתחשבת באדם, בפרט, ובמצוקותיו". הוא מציע להנהיג מס הכנסה שלילי כדי להקל על מקופחי־ההכנסות, שאינם נהנים מזיכויים במס הכנסה.

שלושת הפרופסורים עומדים להציג את תוכניתם בימים הקרובים בפני גורמים בכירים מקרב המעסיקים הפרטיים ובפני שר האוצר. הם הדגישו כי עד כה היתה המדיניות הכלכלית נטולה הכללות של הממשלה, ומשום כך לא קם גורם שהיה בכוחו או ברצונו להציע תוכנית מקיפה וארוכת־טווח. השלושה מתכוונים להעביר את התוכנית לממשלה החדשה כדי שזו תאמץ אותה.

אסף רזין

אפרים צוקרה

להט: לעירייה ולמשרד התחבורה מגיע פרס על שעשו סדר בחניה

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל־אביב

ראש עיריית תל־אביב שלמה להט אמר אתמול כי מגיע פרס לעירייה ולמשרד התחבורה על שסוף־סוף הם עושים סדר בכל הקשור לקנסות החניה.

להט דיבר בישיבה שקיימה אתמול מועצת העירייה, שבה הועלו הצעות לסדר היום של יאיר רשלוי (שינוי) ואריה צוקר (מפ"ם) לאפשר חניה חינם לתושבי העיר ולבטל את הקנסות הגבוהים שהוטלו על נהגים.

להט אמר, כי חלק עצום מהטוענים כי גבולו, לא זו בלבד שקיבלו את דו"חות החניה, אלא זרקו אותם לפח. "אנו אוכפים את החוק. הטענה שאנו מעוניינים רק בהכנסות הכספיות, היא עלילה שקרית ונתעבת. שוב עשתה הכנסת שהטילה כפל קנס. היו חודשים שהיו בעיות במחלקת החניה, אך בחודש האחרון הוסיפו לה 20 עובדים זמניים".

הוא סיפר כי כעת שוקלים אפשרות להקל על תושבי העיר בכל הקשור לחניה במגרשי החניה הציבוריים של נתיבי איילון.

בדיון אמר יאיר רשלוי, כי כתוצאה מהטלת הקנסות נפגע מטה לחמם של אנשים. הוא הציע לקיים דיון על ביטול סופי של כפלי הקנס. הוא ביקש למתוח קו על פרשה [illegible] זו, ותבע להנהיג חניה לא מוגבלת לתושבי העיר בכל העיר תמורת דמי חניה שנתיים.

אריה צוקר ממפ"ם, שתבע גם הוא לבטל את כפלי הקנסות ודרש חניה חינם לתושבי העיר, אמר כי הטיפול של העירייה בפרשה היה כושל ומבשיל.

סגן ראש עיריית תל־אביב, נתן וולוך, אמר כי יש מקום לתת קדימויות לתושבי העיר בכל הקשור לחניה, וכי אפשר לעשות זאת, לדוגמה, על־ידי מתן אפשרות לחנות על המדרכות בעיר.

בסיום הדיון הוחלט, כי הנושא יידון בפורום אחר בעירייה, בוועדה או בפורום הקואליציה.

הוקם מרכז ארצי לשימור ורסטורציה

(עי"ט). ביוזמת מינהל התרבות במשרד החינוך ומועצת המוזיאונים, הוקם ליד מוזיאון ישראל "מרכז ארצי לשימור ורסטורציה".

המרכז בא למלא צורך דחוף בשימור נכסי תרבות במוזיאונים, במיוחד הקטנים שבהם. לחפצים אלה נשקפה במקרים רבים סכנת כיליון או פגיעה חמורה, בגלל תנאי שימור וטיפול לא נכונים, או מסיבות שהזמן גורמן. עד כה לא ניתנה תשובה בהיקף ארצי לבעיות.

בעזרת מוזיאון ישראל, נוצר קשר עם המרכז הגדול בעולם לשימור – מעבדות "קרן גטי" בלוס־אנג'לס.

מספר שיא של 56 פסנתרנים נרשמו לתחרות רובינשטיין

מאת מיכאל הנדלזלץ

56 פסנתרנים מ־22 ארצות נרשמו לתחרות ה־6 לפסנתר ע"ש רובינשטיין, שתתחיל ב־27 במארס 1989 ותסתיים ב־12 באפריל. את מועמדותם לתחרות הגישו 136 פסנתרנים מ־27 מדינות, וועדה מיוחדת סיננה את הבקשות, כשהיא מסתמכת על מכתבי המלצה של מוסיקאים ידועי־שם להבחלת התחרות, והשגיהם של המועמדים בתחרויות או על בימות הקונצרטים. הזוכה בפרס הראשון יקבל מדליית זהב על דיוקנו של רובינשטיין ו־10 אלפים דולר. הפעם יוענק, בראשונה, פרס של "חביב הקהל".

במסיבת העיתונאים שנערכה אתמול, מסר יו"ר הוועד המנהל של התחרות זלמן שוכל, כי הרשמה לתחרות וההתעניינות בה, עלתה על כל הציפיות, למרות המצב הגיאו־פוליטי. שוכל הדגיש, גם את קשייה הכלכליים של התחרות, למרות תמיכת משרד החינוך ועיריית תל־אביב, כשאחד מסעיפי ההוצאות הכבדים הוא שכרה של התזמורת הפילהרמונית הישראלית להופעה בקונצרט הגמר וקונצרט בהשתתפות הזוכים בירושלים.

בשל ההוצאה הכבדה הזאת תשתתף בחצי־הגמר של התחרות, אליו יעלו 6 מתחרים התזמורת הקאמרית הישראלית, שתקבל עבור השתתפותה בתחרות כרטיסים לשלב זה למכירה. על התזמורות המשתתפות בתחרות ינצח חזוס לופז־קובוס.

מייסדה, יוזמה ומנהלה של התחרות יעקב ביסטריצקי מסר פרטים על המתחרים ועל חבר השופטים. מערב־גרמניה תיוצג על־ידי 9 פסנתרנים, ארה"ב על־ידי 8, ישראל על־ידי 6, בריטניה וקוריאה על־ידי 4, יפן, אוסטריה, בלגיה, קנדה, צרפת, איטליה ופולין על ידי 2 כל אחת, ועוד 10 ארצות – ביניהן סין העממית, הונגריה, רומניה ובולגריה, על ידי מתחרה אחד.

56 הוא מספר שיא של משתתפים, אך מקובל כי בשבוע האחרון מבטלים את השתתפותם כ־15%, וביטולים נוספים עשויים להתרחש בשל המצב הגיאו־פוליטי באזור. בחבר השופטים יהיה הפעם – זו הפעם הראשונה מאז ייסוד התחרות – שופט מברית־המועצות, המלחין והפסנתרן ויאצ'סלב אובצ'יניקוב. וכן שופט מסין העממית.

בן 10 נדרס למוות ליד י־ם

(ע). ילד בן 10, תושב מוצא ליד ירושלים, נדרס למוות אתמול אחר הצהרים כאשר חצה את כביש ירושלים־תל אביב, ליד בית זית. מכונית וולוו שהגיעה מתל אביב פגעה בו והרגה. המשטרה פתחה בחקירה.

המואשם בגרימת מות אבי רן כופר באשמתו

(ע). אבי דניגו, המואשם בגרימת מותו של שוער מכבי חיפה והנבחרת הלאומית אבי רן, כפר אתמול באשמות המיוחסות לו, בהיפתח משפטו בבית משפט השלום בטבריה.

בכתב האישום נטען, כי סירתו של דניגו פגעה אשתקד בדופן הימני שלה באופנוע הימי עליו רכב אבי רן ז"ל וגרם למותו, בעת שיטוט בכנרת.

בעת הפגיעה, טוענת התביעה, לא היה לדניגו רישיון משיט בר תוקף ולסירה לא רשיון שיט. נוסף לכך מואשם דניגו, כי השיט 6 נוסעים במקום 5, כנדרש בחוק וכן, כי השיט את סירתו במהירות שלא איפשרה לו להיזהר מפני כלי־שיט שהיו בסביבתו.

הסניגור עו"ד צבי לידסקי, כפר בשם מרשו באשמות המיוחסות.

המשפט נדחה עד לשמיעת הוכחות.

כתובות נאצה וצלבי קרס – בדרום תל־אביב

(ע). אלמונים רשמו כתובות נאצה וצלבי קרס בדרום תל־אביב, במקום שעובדים ומתגוררים עשרות בני מיעוטים.

אתמול בבוקר התגלו צלבי קרס על שערי בית־עסק ברחוב מסילת וולפסון, וסמוך לשם, על קיר של נגריה, רשמו האלמונים בערבית: "להקפיד על יום השבתה".

המשטרה פתחה בחקירה, אך טרם נעצרו חשודים.

בשכונות הדרומיות בתל־אביב ממוקמים בתי־מלאכה רבים המעסיקים בני מיעוטים. חלקם מתגוררים בדירות שכורות בשכונת שפירא הסמוכה, וחלקם לנים בתוך בית־העסק, באישור מעסיקיהם.

נחשפה חבורה של גנבי רכב

מאת סופר "הארץ"

משטרת נפת יהודה חשפה בעת האחרונה חבורה של גנבי מכוניות שהתמחו בפירוק וזיוף מספרי הרישוי שלהן. נעצרו 15 חשודים, תושבי אזור חברון ועזה, וכמה חשודים מאזור באר־שבע ועזה.

מדובר בשוד גנבים ויפני רכב מישראל ומהשטחים, שברשותם נמצאו 15 כלי רכב וחלקי חילוף רבים, בעיקר מתוצרת "סובארו", שנגנבו באזור תל אביב, באר שבע והזוהות.

דירה הוצתה בבת ים

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" בבתיים

דירה בבניין מגורים בבת־ים הוצתה. במשטרת מחוז תל־אביב נמסר אתמול, כי האש פרצה במוצאי שבת, סמוך לשעה 22.30 בלילה, בדירה ברחוב ירושלים 56.

מדובר בדירה נטושה, שמזה כשנתיים איש אינו מתגורר בה. בעלת הדירה, שנפטרה לפני כשנתיים, הורישה אותה לבית אבות. המשטרה סבורה, כי מדובר במעשה הצתה. השכנים השתלטו על הדליקה לפני שהגיעו כוחות כיבוי האש. נגרם נזק קל לדירה.

שוד במלטשת יהלומים בנתניה

(ע). יהלומים שערכם עדיין לא נאמד נשדדו אתמול בבוקר בנתניה.

סמוך לשעה 8 בבוקר הגיעו שני שודדים רעולי־פנים וחמושים למלטשה ברחוב שוהם בעיר, ובאיומי נשק שדדו יהלומים. כוחות משטרה שהוזעקו סגרו את האזור, אך לא עצרו איש.

חשד להצתה במסעדת "מי ומי פרדייז"

(ע). משטרת מרחב דן חוקרת חשדות שמסעדת "מי ומי פרדייז" בקריית־שאול, הוצתה.

בשבוע שעבר פרצה דליקה במבנה המסעדה, שקרס תחתיו תוך זמן קצר. חוקרי כיבוי והמשטרה קבעו, כי מדובר כנראה בהצתה. שבעה ערבים נעצרו, נחקרו ושוחררו "לאחר שהוסר החשד מעליהם".

ביום שישי נחקרו במשטרת מרחב דן אנשים מספר, ביניהם משה בוזגלו, מבעלי המסעדה. בעלי המסעדה נתונים בימים אלה בהליכי בוררות, עקב חילוקי־דעות שנתגלעו ביניהם לא מכבר.

נזקי הדליקה נאמדים ב־700 אלף דולר. המסעדה מבוטחת. בעקבות ההצתה יצאו לחופשה 80 לעובדיה עד להודעה חדשה.

אי־סדר וערפל בנמל התעופה של ירוואן פגעו בסיוע לנפגעי הרעש

אנשים ששרדו מהרעש מתים בבתי החולים מ"תסמונת הריסות" הגורמת פגיעה בכליות

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינביה

בידיעות שהגיעו ביממה שחלפה לסקנדינביה נמסר על אי־סדרים חמורים בשדה התעופה של ירוואן שאליו מועברים ב"גשר אווירי" רוב מטעני הסיוע. לבלבול תרם ערפל כבד שמנע נחיתת מטוסים שהגיעו ממוסקווה, הנאלצו לשוט לערים בים השחור לנחיתת ביניים.

מטוס ראשון של כוננים זרים שנדרשו להגיע לירוואן אולץ לנחות אי שם בחופי הים השחור בשל הערפל. העתונאים חוששים כי הסיבה האמיתית לשינוי הנתיב היתה רצון לעכב את באום. אולם, זו פעם ראשונה אין ברית"מ מסתירה את ממדי האסון. ברעש האדמה שפקד ב־1966 את העיר טאשקנט נהרגו, על פי המכות, יותר מ־50 אלף בני אדם. רק באיחור של 3 חודשים נודע אז על מבדק הנזעים ששיגר ברז'נייב.

כתב הרדיו השוודי במוסקבה דיווח אתמול כי במוסקווה ידוע שגם ישראל בין 40 המדינות שהושיטו סיוע לקרבנות הרעש, אך הדיווח ממוסקווה לא נקב בשמה.

ירוואן (ע"ר). בבית החולים המרכזי של ירוואן מתים אנשים ששרדו מרעידת האדמה בגלל "תסמונת הריסות" ומחסור במכונות דיאליזה.

"תסמונת הריסות" גורמת נזקים לרקמות, העשויים להביא לכשל מערכת הכליות. המצב נוצר כאשר אנשים נתונים ללחץ תחת משא כבד.

סוכנות טאס מסרה כי איל־הנפט היהודי־האמריקאי ארמנד האמר עומד להגיע למוסקווה עם תרופות, ציוד לעזרה ראשונה, 3 מכונות דיאליזה ותרומה אישית של מיליון דולר. מכונות הדיאליזה חיוניות לנפגעי "תסמונת ההריסות".

נשים בוכיות מזהות את גופת בן משפחתם שחולצה מתחת להריסות הרעש בלנינקאן, ארמניה הסובייטית. תצלום אי־פי

מציריך נמסר כי צוותי הצלה שוויצריים שנעזרו בכלבי גישוש, סייעו בהצלת 15 איש. צוותים אלה נעזרים ב־20 כלבים. הם החלו אתמול לסרוק את ההריסות בלנינאקאן. גם צרפת ושוודיה שלחו צוותים עם כלבים.

באמסטרדם מסר דובר של הצלב האדום, כי 7 אנשי רפואה מהולנד לא קיבלו אשרות לברית"מ, כשכבר עמדו לעלות על מטוס בדרכם לארמניה. נמסר להם כי אין צורך בצוותים רפואיים נוספים, אך יש מחסור בתרופות ובציוד רפואי.

נזקים בבירה העתיקה

נמסר כי הרעש שפגע בארמניה הסובייטית, גרם נזקים לכנסיות והפיל חלק מחומת העיר אני, מעבר לגבול, בטורקיה, הבירה הארמנית לשעבר בת 1000 שנה. רעש ב־1319 שם קץ להיות אני מרכז ארמני חשוב בימי הביניים, והפיס אותה לחלוטין.

מאני נמסר אתמול כי שורות של לבנים, לאורך קטע של 50 מטר מחומת העיר שנבנתה בידי המלך הארמני באגראטיד בשנת 906, התמוטטו ברעידת האדמה. העיר הסובייטית לנינאקאן שוכנת במרחק 50 קילומטר מצפון־מזרח לאני.

אולם באני לא נפגעו תושבים, וגם לא התמוטטו בניינים אחרים.

חולצו 200 ניצולים ממכרות

צוותי הצלה חילצו 200 ניצולים ממכרה של בית חרושת שנהרס ברעידת האדמה בארמניה, מסרו אתמול עתונים סובייטיים.

השלטונות הסובייטיים אומרים כי נהרגו 40,000 — 45,000 תושבים, אולם אומדנים רשמיים למחצה מעריכים כי נספו עד 100,000.

סוכנות הידיעות הארמנית מסרה כי גורבצ'וב ביקר בעיירה ספיטאק, שנמחקה כמעט כולה מעל המפה. הוא גם עמד לסייר בעיר הגדולה קירובאקאן. ספיטאק, עיירה בת 18,000 תושבים, היתה הקרובה ביותר למוקד הרעש.

כמה עתונים פירסמו תצלום של אשה ושלושת ילדיה, שחולצו בלא פגע לאחר שבילו 38 שעות מתחת להריסות.

עורך "שפיגל" תורם מיליון מארק

עורך שבועון החדשות המערב־גרמני "דר שפיגל", רודולף אוגשטיין, הודיע אתמול בהמבורג כי הוא עומד לתרום מיליון מארק (590,000 דולר) לנפגעי הרעש בארמניה.

אוגשטיין ציין כי מדובר בתרומה אישית וכי הודיע על כוונתו ליורי דובינין, השגריר ברית"מ לשעבר במערב גרמניה וכיום אחד מיועציו הראשיים של גורבצ'וב.

79 נספו בהתרסק מטוס צבאי סובייטי בארמניה

מוסקווה (ע"צ וע"ר). כל 79 הנוסעים ואנשי הצוות שהיו במטוס תובלה צבאי סובייטי נהרגו אתמול אחה"צ, בשעה שעמד לנחות בנמל התעופה של לנינאקאן, מסרה סוכנות טאס.

במטוס, איליושין־76, היו חיילים שנועדו לסייע בפעולות החילוץ, וכן אספקת־חירום לנפגעי הרעש.

קיסר יפן איבד את הכרתו

טוקיו (ע"ר). הירוהיטו, קיסר יפן, איבד את הכרתו כמעט לגמרי והרופאים חוששים כי גם כליותיו יפסיקו לתפקד — נמסר אתמול לאחר 12 שבועות של מחלה קשה.

הקיסר בן ה־87, שהתמוטט ב־19 בספטמבר, ממשיך לדמם, אמרו רופאים. הוא גם לא הגיב כאשר רופאיו דיברו אליו, הם אמרו.

התקשורת היפנית דיווחה שמדובר כי הקיסר סובל מסרטן הלבלב בשלב שלא ניתן לרפאו, אם כי פקידי הארמון מעולם לא הכחישו מחלה זו.

"ניו־יורק טיימס": שינויים במדיניות־החוץ של ריאד

הסעודים חותרים לאי תלות בארה"ב והתקרבות לברית־המועצות

מאת שלמה שמיר

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). סעודיה אימצה באחרונה מדיניות־חוץ אגרסיבית ומשתנה, תוך חתירה לאי־תלות בארה"ב והתקרבות לבריה"מ — מוסר "ניו־יורק טיימס" בכתבה מפורטת.

העיתון אומר, כי השינויים במדיניות החוץ הסעודית משקפים את השפעתו של המלך פאהד ויועציו האקדמאים לשאלות חוץ וביטחון.

דיפלומטים ומומחים אומרים, כי בהשפעת פאהד נטשה ריאד את הגישה הסבילה כלפי בעיות בינלאומיות, שאיפיינה את סעודיה עד לפני שנים אחדות. השינויים במדיניות־החוץ הסעודית נובעים בעיקרם מתחושת הסכנה הרווחת בין הסעודים מהתפשטות הפונדמנטליזם האיסלמי והשאיפה, לבסס את מעמדה של ערב הסעודית כבבית האיסלם בעולם.

מדיניות־החוץ האגרסיבית מתבטאת בעיקר בהחלטה לרכוש טילים בעלי טווח בינוני מסין העממית, בעסקת הנשק הגדולה עם בריטניה ובצעדים לכינון יחסים הדוקים עם בריה"מ. במסגרת צעדים אלה נערכה בשבוע שעבר בריאד פגישה בין המלך פאהד לבין סגן שר־החוץ הסובייטי, יולי וורונצוב.

באמצעותו להדק הקשרים עם בריה"מ שמים הסעודים קץ למדיניות שהתבססה על התנגדות לגוש המזרחי, שנמשכה 50 שנה.

הגישה הפייסנית כלפי בריה"מ היא גם תוצאה של מדיניות הפתיחות של גורבצ'וב.

נכונותה של סין העממית לספק טילים, השפיעה גם היא על הסעודים לשנות את גישתם כלפי מדינות קומוניסטיות.

העיתון מציין, כי הסעודים טוענים שמדיניות־החוץ החדשה שלהם איננה חותרת לקרע עם ארה"ב. "המסר איננו אנטי־אמריקאי," אמר פקיד סעודי בכיר. "יש לנו ולאמריקאים אינטרסים חשובים. אך אנו לא יכולים שלא לנצל את הפתיחות הסובייטית. זאת תקופה שאי־אפשר להיות עיוור בה כלפי מעצמת־על".

הכוונה לשאיפה הסעודית למלא תפקיד פעיל בזירה הבינלאומית היא העובדה שהשיחות בין נציגי המורדים באפגניסטאן לפקידים סובייטיים בעיר נערכו בריאד. התקרבות הסעודית לבריה"מ מתיישבת עם שאיפת הסובייטים לבלום את השפעת הפונדמנטליסטים האיסלאמיים בתחומי בריה"מ.

אוניברסיטת תל־אביב

הפקולטה למדעי החברה

המרכז לפיתוח ע"ש פנחס ספיר

ערב עיון

החקיקה הדתית הצפויה — השלכותיה על החברה בישראל ויחסיה עם העולם היהודי

דברים:
פרופ' אפי יער, דיקאן הפקולטה למדעי החברה, אוניברסיטת תל־אביב
רב שיח בהשתתפות:
חה"כ שולמית אלוני
פרופ' שלמה דשן, אוניברסיטת תל־אביב
השר הרב יצחק פרץ
עו"ד חיים צדוק
פרופ' אריאל רוזן־צבי, אוניברסיטת תל־אביב
מנחה:
ד"ר זאב סגל, אוניברסיטת תל־אביב

ערב העיון ייערך ביום שני, ד' בטבת תשמ"ט, 12.12.88, בשעה 18.30, באולם אפטר (מספר 1) בנין נפתלי, אוניברסיטת תל־אביב, רמת־אביב.

— הציבור מוזמן —

מכרזי השלטון המקומי

פרסום מס' 405/88

להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

תנאי ההשתתפות במכרזים בגוף המכרזים. נוסח מלא של כל מכרז נמצא לעיון ברשות המקומית המפרסמת. מסמכי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית במחירים הנקובים בטבלה. נוסח הפרסום — באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מסמכים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	מלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. חיפה	49/88	125	הצבת שלטי פרסום על כותרות לוחות הפרסום העירוניים	27.12.88	היכל העירייה, חדר 101	א. גוראל
ע. חיפה	50/88	125	הסעות מודמנות באוטובוסים	27.12.88	היכל העירייה, חדר 101	א. גוראל
ע. גבעתיים	24/88	350	בניית שתי כיתות גני־ילדים בחלקה 9	29.12.88	מח' הנדסה, טל' 03-325308	י. ירון
ע. קרית ביאליק			מכרז 2/88 — הקמת בריכת שחיה בבי"ס "אפק" בקרית־ביאליק אשר פורסם בתאריך 8.12.88 נדחה למועד אחר			ד. דאק
ע. קרית גת	16/88	150	פיתוח וגינון המועקה	26.12.88	אגף שיפור פני העיר, 051-874561	ז. בוים
מ.א. תמר	12/88		מכירת 3 רכבים: טנדר פג'ו 504, טרנזיט 307 10 מקומות, משאית רחם להובלת אשפה ולכו	21.12.88	מזכירות המועצה, 057-84181-5	מ. שמיר

משרות פנויות בשלטון המקומי

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מסמכים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	מלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. קרית ים			דרוש/ה אדריכל/ית מחוז פיקוח וקצין בטחון במוסדות חינוך	19.12.88	ארז עצמון, 04-750222	ב. שגל
מ.מ. אלפי מנשה	5/88		דרוש/ה מרפא/ה בעיסוק לחצי משרה	26.12.88	מ.המועצה, 052-925262/925111	ש. קטן

החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי

סחרוב נפגש עם לך ואלנסה בפאריס בכנס זכויות האדם

פאריס (ע"צ, וע"ר). אנדריי סחרוב, הפיסיקאי הסובייטי, לוחם נודע למען זכויות האדם בארצו ובעל פרס נובל, לך ואלנסה, מנהיג תנועת סולידאריות בפולין ומזכיר האו"ם חוויאר פרס דה קוויאר, שקיבל בשם ארגונו את פרס נובל לשלום לשנה הנוכחית, הגיעו לחג ה־40 להכרזה האוניברסלית על זכויות האדם, המתקיים בפאריס.

בנוכחות שני האישים מאירופה המזרחית, אמר מזכיר האו"ם בנאומו בארמון דה שאיו בפאריס במוצאי שבת: "האו"ם רואה לעצמו תפקיד חיוני בימים אלה, לפעול למען יישום עקרונות ותקנות זכויות האדם המעוגנות כיום בחוק הבינלאומי".

דה קוויאר, שהגיע מאוסלו, שם קיבל את פרס נובל לשלום בשמו של חיל־השלום של האו"ם, אמר: "מנגנונים המאפשרים לקהילה הבינלאומית לפקח על יישום עקרונות הצהרת זכויות האדם חייבים לקום".

ואלנסה וסחרוב נכחו כאורחי ממשלת צרפת, שאירגנה את החגיגות.

בפראג צייננו אגודות לזכויות האדם את יום ה־40 להכרזה האוניברסלית בטקס רשמי שאושר על־ידי השלטונות, בפעם הראשונה מזה 20 שנים.

פוליסאריו התנצל על הפלת המטוס האמריקאי

המטוס וצוותו עסקו במלחמה במכת הארבה

אלג'יר, (ע"צ, ע"ר). ארגון פוליסאריו הנלחם נגד שליטתה של מרוקו במערב הסהרה, הודה אתמול, כי לוחמיו הפילו מטוס אמריקאי והרגו את כל חמשת האמריקאים, כולם עובדי אירגוני סיוע, שטסו בו.

בהודעה ממפקדת פוליסאריו, התנועה להשפעה שמאלנית, מובעת התנצלות בפני הממשל האמריקאי על התקפת המטוס ביום חמישי שעבר. ההודעה מציינת כי היתה זו שגיאה ופוליסאריו מצטערת עליה עמוקות.

פוליסאריו מציינת כי טילי קרקע־אוויר נורו לעבר שני מטוסי די.סי.־7, שנשכרו כדי להילחם במכת הארבה, לאחר שניראו טסים בגובה נמוך.

לוחמי פוליסאריו טעו וחשבו כי אלה הם מטוסים מרוקנים צבאיים מדגם סי־130.

פוליסאריו מציינת כי טילי קרקע־אוויר נורו לעבר שני מטוסי די.סי.־7, שנשכרו כדי להילחם במכת הארבה, לאחר שניראו טסים בגובה נמוך.

קשיי תקציב יאלצו את ירדן לקצץ תוכנית טלקומוניקציה

פרוייקט טלקומס יתפרס על זמן רב יותר

רבת־עמון (ע"ר). ירדן מקצצת בפרוייקט גדול לטלקומוניקציה, במסגרת מאמציה להקטין את גרעונה התקציבי, הודיע אתמול שר התכנון הירדני, טאהר כנעאן.

בראיון עם כתב סוכנות רויטר אמר, כי ירדן חיה מעל ליכולתה, ועליה לשנות את מתכונת הצריכה שלה.

כנעאן אמר: "החלטנו לבצע את הרחבת פרוייקט טלקומס בתקופה ארוכה יותר, אולי 7 או 8 שנים במקום 5, ולבטל חלק מהסעיפים שאינם חיוניים".

הוא הוסיף ואמר, כי ההוצאות על פרוייקט זה, שנקבעו תחילה בסביבות 100 מיליון דינאר (213 מיליון דולר), יקוצצו לכדי 60 מיליון דולר.

תוכנית ההרחבה, שלמענה קיבלה ירדן מלווה בסך 36 מיליון דולר מהבנק העולמי, נועדה להקמת תחנות־קליטה ללווייניים, מחשבים, ציוד תקשורת, והוספת 220,000 קווי טלפון.

אחד מראשי המשטר האיראני חוסל בעקבות מאבקים בצמרת

גולים קומוניסטים מסרו כי בבתי הסוהר חוסלו כל חברי הוועד המרכזי של "טודה", המפלגה הקומוניסטית האיראנית

לונדון (ע"מ). מאבקי־כוח נטושים בצמרת המשטר האיראני — מוסר העיתון "אל־דסתור", ומגלה גם פרטים על רציחתו של אחד מאנשי הצמרת בסוף נובמבר.

הנרצח, סאקים סאמי זעים, היה חבר בתנועה הלאומית האירנית והוועד להגנה על זכויות האדם. סאמי קיים פגישות רבות עם מתנגדי המשטר והגיע עמו להסכם לגבי עריכת בחירות פרלמנטריות חופשיות, לאחר מות חומייני. תוכן השיחות נשמר בסוד, אולם הוג'את אלאסלאם אברהימי, אחד ממקורבי של אחמד חומייני, הדליף את תוכנם. לאחר שדלפו הידיעות על הפגישה, הורה חומייני לחסל את סאמי באמצעות "משמרות המהפכה".

"אל־דסתור" מוסר על גל רציחות של אסירים פוליטיים בירייה או בתליה.

על־פי דו"חות מאיזן, בחודשים אוגוסט־נובמבר הוצאו להורג כ־1,000 אסירים פוליטיים. אולם נתקבלו דו"חות המצביעים על כך שעד עתה הוצאו להורג יותר מ־5,000 באיראן. בין השאר, מסרו גולים קומוניסטים אירניים, כי כל חברי הוועד המרכזי של "טודה", המפלגה הקומוניסטית האיראנית, נרצחו בבתי־הכלא בהם היו כלואים.

מנהל הסי־איי־איי: הגלסנוסט מאפשר יותר מידע על בריה"מ

ניו יורק, (ע"ר, ע"צ). מנהל סוכנות הביון האמריקאית המרכזית (סי.איי.איי.), ויליאם וובסטר, אמר כי מדיניות הרפורמה של גורבצ'וב, משמעותה אפשרות לאסוף יותר מידע על הנעשה בארץ הסובייטים — מוסר "ניו יורק טיימס" אתמול.

"בגלל מדיניות הגלסנוסט, הסי.איי.איי. מקבל כיום הרבה יותר חומר על בריה"מ", אמר וובסטר בראיון לעיתון ביום שישי.

"אנו מקבלים מידע חשוב ממקורות חשאיים חדשים שיש להם עתה גישה הרבה יותר בנוח לחומר כזה", הוא אמר. לדבריו, אחד ממקורות המידע, המספר הגדול של משלחות־סחר המגיעות כיום לבריה"מ.

הנשיא הנבחר ג'ורג' בוש הודיע בשבוע שעבר, כי וובסטר יישאר בתפקיד כמנהל הסי.איי.איי.

יבוטל רשיון קאזינו בלאס וגאס שהציג סמלים נאציים

בעליו ערך מסיבות לזכר אדולף היטלר

קארסון סיטי (ע"ר). שלטונות ההימורים המליצו לנקוט צעדים משמעתיים נגד בעל קאזינו שהציג סמלים נאציים וערך מסיבות יום הולדת לאדולף היטלר, במלונו בלאס וגאס.

שלטונות בנוואדה המליצו לבטל או להשעות את רשיונו של ראלף לואי אנגלסטאד וגם להטיל עליו קנס של 200,000 דולר, לפחות.

חברי ועדת ההימורים אמרו כי אנגלסטאד (58) היקצה חדר במלון הקאזינו שלו, "אימפריאל פאלאס", שם הוצגו כרזות, דגלונים, מדים, סכינים ותמונות שמן על נושאים נאציים, וגם ערך מסיבות יום הולדת להיטלר באפריל 1986 ו־1988.

בתלונה נאמר, כי במסיבות אלה ניגנו שירי־לכת נאציים, הגישו עוגות מקושטות בצלבי קרס, והמוזמנים לבשו חולצות־טי ועליהן תמונתו של היטלר.

באוקטובר, כאשר נחשפה הפרשה, קיים אנגלסטאד מסיבת עיתונאים שבה אמר כי פעילותו בקשר לנאצים היתה "טיפשית וחסרת התחשבות". הוא התנצל על מעשיו והציע לתרום את אוסף הפריטים הנאציים שלו למוזיאון השואה האמריקאי בוואשינגטון.

אמריקאית השרויה בתרדמת ילדה תינוק בניתוח קיסרי

התינוק בריא ● חיי האם בסכנה

סיאטל (ע"צ). אמריקאית השרויה בתרדמת (קומה) זה יותר מחמישה חודשים, ילדה ביום שישי תינוק בניתוח קיסרי — נמסר אמש מבית־החולים של אוניברסיטת סיאטל שבמדינת וואשינגטון.

משקלו של התינוק 3.6 ק"ג ומצבו מצויין. הרופאים פסימיים לגבי סיכויי האם — אותה מזינים דרך הוורידים, אך היא נושמת בכוחות עצמה.

היה צורך בניתוח קיסרי, שהוא מסוכן במיוחד במצב כזה, לאחר שמשך חמש שעות ניסו לשוא לגרום בצורה מלאכותית לצירי־לידה, כדי להוליד את התינוק. הרופאים מסרו, כי לידה בתנאים כאלה נדירה למדי.

ברברה בלודג'ט (24) נפצעה קשה כ־30 ביוני בתאונת־דרכים, כאשר היתה בחודש השלישי להריונה. האב, שהיה במכונית יחד עם אשתו כאשר נהג שיכור פגע בה, נכח בלידה.

אירן תפתח מחדש את בית הזיקוק הענקי בעבאדאן

טהרן (ע"ר וע"צ). אירן הודיעה אתמול, כי תפתח מחדש את בית הזיקוק הענקי לנפט בעבאדאן, תוך פחות מארבעה חודשים.

בית זיקוק זה נחשב לאחד הגדולים בעולם. שיקומו הינו חלק מתנופת השיקום הנרחבת של מתקנים הרוסים, בה החלה ממשלת אירן לאחר הפסקת האש במלחמתה עם עירק.

"בית הזיקוק של עבדאן יפיק 130,000 חביות נפט מזוקק ליום עד ה־1 באפריל 1989 והדבר יחסוך לנו יותר מ־400 מיליון דולר לשנה במט"ח", נמסר באירן.

בית זיקוק זה נחשב כגדול בעולם לפני שניזוק בעת המלחמה והוא אחד המתקנים הראשונים בתוכנית השיקום האירנית.

עוד בנקאי מואשם בפרשת המעילות ביוון

אתונה (ע"ר). בנקאי נוסף הואשם שלשום באתונה בהונאה וזיוף ובמעורבות בשערוריה הבנקאית הגדולה שזיעזעה את הממשלה הסוציאליסטית היוונית. כך מסרו מקורות משטרה כאן.

הנאשם הוא סגן הנשיא לשעבר של בנק כרתים, פאנאיוטיס ואקאליס.

ואקאליס היה ממקורבי איל־ההון הבנקאות היווני־אמריקאי, ג'ורג' קוסקוטאס, שנמלט לארה"ב, לאחר שהואשם במעילה וזיוף ב־200 מיליון דולר בבנק כרתים שבבעלותו. הוא נעצר בארה"ב בחודש שעבר, ויוון ביקשה את הסגרתו.

2 שרים בכירים התפטרו על רקע הפרשה.

לאלישבע פיק
ברכות לבביות
להולדת הנכדה
הארץ

נורית ואסי רפאלי
שמחים להודיע על הולדת
בנם הבכור
נכד לד"ר אלכסנדר וקלריסה מרטין
וד"ר אלכס ואסתר רפאלי
ירושלים

משרד התיירות
הרשות המוסמכת לבתי־עסק

לתשומת לב חברות תיירות, סוכני נסיעות, משרדים לתיור הודעה בדבר ביטול אישור וסמל התיירות לפי צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (זיהוי עסקים למכירת טובין ומתן שרותים לתיירים) תשכ"ז – 1967 לבית העסק

דיאמימון בע"מ
רח' גד מכנס 2, נתניה

עפ"י סמכותי לפי הנ"ל ביטלתי את האישור וסמל התיירות לבית העסק הנ"ל החל מ־8.12.88.
בית העסק דיאמימון בע"מ אינו כלול עוד בהסדר להחזר מע"מ לתיירים מאותו יום.

חיה זינגר הרשות המוסמכת עפ"י הצו

מדינת ישראל מציעה:

שג"א סדרה 4232 ד'

צמודה למדד המחירים לצרכן כולל מדד החודש האחרון (בעיקור 5)

הסדרה תוצא ביום שלישי, 13 בדצמבר 1988, בסכום של 40 מיליוני שקלים חדשים.

הסדרה תוצע לציבור ביום שני, ה־12 בדצמבר 1988, באמצעות מכרז.

הסדרה צמודה למדד המחירים לצרכן, שיפורסם עבור חודש דצמבר 1988 ותפדה בתום 6 שנים, ביום העסקים האחרון של חודש דצמבר 1994.

אגרות החוב ישאו ריבית בשיעור 4.75% לשנה.

הריבית תשולם בשיעורים שנתיים ביום העסקים האחרון בדצמבר של כל שנה, החל בדצמבר 1989.

המדד הנוסף (בעיקור 5) על הריבית ועל הקרן יצטבר בתנאי הקרן וישולם כאמור בדרכי תשלום הריבית ובדרכי פדיון הקרן ובתקנות מילוות המדינה (סדרות מסוג "שגיא").

הזמנות יוגשו לבנק ישראל במחירים שלא יפחתו מ־94% מהשווי הנקוב.

מחיר המכירה שייקבע במכרז יהיה אחיד, כאמור בתקנות מילוות מדינה (מכרזים).

הסדרה תרשם למסחר בבורסה תוך שבועיים מיום פרסום המדד לחודש דצמבר 1988.

פרטים מלאים ורכישה בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.

(*) התנאים המחייבים של הנפקה זו נקבעו בתקנות מילוות המדינה (סדרות מסוג "שגיא") ובתקנות מילוות המדינה ("מכרזים").

הצעת רכש
למניות עסיס החזקות בע"מ

חברת A.I.S. CORP (להלן – "המציע") שהינה בעלת מניות בחברת עסיס החזקות בע"מ (להלן – "החברה") מזמינה בזאת את ציבור המניות של החברה למכור לה עד 68,000 מניות רגילות בנות 5 ש"ח ע.נ. כ"א של החברה בבעלותם והרשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל־אביב בע"מ (להלן: "הבורסה"), והכל לפי התנאים המפורטים בהצעת רכש זו כדלקמן:

1. הצעה רכש זו תעמוד בתוקפה במשך 14 יום החל מיום פירסומה ועד יום 25.12.88 שעה 12.30 (להלן "מועד הפקיעה").
2. המחיר שישלם המציע עבור כל מניה רגילה בת 5 ש"ח ע.נ. יהיה 15 ש"ח (300%) (להלן: "המחיר").
3. המחיר יהיה צמוד לשער היציג של דולר ארה"ב כאשר שער הבסיס הינו 1.60 ש"ח לדולר אחד של ארה"ב ואילו השער הקובע יהיה השער היציג הידוע במועד הפקיעה. אך לא פחות מ־15 ש"ח למניה (300%).
4. המציע מתחייב לרכוש כל כמות מניות שתוצע למכירה כהענות להצעה זו, עד לכמות של 88,000 מניות גם אם אין בכמות המוצעת כדי לחות את מלוא כמות המניות שרכישתן המבוקשת כאמור.
5. אם יוצעו למכירה מניות מעל הכמות של 68,000 מניות תבוצע הרכישה באופן יחסי (פרו ריטה) להצעות הרכישה למניות שתתקבלנה מכל מציע ומציע.
6. על המניות שתרכשנה להיות עם מכירתן והעברתן למציע חופשיות מכל עיקול, שיעבוד, חוב או זכויות צד שלישי כלשהן.
7. ההצעות תוגשנה למציע באמצעות אופק ניירות ערך והשקעות בע"מ (להלן "חבר הבורסה המרכז"). כל בעל מניות המעונין למכור את מניותיו ימסור לחבר הבורסה אצלו מתנהל חשבון ניירות הערך שלו. הצעה בכתב, חתומה על ידו או כדין בשמו למכירת מניותיו למציע (להלן "ההצעה").
8. מגיש הצעה לא יוכל לחזור בו מהצעתו או לשנותה. ההצעות תוגשנה בכל יום עסקים הנכלל בתקופה הנזכרת בסעיף 1 לעיל. כל הצעה שתתקבל על ידי חבר בורסה לאחר מועד הפקיעה לא תענה.
9. חברי הבורסה יעבירו את הצעות לקוחותיהם לחבר הבורסה המרכז לא יאוחר מיום 25.12.88 שעה 14.30 חבר בורסה המעביר הצעה כאמור בשם לקוחו לחבר הבורסה המרכז יחתום על ההצעה ויהא אחראי להעביר למציע את כל כמות המניות שהוצעה למכירתן תענת, כשהן חופשיות מכל עיקול, שיעבוד, חוב או זכויות צד שלישי כלשהן ובהתאם ליתר תנאי הצעת רכש זו.
10. המציע יודיע באמצעות חבר הבורסה המרכז לחברי הבורסה שבאמצעותם הוגשו ההצעות, ביום מועד הפקיעה, על כמות המניות מתוך המניות המוצעות שהוצעה לרכישתן נענתה על ידו. חברי הבורסה האמורים יעבירו למציע באמצעות חבר הבורסה המרכז את המניות שהוצעה לרכישתן נענתה ביום העסקים הראשון שלאחר קבלת ההודעה האמורה.
11. התשלום למוכרי המניות יבוצע לאחר העברת המניות בהתאם לתנאי הצעת רכש זו, על ידי חבר הבורסה המרכז, לא יאוחר מיום עסקים אחד שלאחרי מועד העברת המניות כאמור. התשלום יועבר לחבר הבורסה באמצעותו הוגשה ההצעה והמציע יצא ידי חובת התשלום עם העברת התשלום כאמור.
12. המציע מחזיק לפני ביצוע הצעה זו בכ־74.0% מהון החברה ובכ־79.9% מזכויות ההצבעה בה.
13. המציע התחייב כלפי הבורסה כי במהלך התקופה בה תהא ההצעה בתוקף כאמור בסעיף 1 לעיל לא תבוצע על ידו כל עסקה במניות החברה הרשומות למסחר בבורסה אלא רק בהתאם להצעת רכש זו.
14. עפ"י החלטת מועצת המנהלים של החברה מיום 24.11.88 החברה תתרכז לחזרה בפיתוח המקרקעין שבבעלותה או בשליטתה ובהתאם לכך תפעל למכירת החזקותיה בחברת בן העושית שמורי דגים ומזון בע"מ.
15. אשור הבורסה להצעת רכש זו ניתן ביום 8.12.88 ואין באישורה של הבורסה להצעה משום אימות הפרטים המובאים בה או אישור מהימנותם או שלמותם ואין בו משום הבעת דעה על טיבם של ניירות הערך שרכישתם מוצעת.

A.I.S. CORP

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

9 מחברי הוועד המרכזי של יהודי מערב־גרמניה התפטרו

ההתפטרות – על רקע פרשת המעילה של היו"ר המנוח ורנר נחמן

מאת דניאל דגן

בון (מיוחד ל"הארץ"). תשעה מתוך 19 חברי הוועד המרכזי של יהודי מערב־גרמניה התפטרו אמש מתפקידם על רקע פרשת המעילה בכספי הפיצויים לנפגעי השואה. ההתפטרויות באו לאחר שמועצת הוועד, שהתכנסה אתמול לישיבה במערב־ברלין, סירבה לאשר את הדו"ח החשבון הכספי של הוועד לשנת 1987.

רוב החברים במועצה הביעו את הדעה, שהוועד נכשל במילוי תפקידו כגוף פיקוח, ועל כן הוא אינו ראוי לאמון. יושב־ראש הוועד, היינץ גלינסקי, הודיע בתגובה כי ימשיך בתפקידו ויעשה הכל כדי לשפוך אור על פרשת המעילה.

היו"ר המנוח של הוועד, ורנר נחמן, שנפטר בתחילת השנה, גנב יותר מ־30 מיליון מרק מכספי הקהילה. רוב הכספים נועדו לתשלום פיצויים לנפגעי השואה, וחלקם באו מהקצבה מיוחדת של ממשלת בון לקהילה היהודית במערב־גרמניה.

גלינסקי, ממשיכו של נחמן בתפקיד, האשים את ממשלת בון וגורמים אחרים בהעדר פיקוח על המניפולציות הכספיות של נחמן. אך לדעת חברים רבים במועצת הוועד, נמנעו גלינסקי, וחברים אחרים בוועד, מליטול על עצמם חלק מן האחריות לכך שמעילת הענק התאפשרה.

גלינסקי הבריז אתמול, כי יפנה לקהילות היהודיות בגרמניה בבקשה שישלחו חברים אחרים למועצה המרכזית, כדי שתוכל לאשר את הדו"ח הכספי לשנת 1987. הוא גם אמר, שהוא ושאר החברים בוועד אינם מעלים בדעתם להפסיק את פעילותם.

עוד אמר גלינסקי, כי משרד רואי החשבון שבדק את פרשת נחמן, יפרסם בקרוב דו"ח מלא על המעילה. גלינסקי הודיע, כי הוועד מכין תקנון חדש שימנע מראש מצבים אשר אפשרו מעילות דומות בעתיד.

עד כה לא אותרו הכספים שנגנבו על־ידי נחמן. אלמנתו, אביבה, לשעבר אזרחית ישראלית, עברה לניו־יורק.

בנק ישראל: הצמדת השקל לסל עדיפה על הצמדת השקל לדולר

מאת איתן אבריאל

בבנק ישראל טוענים, כי אין קשר בין הויכוח על אופי ההצמדה של השקל (לדולר או לסל) לבין אי־ביצועם של פיחותים או תוכנית כלכלית. בבנק המרכזי אישרו, כי קיים בינם לבין האוצר ויכוח מקצועי בנושא ההצמדה של השקל, אך בבנק ישראל דבקים בעמדתם, כי הצמדת השקל לסל המטבעות היא ההצמדה הנכונה. לדעת גורמים בכירים בבנק המרכזי, יש להצמיד את השקל לסל מאחר וזהו המודד הנכון למדידת ערכו של השקל.

כן הביעו בבנק ישראל התנגדות להצעה המיוחסת לאוצר, לקבוע ריצפת הצמדה לדולר – בטענה שכך לא יחול תיסוף בשקל, כתוצאה מירידת ערכו של הדולר בשווקים העולמיים.

בבנק ישראל הביעו פליאה וטרוניה מההסתמכות אישיות נגד מנכ"ל האוצר לשעבר עמנואל שרון, אשר לטענתו היה לו חלק מרכזי בעיצוב התוכנית הכלכלית. בבנק המרכזי מסרו, כי הבנק עומד בפני גיבוש סופי של תוכנית כלכלית מפורטת, אשר תוגש עם השלמתה לממשלה החדשה.

400 אלף דולר חייבת סוכנות נסיעות בחיפה למלונות בארץ

המלונאים החליטו לנסות להגיע להסדר חובות עם "יערית"

מאת זוהר בלומנקרנץ
כתב "הארץ" לענייני תיירות

חובותיה של סוכנות הנסיעות "יערית" מחיפה לבתי־מלון שונים בארץ מסתכמות בכ־400 אלף דולר. על אף החוב, החליטה נשיאות התאחדות המלונות שלא להגיש בשלב זה תביעה משפטית נגד החברה, אלא לנסות ולהגיע להסדר בדבר החזר החובות. התאחדות המלונות נוהגת עקרונית להביא לפירוק של סוכנויות נסיעות תיירות אשר נקלעו לקשיים כלכליים ונשארו חייבים כספים לבתי־מלון.

סוכנות הנסיעות "יערית" מחיפה הגיע למחזור של כ־1.4 מיליון ש"ח בפעילותה בחודשים האחרונים עם בתי־מלון בירושלים, באילת ובחיפה. לטענתה, היתה פעילות זו ביוזמת ציפורה ליסנברג, אשר הציגה עצמה כנציגת מוסד כל שהוא ומכרה את השירותים במלונות במחירים נמוכים, אשר סובסדו לכאורה על־ידי אותו מוסד. פעילות זו נפסקה וגרמה לחוב של כ־400 אלף דולר לבתי־המלון.

בנושא אחר החליטה נשיאות התאחדות המלונות עקרונית, להתנגד על הסדר תשלומים חדש עם לשכת מארגני תיירות לישראל. פרטי ההסכם החדש יגובשו במשא־ומתן עם נציגי מגזר סוכני התיירות הנכנסת לישראל.

תופעה חדשה: קיבוצים בקשיים שולחים חבריהם לעבודות חוץ

מזכיר קיבוץ לוטם: אנו רוצים לשלוח לעבודות חוץ 25% מהחברים

מאת אלי אלעד
כתב "הארץ"

מתרחבת התופעה לפיה, קיבוצים הנתונים בקשיים כלכליים, שולחים להגדלה ניכרת של מספר חבריהם המועסקים כשכירים מחוץ למשק. חברים אלו מבטיחים תזרים כספים חודשי קבוע ישירות לגיזבר והשגת תמורה גבוהה יחסית ליום העבודה של החבר. בקיבוץ אור הנר שבנגב המערבי מדובר אף על הכנסת פועלים שכירים לעבודה, כדי שחברים יוכלו להביא הביתה משכורות גבוהות יותר.

מזכיר אור הנר, יעקב סתר, מנומק באלון התק"ם "קיבוץ" באומרו: אנחנו חייבים להגדיל את ההכנסות ולצאת ממשבר שאנו נמצאים בו. ואם לא, נוכל לעשות על־ידי צמצומים כלכליים. אנחנו מעסיקים כל מקום שבו אפשר לקבל תמורה גבוהה, כולל פרנסה בקיבוצים השכנים. איננו נבהלים מכך שחברים שלנו יעבדו כשכירים בקיבוצים אחרים. אנו נמצאים במו"מ עם תצרים (מפעל נטפים) לשלוח לשם 10 חברים, למרות שהדבר כרוך בעבודה קשה במשמרות. תצרים רוצה אנשים מקצועיים ואולי נוציא אפילו אנשים מהמפעל שלנו ובמקומם נכניס שכירים.

6 מחברי קיבוץ לוטם בגליל מועסקים במפעל "שבעול" של קיבוץ לוחמי הגיטאות, אשה מועסקת כגננת בקיבוץ פרוד ושניים בשוק הפרטי – מהנדס אלקטרוניקה בחברה בחיפה ומודד בפרמיאל. שלושה יועסקו בקרוב במפעל "שולגל" של דגניה א'. מזכיר לוטם אבי הדרי אומר: אנחנו רוצים להוציא לעבודה מחוץ לבית בסביבות 25% מכוח העבודה. עבודת חוץ זה מקור הכנסה נהדר. אין כמעט הוצאות. ברוב המקרים מדובר על העבודה בחוץ כענף לכל דבר. ממש כמו המטע והכבנות.

לפי "קיבוץ" ניתן למצוא ניצנים לתופעה גם בגבעת ברנר, ניר אליהו, ברור חיל, גונן, מעיין ברוך ועוד.

בג"ץ דחה עתירה נגד משרד החינוך ואישר האינטגרציה

(עש"ת). בג"ץ אישר את מדיניות האינטגרציה של משרד החינוך והתרבות. השופטים אהרן ברק, אברהם חלימה ואליהו גולדברג דחו את העתירה, שהגישו נגד משרד החינוך חמישה הורים, שילדיהם לומדים בחטיבת הביניים האינטגרטיבית במעלה אדומים.

ההורים ביקשו מהשופטים להמשיך ולקיים בחטיבה כיתות נפרדות לתלמידים חלשים ולתלמידים חזקים, אך ביהמ"ש דחה זאת וקיבל את טיעוני משרד החינוך, כי כיתות נפרדות מנוגדות לעקרון האינטגרציה, שלשמה הוקמה חטיבת הביניים.

החלטת הבג"צ נתקבלה בקורת רוח רבה בצמרת משרד החינוך והתרבות.

חלוקת תלמידי כיתות ז' במעלה אדומים לשתי קבוצות נבדלות מבחינת רמת הלימודים, השפיעה בצורה שלילית ביותר על ביה"ס ופגעה בדימוי העצמי של התלמידים החלשים, שגילו סימפטומים של ירידת מוטיבציה ובעיות משמעת.

שמיר הינחה

(סוף מעמוד 1)

בין ראשי הליכוד לראשי המערך סוכם כי בממשלה שתקום תהיה קדימות לנושא המדיני וייקבע לוח זמנים לטיפול בשינוי שיטת הבחירות. עוד הדגישו נציגי המערך, כי לא יקבלו הרחבה בהקמת התנחלויות חדשות בשטחים הכבושים וכי "אין מה לדבר על מספר היישובים שההבטחה בהסכמים עם המפד"ל והתחיה". נציגי המערך הסבירו, כי יסכימו לאותן הגדרות לגבי ההתנחלות בגדה, כפי שהיו בקווי־היסוד של הממשלה היוצאת. שמיר אמר, כי הדבר יהיה חייב עידכון, אך הדגיש, כי שתי המפלגות יהיו חייבות למצות את הכתוב בקווי היסוד הפעם – בניגוד לממשלה היוצאת – לא יתאפשר להביא נושאים אלו לקבינט, לאחר שכבר סוכם עליהם בקווי־היסוד.

לפני הצהריים התעוררו מחלוקות בליכוד ובמפלגת העבודה לגבי איוש צוותי המו"מ. לאחר שבין דוד לוי לשמיר נתגלעה מחלוקת בעניין מסירת תיק האוצר למערך, דבר שהוביל לפרישתו של לוי מהמו"מ, הודיע גם מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, כי לא ישתתף בדיונים. ברעם נימק זאת בכך, שלא מקובלת עליו דרישת הליכוד והסכמת ראשי המערך למו"מ מזורז. כן טען ברעם, שהשתתפותו בצוות המו"מ לאחר שבירורה עמדתו, רק עלולה להקשות ולעורר חשדנות במגעים בין שתי המפלגות.

2 הרקולסים

(סוף מעמוד 1)

אנשי ציבור יהודים וערבים השתתפו אתמול בטקס אזכרה לניספי הרעש בארמניה שנערך בכנסיית סנט ג'יימס בירושלים.

בין הבאים לטקס היו אנשי משרד הדתות, ראשי הכנסיות בירושלים ובהם הארכבישופים ניקיטה, ראש הכנסיה הרוסית הפרבוסלבית, ראש עיריית ירושלים טדי קולק, ראשי עיריות בית־לחם ובית־סחור, ונתן שרנסקי.

הארכיהגמון קיאוקין אמר, כי יום רעידת־האדמה ייזכר כיום שחור בהיסטוריה הארמנית, שכן זה אסון הטבע הכבד ביותר במאה ה־20.

מהכנסיה יצאה תהלוכת אבל לבית־הקברות הארמני בהר־ציון. על האנדרטה לזכר 40 חיילים ארמנים שנהרגו בעת שירותם בצבא הבריטי במלחמת־העולם הראשונה, הונחו עשרות זרים.

שגריר בריה"מ במצרים: "מגע חשוב, לא יותר"

יורם המזרחי, שליח "הארץ" במצרים, מוסר:

שגריר בריה"מ במצרים, גנאדי זוטובל, תיאר אתמול כ"מגע חשוב אך לא יותר מכך" את פרשת המטוס הנוסף שהגיע לישראל. בפרשת הסיוע הישראלי לנפגעי הרעש בארמניה, אמר ש"לישראל מומחים בתחום פינוי הריסות וידע רב שהושג במקסיקו".

בפגישה עם עיתונאים מצריים, שנערכה באחד ממבני השגרירות, בה השתתף גם כתב "הארץ", אמר השגריר הסובייטי, כי לפי שעה אין לראות במגעים האחרונים הוכחה לשינוי בעמדותיה של בריה"מ, שלא חידשה את יחסיה הדיפלומטיים עם ישראל וגם לא תעשה כן עד לסילוק הסיבות שהביאו לניתוק היחסים ב־1967.

למשפחת חליפא
המומים מאסונכם הכבד ומשתתפים בכאבכם
על מותו הטרגי של בנכם
תומר
בן ה־11
בתאונת הדרכים בסיבוב מוצא
תושבי רמת־מוצא

קואופרטיב דן
משתתף בצער החבר
יוסף אסקין והמשפחה
על מות **האב** ז"ל

ליוסי ואהובה מרגושס וב"ב
אתכם באבלכם הכבד במות
האם ז"ל
מ.א.ר. מסחר וספנות בע"מ
ההנהלה והעובדים

הועד המרכזי, ההנהלה וצוות המרכז הרפואי
שערי צדק ירושלים
משתתפים בצער המשפחה ו"יד הנדיב"
על פטירתה של
גב' ג'יימס דה־רוטשילד
ע"ה
ממטיבי ובוני מדינת ישראל

למשפחת רוטשילד ול"יד הנדיב"
אתכם באבלכם הכבד
על מות הגברת
ג'יימס א. דה רוטשילד
צוות המתכננים
של בית המשפט העליון

קדיש
שרותי קבורה
טיפול בכל סידורי הלוויה
03-653030
שרות לילה: 413080

למשפחות גלעד ואכטמן
השתתפותנו הכנה בצערכם
בהילקח מכם אמכם
יפה אכטמן ז"ל
משרד גלעד
ההנהלה וצוות העובדים

למנהלנו **אלכס אכטמן ומשפחתו**
אתכם אנו בצערכם על מות האם
סטפה – יפה אכטמן
קבלו תנחומינו הכנים.
ועד העובדים
ההנהלה ועובדי
חברת אכטמן המלחים.

האוניברסיטה הפתוחה
אבלה על פטירתה של נגידת האוניברסיטה
גב' ג'ימס א' דה רוטשילד
שיזמה ויסדה את
האוניברסיטה הפתוחה

לריטה סבר
אתך באבלך הכבד על פטירתו של
אביך ז"ל
מצוות עובדי אלכ"א
אגודה לפיתוח כח אדם בשרותים
החברתיים בישראל

לשכת עורכי־הדין חיפה והצפון
משתתפת באבלו של
עו"ד ריכרד וייס
במות **האם** ז"ל

רשות השידור
על פטירתו ללא עת של חברנו לעבודה
בן־ציון גל ז"ל
אנו אבלים ומשתתפים בצער המשפחה
הנהלת רשות השידור
מוסדותיה ועובדיה

קבלת מודעות אבל
03-735588/9
גם במוצאי־שבת עד חצות

האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים
אבלה על מותה של האשה אצילת הרוח
הגברת **ג'יימס דה רוטשילד**
מסירותה הברוכה ותרומותיה הרבות לישראל
ולקידום המדע בישראל ייזכרו לעד

נשיא בית המשפט העליון ושופטי ישראל
מביעים צערם העמוק על פטירתה של
גב' דורותי דה רוטשילד
ז"ל
אישיות דגולה ואהודה, המסורה לישראל
בלב ובנפש.

הועד המרכזי, ההנהלה וצוות המרכז הרפואי
שערי צדק ירושלים
משתתפים בצער המשפחה ו"יד הנדיב"
על פטירתה של
גב' ג'יימס דה־רוטשילד ע"ה
ממטיבי ובוני מדינת ישראל

הנשיא, וכל בית מכון ויצמן למדע
אבלים על פטירתה של
גב' ג'יימס א. דה רוטשילד
ז"ל
אשה דגולה
וידידה מסורה של המכון
ומביעים תנחומים למשפחה האבלה

המרכז לטכנולוגיה חינוכית
וצוות העובדים
מרכינים ראש בצער
על פטירתה של
הגברת **ג'יימס א דה**
רוטשילד
ז"ל
יוזמת ושותפה ברוח ובמעש להקמתם של
מפעלי חינוך רבים בישראל.
נדיבותה ואצילותה ילוונו תמיד.

למשפחת הטיס
משתתפים באבלכם הכבד
על מות
רו"ח **בן־זאב הטיס** ז"ל
מפעלים פטרוכימים
בישראל בע"מ

דחפון
שרות מודעות טלפוני של הארץ
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

לשכת רואי חשבון בישראל
אבלה על פטירת חברה היקר
בן זאב הטיס ז"ל
ומשתתפת בצער המשפחה

כואבים את מותו של ידידנו המסור
חבר ההנהלה וגזבר הכבוד
של אגודתנו שנים ארוכות
מר **ב.ז. הטיס** ז"ל
תנחומינו למשפחה
בית שבתי לוי

לרבקה דוד מיכל ושי מי־טל
אתכם באבלכם הכבד בנפול
סגן אלוף
אמיר מי־טל ז"ל
עובדי החברה לפיתוח קסריה בע"מ

לרבקה דוד והמשפחה
אתכם בכאבכם בנפול
אמיר הי"ד
[illegible]

זקוק דחוף למודעה?
מודעפון
לשרותך 24 שעות ביממה
03-38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

אוניברסיטת תל־אביב
הפקולטה למדעים מדויקים
ע"ש ריימונד ובברלי סאקלר
ביה"ס לפיסיקה ואסטרונומיה
משתתפים באבלו של
ד"ר מרק קרלינר
במות **אביו** ז"ל

קואופרטיב דן
משתתף בצער העובדת
פני גורטשטיין והמשפחה
על מות
האח ז"ל

קואופרטיב דן
משתתף בצער חברו הגימלאי
ישראל הנדין והמשפחה
על מות
האב ז"ל

במלאת חמש שנים
לפטירתה של יקירתנו
חנה לוכסמבורג ז"ל
נתייחד עם זכרה ביום חמישי, 15 בדצמבר 1988
בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין בכפר שמריהו
המשפחה

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

מכבי ת"א יוצא היום ללימוז'

ישחק מחרתיים נגד האלוף הצרפתי. קן בארלו: אנחנו הולכים לנצח, אחרי ברצלונה אין לנו ברירה

גביע אירופה

מאת יאיר עמיקם
כתב "ספורט הארץ"

מכבי תל־אביב, יוצא הבוקר ללי־מוז', למישחק השני בבית המוקדם של גביע אירופה לאלופות, שיתקיים מח־רתיים, נגד האלוף הצרפתי. כמו מכבי שנוצחה בביתו על ידי ברצלונה (82–83), נוצח לימוז' בטפלים בידי כדורסלני יוגופלסטיקה, 78–87.

במישלחת הישראלית 10 שחקנים, שני המאמנים וחברי הנהלה. היא אמורה להגיע ללימוז' בשעות אחר הצהריים והשחקנים יצאו בערב לאי־מון ראשון בלימוז'.

אתמול קיימה הקבוצה מישחק ליגה נגד אליצור רמלה (ראה סקירת המישחק).

קן בארלו אחד השחקנים שרובצ עליהם יותר השבוע, בגלל ההתמוטטות האומללה שלו בסיום המישחק נגד ברצלונה, בטוח שיהיה בלימוז' מישחק קשה אבל הוא אומר: "אנחנו הולכים לנצח. לא שיחקתי אמנם עדיין בלימוז' מאז ששני משחק באיר־ופה, אבל כעת, לאחר ההפסד לברצ־לונה, אין לנו ברירה. אני מכיר את מייקל ברוקס אחד האמריקאים של לימוז', כבר שיחקתי נגדו בעבר. הוא חזק, אבל ידוע לי שהוא לו בעיות בברכיים. אנחנו חייבים לשחק מהר לנסות לגרום להם איבודי כדור, להש־תלט על הריבאונד ולרוץ קדימה".

● בישיבת איגוד הכדורסל הוחלט אתמול, להעביר את עניין, הדרישות הכספיות למעסקים של שחקני הנבח־רת, לועדה מיוחדת שתגבש את המלצותיה ותביא את מסקנותיה בפני הנשיאות.

שניים מהמעסקים המקורבים לאי־גוד הכדורסל, ילידי פולין, יצאו עם המישלחת הרשמית של נבחרת הנעורים, שתשתתף בטורניר בתחילת ינואר. השניים ברנרד הוסט, שקיבל הכבשה אישית ודב פרוסט שהוא עמית כבוד של האיגוד.

● מייק אולימרי ששיחק בעבר באליצור נתניה ואליצור רמלה, נרשם כשחקן חדש באיגוד הכדורסל בקבוצת הפועל אילון וחולון מליגה א'.

חלומו הגדול של וראנקוביץ' הענק של זאדאר שיבוא מחר: לשחק בקבוצה אחת עם פטרוביץ'

זאדאר (שרות "ספורט הארץ"). סטויקו וראנקוביץ' (2.17), שחקן הנציג של נבחרת יוגוסלביה וקבו־צת זאדאר, שיגיע מחר עם קבוצתו למישחק נגד הפועל תל־אביב, בגביע קוראץ', הודיע כי אין הוא מעוניין לשחק בבוסטון סלטיקס, לא עכשיו ולא עם סיום אליפות אירופה לאומות שתהיה באטנה בחודש יוני.

במהלך הקיץ ויזה אחריו בוסטון סלטיקס. לפני מספר שבו־עות שאפה שב להתחיים, לאחר שכוכבה לארי בירד עבר ניתוח ברגליו.

"החלום הגדול שלי הוא לא לשחק באנ.בי.איי. אלא לשחק באותה קבוצה עם דראזן פטרוביץ'", הצהיר וראנקוביץ' ערב בואו לישראל. כעת יודעים קברניטי ריאל מדריד שבשורותיה משחק פטרוביץ', את מי הם צרי־כים לנסות לרכוש בעונה הבאה.

ליאור רוזנטל לבני יהודה

כדורגל

מאת פיני איתן
כתב "ספורט הארץ"

הנהלת בני־יהודה החתימה אתמול את ליאור רוזנטל, במטרה מאמציה להיחלץ מהתחתית. בשבת האחרונה הושיע שלושה שחקנים בטעם הר־אשונה העונה בהרכב: אחד בר־טובים, רואי חגה, ומשה איינגברג שגר בכיתוב מאחה"צ. ליאור רו־זנטל, אחיו של רוני רוזנטל המשחק בליאז', חזר רק לפני שבוע מבלגיה והוא מושאל לבני יהודה עד לסוף העונה.

אהוד ברטובים, שהתפטר מאימון הקבוצה, נפגש אמש עם ראשי הנהג־לה ושטח בפניהם את טענותיו, בעיקבות מינויו של גיורא שפיגל ליועץ מקצועי. ברטובים ביקש להמ־שיך ולהיות מעורב בכל הקשור לצד המקצועי, אולם ההנהלה סירבה.

יו"ר האגודה, גד סולמי, אמר לאחר הפגישה, כי "ברטובים התפטר מיוזמתו וביקש לחזור לשחק. כיבדנו את רצונו והצענו לו שימשיך לשחק ויעזור לקבוצה להתאושש. מעבר לכך לא יכולנו להתחייב, גם לא להבטיח לאחד את תפקיד המאמן בעונה הבאה". ברטובים ישקול את הדברים והיום ימסור את תשובתו. לא־מן הנמנע, כי בעיקבות העמדה הבלתי מתפשרת של ההנהלה יחליט ברטובים לעזוב את קבוצת נעוריו. עד־אתמול לא היתה שום פניה לבני־יהו־דה לגביו, היום המועד האחרון להעברות.

נציגי בני־יהודה ושמשון יפגשו היום על מנת לסכם את עיסקת העברתו של יוסי מור שהשמשונים חפצים בשירותיו. בשכונה נוטים לשחרר את השחקן.

היום תפריט רגיל לנבחרת: בבוקר אימון, אחה"צ נצרת

מאת פיני איתן
כתב "ספורט הארץ"

סגל נבחרת ישראל בכדורגל יתר־כנס היום למחנה האימון השבועי, הרדיומי, השיגרתי שלה. לפי התר־כנית הרגילה בזמן האחרון, יכלול המחנה שני מישחקי אימון רצופים. השחקנים יתאמנו הבוקר ואחרי הצהרים ישחקו (16.30) נגד הפועל נצרת עילית מליגה א'. מחר תחזור הנבחרת לאצטדיון רמת־גן, למישחק אימון (14.30) מול הפועל צפרירים חולון.

מאמני הנבחרת, יצחק שניאור ויעקב גרונדמן, נשארו נאמנים להבטחתם ולא זימנו שחקנים חדשים לסגל המתכונן להתמודדות המכרעת נגד אוסטרליה, ביום שלישי של השבוע הבא.

הבלם החיפאי ברק למכבי ת"א

בעיקבות פסק דין בוררות בעניינו

מאת פיני איתן
כתב "ספורט הארץ"

גיא ברק, בלמה הצעיר של קבוצת הפועל חיפה, הועבר אתמול למכבי תל אביב, בעיקבות פסק בורר בעניינו. ברק הושאל לעונה חוזי וישחק בתל־אביב עד תום העונה הבאה.

שחקן הגנה אחר בקבוצה, חיים גולדברג, יועבר כנראה בסופו של דבר להפועל חולון. על גולדברג השי־עלו להגיש לעבור לבני־יהודה, או לקבוצה אחרת מהרכז מכבי, אולם הוא סירב והסכים לעבור רק לחולון, שעם ראשיה נפגש בשבוע שעבר. גולדברג צפה ביום שישי במישחקה הביתי של צפרירים נגד מכבי חיפה.

המולגים, לטענת נבונות הנהלת מכבי ת"א להתום על מסמכי העברה, צריכים עדיין למצוא פתרון לשחקנם רוני צמח. רק אם צמח יעבור יוכל גולדברג להצטרף לקבוצה, ואף הוצעו לו כל התנאים המגיעים לו במידה שלא יימצא לו קבוצה.

הפועל תל־אביב, הנהלת הקבוצה התכנסה אמש בשעת לילה מאוחרת כדי להחליט, לפני מועד ההעברות הי־אחרון הול היום, על השחקנים שיחזקו את הקבוצה. היום ישחרר הבלם יוסי זאגה ויעבור כנראה למכבי נתניה. ההנהלה תנסה לסכם את עיסקת העברתם של שחקני הפועל לוד בני סמרגלה ודוד שרביט.

סופית: גולדברג לצפרירים

רוני צמח בדרך למכבי רמת עמידר

מאת כתבי "ספורט הארץ"

קשר מכבי תל־אביב, חיים גול־דברג, יועבר היום לצפרירים חולון. אם תהיה זו העברה לצמיתות או השאלה עד סוף העונה – דבר זה ייקבע הבוקר בבית המשפט המחוזי.

בפגישה שהיתה בשבוע שעבר סוכם בין יו"ר צפרירים ששון הלוכה ליו"ר מכבי תל־אביב דני לאופר, כי השחקן יועבר לצמיתות, אך מרכז מכבי הטיל וטו על העברתו לצמיתות והסכים להשאילו רק עד סוף העונה. חולון פנתה לבית המשפט שיפסוק הבוקר בסוגיה.

העברתו של גולדברג התאפשרה לאחר שניצנה בעית שיתופו של רוני צמח שיעבור כנראה למכבי רמת עמידר מהליגה הארצית.

● אריק גרסי, בן 19, מהפועל בת ים, שזכה במדליית הזב באליפות העו־לם בסמבו (משקל 74 ק"ג) שהיתה בתמונטריאול, היה אתמול אורח הישי־בה השבועית של מזכירות מרכז הפועל והוענק לו מגן הוקרה – מטעם מרכז הפועל. מגיני הוקרה קיב־לו גם צחי נחום בן ה־16 וחני מהפועל בת־ים שזכה במדליית ארד במשקל 48 ק"ג המאמן אלכס רודי־מה, שהיו גם הם אורחי הישיבה.

עכשיו זה סופי: גם ניו זילנד לישראל

כדורגל / להתראות ברמת גן

ניצחה 0–4 במשחק הראשון בתת הבית האוקיאני את טאייוואן (שויתרה על הביתיות). הגומלין ביום רביעי. מאמן ניו זילנד ג'ון אדסהאד: הניצחון יקדם את הכדורגל בארצנו

וולינגטון (אי־פי). נבחרת הכדור־גל של ניו זילנד ניצחה את טאייוואן 0–4 במישחק הראשון ביניהן בשלב הראשון במוקדמות הגביע העולמי באיזור האוקיאני. המישחק שהיה באיצטדיון "ניוטון פארק" בוולינגטון הבירה, אמור היה להיות המישחק הביתי של טאייוואן, אולם זו החליטה לקיים את שני המישחקים בניו־זילנד.

את השער הראשון כבשו הניו־זי־לנדים רק בדקה ה־36, כאשר בילי רייט נגח פנימה לאחר הגבהה מהאגף. ארבע דקות לפני המחצית בעט דארן מקלנאן בשמאלו, כדי לקבוע 0–2.

בדקה ה־61 קבע גואל באוקלי 0–3 ואת התוצאה הסופית חתם דני האליגאן בדקה ה־80, כאשר עבר בזה אחר זה על פני שלושה מגינים ובעט פנימה.

ג'ון אדסהאד, מאמנה הוותיק של ניו־זילנד, אמר בסיום: "זה היה ניצחון שגרם לי סיפוק רב. הוא יתן דחיפה גדולה לכדורגל הניו־זילנדי". אדסהאד מונה לשמש המאמן הלאומי לפני כחודש ימים, בעיקבות התפט־רותו של קווין פאלון, המאמן בחמש השנים האחרונות. אדסהאד היה המאמן שהוליך את נבחרת ניו־זילנד לגדול הישגיה, כאשר העפילה לסו־ניו הגמר של הגביע העולמי ב־1982 בספרד, שם התמודדה בכבוד מול נב־חרות מן הטובות בעולם, כסקוטלנד, ברזיל וברה"מ. ניו־זילנד העפילה אז למונדיאל על חשבונה של אוסטרליה.

מישחק הגומלין בין ניו־זילנד לטאייוואן יהיה ביום רביעי באיצט־דיון "ווסטרספרינגס" באוקלנד. המנצחת בסיכום שני המישחקים תת־מודד בשלב השני של האיזור האוקיאני עם נבחרות אוסטרליה ויש־ראל בשיטת ליגה במישחקי בית וחוץ. מנצחת האיזור האוקיאני תת־מודד בשני משחקי פלייאוף, בבית ובחוץ, עם מנצחת בית 2 באיזור הד־רום אמריקאי, על הזכות לשחק בג־ביע העולמי באיטליה בעוד כשנה וחצי. בבית זה ישתתפו נבחרות פרגוואי, קולומביה ואקוואדור.

שלום תקווה הבקיע שער הניצחון של ליאז' 1–2

הליגה הבלגית נכונעת לישראלים

אבל השחקן המצטיין במשחק היה רוני רוזנטל

מאת עומר קרן

ליאז' (מיוחד ל"ספורט הארץ"). שלום תקווה, שבשבוע שעבר הבקיע את שערו הראשון בליגה הבלגית הבקיע גם אתמול. זה היה בדקה ה־65 של המישחק בין קבוצתו סטנדארד ליאז' לוורגאם, ותקווה הוא שכבש את שער הנצחון 1–2 לזכות סטנדארד. ניצחון זה העלה את הקבוצה למקום השמיני, עם 18 נקודות לאחר 18 מחזורים.

תקווה היה טוב מאד, אבל הטוב במגרש היה הישראלי השני, רוני רוזנטל. רוני צויין במסיבת העיתונאים שלאחר המשחק בפי מאמני שתי הקבוצות כמצטיין במישחק. כבר בדקה ה־6 הוא העביר את הכדור בין רגליו של מארו ובעט מ־20 מטר. שוער ורגאם הדף לקרן, משם הגביה רוני נבח חזק, אך לחוץ. בדקה ה־14 חלף תקווה על פני שני מגינים בסי גנון ברזילאי, הגביה לצ'רנאטינסקי שמ־15 מטר בעט החוצה.

בהתקפה היחידה שלה במחצית הראשונה הגבה הכדור לרחבת סטנדארד והאוסטרי בירדבאכר נגח, 0–1 לוורגאם. בדקה ה־35 שוויון. בי ואנדרסמיסן מסר לרוזנטל שמשך כוזה לתוך הרחבה ושם הוכשל על ידי קרגיאנים, המגן היווני ששמר עליו אישית. כעבם בעט את הפנדל פנימה.

בדקה ה־65 הגיע הרגע הגדול של שלום תקווה. וראאנוביץ', הבלם היוגוסלבי של סטנדארד פרץ כ־50 מטר באגף הימני, והעביר כדור רוחב מצויין לרחבה. שני הישראלים התנפלו על הכדור, תקווה היה מהיר יותר, היתל בכולם, התייצב חמישה מטרים מול שוער ורגאם, שלח אותו בהטעיית גוף ימינה ואת הכדור שמאלה – איזה שער מרהיב 12 אלף הצופים קמו על רגליהם, מחאו כפיים וקראו "שלום, שלום".

שבע דקות לאחר מכן פרץ רוזנטל מקו האמצע, הוכשל ברחבה אך השופט לא שרק. בערב הוכיחה הטלוויזיה, כי אכן היה מקום לבעיטת 11 מטר. המאמן הבלגי אורבאן בראוסט החליף את תקווה בדקה ה־84 ואת רוזנטל בדקה ה־88, כדי לאפשר לאוהדים להודות להם בתשואות.

מאלין, כרגיל בלי אלי אוחנה בהרכבה, ניצחה בחוץ את סרקל ברוז׳ והמשמשת הגיעה, ... עם 30 נקודות, שבעה ... שבכיתה את גנט, האחרונה בטבלה, 1–6 ולה 29 נקודות. אף קרנבל ביץ', הגולך האוסטרלי של אנדרלכט הבקיע שלושער. פ.צ. ליאז' ניצחה את שארלרואה 0–1 ולה 26 נקודות, שתיים יותר מאשר האלופה פ.ק. בריז' שסיימה בתיקו 1–1 עם ראסינג מאלין, קבוצתו של הישראלי אייל בנלייבמר, שעדיין לא חזר להרכב.

מלטה כפתה על הונגריה 2–2 בשער בדקה ה־90!

יוגוסלוויה הביסה 0–4 את קפריסין

גביע עולמי

בלגראד (אי־פי). דושאן סאביצביץ' הבקיע שלושה שערים בנצחונה של נבחרת יוגוסלוויה 0–4 על קפריסין, אתמול במוקדמות הגביע העולמי. סאביצביץ' הבקיע בדקות 13, 33 ו־82 ואת השער הרביעי הבקיע פאוק האדזיבגיץ' בבעיטת 11 מטר בדקה ה־45. 20 אלף צופים חזו במישחק.

בנצחון זה מציב את יוגוסלוויה בראש בית 5 באיזור האירופי עם 5 נקודות מ־3 מישחקים, לפני סקוטלנד – 3 נקודות מ־2 מישחקים, צרפת (3 מ"2), נורווגיה (2 מ"3) וקפריסין (1 מ־4) בעוד כשנה וחצי באיטליה.

באלטה בירת מלטה כפתה הנבחרת המקומית תיקו 2–2 על הונגריה, כשאת שער השוויון השני הבקיעה בדקה האחרונה. גיבור המישחק, היה הקלוץ המצטיין של מלטה, כרמל בוסוטיל, שכבש את שני השערים לזכות נבחרתו, בדקות 46 ו־90. להונגריה הבקיעו ויננ'ה (5) וקיפריץ' (56). המישחק היה בבית 6 בו מוליכה נבחרת צפון אירלנד עם 3 נקודות מ־3 מישחקים, לפני הונגריה (3 מ"2), ספרד (2 מ"1), אייר (1 מ"2) ומלטה (1 מ"2).

ליוורפול הוגרלה בגביע מול קארלייל

לונדון (ע"ר) האלופה ליוורפול, שהפסידה בגמר הגביע בעונה שעב־רה לווימבלדון, הוגרלה לשחק בסי־בוב השלישי של הגביע בחוץ מול קארלייל מן הליגה הרביעית. הסיבוב השלישי, בו נכנסות לפעולה קבוצות הליגות הראשונה והשניה, יהיה ב־7 בינואר. מחזיקת הגביע ווימבלדון תתארח אצל בירמינגהאם מן הליגה השניה. מנצ'סטר יונייטד תארח את קווינס פארק ריינג'רס, בה משחק דוד פיזנטי הישראלי.

אסטון וילה שתבוא לארץ בשבוע הבא, כדי לבחון את נבחרת ישראל, תתארח אצל קרו אלכסנדרה מן הליגה הרביעית. בדרבי לונדוני יפ־גשו שתי קבוצות מן הליגה הראשונה, ווסטהאם וארסנל. ווסט ברומיץ' מן הליגה השניה תארח את אברטון.

משחקים מעניינים נוספים: דרבי – סאות'המפטון, נוטינגהאם פורסט – איפסוויץ' (ליגה 2), ברדפורד (ליגה 2) – טוטנהאם.

האמבורג מנצחת

קאלה לומפור (אי־פי). קבוצת האמבורג המערב־גרמנית ניצחה אתמול את נבחרת הכדורגל הלאו־מית של סינגאפור 1–2 בבית ב' בטור־ניר "המרדקה" המסורתי בבירת מאלזיה. אוליבר ביירהוף הבקיע את שני השערים לזכות האמבורג.

● אליפויות אס"א בענפי הספו־רט השונים יהיו במחצית השניה של השבוע. באוניברסיטת בן גוריון בבאר שבע יהיו האליפויות בכדורעף לגברים ולנשים ותחרויות הקליעה ברובה אויר: במכללה הטכנולוגית בבאר שבע יהיו תחרויות הסיוף וצפוי שיעמוד על רמה גבוהה לאור רמתה של קבוצת אס"א באר שבע המדורגת ראשונה בארץ בסיוף.

● אילן בר מעכו ניצח בתחרויות גביע כפר סבא בסיוף ברומח, אחרי שניצח 8–10 את ניסן בלנס מכפר סבא.

סין – כווית 2–2

דוחא, קאטאר (ע"ר). נבחרות הכ־דורגל של סין וכווית סיימו בתיקו 2–2 (0–0), בבית ב' של גביע אסיה לאומות. לין כבש את שני השערים לסין, בדקות 47 ו־87. עאדל חוסיין (60) ומאמטר מוחמד (61) הבקיעו לכווית. סוריה ניצחה את באחריין 1–0 משער שנכבש בבעיטת 11 מטר. נבחרת איחוד נסיכויות המפרץ ניצחה את יפאן 0–1 בשער שנכבש בדקה ה־85.

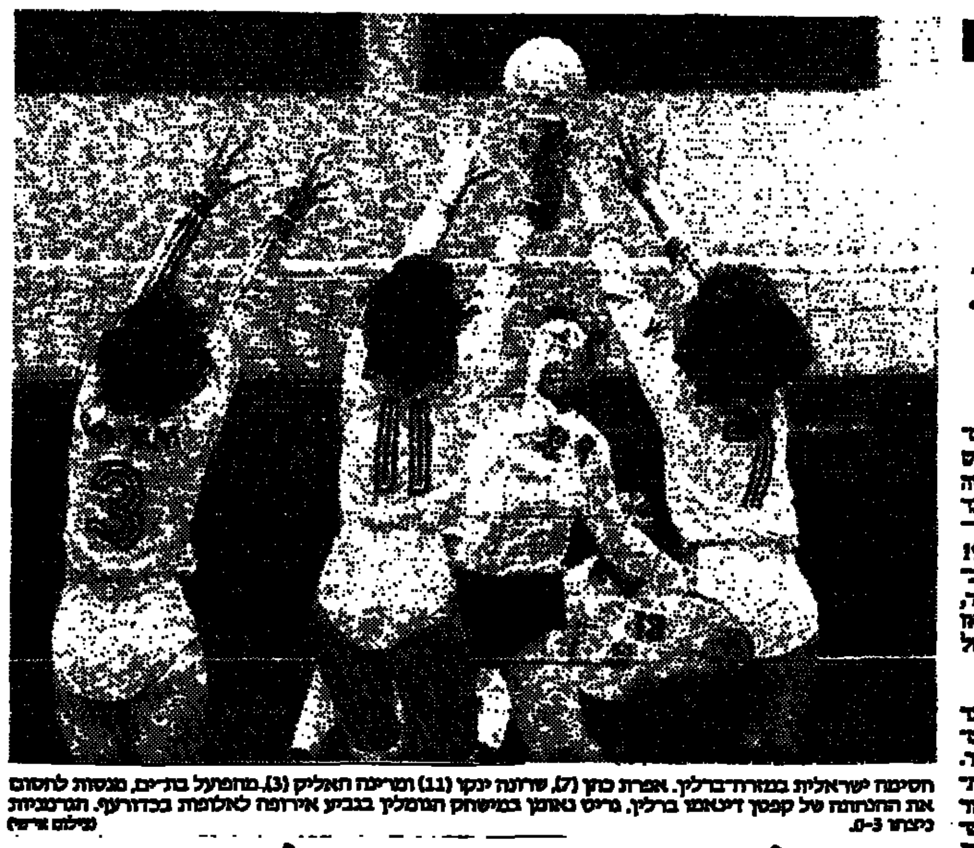

הסיטה ישראלית במזרח־ברלין. אפרת כהן (7), שרונה ינקו (11) ומרינה האליק (3), מהפועל בת־ים, מנסות לחסום את ההטחה של קפטן דינאמו ברלין, גריס נאומן במישחק הגומלין בגביע אירופה לאלופות בכדורעף. הגרמניות ניצחו 3–0. (צילום אי־פי)

התל אביביות מנצחות בלי רחמים: מכבי 162–103, הפועל 103–76

הליגה לכדורסל / מחזור 13

מאת יאיר עמיקם

שתי הקבוצות התל־אביביות הג־דולות, מכבי והפועל, זכו אמש בניצ־חונות אסטרונומיים, עם פתיחת המחזור ה־13 בליגה הלאומית בכדור־סל. מכבי ת"א הדיים לאבן שמואל, ערב יציאתו הבוקר למשחק גביע אירופה מחרתיים מול לימוז', והביס את אליצור רמלה שהתייצב בהרכבו המלא 162–103.

הפועל תל אביב המשיך בתנופת הניצחונות, והפעם הביס באולמו בר־חוב אוסישקין את מכבי רמת גן 103–76.

שלושה מישחקים נוספים של המחזור ה־13 יהיו הערב במאבק תחתית יארח הפועל ירושלים את מכבי ראשון לציון; הפועל אילת־גבת בדרכו חזרה לליגה הארצית, ישחק בביתו מול מכבי חיפה והפועל חולון ינסה להיצמד לצמרת, כאשר יארח את אליצור נתניה.

המחזור המפתעל, ישלם רק במוצאי שבת, כאשר במישחק המרכזי שלו, יארח בהדסמה הפועל חיפה את הפועל גליל עליון, שיתמודד מחר בשולה נגד מחזיקת הגביע הצרפתי, בגביע אירופה.

1.	מכבי ת"א	13	1162–1403	26
2.	הפועל ת"א	13	1082–1239	23
3.	גליל עליון	12	927–1152	22
4.	הפ. חיפה	12	964–1079	20
5.	מכבי ר"ג	13	1218–1190	19
6.	מכבי חיפה	12	1062–1041	18
7.	הפ. חולון	12	1086–1133	18
8.	הפועל ים	12	1104–988	17
9.	ראשל"צ	12	1136–1068	15
10.	אל. רמלה	13	1495–1133	15
11.	אל. נתניה	12	1098–1033	15
12.	הפועל גבת	12	1229–1052	12

טבלת הליגה הלאומית

הצלף טאונס חיסל את רמת גן

מאת יאיר עמיקם

כשמכבי רמת גן חוזה, הוא תוקף עד הסוף. אמש היה זה הפועל תל־אביב, שזיכה ללא רחם בקילינג מאוד ושוזל 103–76. מה שעשו להם שני קני הפועל תל־אביב במחצית השניה, הם לא ישכחו. 66 נקודות של האוד־מים ב־20 דקות המחצית השניה הם הוסבר הממצב, למה שהתרחש אמש באוסישקין.

הפתיחה היתה חלשה, המשחק היה מבולבל ללא תבלית ועם כל המרכיבים השליליים, של שתי קבו־צות הרוצות לנצח בכל מחיר, אך שום דבר יעיל לא הולך להן. קלינג ומאיר, שני הכוכבים של מכבי ר"ג, קלעו כל אחד 12 נקודות ובמחצית להוביל במחצית נגד הפועל בביתו, היה זה הרע במיעוטו.

הניכיון של יעקב אולד היו עד יותר חלשים, בפרט שחקן הזיחוק המצטיין רניס ויליאמס שנשאר בק־פידה. אבל לאחר ההפסקה התפרץ כאילו פרץ הר געש מתוך המלבשה. שחקני הפועל קלעו תוך 3 דקות 11 נקודות שהפכו את הקערה על פיה, 48–41 להפועל, ומכאן והילך גול היתרון. אמנם בדקה ה־15 הפער היה סביר 74–62, אבל בחמש הדקות ה־אחרונות קלעו האדומים 29 נקודות לעומת 14, וזאת היתה כבר תבוסה.

האיש שאחראי לתוצאה הגבוהה היה ליגמן טאונס, שקלע 25 נקודות במחצית השניה כשהוא מוסיא רק זריקה אחת. זריקותיו ארוכות הטווח משלוש, מטסר להלוסין את הרמת גנים ההמומים, הם פשוט לא הצליחו לעצור את הצלף המצטיין. בסך הכל דייק טאונס ב־7 זריקות לשלוש, 5 מהן במחצית השניה וקלע 37 נקודות. מנה דומה לזו שהיתה לו נגד אלימפיאקוס. לינמן טאונס נעזר רבות גם בויליאמס אשר התאושש מהמחצית הגרועה שלו והוסיף 19 נקודות לאחר ההפסקה. גם ג'יימס סרי הצג בהסבעות שהוא כל כך טובה ביצוען, ואפילו שמעון אמסלם בסל מהסם, תוך כדי כירורך לאורך כל המיגרש. אי אפשר שלא לציין את

דניאל נפצע ביד ת'רדקיל בעכוז

מאת פרדי בירה

אליצור רמלה, שהופיע בהרכב מלא, הובס בתוצאה 162–103. כבר מהפתיחה היה ברור שמכבי תל־אביב מוציאה את כעסה על ההפסד לברצ־לונה על אליצור רמלה. בדקה ה־5 נפצע השחקן הזר של אליצור רמלה דויד ת'רדקיל בעכוזו העכוז ויצא מהמגרש. לסיום המישחק בלקח לבית חולים קפלן. המכבים טמש הגנו מתחת לסל של רמלה. ג'מבי צלף מרחוק, קלע 26 נקודות, מהן 4 שלשות (100 אחוזי הצלחה). לצידו בלט קווין מגי, שקלע 31 נקודות וקטף 14 ריבאונדים. גם למוטי דניאל ולחן ליפין היו דקות טובות. ברמלה הצטיינו שמוליק גורלמן וגרג קורנליוס.

ברוב דקות המחצית השניה שיתף המאמן צביקה שרף את כל שחקני הספסל, שגם הם הגדילו את הפער. בדקה ה־33 היה יתרון השיא במישחק 136–76.

שתי דקות לסיום היתה הפסקת חשמל באולם והנהלת רמלה קיוותה, שהפסקת החשמל תימשך ואולי יחולט על מישחק חוזר. בזמן העלטה, התגרו ילדי המושב במוטי דניאל, שהתעצבן, פגע בידו בזכוכית הדלת ונחתך בידו. מיד התקהלו סביבו חברי הנהלת הקבוצה ולאחר שקיבל טיפול התברר שהפגיעה אינה נוראה. במכבי מקווים שהחתך לא יפריע לדניאל מחרתיים בצרפת במישחק החוץ נגד לימוז'.

● קלעו למכבי: מגי 31, ג'מבי 26, בארלו 24, דניאל 20, מרסר 14, לי־פין 12, כהן 10, ברגשטיין, סימס 7, כץ 6, גודרון 2, בך 2. ● קלעו לרמ־לה: קורנליוס 33, גברלמן 26, ריסון 13, סמית 11, ודניק 10, אשר 8, נסים 2. ● שמפט: אבנא קמינר ורומי ביטון, ללא קהל, בבן שמואל.

הרבה עמוס פרישמן שניווט כמו אדריכל על קונצרט אמיתי.
● קלעו להפועל: טאונס 37, ויליאמס 23, סרי 23, פרישמן 14, אמסלם 4, לאסוף 2. ● קלעו לרמת־גן: מאיר 20, קלינג 19, בינו 13, ריכלים 10, אדיסי 10, שורצמן 4. ● שמפט: אברהם וגול המנהל בר־חן. 1500 צו־פים באוסישקין.

מיאמי נכנסה להסטוריה: 16 הפסדים מתחילת העונה

אן.בי.איי.

בירמינגהם (אי־פי). מיאמי היט, אחת משתי הקבוצות החדשות בנן. בי.אי., שברה את השיא השלילי, של הפס־דים רצופים מתחילת העונה 16 במספר לאחר שנוצחה על ידי שיקאגו בולס 111–88, מייקל ג'ורדן עם 38 נקודות, עזר למיאמי להיכנס להסטוריה. בירד סלארס וביל קארטרייט הוסיפו 16 כל אחד לשיקאגו. גראנט לונג קלע 14 נקו־דות למיאמי.

השיא הקודם של 15 הפסדים רצו־פים היה שייך ל־3 קבוצות: דאנוור (1949), קליוולנד (1970) ופילדלפיה (1972).

הצ'כיות הביסו גם את הרוסיות בגביע הפדרציה

טניס

מלבורן (אי־פי). נבחרת הנשים של צ'כיה המנצחת אתמול כשניצחה את המדורגת ראשונה, נבחרת ברה"מ, כדי לזכות בגביע הפדרציה בטניס. הצ'כיות, שהיו מדורגות במקום הרביעי לא הפסידו אפילו מישחק בודד במהלך האליפות כולה, וגם אתמול בגמר ניצחו את הסובייטיות "על האפס".

יאנה נובוטנה ניצחה את לאריסה סאוצ'נקו 6–1, 6–7. הלנה סוקובה ניצחה את נטאליה זוורבה, המדורגת ששית בעולם, 6–3, 6–4 ובמישחק הזוגות ניצחו יאנה נובוטנה ויאנה פוספישילובה את סאוצ'נקו וזוורבה 6–7, 5–7.

היתה זו הזכיה החמישית של צ'כיה בגביע הפדרציה, כאשר בעבר ייצגו אותה טניסאיות מצטיינות כמרטינה נברטילובה והאנה מנדליקובה. ב־26 שנותיו של המפעל זכו עוד בתואר ארה"ב 12 פעמים, אוסטרליה 7 פעמים, דרום־אפריקה ומערב־גרמניה – פעם אחת כל אחת.

צמד אמריקאי זכה במאסטרס לזוגות

לונדון (אי־פי). הצמד האמריקאי ריק לייץ' וג'ים פיו זכה אמש בתואר המאסטרס לזוגות, כשניצח בגמר המרתק ב"רויאל אלברט הול" את הספרדים סרג'יו קאסאל ואמיליו סאנצ'ז 6–4, 6–3, 2–6, 6–0.

המעניין הוא שרק השנה החלו לייץ' ופיו לשתף פעולה כמתחרים בז־וגות. כל אחד מהם קיבל על הניצחון 36 אלף דולר. אולם בנוסף לכך זכו בסכומי כסף נוספים כבונוס מטעם חברת "נאביסקו" על שסיימו את שנת 1988 בראש דירוג הזוגות העולמי. לייץ' קיבל 165 אלף דולר ופיו 120 אלף.

הגביע הבין־יבשתי לנאסיונאל אחרי 120 דקות וקרב דרמטי של פנדלים שנסתיים 7–6!

כדורגל / שמחה באורוגוואי

62 אלף צופים בטוקיו ראו את איינדהובן מפסידה

טוקיו (אי־פי). נסיונאל מונ־טווידאו היא אלופת העולם לקבוצות, והיא עבדה אתמול קשה מאד כדי לזכות בתואר נכבד זה. 120 דקות ועוד סידרה של 20 בעיטות מ־11 מטר נדרשו כדי לקבוע עובדה זו. הק־בוצה האורוגוואית, שהיא אלופת דרום אמריקה, ניצחה אתמול לעיני יותר מ־62 אלף צופים באיצטדיון האולימפי בטוקיו את אלופת אירופה, פ.ס.וו. איינדהובן ההולנדית 7–6 בקרב של בעיטות מ־11 מטר, לאחר שהמישחק הסתיים בתיקו 2–2 בתום 120 דקות. לאחר 90 דקות היתה התו־צאה 1–1.

סנטיאגו ואוויירו אוסטולאזה כבש את שער היתרון לנסיונאל בדקה השביעית, כאשר נגח את הכדור ברוזקה, השוער האנס ואן־ברויקלן לא הגיע אליו. אולם איינ־דהובן הולה ללחוץ במחצית השניה ובדקה ה־60 נגח הקלוץ הברזילאי שלה מצוין פנימה, לאחר הגבהה של המגן הבלגי הבין־לאומי אריק גרטס, ששיתופו עמד בספק עד אתמול בבו־קר, מחמת פציעה.

בדקה ה־110, עשר דקות מסיום ההארכה, נדמה היה שההולנדים יזכו בגביע הנכסף, כאשר נפסקה בעיטת 11 מטר לזכותם ורונאלד קומאן שלח את הטיל המפורסם שלו לרשת, 1–2. אך שתי דקות לסיום ההארכה הגביה יוסוים לטוס מימין ואוסטולאזה כבש את שערו השני במישחק, כדי להציל את נסיונאל מהפסד.

ואז החלה סידרת הבעיטות מן הנ־קודה הלבנה, שהפעם היתה ארוכה ומותחת במיוחד. שתי הקבוצות דייקו בשלוש מחמשת הנסיונות הראשונים. לאחר מכן, כאשר הבעיטות התבצעו לסירוגין, כבשו שתי הקבוצות בשני הנסיונות הראשונים, והוסיאו בנסיון השלישי, והבקיעו ברביעי 6–6!

הבועט העשירי של ההולנדים היה המגן הבין־לאומי בארי האקארלה. שוער נסיונאל חורחה פרנאנו קרה זינק והדף, הבועט העשירי לנסיונאל היה עוני סואר גומז. הבעיטה שלו היתה מדוייקת והדרה לפינה הימנית הנמוכה של ואן־ברויקלן, 7–6 לנ־סיונאל!

"הניצחון שלנו היום היה חשוב מאד עבורנו, בשל הכבוד הרב שהביא לכדורגל האורוגוואי", אמר בסיום הקפטן הנרגש הוגו דה־לאון שהניף את שני הגביעים בהם זכתה קבוצתו, הגביע הבין־יבשתי והגביע "טויוטה", שהעניקה חברת המכוניות היפאנית שמתמנה נשיא המישחק. "טויוטה" גם העניקה מכונית חדשה מתוצרתה לאוסטולאזה, שבקיע שני השערים לנסיונאל שנבחר לשחקן המצטיין של המישחק.

גוס הידינק, מאמנה המאוכזב של איינדהובן, אמר: "לא שיחקנו כפי שתיכננו ברבע השעה הראשונה של המישחק. עשינו מספר שגיאות, ולכן הפסדנו. השוערי בהגנה שלושה שחד־קים, וזה הגביר את הסכנה לשערנו במחצית השניה".

שני המאמנים, הידינק ופלייטאס, התלוננו על איכותו הגרועה של המגרש. "זה היה קשה מאד. אנחנו לא רגילים לשחק בתנאים כאלה", אמר המאמן המבצה.

זו היתה הזכיה השניה של נסיונאל בגביע הבין־יבשתי. בפעם הקודמת היה זה ב־1980 כאשר ניצחה במישחק הראשון שהתקיים בטוקיו את נו־טינגהאם פורסט האנגלית 1–0.

מילאנו: הדרבי של אינטר

כדורגל / האיצטדיונים מפוצצים

ניצחה 0–1 את מילאן לעיני 70 אלף צופים. ליוורפול – אוורטון 1–1 בשידור ישיר

מילאנו (אי־פי). אינטר שכוחה כבר את ההפסד המשפיל ביום רביעי שעבר לבאיירן מינכן בגביע אופ"א (1–3), אתמול, באותו איצטדיון ממש, ניצחה בדרבי הגדול של מילאנו את היריבה המושבעת, את אלופת העונה שעברה, את מילאן המרוממת שחרה 0–1.

אלדו סרנה, החלוץ הגבוה שהבקיע את השער הבודד, שלא הספיק מול באיירן, הבקיע גם אתמול. אלא שאתמול זה הספיק ועוד איך, כדי לקבוע את מילאנו כולה כבי־תל־שחור. 70 אלף הצופים, כמעט כולם אוהדי מילאן (זה היה מישחק ביתי למילאן שמכרה העונה כ־60 אלף כרטיסי מנוי), חזו במישחק מהיר ההולשי הוזל מן הדקה הראשונה.

משחורות מילאן חסר, כרגיל בתקו־פה האחרונה, הכוכב ההולנדי רוד חו־ליט ומתקפת אינטר הגרמניים: ראמון דיאז. הכוכב ההולנדי, קשר הנבחרת האיטלקית, שחזר לשחק לאחר יותר מחודש, אותו בילה בין היתר בבית החולים בעיקבות פציעתו המוזרה במישחק גביע אירופה מול הכוכב הארום בלגראד, כמעט והבקיע בדקה ה־15, אולם שוער אינטר וולטר זנגה הציל בזינוק אקרובטי. בדקה ה־51 הוא נמצא שוב בהתנגשות ראשים עם הנרו לקבוצה קואדרו וודליי החולף.

בדקה ה־26 הגביה הבלם ג'וזפה ברגומי לרחבה וסרנה זינק ונגח את הכדור, שהבקיע את שער מילאן בוובאני גאלי. היה זה שער השישי של סרנה העונה. שחקני מילאן ידעו היטב, כי הפסד יוציא אותם בכל הנראה מן המירוץ לאליפות העונה, ולכן הגבירו במחצית השניה את הלחץ. אולם ההגנה של אינטר, אם כי חסרה את המגן הגרמני המצטיין אנדריאס ברמה, שנפצע במישחק מול באיירן, עמדה בלחץ, כפי שהיא עושה כל העונה. אינטר ספגה בתשעת משחקיה בליגה רק שלושה שערים.

לאינטר היה זה ניצחון שמיני בתשעה מחזורים, והיא ממשיכה להוביל את הטבלה עם 17 נקודות, לפני נאפולי עם 15, יובנטוס וסמפ־דוריה, שסיימו אתמול בתיקו 0–0 במיפגש ביניהן – 12 לכל אחת.

נאפולי ניצחה את ורונה 0–1 בחוץ, למרות חסרונם מן ההרכב של צמד החלוצים המצטיין קארקה וקאר־נוואלה. מאסימו קרישה הבקיע את השער – שערו הראשון העונה. המישחק היה חריף ועצבני. נר־חה... הוכרזה בעיטת 11 מטר, כאשר שוער נאפולי ג'וליאנו ג'וליאנו עצר את הכדור. לאחר מכן הורחק מגינה הגרמני הבין־לאומי של ורונה תומאס ברטולד. אטלאנטה ניצחה את פיזה 0–1 ועלתה למקום החמישי, וגם לה 12 נקודות.

★ יתר התוצאות: פיורנטינה – מסקארה 2–3, לצ'ה – לאציו 1–0, רומא – קומו 0–1 (השער: רוברטו פרוצו), אטלנטה – צ'זנה 1–1, אסקולי – ...

שי בטבלה.

זה היה הדרבי ה־139 והמאזן עתה הוא 49 נצחונות לליוורפול, 48 לאוורטון ו־42 תיקו. ליוורפול מדורגת רביעית עם 25 נקודות, אחת פחות מקבוצתה, השלישית. אוורטון מדורגת שמינית.

קוריק. האלופה ניישאטל קסמאקס לא הצליחה לבצע בביתה את מוליכת הטבלה לוצרן ומישחק המרכזי במח־זור ה־22 האחרון לפני פגרת החורף, הסתיים בתיקו 0–0. גראסהופרס צירך ניצחה את סט. גאלן 0–3, כדי לשמור על מקומה השני, לפני בליי־זונה שניצחה את אראו 0–1.

★ התוצאות הנוספות: סרווט ז'נבה – לוזאן 1–1, סיון – יאנג בויז ברן 1–1, וטינגן – לוגאנו 1–1. בתום פגרת החורף יחולו משחקי הפלייאוף. שמונה הראשונות בטבלה ישחקו בפ־לייאוף העליון הארבע האחרונות יחד עם שתי הראשונות בליגה השניה – בפלייאוף התחתון.

צמרת הטבלה בתום 22 מחזורים: לוצרן 28 נקודות, גראסהופרס 27, בלינזונה 25, סיון 24, וטינגן 24.

הולנד. הולנד היא אולי השם הלוהט ביותר כיום בכדורגל העולמי (חוליט, ואן־באסטן, הנבחרת, איינ־דהובן) אבל היא מוציאה לעצמה לאחר רונה גם שם של מתחרה רצינית לאנגליה באלימות האוהדים שלה.

דקות מעטות לפני תחילת המישחק בליגה השניה בין דן האג וה.ב.ס. נזרקה פצצת תבערה ליציע, שלושה אנשים נפצעו ואחד מהם אושפז בבית החולים עם כוויות. המישחק הוזיל כמתוכנן ואז, לאחר כחצי שעה, התקבלה שיחת טלפון אנונימית בה הודיע הדובר, כי בתוך 30 דקות תתפוצץ פצצה נוספת באיצטדיון. המישחק הופסק והמ־שטרה פינתה את 5000 הצופים.

בליגה הראשונה ספגה פיינורד רוטרדאם תבוסה קשה 1–6 לטוונטה אנסחדה. איאקס אמסטרדאם ניצחה את ר"רכטס 1–5 והיא שניה בטבלה עם 22 נקודות, אחת פחות מהמובילה האלופה פ.ס.וו. איינדהובן. זו לא שיחקה אתמול, בשל גמר הגביע הבין־יבשתי בטוקיו, ולה מישחק אחד פחות.

הרבה שערים היו אתמול בהולנד. ר.ק.ס. למשל, ניצחה את אוטרכט 3–5. פורטונה סיטארד שלישית (22 נקודות) לאחר תיקו 2–2 עם הארלם.

ספרד. ריאל מדריד ניצלה אתמול עד תום את המעדה הנכסביתי של ברצלונה במוצאי שבת 3–2 לאתלטיקו בילבאו. ריאל ניצחה את קאדיז 0–2 משערים של מיצ'ל (דקה 35) והוגו סאנצ'ז (84), שערו התשיעי העונה, כדי לחזור לראש הטבלה עם 25 נקודות, לפני ברצלונה 23.

פדרו אוראלדה (דקה 8) וריקרדו מבירונדן (40) העלו את הקבוצה הבאסקית אותה מאמן הוולשי ג'ון טושאק ליתרון 1–2, אך חוליו סאלינאס השווה ל־2–2 בדקה ה־47, בשערו העשירי העונה. לפני כן כבש חוסה מאריה באקרו בדקה ה־11 ל־באצה". בדקה ה־62 כבש מנדי־בזהן את שערו השני במישחק שקבע את נצחונה של בילבאו.

הברזילאי בלטאזאר, החלוץ המצטיין של אתלטיקו מדריד ממשיך להצטיין, ואתמול כבש צמד בניצחון קבוצתו 1–3 על סראגוסה. בלטזאר מוליך בראש טבלת מלך השערים עם 17 שערים. אתלטיקו שלישית עם 18 נקודות, כמו לסוויליה שאתמול נבנעה 2–4 לויאדוליד. ריאל סוסיאדד הכינוי ספג את הדביעיה.

★ יתר התוצאות: ואלנסיה – אוסאסונה 2–3, אלצ'ה – ביתיס 0–0, אספניול – ריאל סוסיאדד 1–1, מלאגה – ריאל בטיס 2–2, לוגרונס – מורסיה 0–0, אובידו – סלטה ויגו 0–4.

אנגליה. נויל סאותהול, שוערה הוולשי הבין־לאומי של אוורטון האריך בשבוע שעבר את חוזהו בשבע שנים נוספות. אתמול הוא הוכיח – למי שעוד היה זקוק להוכחות – מדוע הוא חיוני כל כך לקבוצתו. סאותהול היה גיבור הדרבי ה־139 של העיר ליוורפול, כאשר הציל את אוורטון מהפסד לאלופה ליוורפול, באנפילד, מכבוד של "האדומים", לעיני 42 אלף צופים.

האירי הבין־לאומי ריי האוטון העניק לליוורפול יתרון 1–0 בדקה ה־29, אולם לאחר מכן אי אפשר היה להבקיע את סאותהול. הוא הציל שער בטוח, כאשר עצר כדור שנבעט מטווח אפס של ג'ון בארנס, ולאחר מכן מנע גם מאיאן ראש הבקעה כמעט בטוחה. בדקה ה־50 הבשיל מבן הרכש בן ה־20 של ליוורפול ריייד באוי את מרוחו כשיזון ברחבה ואת הפגול ביצע בהצלחה וויין קלארק, ומנע מליוורפול לחזור למקום השלי־

גב חוליט. אוי לעיניים שכך רואות

לפני התמונה הזו אפשר להסיק כאילו איבון חוליט לוקחת קשה יותר מבעלה, רוד, את השער שספגה קבוצתו מילאן אתמול בדרבי הגדול של מילאנו מול אינטר. הכוכב ההולנדי שמיעט לשחק העונה, בשל פציעות ובעיות אישיות, ישב אתמול ביציע של "סאן־סירו" עם צעקי אוזון־שחור לצוואר וחזה בהפסד השלישי העונה של מילאן בליגה. (צילום אי־פי)

הכזא מן الأصل

هكذا من الأصل

חדשות כלכלה

הושג הסדר עקרוני שיאפשר הזרמת כספים למפעלי שפירא

מאת יהודה שרוני ומיכל רוזה

הבנקים מוכנים לתת ערבות למפעלי שפירא. נציגי הבנקים, בעלי החוב העיקריים של תשלובת שטיחי כרמל וגלנטים שבבעלות אברהם שפירא, קיימו אמש פגישה בת כשלוש שעות ובה נידונה האפשרות להעברת סיוע מיידי של כ־3 מליון דולר למפעלים. בפגישה נטלו חלק נציגי בנק הפועלים, הבנק לפיתוח התעשיה, בנק לאומי ובנק המזרחי, שהחוב של קבוצת מפעלי שפירא אליהם נאמד בכ־40 מליון דולר.

משתתפי הפגישה הביעו נכונות עקרונית להעמיד ערבות, שבעזרתה להבטיח פרעון סכום של כ־3 מליון דולר, שיועברו על ידי משקיע החוץ שיצטרף בקרוב למפעלי שפירא. אולם הם העמידו מספר תנאים. נציגי בנק הפועלים והבנק לפיתוח תעשיה דרשו שיפור מערך הבטוחות, שיבטיח אותם במקרה ומשקיע החוץ ידרוש את פרעון הערבות. נציגי בנק המזרחי היתנו את מתן הערבות בשיפור מערכת פיננסית, הקשורה לחובם של מפעלי שפירא אליהם.

בסיכום הפגישה הוחלט לקיים דיון נוסף גם היום ואפשר שהכסף יועבר עוד היום או לכל המאוחר מחר. כסף זה נועד לאפשר בין השאר את תשלום המשכורות לעובדי המפעל שלא שולמו בחודשיים האחרונים ולמטרות נוספות.

הדיונים בבנקים מתייחסים לסיוע המיידי הדרוש למפעלי שפירא, אך אינם נוגעים לתוכנית הכוללת יותר, שבמסגרתה יועברו למפעלי שפירא סכום כולל של כ־30 מליון דולר על ידי משקיע החוץ. הבנקים מצידם ידרשו לוותר על חלק מחובו של שפירא כלפיהם.

מטה התעסוקה של ההסתדרות מאיים להגיש היום תביעה לפירוק תשלובת שטיחי כרמל וגלנטים, עקב אי תשלום משכורות חודשי אוקטובר ונובמבר ל־850 העובדים במפעלים באור־עקיבא ובנתיבות.

ההסתדרות, באמצעות עו"ד גלילה הורנשטיין, כבר הכינה את נוסח כתב התביעה, שאותו עמדה להגיש אתמול לבית המשפט המחוזי בת"א. אולם היא נענתה לבקשתו של מזכיר מועצת פועלי אור־עקיבא, שביקש להמתין יום נוסף, בתקווה כי הבנקים יגיעו להסדר שיאפשר השלמת העיסקה של שפירא עם משקיעים מארה"ב. כאמור, הסדר כזה אכן הושג אמש.

לין ניסה לשכנע את פז לבטח החברה בסקוריטס בה הוא משמש כסגן יו"ר

ח"כ אוריאל לין הוא יו"ר ועדת האנרגיה בכנסת ● לין: בפעולתי בנושא זה לא היה כל פגם

ח"כ אוריאל לין

מאת יהודה שרוני

ח"כ אוריאל לין, יו"ר ועדת האנרגיה של הכנסת, ניסה לשכנע את מנהלי חברת הדלק פז, להעביר את ביטוחי החברה לחברת הביטוח סקוריטס. לין נפגש באוגוסט שנה זו, בנושא זה, עם מנכ"ל פז אריה לוי ומנכ"ל סקוריטס, ד"ר יעקב הראץ.

הפגישה נערכה זמן קצר, לפני שפז חידשה את הביטוח הימי שלה, המבוצע על־ידי אותה חברת חוץ. ח"כ לין, המכהן כדירקטור וסגן יו"ר דירקטוריון סקוריטס, ניסה לשכנע את מנהלי פז, כי כדאי יהיה לה לבטח את הברותה באמצעות חברת סקוריטס. מנהלי פז לא השתכנעו והחליטו להמשיך ולבצע את הביטוחים באמצעות החברה הקיימת.

ועדת האנרגיה של הכנסת, היא ועדה המטפלת בנושאים הקשורים במשק האנרגיה, ויו"ר הוועדה רשאי, מתוקף סמכותו, לזמן אישים הפועלים במשק, כאשר מתעוררת בעיה בתחום האנרגיה, שהכנסת מבקשת לבחון.

ח"כ אוריאל לין מסר בתגובה, כי פעולת השיכנוע של מנהלי פז היתה לגיטימית. הוא עשה זאת כשחברת פז כבר היתה חברה בבעלות פרטית. לדבריו, בפעולה זו לא היה כל פגם והמגעים לשכנוע פז נעשו על בסיס מסחרי. לין מסר, כי חברות האנרגיה יכולות להחליט החלטות עצמאיות ולידי ועדת האנרגיה של הכנסת אין אפשרות להשפיע על חברות הדלק, יותר משיכול כל חבר כנסת אחר.

ח"כ לין הוסיף וציין, כי הצעת הביטוח של חברת סקוריטס לפז, היתה זולה מהצעת החברה המתחרה, אך מנהלי פז החליטו לדחות אותה משיקולים השמורים איתם. לדברי לין, מידע זה הודלף תוך ניסיון להכפיש את שמו על רקע פעילותו הציבורית.

נציגי הבנקים וכור לפגישה עם בנקאים זרים בחו"ל

מאת יהודה שרוני ומיכל רוזה

נציגי בנק הפועלים ובנק לאומי, שהם בעלי החוב העיקריים של כור, יצאו אתמול ללונדון לפגישה המוגדרת כאחת המכריעות לגורלו של הקונצרן. כן יצאו ללונדון מנכ"ל כור בני גאון, ראש אגף הכספים שמעון רביה, והיועצת המשפטית של הקונצרן.

את הפגישה, שתיערך היום, יזמו בנקרס טראסט, שמנהליו מבקשים לגייס את תמיכת הבנקים האירופים הקשורים לקונצרן כור, להצטרף לבקשת הפירוק. אפשר שהפגישה תימשך גם מחר.

נראה, כי מנהלי בנקרס טראסט נחושים בדעתם, להגיש את תביעת הפירוק נגד כור ואין בכוונתם לחזור בהם, גם אם לא יגייסו את תמיכת הבנקים האירופים. מנהלי כור ינסו לשכנע את הבנקאים האירופים שלא להצטרף לבקשת הפירוק.

הבנק לפיתוח התעשיה גייס 25 מיליון דולר בארה"ב

מאת אריה לביא

הבנק לפיתוח התעשיה השלים בימים אלו גיוס של 25 מיליון דולר בארצות־הברית. הבנק גייס את הסכום מארבע חברות־ביטוח אמריקאיות, באמצעות מילוות, שיוחזרו בעתיד, שהוא ניתן ישירות מחברות אמריקאיות.

המילווה הוא לתקופה של 10 שנים ובריבית קבועה.

הרשות לני"ע לא תבדוק סתירה בדיווחי השכר של מנכ"ל "כלל"

למס הכנסה דווח ששכרו 45 אלף דולר לחודש ואילו לרשות לניירות ערך נמסר על שכר של 36 אלף דולר לחודש בלבד

מאת [illegible]

הרשות לניירות ערך מסרבת לדרוש הבהרות מ"כלל" בנוגע לשכרו של מנכ"ל "כלל", אהרון דבית, לפרות הידיעות על הסתירות בדיווחים על שכרו. למס הכנסה דווח על שכר של 45,000 דולר לחודש, ואילו לרשות לניירות ערך נמסר, ששכרו מגיע ל־36,000 דולר בלבד. הרשות לניירות ערך מסרה, כי היא אינה מוסמכת לדרוש מן החברה הבהרות בנוגע להפרשים אלה.

ברשות לניירות ערך אומרים, כי ההפרשים עשויים לנבוע מתשלומים רטרואקטיביים או מחוסר עקיבות בין רכיבי השכר שנכללו בדיווחים השונים. מכל מקום, אומרים ברשות, גם במקרה זה אין לרשות סמכות לדרוש הבהרות מן החברה.

לפני חודשים מספר פורסם ב"הארץ" מקרה דומה של סתירה בדיווחי חברת הביטוח הפניקס באשר למשכורתיהם של בני משפחת הכט, מנהלי החברה. על־פי הדו"ח התקופתי מחודש מאי 88' לרשות לניירות ערך, עמד שכרם של יוסף ודוד הכט על כ־66.9 אלף שקל לחודש, בעוד שדיווח מאוחר יותר לרשות הראה כי שכרם עמד על 49.1 אלף שקל לחודש בלבד. למרות סתירות אלה, לא הגיעה כל דרישה מהרשות לניירות ערך להבהרות.

ברשות לניירות ערך מציינים, כי "תיקון ויינשטוק" לפקודת החברות, שעל־פיו חייבת כל חברה לדווח על המשכורות של חמשת העובדים הבכירים, אינו מפרט במלואם את הרכיבים שיש לכלול במשכורות.

אמוראי יקבל את דירוג השכר הגבוה ביותר בחברות ממשלתיות

אף על פי שנדחתה הבקשה לדירוג מ.י. כחברה ממשלתית בדרגה כזו

מאת אריה לביא

נדחתה בקשת שר האוצר משה נסים לדרג את חברת מ.י. נכסים, העוסקת במכירת המניות הבנקאיות שבידי הממשלה, בדרגה 10 בדירוג החברות הממשלתיות. זו הדרגה העליונה לחברות הממשלתיות. הבקשה נדונה על־ידי הוועדה המדרגת את החברות הממשלתיות, הפועלת ליד רשות החברות הממשלתיות.

בדרגה 10 נמנות החברות הממשלתיות הגדולות ביותר במשק, דוגמת אל־על, חברת החשמל והתעשיה האווירית. שר האוצר נימק את בקשתו זו בכך, שחברת מ.י. תהיה הגדולה במשק במחזורה ותפעל עם הון של 7 מיליארד שקל.

חברה זו, הסביר שר האוצר, תצטרך לשמש כיועץ ונאמן לגבי דרך הטיפול במניות הבנקים, וכן להוציא לפועל את מכירת המניות, ולכן יש להעניק לחברה את הדירוג העליון על־פי הקריטריונים של החברות הממשלתיות. הוועדה העוסקת בדירוג החברות החליטה בשלב זה להימנע ממתן דירוג לחברה כל עוד היא לא החלה את עבודתה ורק מאוחר יותר לבחון את בקשת שר האוצר.

הוועדה החליטה להעניק לעוזי אמוראי, שהיה סגן שר האוצר ויכהן כיו"ר החברה, תנאים של מנכ"ל חברה בדירוג 10. אמוראי יקבל משכורת של 7,780 שקל בתוספת רכב צמוד ונהג. אמוראי הודיע, שהוא מוותר על שירותי נהג.

משלחת מהונגריה תדון בהפחתת מכסים הדדית

מאת איתן אבריאל

משלחת כלכלית הונגרית, בראשותו של מנכ"ל משרד המסחר ההונגרי מגיעה היום לארץ. המשלחת תקיים סדרה של דיונים בנושא הפחתת מכסים והקלות יבוא הדדיות.

משלחת זו נוחתת בארץ ימים מספר בלבד לאחר שעזבה את ישראל משלחת הונגרית אחרת, רבת משתתפים. המשלחת הקודמת דנה בעיקר בנושאי מדיניות כלכלית ובתוכנית לייצוב כלכלי, שהופעלה בישראל לפני שלוש שנים. המשלחת שמגיעה היום, היא בעלת סמכויות מעשיות, אשר תפעל להגיע להסכמה בנושא הפחתת המכסים בין שתי המדינות.

מקור בכיר במשרד התעשיה מסר, כי לדעתו אכן ייחתם בקרוב הסכם, בדומה לאלה שנחתמו עם משלחת הודית, ששהתה בארץ לפני כחודשיים.

המשלחת ההונגרית מגיעה לארץ כאורחת שר התעשיה ותקיים עימו מפגשים מספר.

מריל לינץ' גייסה 30 מיליון ד' עבור כי"ל בריבית נמוכה

ההלוואה הינה הראשונה מסוגה שלא גוייסה על ידי בנקרס טראסט

מאת מיכל רוזה

קונצרן כימיקלים לישראל השלים בשבוע שעבר גיוס הלוואה של 30 מיליון דולר, באמצעות הסניף הלונדוני של בנק ההשקעות האמריקאי מריל־לינץ'.

מדובר בקו אשראי מתחדש, שניתן לכי"ל ל־5 שנים, כאשר הקרן מתחילה להפרע רק לאחר 3 שנים. ההלוואה היא בריבית הגבוהה ב־0.88% אחוז בלבד מריבית הליבור.

לדברי הנהלת כי"ל, זוהי הריבית הזולה ביותר שניתן להשיג כיום להלוואות מסוג זה, ללא בטוחות.

על פי תנאי ההלוואה, כי"ל תוכל להגדיר את הריבית שתשלם בעתיד על ההלוואה, באמצעות מכרזים על הריבית, שייערכו בין הבנקים המשתתפים בהלוואה, שנה לאחר קבלת ההלוואה. בקונסורציום הבנקים המלווים משתתפים 13 בנקים אירופאים מהשורה הראשונה.

ההלוואה נועדה למתן הלוואות לחברות הבת של כי"ל ובעיקר לחברות הברום ולחברות פוספטים בנגב והיא תשמש למימון השקעות הון ותור לחברות אלה.

זוהי הפעם הראשונה שמריל־לינץ' מארגנת קונסורציום של בנקים לגיוס אשראי עבור חברה ישראלית. בעבר גוייסו כל ההלוואות הללו באמצעות בנקרס טראסט מארה"ב.

בעלי מניות ינסו להדיח את קבוצת קירש מניהול "ישרס"

מאת יהודה שרוני

האסיפה הכללית השנתית של חברת המקרקעין ישרס מתכנסת היום ואפשר ותדון גם בשינוי הנהלת החברה. על סדר היום של האסיפה עומד אישור הדו"חות הכספיים ל־1987, מינוי רואה החשבון וקביעת שכרו.

בעלי מניות המיעוט בחברה, המורכבים מקבוצת איינברג, שפיצר וגריינגמהר, יבקשו להחליף את ההנהלה הקיימת של החברה, שמונתה על ידי איש העסקים הדרום אפריקאי נייטי קירש. קירש מחזיק, על פי ההערכות, ב־43% ממניות ישרס. קירש הגדיל את אחזקותיו במהלך השבועות האחרונים השקיע, על פי הערכות, בתקופה זו כ־1.5 מיליון דולר.

קירש הגדיל את אחזקותיו, כיוון שבית המשפט המחוזי בת"א החליט, ש־5% ממניות החברה שהוקצאו ליהושע פורר יו"ר הדירקטוריון, לא יכללו במניין קולות ההצבעה. השופט אלוני, עדיין לא מסר את עמדתו בדבר חוקיות ההקצאה ומסר לצדדים היריבים, כי החלטה סופית תנתן במועד מאוחר יותר. השופט אלוני זימן את הצדדים לדיון המשפטי בסוף השבוע שעבר, וניסה לפשר ביניהם, אך ללא הועיל.

גורמים בורסאיים מעריכים, כי עתיד השליטה בישרס, יקבע בסופו של דבר על ידם של אותם בודדים. אותם חוגים צופים, כי גם אם תוחלף השליטה בחברה, צפוי שבעלי השליטה כיום, ינסו להחזיר לעצמם את השליטה במועד מאוחר יותר.

תמונה ועדה שתבחן את מצבה של חברת "אבנר"

מאת אריה לביא

שרי האוצר והמשפטים החליטו, שמיד לאחר הרכבת הממשלה החדשה, ימנו ועדה מיוחדת שתבדוק את מצבו של תאגיד הביטוח "אבנר". תאגיד זה עוסק בביטוח רכב חובה. בראש הוועדה צפויים לעמוד שופט ומומחים בתחום הביטוח והמשפט.

הוועדה תמונה בעקבות המלצת ועדת הכספים של הכנסת מספטמבר, שדנה בתביעת תאגיד הביטוח אבנר לייקר את התעריפים של ביטוח רכב חובה. חברי ועדת הכספים התנגדו לדרישת אבנר והם דרשו להקים ועדה, שתבדוק את הגורמים להפסדים הכבדים של אבנר. ההפסדים המצטברים של אבנר למחצית 1988 מגיעים ל־224 מיליון שקל.

הוועדה, שבהקמתה מטפל מנכ"ל משרד המשפטים חיים קלוגמן, תדון אם החוק לביטוח נפגעי תאונות־דרכים, עונה על הדרישות ביום.

חברת השימורים "מן" נמכרה ב־325 אלף ד'

מאת יהודה שרוני

חברת השימורים מן נמכרה אתמול תמורת 325 אלף דולר. החברה נמכרה לקבוצת משקיעים, המיוצגת על־ידי איש העסקים אילן שרצקי.

החברה נמכרה במכרז, שנערך על־ידי רואה־החשבון שלמה זיו. במכרז לקחו חלק שתי קבוצות משקיעים בלבד: האחת בשם "זינגרבורן אנדוסיד", שיוצגה על־ידי עורך־הדין רפי דינרי והאחרת יוצגה על־ידי עורך־הדין מיכאל קמינר.

הקבוצה הרוכשת שילמה לעסיס אחזקות 325 אלף דולר תמורת 72% ממניות החברה והתחייבה במקביל לשחרר את עסיס מערבויות שנתן לבנק לאומי, לטובת חברת מן. ערבויות אלו נאמדות ב־400 עד 500 אלף דולר.

מכירת מן נעשתה בתהליך מימוש נכסים, שהחלה בו חברת ההשקעות לנדיק לפני כשנתיים, במסגרת ההסדר להחזר חובותיה של לנדיק לבנק לאומי.

האוצר דרש הבהרות מרשות שדות התעופה בנושא השכר

העובדים דורשים להגדיל ההשתתפות בשי לחג

מאת זוהר בלומנקרנץ
כתב "הארץ" לענייני תעופה

קשיים באישור הסכם העבודה החדש ברשות שדות התעופה. משרד האוצר אמור לאשר הסכם זה ונודע, כי האוצר דרש מרשות שדות התעופה נתונים נוספים הקשורים להסכם השכר החדש.

אתמול נפגשה נציגות העובדים עם יו"ר מועצת המנהלים, אריה גרוסבורד, המשמש בפועל גם כמנכ"ל רשות שדות התעופה. בפגישה נדונה, בין השאר, דרישת העובדים להגדלת חלקה של ההנהלה בהקצאת כספים למתנות חג לעובדים. בפגישה התברר, כי קיימים חילוקי דעות בנושא זה. ההנהלה מבקשת לקצץ השנה בסיוע השי לחג, שעמד אשתקד על סכום של 200 אלף שקל, בגלל הירידה בהכנסות עקב השפל בתנועת הנוסעים לישראל.

גרוסבורד אמר אמש בתגובה, כי הוא אינו צופה קשיים באישור הסכם העבודה החדש ברשות שדות התעופה על־ידי האוצר. לדבריו, הנתונים אשר התבקשה הרשות להעביר, מתייחסים בעיקר להשוואות חישובי שכר, והם נועדו להבהרה בלבד.

הוא הביע את תקוותו, כי הסכם העבודה החדש יאושר על־ידי משרד האוצר עד סוף השבוע.

תידון הצעה להעניק מעמד מיוחד למפעלים בבאר שבע

מאת צבי זרחיה

ועדת המנכ"לים לטיפול בבעיית האבטלה, תדון מחר בהצעה להעניק מעמד מיוחד של איזור פיתוח א', לתעשיות עתירות ידע בבאר שבע. הדיון על פי בקשת ראש הממשלה יצחק שמיר, לפי הצעה של שר הכלכלה והתקשורת גד יעקבי.

יעקבי נימק את הצעתו במצב המחמיר בתחומי התעסוקה בבאר שבע, וההגירה השלילית מהנגב.

יו"ר ועדת המנכ"לים לטיפול בבעיית האבטלה יורם בליזובסקי מסר, כי הוועדה תדון מחר, על פי בקשת שרת הבריאות, במצב התעסוקה בעכו.

חדשות גורה

חנויות למכירה

באגף נוסף של המרכז המסחרי החדיש
בנוה-אביבים, רמת-אביב,
רח' טאגור 30 (ליד בית מילמן)

גורה חברת בניין (1956) בע"מ
חברה בת של החברה לנכסים ובנין בע"מ

רח' ארלוזורוב 53, ת"א, טל' 03-241166/7 ימים א',ב',ג',ה' 13.00-9.00, 18.00-16.00 ד' 13.00-9.00.
משרד מכירות: ת"א רח' דיזנגוף 173.

כלל תעשיות בע"מ

הודעה
על תוצאות הנפקה לציבור

על פי תשקיף החברה שפורסם ביום 30 בנובמבר 1988 הוצעו לציבור בדרך של מכרז אשר התקיים ביום 8 בדצמבר 1988 26,595,000 ש"ח ע.נ. אגרות חוב (סדרה 7).

למכרז הוגשו 705 הזמנות ל־32,300,500 ש"ח ע.נ. אגרות חוב – דהיינו חתימת יתר של פי 1.21.

לאור הבקשות שהוגשו ובהתאם לתנאי המכרז נקבע שיעור הריבית אותו תישאנה אגרות החוב ל־5.5% לשנה.

הקצאת אגרות החוב למזמינים נקבעה כדלקמן:

בקשות אשר נקבו בשיעור ריבית הנמוך משיעור הריבית שנקבע, נענו במלואן.

בקשות אשר נקבו בשיעור הריבית שנקבע, נענו באופן חלקי ולמבקשים יוקצו אגרות חוב בשיעור 82.1333% מהזמנותיהם מעוגל כלפי מטה, לערך הנקוב השלם הקרוב.

החברה מודה לציבור על השתתפותו במכרז.

בקו-אופ ממשיכים במבצע בשר טרי

הודו (לא מפורק) - 1 ק"ג 9.90
כתף (לא מפורק) - 1 ק"ג 11.90
צלעות (לא מפורק) - 1 ק"ג 10.90
פילה מדומה - 1 ק"ג 15.90
שניצל- 17.50

בתוקף עד 17.12.88

החגיגה מן הים ברשת נמשכת
דגים קפואים בהנחות עד 30%

דג פרוסט בע"מ · קורנל KORNEL · "FOOD MIGLAD" "מזונות מגלד" · ס.ל.

בקו-אופ קונים היום ומשלמים בשנה הבאה ב- 2.2.89

יעל כל קניה מעל 100 ש"ח לבעלי כרטיסי אשראי ישראכרט וויזה. לבעלי כרטיס קו-אופ והב התשלום ב-2.2.89, או ב-9.2.89.
לא כולל הנויות אלקטרוניקה, לאלקטרוליין חנויות אשראי מיוחדות ומרכזות.

סופר קו-אופ · היפר קו-אופ

של רשת הדיבוע הכחול, קו־אופ רעננה, קו־אופ הרצליה ורמת־השרון

קו אופ · קו אופ · קו אופ · קו אופ

ש.ח.כ.
שרות חקירות כללי
מקבוצת "השמירה"

כל אשר רצית לדעת

31 שנות נסיון והצלחה בארץ ובעולם לשרותך

כל סוגי החקירות, באמינות ביסודיות, ובסודיות מוחלטת

ש.ח.כ.
דרך פתח-תקוה 19
תל אביב 183 66
טל: 614636; 621975; 623084
FAX: 623995

הסתדרות רופאי המדינה
שע"י
ארגון רופאי קופ"ח
מבקשת הצעות
לניהול יחסי
ציבור של ההסתדרות.
בדבר פרטים נא לפנות
לטל' 03-280118, 03-290010

"התדר העסקי" למנהלים עסוקים שהמידע חיוני להם

תנאים עסקיים משתנים הוא מצב בו היכך נאלץ להתמודד חדשות לבקרים. על מנת להתמודד עם מצב זה דרוש לך זמן רב ויקר לשם קריאה, ניפוי ולימוד חומר מקצועי רב ומכאן הבעיה.

עכשיו כבר אין זו הבעיה שלך.

צוות המכללה הפיננסית בראשותו של מר אשר קניפל המשמש כיועץ לארגונים כלכליים וחברות מובילות במשק, ממיין ובוחן עבורך עשרות מקורות מידע ומנתח את ההתפתחויות מנקודת המבט העסקית הכוללת.

התדר העסקי - קלטת חודשית הסוקרת חידושים בתחומי המיסים, הפיננסים והמשפט המסחרי, והשלכותיהם על ההתארגנות העסקית.

תוכל להאזין לתדר העסקי ב־90 קמ"ש כשאתה בנסיעה, ב־5 קמ"ש כשאתה בפקק, או ב־0 קמ"ש כשאתה שרוע במיטה.

טלפן עכשיו והצטרף גם אתה לאלפי מאזיני התדר העסקי.

המכללה הפיננסית: 249390, 03-5449603
מחיר מנוי שנתי (12 קלטות) -.260 ש"ח+מע"מ
מחיר מנוי חצי שנתי (6 קלטות) -.150 ש"ח+מע"מ

ניתן לבטל את המנוי בכל עת ולקבל חזרה את יתרת התשלום

התדר העסקי תדריך חודשי מוקלט בנושאי- מיסוי, פיננסים ומשפט מסחרי.

ענת · משה

בת שרה ז"ל ואברהם גרין · בן בתיה ואליהו פנחס

נשואים

החתונה התקיימה ביום א' ג' טבת תשמ"ט 11.12.88
בחוג המשפחה

לאברהם גרין

זר ברכות לנישואי
ענת ומשה פנחס

משפחת בקש"ך בית פרדולג

הארץ

יום ב', ד' בטבת התשמ"ט
12 בדצמבר 1988

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212
ת"ד 233 תל אביב 61001; טלקס 33748, פקס 810012
ירושלים: רחוב ההסתדרות 2, טל' 02-224245; ת"ד 275 י-ם 91002; פקס 02-224249
חיפה: רחוב גורדון 20, טל' 04-661146; ת"ד 5259 חיפה 31052; פקס 04-670713

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: חנוך מרמרי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחויבת בתוכנן

HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken St., Tel (03)5121212, Telex 33748, Fax 810012

הרקע לפשיטה ללבנון

ישראל רחוקה עדיין מלהגיע למנוחה ולנחלה. הפשיטה הנועזת לעומק השטח הלבנוני בליל יום חמישי של השבוע שעבר, משמשת תזכורת לכך: שגוגר לשם יחידות של צה"ל, אגב נטילת סיכון מסמר שיער, בדיוק, אשר הציבור בישראל למד לקבל ללא הירהורים יתרים, שהמעשה נחוץ מטעמי ביטחון אלה או אחרים. רק מדינה, שיושביה חשים עצמם נתונים תחת איום קיומי, נוהגת כפי שנהגנו בלבנון.

גרמה – ותוצאות הבחירות לכנסת הי"ב כמו מאשרים הנחה זו – כי במחשבתה של רוב האוכלוסיה נהיה מצב אינורמלי זה לנורמה. הבריות אינם ערים לקשר שבין קיומו של מצב זה לקפיאתה של המחשבה בצמרת הפוליטית. אילו היתה ישראל שותפת את הזירה העולמית האיזורית ביוזמות מדיניות, אין כלל וראות שהן היו מחוללות תמורה משמעותית במצב האינורמלי. אך יש כעין וראות בהערכה שרק יוזמות מדיניות יפרצו את הדרך לנורמליזציה באיזור, וימנעו, במרוצת הזמן, את הצורך בפשיטות ליעדים רחוקים כדי לקיים את ביטחון האוכלוסיה.

הכרעתו של מרכז מפלגת העבודה בזכות כינונה של ממשלה שבמרכזה הליכוד והמערך, לא מבטיחה ניידות במקום שבו שלט עד כה הקיפאון. היתרון שקול הבוחרים הקנה לליכוד ולמפלגות המקורבות לו אינו גדול דיו כדי לתת למחנה הלאומי שלטון יחיד וכושר עשייה כרצונו, אך הוא גדול דיו כדי לבטל את מעט חופש הפעולה שהיה לשמעון פרס בממשלה היוצאת.

אנו יוצאים מתוך הנחה שהבדיקות והתחקירים המתבצעים עתה בצה"ל יגלו כי בסיכומו של דבר היה המבצע גם מוצדק על־פי המאזן של הישג מול סיכון, וגם התנהל ביעילות סבירה במונחי האפשרי בפעולה צבאית. ואולם, השאלה הראשית – כיצד זה מגיעים למצב בו לא נצטרך לנקוט אמצעים מסוג הפשיטה בסביבות דאמור – לא תועלה בבדיקות אלו, וממילא לא תיענה. אך, כאמור, זו השאלה הראשית, ויש לתבוע מן הדרג המדיני המתארגן עתה מחדש, להשקיע את עיקר מאמציו במציאת מענה לה.

אגודה בריטית תמהה על שימוש ב"כלבים מתפרצים"

מאת שאול צדקא, סופר "הארץ" בבריטניה

"האגודה המלכותית למניעת אכזריות לבעלי־חיים" בבריטניה מתכוונת לפנות לשלטונות ישראל ולמחות בפניהם על השימוש שעשה צה"ל בכלבים במשימתו האחרונה ליד ביירות.

תמונותיהם של הכלבים המתים פורסמו בשבת בעיתונים בריטיים. חלקם טען כי בעלי־החיים נשאו חומרי־נפץ על גבם וחלקם טען כי הוצמדו עליהם מיתקנים של גז מרעיל. בשני המקרים היו המטענים מופעלים על־ידי החיילים באמצעות שלט־רחוק.

גורבצ'וב כדרכו

הנאום בעצרת האו"ם הוא המשך ישיר של מדיניות עקבית

מאת א. שוייצר

צ'רצ'יל תיאר פעם את בריה"מ כסוד עטוף במסתורין – ובעתו קלע היטב. אך מאז זרמו מים רבים בוולגה: אפילו בטרם נפתח עידן גורבצ'וב ובטרם נעשה הגלאסנוסט אחד מסימני־ההיכר שלו, הואילה בריה"מ להתערטל מסודותיה. נכון, ישיבות הפוליטבירו אינן מדווחות ב"איזווסטיה" כמו ישיבותיה של ממשלת ישראל בכלי התקשורת המקומיים. אך הכללים שעל־פיהם מתנהלת המדיניות הסובייטית הם רציונליים: מן הבעיה לא קשה לגזור, גם ללא דיווח ערכי על ההחלטות שעה שהן מתקבלות, את יעדיהם והלך־מחשבתם של מקבליהן.

אם היו אי־שם מי שהאזינו לנאומו של גורבצ'וב בעצרת האו"ם והופתעו מן ההודעה בדבר צמצום חד־צדדי של הכוחות הקונבנציונליים, או מהצעותיו בעניין הנסיגה מאפגניסטאן, או מן הרקע הפילוסופי־כללי למהלכי המדיניות הסובייטית – האשם רק בהם. שהרי בהודעות פומביות אין־ספור ובספר שהופץ במיליוני עותקים, חזר ופירסם המזכ"ל והנשיא את תפיסתו באשר לצורכי ארצו והצעדים שהוא מציע לנקוט כדי לספקם.

עד כה לא עשה החבר ג' דבר החורג מהערכת־המצב האסטרטגית שלו ומן האסטרטגיה שעל נקיטתה החליט כשנבחר להיות מספר אחת בשלטון הסובייטי. ההודעה הסנסציונית כביכול, על קיצוץ חד־צדדי בכוחותיה הקונבנציונליים של בריה"מ, היא המשך ישיר ומסקני למדיניות הסובייטית הנקוטה מאז 1985, לא קפיצה פתאומית ולא תרגיל גרידא ביחסי־ציבור.

מן הראוי לשוב לאלף־בית הגורבצ'ובי. המשק הסובייטי אין בכוחו לשאת בנטל מדיניות מעצמתית שגבולותיה לא תוחמו מראש, מתוך כפיפות למשאבים החומריים של האימפריה.

את הביקורת על עידן ברז'נייב, המוגדר כעידן הקפאון, יש להבין על רקע מדיניות ההתפשטות הבלתי־מבוקרת שאפיינה את המדיניות הסובייטית בשנות ה־70: המערכת הכלכלית שנדרשה לשאת במדיניות ההיא היתה גדולה על הכלכלה, שחדלה לתפקד ולצמוח. הראייה האינטגרטיווית של משק, חברה ומדיניות אימפריאלית היא סימן־ההיכר הראשי של המזכ"ל מיכאיל גורבצ'וב, ושל הממשל שבראשו הוצב, בבחירה הדמשית, על־ידי הצמרת של המפלגה הקומוניסטית של בריה"מ.

בריה"מ לא ויתרה על יומרותיה האימפריאליות. החידוש הוא בקביעת סדר העדיפויות: משק וחברה המתפקדים כראוי קודמים להקרנת הכוח ממוסקווה לסביבותיה.

לשם כך נדרשת, מעל לכל, האטת מירוץ החימוש עם ארה"ב ולא בכדי החליטו גורבצ'וב, ובעצם הצמרת הסובייטית כולה, להוליך את ה[illegible] המדינית הנוכחית עם ארה"ב בקו התפיסות וריכוך־ניגודים.

על כן שבה מוסקווה לדיונים על פירוק החימוש הגרעיני, ומשהסתיים בהצלחה השלב הראשון בהסכמה על סילוק הנשק הגרעיני לטווחי־ביניים, התעוררה [illegible] (ואפשר היה לחזות זאת ב[illegible]) לגשת לשלב השני – התפרקות חלקית מן העוצמה הקונבנציונלית.

הגם שזה איננו העיקר, מן הראוי להעיד כבר בנקודה זו, כי ה[illegible]ריות היא לנראית עין בלבד. כאשר יגיעו שתי מעצמות־העל למיקוד ומכבר על צמצום הכוחות – והרי לזה חותרת מדיניותו של גורבצ'וב – הקיצוצים שעליהם הודיע המזכ"ל בעצרת האו"ם יבואו בחשבון עד לאחרון החיילים שנשלחו הביתה ועד לטנק האחרון שהוצא מן השירות. האולם במהלך זה, שגורבצ'וב משוכנע כי המערב יגרר בעקבותיו, הוא התקרב לשני יעדים אסטרטגיים שלו. האחד: חיסכון בכספי ובכוח־אדם, שניתן לנצלו במסגרת השיקום הכלכלי, חיסכון גדול בהרבה מזה המופק מהאטת המירוץ בנשק האסטרטגי; האחר: צמצום המעורבות האמריקאית ואפשר שגם צמצום שטחי־החיכוך בין שתי מעצמות־העל, באירופה.

מי שעוקב אחר התגובות האירופיות לדברי גורבצ'וב בעצרת האו"ם, וכללית אחר התמורות החיוביות שחלו בדעת־הקהל באירופה המערבית ביחס לבריה"מ, יכול לאשר כי בנושא זה רשאי גורבצ'וב, כבר עכשיו, לזקוף לזכותו הישגים נכבדים.

בריה"מ מכתיבה

לא רק בשל תקופת־המעבר בין ממשל רייגן לממשל בוש ניצבת ארה"ב כביכול המומה מול המדיניות הסובייטית הנועזה. הבעיה יסודית יותר. אם עד לאחרונה הכתיבה ארה"ב את כללי המשחק הגלובאלי, הרי עתה, ולפי שעה, כל האזהרות של קיסינג'ר ודומיו לא סכרו את הזרם האדיר של בעלי עסקים אירופים, מצוידים בפנקסי־שיקים [illegible], לעבר מוסקוה, מעודדים על־ידי ממשלותיהם לסייע לגורבצ'וב לעבור את התקופה הקשה בטרם תיתן הפרסטרויקה את פירותיה. החלופה, [illegible] שיבה אל המציאות של המלחמה הקרה ולחדש את משמעותה, איננה קיימת למעשה. ארה"ב איננה מחפשת צרות. אדרבה, באמריקה גוברים קולותיהם של הקוראים לריפוף הקשר עם אירופה, ולצמצום הכוחות המוצבים שם, ערוכים למלחמה "שממילא לא תפרוץ".

נשוב לרגע לראייה האינטגרטיווית של מיכאיל גורבצ'וב את מעמדה האימפריאלי של בריה"מ: על־פיה מוטל עליו לשחרר משאבים כדי לשקם את המשק והחברה הסובייטיים. המקור הפנימי היחיד למשאבים אלה הוא המגזר הכוחני – הצבא ושירותי הביטחון. בהיעדר אופציה צבאית מול ארה"ב, הוא נאלץ לקצץ בעלויותיו של מגזר זה. לשם כך עליו לנהל מדיניות מפייסת, שממנה יפיק רווח כפול: פעם, בקיצוצים מקומיים, ופעם בכספי הטכנולוגיה, אירופיים בעיקר (ובהמשך – אפשר שגם יפאניים). למראה ההצלחות שאסטרטגיה זו כבר קצרה, רק שוטה יחשוב כי בריה"מ תסור במהרה מן הדרך שבה היא הולכת מאז נבחר גורבצ'וב. אדרבה, היא עשויה להמשיך בה, אפילו תעמוד מול פיתויים קצרי־טווח לשוב לשיטותיה מן העשור הקודם.

נאומו של גורבצ'וב באו"ם, כמו יותר מהלכיו בתוך בריה"מ ובזירה הבינלאומית, עשויים מקשה אחת, כעין סוף מעשה במחשבה תחילה: להציב את ארצו במקום הראוי לה, לדעתו, במערך העולמי. ושלא כקודמיו – מוסכם שפעלו בנסיבות אחרות, שאילוציהן היו שונים – הוא חותר ליעדו תוך חישוב של מדיניות־חוץ ההולמת את קדימותו הראשונה, שיקום המשק והחברה בבריה"מ.

עידן המצליחנים

לכלכלת השוק החופשי של רייגן, שהעלתה לגדולה את הזריזים בעלי התושיה, יש מחיר – אובדן הרגש הציבורי אצל הפרט. אם כל אחד ידאג לעצמו, הם אומרים, בסוף הכל יסתדר

מאת אברהם טל

וושינגטון

לאחר היעדרות ממושכת למדי מגלה המבקר באמריקה ארץ חדשה. בניו־יורק ובבוסטון צצו גורדי־שחקים מבהיקים, קו הרקיע השתנה גם בסאן פרנציסקו, מחלפים וכבישים נוספו לרשת האדירה. אך עיקר השינוי מורגש במגעים האנושיים. אמריקה הפוסט־רייגנית איננה אמריקה של קנדי, ניקסון ושות', שלא לדבר על זו של ג'ונסון.

כלכלת השוק החופשי חוללה גדולות במשק האמריקאי. והותירה את הכלכלנים הליברלים כפיות מעורים, קיינסיאנים ותיקים וחדשים.

בעקבות מדיניות כלכלית שגם ניבאו לה כישלון מוחלט, ירד שיעור האבטלה מכעשרה אחוזים בראשית שנות השמונים לכששה ב־1987, האינפלציה ירדה מדו־ספרתית לפחות מ־5%, התל"ג גדל בשיעור מרשים לגבי משק מערבי מתועש. גם למזל היה תפקיד מסוים, אמנם קטן מתפקידו בייצוב המשק הישראלי ב־1985.

להישגים הכלכליים היה מחיר. בראש ובראשונה יש לציין את צמד הגרעונות הענק – הגרעון בתקציב הפדרלי (שהתפיח את החוב הלאומי) והגרעון בחשבון המסחרי. הכלכלנים אינם תמימי דעים לגבי משמעותם המעשית של הגרעונות: יש הרואים בהם פצצת זמן, ויש הרואים בהם לא יותר מאשר משתנים סטטיסטיים, שיוסדרו בסופו של דבר במחזורי [illegible] של הכלכלה האמריקאית, ללא השפעה מעשית.

המחיר החברתי מוחשי יותר. הקפאה וקיצוץ סעיפים חברתיים בתקציבים הפדרליים הרעו בצורה משמעותית מאוד, לדעת המומחים, את מצב השכבות החלשות. שכבות אלה כוללות מובטלים בעלי משפחות גדולות, אלמנות, קשישים עירירים ועוד. הקבוצה הבולטת ביותר בשטח – גם אם איננה מייצגת את הבעיה החמורה ביותר מבחינה כמותית – היא קבוצת חסרי הבית, ה"הומלס".

ה"ניו יורק טיימס" כתב לא מכבר באחד ממאמרי המערכת שלו – "יום יום מתפרסמות ידיעות חדשות על חסרי הבית של ניו־יורק. גורמים בעירייה מחפשים דרכים הומניות, או לפחות חוקיות, כדי להוציאם מתחנות רכבת־התחתית ומקומות ציבוריים אחרים. המשטרה סילקה אותם מטווח ראייתם של שוכני בית העירייה. מאבקים פוליטיים מתנהלים על איתור מקלטים מתאימים עבורם, כדי שאפשר יהיה לסלקם מהרחובות. כל אלה אינם אלא אמצעים קוסמטיים שמטרתם להרחיק את חסרי הבית מן העין – ומן התודעה".

אסור לחטוא בהכללות, ודאי לא כאשר עוסקים במדינה ענקית המצטיינת בגוונים וגווני־גוונים חברתיים ואנושיים. לכן צריך להדגיש במיוחד, כי ההתרשמויות שלהלן מבוססות בעיקר על מפגשים עם מצליחנים – אנשי עסקים, עורכי־דין ובעלי מקצועות חופשיים בקהילה היהודית. רובם אנשים ש"עשו זאת" בעשור האחרון, כלומר – בחסות הרייגנומיקס. מקצתם אינם מעלימים את העובדה כי היו מאז ומעולם, או נעשו בשנים האחרונות, לרפובליקאים נאמנים (נקודה מעניינת: נראה שמעטים מעדיפים להישאר באמונה לשונה הדמוקרטית המסורתית).

כצפוי יש בפיהם אך דברי שבח והלל לשיטה שהביאה אותם לאן שהביאה. כאשר שואלים אותם על המחירים החברתיים, נושבת מעברם רוח קרירה. האורח המנומס ילמד במרוצת הימים לא להזכיר כלל את ה"הומלס" – ביטוי טעון העשוי לעצבן את מארחיו.

אפשר לשמוע מפיהם כי "השיטה" תטפל כראוי גם בבעיות אלה. כוחות השוק שהטיבו לטפל בבעיות האבטלה, האינפלציה והצמיחה, יעשו כך גם לגבי הבעיות החברתיות, אם רק יניחו להם לפעול.

ומי אינו מניח הכן, אפילו בסופו של רייגן עדיין קיימת התערבות מוגזמת של הממשלה, דווקא בתחום החברתי. מילטון פרידמן, שרשאי לחייך מאוזן לאוזן נוכח התאמתות רבות מנבואותיו והכרת לא מעט מתרופותיו, סבור כי תנאי שיכון ירודים, אבטלה (בעיקר בקרב שחורים והיספנים) והופעות של עוני – עודם נובעים מ[illegible] אקטיביות ממשלתית.

הסיסמה שלאורה התנהלה, כמדומה, אמריקה בשנים האחרונות היא: יעשה נא איש לביתו – והכל יבוא על מקומו בשלום. בקריקטורה שפורסמה לא מכבר בעיתונים רבים בארה"ב נראית משפחה מסבה אל מול מסך הטלוויזיה ביום השנה ה־25 להירצחו של ג'ון קנדי, בתוך גדוש אבותי־אידיאליזם משוכללים, הדרדק מסנן בין שיניו "אל תשאל מה ארצך יכולה לעשות למענך.. איך בכלל הצליח ברגש כזה להיבחר כנשיא?"

לא רק הצלחה כלכלית, ההישגיות בחיים כולה נמדדת בכסף. אי־אפשר שלא לחזור על ציטוט שכבר נכתב כאן מפי איש העסקים מייקל סטיינהארדט (בטעות נכתב שהוא עורך־דין): "המבחן בחיים הוא הדולר: כמה דולרים אתה מעביר לדור הבא – אין זו בושה, זה אתגר".

אחרי סדרה של מפגשים כאלה קל יותר להבין מדוע דחתה אמריקה את דוקאקיס. היא ביכרה סיכוי להמשך השיטה והרוח הרייגניות בכלכלה ובחברה – על פני רגישות סוציאלית, הבנה ואמפתיה. לא מתוך אטימות או רשעות, חלילה, אלא מתוך אמונה וביטחון שהשיטה המופלאה, שהיטיבה עם רבים כל־כך, תיטיב בסוף גם עם אלה שנשארו משתרכים מאחור.

האם תימשך ה"שיטה"? יש אומרים שהנשיא בוש – שבניגוד לרייגן בא ממשפחה של "כסף ישן" – יפקח עין על שוק ההון, מתוך חשש שעוסקים שם יותר מדי ב"סיחור מחדש" של נכסים (קנייה ומכירה של חברות־ענק) ופחות מדי בייצור, פריון ושיפור כושר התחרות. אך ספק רב אם יחול שינוי בהדגשי המדיניות הכלכלית.

גם בארבע השנים הקרובות תוסיף אמריקה, כנראה, לסמוך על כוחות השוק שיארגנו את מירב העניינים על הצד הטוב ביותר, ואנשי עסקים בחליפות 1000 דולר ימשיכו להתפעל מכל הטוב שמרעיפה השיטה על אלה המוכשרים, הזריזים ובעלי התושיה.

הכרחי לשנות השיטה

מאת אמנון רובינשטיין

אין פלא כי הדרישה לשינוי שיטת הבחירות זוכה בימים אלה לתהודה. המחזה המבחיל של חיזורי שתי המפלגות הגדולות אחר רבני המפלגות הדתיות הביא את ההליך הפוליטי לשפל כמותו לא ידענו. הדמוקרטיה הישראלית היתה למשל ולשנינה. כאשר באנגליה מבקשים הליברלים והסוציאל־דמוקרטים להביא לשינוי שיטת הבחירות ולקיים בחירות יחסיות, מביאים המתנגדים את הדוגמה הישראלית כהוכחה ניצחת, [illegible] כמעט מסיימים הדיון.

ואין זה רק עניין של תדמית. רוב רובם של הישראלים מתנגדים בצורה מוחלטת לסמכותה הדתית־חרדית והיו מצביעים, אילו נשאלו, נגד כל הוויתורים התקציביים והתחיקתיים שהמערך והליכוד מרעיפים על חברי כנסת המסרבים לשיר את "התקווה". השיטה הישראלית הוליכה את העיוות הגדול ביותר: להלכה היא אמורה להיות הצודקת ביותר ולשקף את מגוון הדיעות הפוליטיות לפי משקלן היחסי באוכלוסיה; למעשה, בגלל השסע בין הימין לשמאל, היא נותנת את השלטון בידי המיעוט.

בדימוקרטיות האנגלו־אמריקניות יוצרת השיטה הפוליטית רוב מוחלט למפלגה אחת בפרלמנט; בישראל, בממשלה הקיימת, וככל הנראה גם בממשלה הבאה, אין ברשות המבצעת רוב למפלגה אחת, וראש הממשלה הוא בגדר מיעוט בתוך ממשלתו הוא. היש בדיחה גדולה מזו. ואכן, אילו הייתי תייר הייתי צוחק בפה מלא, אך מכיוון שישראל היא ביתי ואמי, אני בוכה בכי מר.

האם די בשינוי שיטת הבחירות כדי לפתור את בעיית שלטון המיעוט הדתי־חרדי וכדי למנוע את המחזות המבישים ליד מלון הילטון בבני־ברק? הכנסת הקודמת העבירה בקריאה ראשונה שתי הצעות: האחת מבוססת על הדוגמה המערב־גרמנית כפי שנוסחה בידי פרופ' אוריאל רייכמן וקבוצת פרופסורים מהפקולטה למשפטים בתל־אביב; השניה, שיטה אזורית־יחסית, כפי שהוגשה לכנסת על־ידי המערך ושינוי. שתי השיטות מבקשות לשנות את השיטה הקיימת, אך מבחינות רבות הן מנוגדות זו לזו.

השיטה שהציעו הפרופסורים למשפטים אינה מבקשת כלל לפגוע ביחסיות. ההבדל, מעבר לאחוז החסימה של 2.5% – החסימה שניתן להחילה גם בשיטה הקיימת. יתרונה הוא בכך שבעוד שהחלוקה היחסית בכנסת, יהיו [illegible] – לרוב במפלגות הגדולות – שייבחרו לא על־ידי מרכזי מפלגותיהם אלא על־ידי הבוחרים במישרין. אילו הונהגה שיטה זו כבר בבחירות הנוכחיות היה נשאר הרכב הכנסת זהה, פרט לכך [illegible] היו נעלמות, הבוחרים היו נותנים קולותיהם למפלגות קרובות להם. כאשר המיקוח של המפלגות הדתיות והחרדיות לא היה נמנע כתוצאה. ברגע מכל: אילו היתה תוצאה זו מושגת לאחר שינוי שיטת הבחירות, היה האשם כבד שבעתיים: התקווה ששינוי השיטה יביא מזור לתחלואינו היתה נגוזה תחת המבצע הבלתי־נמנע לבני־ברק.

השיטה האזורית־יחסית שונה. לפי הצעת החוק ייבחרו 80 ח"כים ב־20 אזורי בחירה ו־40 ח"כים – ברשימה ארצית על־פי השיטה הקיימת. בכל אזור בחירה יתמודדו ביניהם רשימות מפלגתיות בנות ארבעה מועמדים, כך שאחוז החסימה האפקטיבי יגיע בין 20 ל־25 אחוזים. כאן יש שינוי משמעותי – ובעיני חיובי – של היחסיות המוחלטת. אך למרות זאת, גם שינוי זה אינו מבטיח כלל מניעת שלטון המיעוט החרדי בהרכבת הממשלה. הדבר תלוי בשרטוט ובקו־תיחום של אזורי הבחירה, בהתנהגותן של המפלגות הקטנות והבינוניות ובחלוקת המנדטים בין הליכוד למערך.

חנה ואברהם דיסקין בודקים זאת בספרם המעניין שיצא לאחרונה – "כיצד בוחרים". הם מגיעים למסקנה כי "אין כל אפשרות לקבוע מראש, ולטווח ארוך, כי השינוי בשיטה מבטיח תוצאה זו או אחרת". קיומם של ריכוזים דתיים וחרדיים בשכונות ובמקומות יישוב יסכל כל כוונה להוזיל את ייצוגם הפרלמנטרי.

מבחינתי, חיסול כזה הוא גם בלתי רצוי ובלתי הוגן. השיטה האזורית־יחסית חיובית בשל סיבות אחרות ויש ביכולתה, בנסיבות מסויימות, להקל על תהליך הרכבת הממשלה; אך היא לא תבטיח סילוק חוויות בני־ברק.

במלים אחרות: שינוי שיטת הבחירות חיוני משום שיביא אנשים חדשים ושונים לפוליטיקה ומשום שיחזק לבוחר קשר אמיץ יותר עם נבחריו. כשלעצמי, אני מעדיף את השיטה האזורית־יחסית, אך אתן ידי גם לשיטה המערב־גרמנית, משום שיש בה שיפור למצב הקיים. אך שום שינוי בשיטת הבחירות, וגם שום אחוז חסימה סביר, לא יוכל ולא צריך שיחסל את ייצוגו של ציבור כה גדול כמו הציבור החרדי־דתי. להיפך, ציבור זה יתאחד לרשימה אחת – כפי שעשה בעבר בכנסת ובשלטון המקומי – ויעבור את כל מכשולי החסימה האפשריים.

לא הפך מקומי

מאת עקיבא אלדר

אם היה למישהו ספק ביחס לציון הגמר של השגריר היוצא תומס פיקרינג, בא הנשיא הנבחר ג'ורג' בוש ופטר אותו מלבטיו. קשה למצוא ביטוי ברור יותר של הערכה לפועלו ולכישוריו של דיפלומט מקצועי ממינויו המפתיע לשגריר באו"ם, משרה שנשיאים נוהגים לשמור אותה למקורבים פוליטיים. בוש עצמו זכה בה מידי הנשיא ריצ'רד ניקסון, לאחר שנכשל ב־1970 במירוץ לסנאט מטעם המפלגה הרפובליקאית. אפשר להניח שהנשיא ומזכיר המדינה המיועד ג'ים בייקר נועצו במזכיר היוצא ג'ורג' שולץ, שליווה מקרוב את פעולתו של פיקרינג בתל־אביב, בעיקר בתקופת יוזמת השלום במזרח התיכון (באמצע 1985 ועד ראשית 1988). הימצאות פליסטינאים בירושלים שלא יתענו בייסורי פרידה מפיקרינג, לא גרעה אפוא מקבלת־הפנים הממתינה לו בוואשינגטון. אפשר אפילו שהיא תרמה להערכה שלו כסוכן נאמן של הממשל, דיפלומט שייצג את האינטרסים ותפיסות־העולם של ארצו, שלא נשאו תמיד חן בעיני כל הישראלים.

עידן פיקרינג ייזכר כאחת התקופות הקשות ביותר ביחסי ארה"ב־ישראל. הוא ניווט בקורדרות בין פרשיית פולארד לאיראנגייט, בין מערבולת סאבה לגלי האינתיפאדה. פיקרינג היה שותף מרכזי גם בתוכנית ההבראה הכלכלית, שלא היתה מבריאה בלא התערבותו הפעילה של הממשל בוואשינגטון, ובמבצע קרקועו של ה"לביא". אחרי כל אלה משאיר פיקרינג לוויליאם בראון תשתית איתנה, המאפשרת לארצו להפעיל על בעלת־בריתה החשובה השפעה נקייה. יחסית ממשקעים אמוציונליים של העבר הקרוב.

ציטוט מביך

המבחן החשוב והמעניין ביותר במרוצת שלוש השנים של פיקרינג, מעבר למשברים חולפים לאט או מהר יותר ביחסים הדו־צדדיים, היה ללא ספק יוזמת השלום שבמרכזה רעיון הוועידה הבינלאומית. התוצאה הסופית של יוזמה זו אינה מזכה את בעליה – הישראלים והאמריקאים – בציון־שליש גבוה במיוחד. פיקרינג היה שותף פעיל להערכת־המצב הלא־מציאותית, שלפיה ייגרר יצחק שמיר אל הוועידה. משהתברר בעליל כי שמיר לא "נפל מהכיסא" בראותו את הסכם־לונדון, הוסיף פיקרינג לכלות את זמנו ומרצו בניסיונות־סרק לשמור את היוזמה על אש קטנה. הוא התפתה להאמין להבטחתו של פרס (שניתנה גם לחוסיין, לנשיא מובארק ולאחרים) כי יביא את המחלוקת להכרעתו [illegible] של הבוחר. כך גם דיווח לממונים עליו, ומשך את המזכיר שולץ למהלכים שהתנפצו ברעש גדול אל עורפו הקשה של שמיר.

> תומאס פיקרינג, השגריר האמריקאי היוצא, היה קרוב מדי לשמאל, לטעמו של הימין בישראל. קודמו לואיס אימץ את ת"א לבירתו. נראה כי השגריר המיועד בראון ייזהר מהתסמונת

בליכוד רווחת הטענה, כי בלהיטותו לחזות במלך חוסיין, חביבו מימי כהונתו כשגריר בירדן, מסב עם נציגי ישראל סביב שולחן המשא ומתן, חרג פיקרינג מכתב הסמכות שלו כנציג אובייקטיווי של מעצמה זרה. אמרו שהוא תרם בעצה ובמעשה, לא תמיד בידיעתה של וואשינגטון ובברכתה, לתמרונים שהפעיל פרס בניסיון להעמיד את שמיר בפני יוזמת שלום כביכול בוואשינגטון.

בעיצומה של המחלוקת סביב אישור הסכם לונדון בקבינט פורסם ב"מעריב", כי דיפלומט אמריקאי בכיר אמר באירוע חברתי, ש"שמיר מיתמם אם הוא מציג את עצמו כאילו לא ברורים לו פרטים אודות ההסכמה".

פיקרינג הכחיש באוזני מנכ"ל משרד ראש הממשלה, יוסי בן־אהרן, כי הדברים נפלטו מפיו. בליכוד רשמו את ההכחשה, אך לא מחקו את הציטוט. פיקרינג נקרא פעם נוספת לבן־אהרן לאחר שגינה בפומבי את מדיניות ישראל בשטחים. שוב טענו בימין כי השגריר מתייחס לישראל כאל רפובליקת־בננות, כמו שכח שאינו מכהן עוד כנציגה של ארצו באל־סלוואדור. מנגד, שיגר פרס מכתב נרגש אל המזכיר שולץ ובו בקשה להיעתר לבקשתו של פיקרינג להאריך את כהונתו בשנה נוספת.

קפיצת־הדרך שעשה פיקרינג מהמשרה המשעממת של הסמנכ"ל למינהל שייעד לו שולץ אל בניין־הזכוכית בניו־יורק, משתיקה באחת את הלשונות הרעות שייחסו לו מקצת מהאחריות לכישלון מדיניותו של שולץ במזרח התיכון. אפשר ללמוד מכך כי פיקרינג לא הגזים כאשר השיב למבקריו, כי מעולם לא חרג מהנחיות הממשל.

על קודמו סמואל לואיס אמרו כי היה שגריר ישראל בארה"ב יותר משהיה שגריר ארה"ב בישראל. רעייתו סאלי היתה ועודנה מעורבת בחיי החברה בישראל. שמה הפרטי של הגברת פיקרינג מוכר רק לישראלים מעטים.

לידידו של לואיס, חברו של פיקרינג למחזור בקורס הצוערים (שחלק אתו את תואר החניך המצטיין), היתה תל־אביב תחנה סופית בקריירה הדיפלומטית שלו. השגריר החדש בראון רשאי להסיק, כי גישתו של פיקרינג, חרף טענות הימין בישראל בדבר הזדהותו עם שאיפות השמאל, לא הזיקה לו כלל ועיקר.

תקופת קיפאון מדיני

בראון מגיע לישראל בתקופה של מבוכה פוליטית וקיפאון מדיני מבית מול תנופה [illegible] של אש"ף והערבים. כניסתו אינה מלווה בחשדנות ו[illegible] דיפלומטים אמריקאים, כמו פיקרינג וריצ'רד מרפי, שנשבו בקסמי המזרח (מרפי היה שגריר בסוריה). בראון, המפטפט מעט עברית, מקוטלג באגף הקרוב ללואיס, שהיה הממונה עליו כאשר שירת כציר בשגרירות בתל־אביב בטרם מונה לשגריר בתאילנד.

אולם, כאשר יעודדו הנסיבות את הממשל החדש לחלץ את האזור מהקיפאון המדיני ומסכנת ההידרדרות, יש להניח כי השגריר, שמיודעיו מעידים עליו כי הוא דיפלומט נבון ואיש־אקדמיה מעמיק (בעל תואר דוקטור בתחום מדעי סין), יישמר מהתסמונת המכונה בעגה הדיפלומטית "להפוך מקומי" – כלומר, להזדהות עם המקומיים על חשבון האינטרסים של משלמי משכורתו.

אין לצפות שנוכח לקחי פיקרינג והמצב הבינלאומי הירוד של ישראל, ועל אף הזלזול במעמדו של שגריר ישראל בארה"ב, ירצה דיפלומט אמריקאי רציני לאמץ את מודל לואיס.

הצטרף לתכנית מיוחדת
התכנית ללימודים מתקדמים
בניהול משאבי אנוש בשיטת הבחירה

תכנית חדשנית ומיוחדת זו פועלת בהצלחה רבה מזה כשנתיים במסגרת לה"ב – לימודי הכשרה בניהול – ליד הפקולטה לניהול באוניברסיטת תל־אביב. תכנית זו מאפשרת לכל מנהל ויועץ להרכיב לעצמו תכנית לימודים אינדיבידואלית ולצבור ידע מתקדם ושיטות חדישות לפי בחירתו.

במסגרת חדשנית זו אנו מציעים רק קורסים מתקדמים. מבחר הקורסים המוצע מאפשר למנהל ללמוד ולהשתלם בנושאים החשובים לו. מנהל יכול להשתתף בקורס אחד או בכמה קורסים, הכל לפי צרכיו ורצונו. השתתפות בקורס על [illegible] מזכה את המנהל בתעודת השתתפות בקורס זה. מנהל הצובר לזכותו שבעה קורסים מתוך הקורסים המוצעים במסגרת זו מקבל תעודת גמר "התכנית ללימודים מתקדמים בניהול משאבי אנוש".

מרכזת אקדמית של התכנית: **פרופ' אמירה גלין.**

להלן מבחר הקורסים אשר יוצעו בחודשים הקרובים:

1. **התנהגות יעוצית בארגונים – ד"ר דליה עציון**
ימי ב', 9.1.89 – 13.3.89 (10 פגישות)
2. **פיתוח קריירות – ד"ר אסיא פזי**
ימי ה', 12.1.89 – 2.3.89 (8 פגישות)
3. **תהליכי קבלת החלטות בניהול – ד"ר דן זכאי**
ימי ד', 1.3.89 – 3.5.89 (8 פגישות)
4. **סוגיות נבחרות במשפט עבודה בישראל – פרופ' רות בן־ישראל**
ימי ה', 9.3.89 – 11.5.89 (9 פגישות)
5. **משפט עבודה אינדיבידואלי – השופט מנחם גולדברג**
ימי א', 7.5.89 – 9.7.89 (10 פגישות)
6. **משא ומתן בתהליכי ניהול – פרופ' אמירה גלין**
ימי ג', 16.5.89 – 4.7.89 (8 פגישות)

לקבלת פרטים נא להתקשר למזכירות לה"ב,
טל: 426985, 414005, 417122, 415123, 5450794, 5450375 (03)

אוניברסיטת תל־אביב ·
הפאקולטה לניהול, בית הספר למוסמכים במינהל עסקים ע"ש ליאון רקנאטי.

לה"ב ·
לימודי הכשרה בניהול

הצבא שומר על ילדי הגן

אוכלוסיית הילדים היהודים בשטחים מונה כ־20 אלף. לא יוצאים מפתח היישוב לאכול פיצה או ללמוד שחיה בלי ליווי צבא פרטי. מתחנכים בזרם חינוך יהודי לשטחים: לאומני־דתי. גדלים לשנוא את הערבים

מאת נילי מנדלר

"דרוס אותו, הוא ערבי", קראו התלמידים לנהג האוטובוס שהסיע אותם ל[illegible]. פעוט ערבי כבן 4־5, שהתקוטט עם חברו בשולי הדרך, מעד ונפל לכביש, מטרים ספורים לפני גלגלי האוטובוס הדוהר.

התלמידים היו מכיתות ד'־ה' מאחד היישובים בשטחים. לפני האוטובוס נסע ג'יפ־אבטחה צבאי ובו קציני מילואים. באוטובוס ישב אחד הקצינים, שהיה עד להתרחשות: ציון ברקבעט, בן 42, מנהל התיכון המקיף באור־יהודה, שהושאל אשתקד, לשנה, למשרד החינוך, לנהל את היחידה לחינוך לדמוקרטיה ולדו־קיום.

פעמים מספר במהלך חודש המילואים שלו בשטחים, אבטח ברקבעט ילדים בנסיעות. "זה הקטע העצוב ביותר בשטחים. אנחנו לא שואלים מה האינתיפאדה עושה להם".

באחת הפעמים נסע באוטובוס עם תלמידי כיתות ו'־ז'. לפניהם רכב ערבי זקן על אתונו. כשהתקרב אליו האוטובוס, צעקו כמה תלמידים לנהג: "דרוס אותו, עלה עליו". ברקבעט: "שאלתי אחד מהם: למה לדרוס אותו, הוא יכול להיות סבא שלך. הוא ענה: אבל הוא ערבי. שאלתי אותו: אז מה והוא אמר: הוא זורק עלינו אבנים. אמרתי: ונניח שהוא זורק אבנים. ניסיתי לחשוב למה הוא עושה את זה? ואז החלה סערה באוטובוס מצד המבוגרים שישבו בו. איך אני מעז להעלות שאלה שיש בה כפירה".

ואוטובוס בעד כונא

שירות המילואים של ברקבעט היה סמוך לבחירות לכנסת. בבוקר שלמחרת פסילת רשימתו של כהנא הגיע בג'יפ שלו, כמדי יום, ללוות את התלמידים. ילדים קטנים, בני 5־6, שנהגו לעלות על הג'יפ, רצו לקראתו. "באותו בוקר היתה לכל אחד מהם גלויה ביד ועליה תמונת כהנא על רקע דגל מדינת ישראל. ביד השניה החזיקו את תיק האוכל. הם היו אמורים, כנראה, לערוך איתם טקס בגן או בבית הספר".

לעתים קרובות שמע מהילדים: "ערבי הוא לא בן־אדם. הוא פרימיטיבי. צריך לסלק אותם מכאן. הארץ הזאת היא שלנו".

עד מהרה למד לדעת, שהמונח "חינוך ממלכתי" אין בו ממש מעבר לגבולות הקו הירוק. בשטחים משגשג היום זרם חינוך יהודי חדש, שברקבעט מגדיר "לאומני־דתי". משהו בין שוליו הקיצוניים של הזרם הממלכתי־דתי ובין הזרם החרדי. "כולנו עוסקים בהשפעת האינתיפאדה על החיילים, על החברה הבוגרת", הוא אומר. "ומה עם אוכלוסיה של 20 אלף בני נוער, שמתחנכים ביישובים מבודדים בשטחים, בתוך [illegible] צבאי".

כך נראה בעיניו המפגש הראשון בבוקר, של ילדים מגיל גן ומעלה, עם החיים: "ג'יפ צבאי עם רשת מגן, כיסויי גומי, חיילים עם קסדות. הילדים האלה אומרים 'בוקר טוב' לעולם דרך הצבא והאבטחה הפיזית הזו. אתה מלווה אותם לבית ספר ביישוב הנמצא במרחק כמה קילומטרים ואתה מחזיר אותם הביתה. מתחשק להם לאכול פיצה, אתה מלווה אותם לפיצריה מחוץ ליישוב. תלמידות האולפנא בעופרה, למשל, צריכות לנסוע לבריכת שחיה מחוממת, פעמיים בשבוע, מרחק חצי שעה נסיעה. אתה מתייצב בשבע בערב, נוסע בג'יפ לפני האוטובוס ומביא אותן לבריכה. אחר כך אתה מחזיר אותן בלילה הביתה".

מערכת ההסעות הבטחונית, במתכונת "צי אויר של אוטובוסים", היא רק סימפטום למערכת חינוך ייחודית, שרבים מהתלמידים בה לומדים עד 3.00־2.30 בצהריים, בבתי ספר דלי־אוכלוסיה (ברובם, נפרדים לבנים ולבנות) הכיתות שבהן, לעתים קרובות, ילדים בודדים. כיתה מסיימת לימודיה בשעה מסוימת, אוטובוס וג'יפ באים לקחת את התלמידים הביתה. כיתה בוגרת יותר מסיימת שעה אחריה. אוטובוס וג'יפ באים לקחת אותם. שום ניסיון להתייעל ולחסוך במשאבים, שחלקם הציבורי בא מקופת המדינה.

כמובן, ברקבעט מחייב את אבטחת הילדים. הם שם ויש לדאוג לשלומם. הוא עצמו רדף אחר ערבים שיידו אבנים באוטובוס תלמידים ואף ערך מעצרים. אבל הוא אינו יכול להשתחרר מהרושם הקשה שהותירה בו [illegible] של אנשי היישובים ומההוויה שבתוכה גדלים הילדים. כשנסע סמוך לבחירות בג'יפ שלו, ביישובים, ראה עשרות ילדים עם "סטיקרים" של "מולדת", "צומת", "התחיה". למרות שביישובים אלה יש גם אוכלוסיה חילונית, לא ראה ילדים שלא חבשו כיפות.

מי שמע על פו הדוב?

"במתנ"ס בעופרה לא ראיתי בספריה שום ספרות ילדים כמו דבורה עומר, אריך קסטנר, פו הדוב או הנסיך הקטן. הדבר הראשון שמזדקר לעין זו ספרות יהודית, שאני מכבד אותה, אבל היא לא מכסה מה שילד צריך. נכנסתי לחדר מורים באחד היישובים, לשתות קפה. הכל חד־משמעי: ימין וימין קיצוני. להציג סימני שאלה לתלמידים? – "השתגעת, מה פתאום?" – ומיד מסבירים שישיבתם ביהודה ושומרון היא שליחות, ושצריך לחנך את הילדים ברוח זו". הדלות של התרבות הכללית נשקפה אליו גם ממדפי הספרים בבתים פרטיים. "יש היום בישראל שתי מערכות חיים וחינוך נפרדות. זו שבשטחים אתה לא מכיר לא את הצבעים, לא את הריחות ולא את המוסיקה שלה.

"[illegible] בבית־אל ישבתי ודיברתי עם נערים, הם מתלבטים בקשר לגיוס שלהם לצה"ל. שוקלים לדחות אותו. שוקלים המשך לימודים בישיבה גבוהה. יש שם מגמה ברורה של התחרדות. השיחות אתם אינן חורגות מציטוטים מכתבי הקודש. כל אסמכתא לטענות שלהם היא: 'הרי זה כתוב ב'בראשית' או ב'שמות'.

"אמרתי לתלמידה בכיתה י"א את יודעת, בארץ לומדים בכיתה י"א או י"ב, 35־30 תלמידים ואצלכם 8־10 תלמידים בכיתה. היא ענתה: אנחנו, כשיבואו יותר מתיישבים, יהיו לנו 35 תלמידים". התשובה הזו שימחה אותו, הוא אומר, מפני שהעידה לפחות על היגיון. בו"א.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

סרטים כחולים בגיל 13

מאת יהודית קנולד

"למה כשרואים סרטים כחולים או נשים עירומות איבר־המין הגברי עומד" "האם אפשר להיכנס להריון עם בגדים?" "איך אפשר להיות נחשקת ותוך כדי כך לשמור על היופי הטבעי?" – מבחר קטן משאלות הבציקות לילדים בכיתה ז'. הנה מה שמטריד ילדים בכיתה ח': "אם אני מכיר נערה שנוהגת, וקל מאוד להגיע אתה למיטה. אני לא יודע אם כדאי לי ללכת אליה, או לאבד את בתולי בגיל מאוחר יותר עם נערה שאני אוהב. מצד אחד, יש לי גירויים גדולים מאוד, ומצד שני, זה לא נראה לי כדאי". שאלה אחרת: "לפעמים אני אוהב להישאר בחדר שלי לבד, להקשיב למוסיקה או לשוחח עם החבר שלי. אבל תמיד מישהו מפריע לי: או שאמא שלי שולחת אותי לקניות או שאבא נכנס להגיד לי משהו שלא מעניין אותי. אני לא יודע איך להסביר להם שאני אוהב להיות לבד".

קשה קצת להפסיק את ההצצה לעולמם של המתבגרים כדי לפנות את השטח לאישה שמאחורי אוסף השאלות. פרידה דניאלי, מייסדת מכון דניאלי לייעוץ חינוכי, בתל־אביב ובחיפה. היא בוגרת אוניברסיטת בר־אילן, עבדה במשרד החינוך שש שנים ובתחום האקדמי עם פרופ' שמעון סימפסון. לפני עשר שנים ייסדה קליניקה לייעוץ חינוכי, שהתפתחה לפני שנתיים למכון לייעוץ חינוכי, ראשון מסוגו. בחודש הבא עומדים להופיע שני ספרים שלה בהוצאת "תמוז מודן" – "בנים, להתבגר זה לא פיקניק", "בנות, להתבגר זה לא פיקניק" (שמות כמעט סופיים), העוסקים בתחושות של המתבגרים. ספר שלישי נמצא בהכנה, על תחושות, רגשות ומחשבות של הורי מתבגרים.

דניאלי: פעולות מניעה

"אינני מסוגלת לדבר עם בני על מזמוזים ונשיקות, לכן אני קונה לו כל ספר חדש שיוצא לאור", הבן: "אבל אני רוצה לשמוע איך היה אצלך, לא מעניין ספרים"

דניאלי מסבירה כי ייחוד המכון שלה הוא בכך שצמח מתוך תחום הייעוץ החינוכי ולא מתוך הפסיכולוגיה, ולכן עיקר העבודה היא בפעולות מניעה ולא בטיפול במקרים בעייתיים. טווח הפעולות משתרע מהכנה להורות לזוגות בהריון ראשון, דרך התפתחות בגיל הרך, מכינות לבית־הספר, חינוך מיני לגיל הרך, קשיי למידה וגיל ההתבגרות. במכון, שבו עובדים ארבעה אנשי צוות (מגמות פסיכולוגית, עובדת סוציאלית, יועצת חינוכית ומדריכה במדעי ההתנהגות), מתמקד בארבע מסגרות: עבודה עם הורים, עבודה בבתי־הספר על פרויקטים, עבודה משולבת הורים־תלמידים בבתי־הספר, במרכזים קהילתיים או במכון, המסגרת הרביעית – טיפול משפחתי.

אין חיה כזאת

הקו המנחה הוא לצאת אל הורים וילדים לפני שנוצרות בעיות, בשלב שבו שואלים את השאלות. זה המערך המונע. העבודה צומחת מתוך הצרכים שבשטח, כפי שהם מתבטאים על־ידי המתבגרים, האוספות נתונים. הגישה פתוחה, בלתי־אמביציית בכל נושא, בשפה פשוטה ומובנת ו"בלי הרבה פסיכולוגיה", כפי שמגדירה זאת דניאלי.

"באים אלי הורים ואומרים: אני רוצה להיות ההורה הכי טוב בעולם. אבל הרי אין חיה כזאת. אם הוא יהיה ההורה הכי טוב בעולם, ממילא הוא יהיה גם ההורה הכי טוב בעולם, שכן ההורות תלויה באינסטינקטים, במשך החינוך שהאנשים קיבלו, בהתנסויות, בדגמי הורות ובכל מה שאדם עובר כאדם בהווה ובסביבה. את הדברים הללו לא לומדים מספרים ובקורסים. הורה לי שאנחנו מסתמכים יותר מדי על ספרים וקורסים ואיבדנו את האינסטינקטים הבריאים שלנו."

התוצאה, הורים מבולבלים וילדים מבולבלים עוד יותר. מצד אחד, הילדים מתבגרים כיום יותר מהר ונחשפים להרבה מאוד מיניות ואלימות. מצד אחר, לא מספקים להם די ידע מהימן. אמא אחת אמרה: "אני לא מסוגלת לדבר עם הבן שלי בצורה חופשית על מזמוזים ונשיקות, אז אני קונה לו כל ספר חדש שיוצא לשוק". הבן ענה לה על כך: "אבל אני רוצה לשמוע איך היה אצלך, לא מעניין ספרים".

דניאלי סבורה כי זו, אכן, הדרך הנכונה. לא צריך להגזים, לא צריך להכנס לפירוט יתר ולהתעקש ולספר על ההפלה שעברתם לפני החתונה, אך אפשר וצריך לספר על החבר הראשון, על הנשיקה הראשונה, ועל משמעות האהבה. טוב שהילדים יראו חיבוקים ונשיקות בין אבא ואמא בבית, אבל זה לא אומר שצריך להתעלם מצניעות, או להסתובב עירומים בבית.

דניאלי מצביעה על שתי מגמות בתחום ההתפתחות החברתית של בני־הנוער: מתבגרים המרוכזים סביב המחשב או המוסיקה בקבוצות חד־מיניות ונערים לשהות לבד בחדרם; ומנגד, התעניינות מגיל צעיר מאוד בבני המין השני – מסיבות סלוניות כבר בכיתות ג'־ד' עם "הצמדות" ו"סמוטצים". כאשר שאלה דניאלי ילד בכיתה ג' למה "מצמידים", השיב: "לא יודע, כי הגדולים עושים את זה". אפשר גם להיווכח מסוג השאלות שהוצגו בתחילת הכתבה, כי הילדים מתחילים ועוסקים במיניות שלהם מגיל צעיר, יותר מכל תחום אחר, ולכן זה גם אחד הנושאים שבהם מתרכזים במכון ובפרויקטים המוצעים בבתי־הספר.

פרויקט גיל ההתבגרות הנושא את הכותרת חינוך מיני, הוא הרחב והבוער ביותר. פה נוצרים המפגשים המרתקים ביותר בין הילדים להוריהם. אירוע אופייני: אמא: "הבן שלי לא רואה סרטים כחולים". הילד בן ה־13 שאזר אומץ בתמיכת הקבוצה: "אמא, אני כן רואה". אמא: "לא יכול להיות. אין לנו וידאו". בן: "אבל לחברים שלי יש". אמא: "לא יכול להיות"... נושא למחשבה.

במסגרת המכון נוהגים קבוצות ההורים להזמין אליהן את קבוצות הילדים ולהיפך, והנושאים לדיון הם הווליום של המוזיקה, הטלפון הפועל שעות נוספות, לבוש, תספורת. כל הורה למתבגר מכיר את הנושאים הללו.

הרטבה לילית

נושא כאוב המצוי בטיפול המכון הוא ההרטבה הלילית בגיל מבוגר יחסית, לרבות גיל ההתבגרות. במכון מטפלים בכך בשילוב של שלוש שיטות: תהליך ההתניה, שבו נעזרים במכשיר שפותח לצורך זה, שיטה פסיכולוגית לחיזוק השרירים ולימוד הגוף. 95% מאנשי המקצוע קושרים את ההרטבה לתהליך אמוציונלי ולא היא, אומרת פרידה דניאלי, המייחסת את התופעה לתורשה. דניאלי טוענת כי ברוב המקרים התופעה נעלמת לאחר שלושה חודשי טיפול.

עוד פרויקט חשוב, המועבר במסגרת בתי־הספר, הוא פרויקט האלימות. חומר הלימוד נלקח מקטעי עיתונות הרצופים בתופעת האלימות. המעלות בבתי־הספר היא בדרך־כלל בעקבות "אירוע" שהתרחש בבית־הספר, עלישי רוב בין שני תלמידים, וכשהמורים מגלים כי "שיטפה" חד־פעמית או ענישה לא פתרו את הבעיה.

כניסיונה של דניאלי, הילדים חשופים כיום לאלימות רבה יותר מהוריהם, פחותים מאבסים, מפעולות על רקע לאומני, ואלימות על רקע פלילי ותופסים את עולם המבוגרים כמאיים וכזה שאי אפשר לסמוך עליו.

הילדים אינם מכירים אלטרנטיבות, ואת זה מלמדים בפרויקט. זה מערך של שנה שלמה או אף שנתיים, והמגמה היא לא להתערבות חד־פעמית בעקבות ארוע, אלא פרויקט שמנחילים אותו אנשי המכון והמורים המתנכים. אם אי אפשר למנוע אלימות כליל, שכן אנו חיים בחברה אלימה, אפשר ללמד שליטה: שליטה עצמית, שליטה במצב. התגובות יכולות להיות שונות: הידברות, פנייה למבוגר; אפשר לברוח, ובמצבים מסוימים גם להכות בתגובה ולהיות אלים. מלמדים כי האלימות קיימת בטבע ויש אינסטינקטים חייתיים, אך אפשר לשלוט בהם. בסופו של הפרויקט יוצאים הילדים לשטח, מצלמים גילויי אלימות ומציעים פתרונות אפשריים.

נושא שהמכון לא טיפל בו הוא נושא הסמים. לא שהבעיה איננה מציקה, אך המבוגרים אינם מסוגלים להתמודד. ההורים וכך גם קהילת בית־הספר, מעדיפים הרצאה חד־פעמית פרונטאלית, בלי לעורר כלבים רדומים. אך כשרוב הילדים יודעים על התופעה מתוך בית־הספר, השאלות נותרות ללא מענה. פרידה דניאלי מנסה להכניס את נושא הסמים בדלת האחורית, במסגרת מערך גיל ההתבגרות.

שאלה שלא יכולנו להימנע ממנה: מה ההצדקה בפנייה ליועצת חינוכית במכון פרטי, כאשר בכל בית־הספר יש יועצות כאלה? לדניאלי, שבאה מתוך המערכת, תשובה משולבת: מסגרת השעות המצומצמת בבתי־הספר איננה מאפשרת ליועצות להריץ פרויקטים רב־היקף. לאנשים בתוך המערכת לא נוח להעביר חומר רגיש. קל יותר לבוא מבחוץ ולדבר על יחסי־מין ולשמוע את הבעיות שיש בבית התלמיד, מאשר להיפתח עם יועצת שממשיכים לפגוש אותה יום יום, לעתים במשך כמה שנות לימוד.

לנו נראה כי זה שלב נוסף בתחום החינוך האפור – שירותים ונושאים שיש בהם צורך במסגרת בית־הספר, במהלך הפעילות הרגילה, אינם ניתנים, ומאחר שיש צורך נוצר גם היצע. נראה שמכון דניאלי, הוא הסנונית הראשונה.

הורה לשנות השישים עם מטפחת הודית הקשורה מעבר לעורף וג'ינס צמוד. סריג הז'אקארד שייך לאופנת "גאגא" (כתבה שלומית קיסרי)

זכר מעולה

מאת יורם המזרחי

אוהבי הכלבים הגדולים מגדירים את ה"ניו־פאונדלנד" הקצרי בתואר "מלאך שחור". זהו ענק שעיר טוב־לב, שמוצאו בחבל ניו־פאונדלנד, לחוף האוקיינוס האטלנטי. בני גזע זה של כלבי־עבודה ידועים לא רק במידותיהם – עד 80 ס"מ בגובה הכתף, למעלה ממטר בפרוות וכ־60 קילוגרם במשקל – אלא בעיקר בזכות כשרון השחייה שלהם. בין אצבעות רגליהם בדל קרום־שחייה כבסנפירים, והם מצטיינים כמצילי טובעים, הניחנים בחוש־הצלה דומים לאלה של כלבי ה"סאן־ברנרד", ענקי האלפים.

צ'אקה, או בשמו המלא והמיוחס "פוקלנד אוף דה פרדייס", הוא ניו־פאונדלנד שחור וגדול במיוחד, המלווה אותנו מאז נולד לפני חמש שנים, בחווה של אינה והרמן קהאפה, ליד סבתאן שבחבל מאניטובה. בקנדה זכה צ'אקה לפרסום לאומי, ממש מחוף לחוף, לאחר שהציל ממוות את בני, רזן, שבעקבות טעות בטיפול רפואי איבד את הכרתו והחל להיטבע. הכלב הנאמן הזעיק שמים וארץ והביא אל הילד הגוסס את מצילו, מעשה שבזכותו הוכתר כ"כלב השנה 1986", צולם בעיתונות ובטלוויזיה, הוטס יחד עם כל ה"משפחה" מוויניפג לטורונטו, שם הוכתר בטקס מרשים, הוסע לכל מקום בלימוזינה, שוכן במלון של חמישה כוכבים וקיבל למזכרת מדליית־כסף.

צ'אקה – "רווק" מבוקש

צ'אקה, שנקרא כך על שם קיסר הזולו המפורסם, עלה לפני שלושה חודשים לישראל, בארגז־ענק גדול, ומאז שהשתקע עם "הוריו" בקצרין, עיר הגולן, עורר עניין אצל חובבי כלבי הענק, ובפרט אצל קומץ מגדלי הניו־פאונדלנד. הווטרינרית ד"ר ריסה טריינין היתה בין הראשונים ש"גילו" את צ'אקה, ובאמצעותה התברר שהישראלים מגזע זה הם בדרך־כלל כלבות שחורות וגדולות, "גבירות" שהגיעו לפריון, והועוד בך זוג בעל ייחוס הלב ותעודות מתארות נותנת בתוליהן, או שהרו הזמן, לא עלינו, מכוזים בכלאיים.

צ'אקה, שלטרנה הבושה היה "בתול", הנגד כ"זכר מעולה הראוי להרביע", ומאז פרסום דבר עלייתו ארצה היה לרווק מבוקש, זכר לתפארת.

הביאו כלבה מיוחמת

יומו הגדול של הכלב הכבד הגיע לפני זמן קצר, דווקא כאשר שהינו במצרים. בני, רזן, טלפן למלון הקהירי ובישר בהשישה ש"מישהו מתל־אביב הביא כלבה מיוחמת, השאיר אותה ונסע בסוורה". רזן לא ידע מי בעליה של הכלבה, מה כתובתם ומה מספר הטלפון שלהם, ולא כל פרט מזהה אחר.

התדהמה שבה קיבלנו את הבשורה לא הרשימה את הגברבר שלנו, גם לא הגערות, או ההגדרות השונות והמשונות שבהן זיכינו אותו. הוא הגיב בתיאורים נלהבים על "פנדה הבהירה, ממש כלבה יפהפייה". רזן לא ידע באיזה שלב של ייחום נמצאת האורחת מתל־אביב, ובימים שלאחר מכן, בתדירות גבוהה, התקשר לקהיר כדי למסור "בולטין יומי".

בעוד אנו מודאגים גם מהמוות אלמוניותה של פנדה, חוששים שמישהו פשוט ביקש להיפטר ממנה, חמד לצון והציגו אותה בקצרין, מקווים שבעליה יתגלו ובינתיים מכסים לדמיין את המתרחש בבית, הדריע רזן ש"צ'אקה לא רוצה". הכלב התעלם מהיפהפייה המיוחמת ואפילו "נרתע מפניה וברח לפינה", סיפר טלפונית. עתה התעוררה בנו דאגה סתומה, שמשהו אצל צ'אקה לא בסדר. רזן ואחיו הצעיר דן רק הוסיפו שמן למדורה ברוחים את הערכתם הקטלנית, "צ'אקה הוא הומו ולא רוצה בנות".

זוג הכלבים המשתרכים נותר בבתוליו גם כשחזרנו ממצרים. פנדה, כמעט בשיא ייחומה, רדפה אחר הענק האומלל, שנראה נבוך, מבויש ומבוהל, וכל אימת שקרבה אליו בצאה־אהבה, נמלט או שהתבצר בפינה, חושף שיניים, יורה מבטי שנאה ומשפיל זנבו.

בשורת ביותו של צ'אקה הגיעה לבסוף אל ד"ר דורון סימוקין, הווטרינר מקיבוץ מרום הגולן, המכונה בפינו "ג'רלד דארל הישראלי". דורון, העוסק בין השאר גם בהזרעה מלאכותית של בני בקר וצאן, הציע לבצע הפריה מלאכותית, וכעבור יום בא לביתנו עמוס ציוד, החל במיקרוסקופ וכלה במזרקים וצינוריות, צלוחיות ושאר מכשירים רפואיים. הווטרינר כבש מיד את לב בני הזוג השחור. צ'אקה, הנעלם בדרך־כלל מטיפול רפואי, ה"צרייה" ומד־יגאריים מרחוק ושונא אותם בכל לבו, הגיע לרוזן לבדוק אותו, וכשזה חבש כפפות רפואיות, עבר לשלב מעשי וערך את צלוחיתו – אפילו כשכש לעבר בזנבו הגדול.

אחר־כך, בלב הסלון, החל "שלב הזימה". דורון עיסה את הכלב הגדול, שגילה לפתע פתאום עולם־תענוגות חדש ומופלא והבועה של הקלה, אושר שמימי, רכות והתמכרות מוחלטת התמסר לווטרינר, שהצליח ללא בעיות לאסוף את כמות הזרמה הנדרשת. משהביטו מתחת למיקרוסקופ, פלט קריאת התפעלות מפיו – "זכר מעולה" עכשיו, בעוד דורון מכין את שלב ההפריה וקורא אליו את פנדה השוקקת, נדחקנו אצל אישוניות המיקרוסקופ וראינו בתתי־פעמות רבה את רבבות תאי הזרע דמויי הראשנים, המתרוצצים כאחוזי תזזית.

כלבים מזדווגים ניצבים כידוע צמודים זה לזו למשך עשר דקות. וכך, לאחר שלב ההפריה באמצעות צינורית דקיקה ומזרק שחובר אליה בכבבנה, המשיך דורון להחזיק את פנדה, פלג גופה האחורי מונח על ברכיו, ועסק בהרמיה יקרנית, כשידו עטויה כפפה רפואית, כמובן.

דורון סימוקין אמר לנו שהוא משוכנע שצ'אקה הוא אלף אחוז, והעידו שהכלבה פשוט לא הגיעה לשיא־שיא הייחום, ומשום כך התעלם ממנה הזכר המפואר שלנו. דורון חזר לקיבוצו בהותירו אותנו עם שני כלבים עייפים ומרוצים.

הפתעה בלילה

ההפתעה באה בלילה. צ'אקה העייף הבחהדר הביז סוקיט את רזי הורים. הוא ניתה אל־בנן את חוויית העיסוי המענג, וכמו להוכיח לכולנו כי אינו סוטה, או חולה, או בזיר, ובעוד פנדה מסתובבת לידו בכשכושי־זנב, פתח בהסתערות כל־לית שלא נסתיימה אלא כעבור יומיים. בשלב זה היה ביתנו לגיהנום אמיתי, קטע שאפילו דאנטה לא הגה אותו. צמד כלבי־ענק שחורים, בדרכים זה בזו כרוטיות פרה־היסטוריות, עייפים, מיוזעים ומתנשמים עד סף אבדן־חושים, נחים רק לצורך שתיית מים מרעננים או לארוחה חפוזה – ורוחים חלילה.

לא כל דינוקין של צ'אקה עלו יפה. דורון סימוקין נדרש לייעץ גם בתחום זה של "לעזור לכלב", מלאכה השובה שנטלה על עצמה רעייתי, שאהבת הכלבים שלה גדולה משלי. הצלות ההזדווגות, הנפרש מעשה ההפריה המלאכותית, שהבטיחו את שושלת צאצאי "פוקלנד אוף דה פרדייס", הביאה בסופו של דבר לפרדת שיחות־טלפון בהולות עם סיגל, בעליה של פנדה, ולהפרדה בין בני הזוג המותשים והעייפים.

כעת נמצאת פנדה היפהפייה בתל־אביב. כמו אצל כל זוג מלכותי ממתינים הכל ל"בוליטין רשמי", שיפרט ויתאר את שלבי ההריון וההמלטה המיוחלת, וראשוני המגדלים של כלבי הענק מתעניינים כבר כמה הם עולים ומה הם אוכלים.

כבודו של צ'אקה הוחזר. "לא הומו ולא בכיה", אומרים הילדים, ומעבר לפינה ממתינות כבר כלבות ניו־פאונדלנד נוספות.

המקצוע: עיצוב מסגרות למשקפיים

מאת עדנה לוינשטיין

בקיבוץ הוותיק כפר־גלעדי משגשג בשמונה השנים האחרונות מפעל "גליל אופטיק", המייצר מסגרות משקפיים. מה שהיה בעבר בית אריזה לתפוחי־עץ הנו עתה אולמות גדולים ומרווחים, שבהם עובר גם הייצור של המסגרות, החל בשרטוטים הגרפיים הראשוניים וכלה במסגרות צבעוניות ונוצצות, המאוחסנות זו בצד זו בקופסאות גדולות, מיועדות למשלוח לחו"ל.

שאול נוי, חבר הקיבוץ המנכ"ל המפעל, מספר, כי קודם להקמת "גליל אופטיק" חיפשו אחר תעסוקה הולמת לקשישים ולמוגבלים שבין חברי הקיבוץ, אלה שפרשו מעמל העבודה, אך לא נמצא למענם פתרון שבעזרתו יחושו שהם עדיין מועילים לחברה, למרות גילם המופלג. בתוך כך נמצא באזור פתרון קוסם: מפעל מיושן ופרימיטיבי למסגרות משקפיים, שהתבסס בעיקר על עבודת־כפיים ושיטות הייצור שלו היו מיושנות. הציוד הועבר לכפר־גלעדי וסבל, במשך ארבע שנים, מ"מחלות ילדות": המסגרות אמנם יוצרו – אך לא היה מי שיקנה אותן. בינתיים צמח סביב המפעל גרעין של חברים צעירים, שחיפשו את הדרך לשילוב הנכון בין מפעל תעסוקתי לטכנולוגיה מתקדמת. בשנת 1980 נרכשו ידע הציוד היפני ומחזור ההכנסות גדל.

"הבעיה היא שהישראלים הם סנובים", אומר שאול נוי, "הם מוכנים לשלם פי שניים ופי שלושה בעבור מסגרות הנושאות תוויות זרות, בעוד שהמסגרות שלנו מצטיינות בכמה תכונות שחסרות במסגרות מתוצרת חוץ".

פגשנו בשטח את שלושת מעצבי המפעל, חברי הקיבוץ אף הם, האחראים למראה הסופי של המסגרות המקנים להן את רב־גוניותן ואת הקו המעוצב שלהן. אורה גרייסמן, שבעבר היתה מעצבת בבית־חרושת לסריגים, בתקופה ה"עיונית" שלה, מספרת, שאת הרעיונות לעיצוב המסגרות היא בוראת קודם כל בדמיונה, אך היא גם נעזרת בעיתונות מקצועית שהיא מקבלת דרך קבע ונוספת להתעדכנות בתחום זה, נפגשת עם קניינים־בכוח ועוקבת אחר הדרישות בשוק. היא והגברייה מקיימים מדי פעם ישיבות, שבהן נקבע הקו הרצוי והדרישות ולאחר מכן כל אחד מהם יושב בביתו ומשרטט על גבי נייר והגשמות על גבי הגמאות, שחלקן נכתר לבסוף לשמש קישוט דקורטיבי על גבי המסגרות. מן השרטוטים יוצרים המעצבים אב־טיפוס של מסגרת ומכבן יוצקים את התבנית הסופית. לאחר תהליך ממושך של ייצור עושה המערכת הממוחשבת של המפעל את ההדפסות, האפשר בסיועה לחזור שוב ושוב על דגם מסוים עד לקבלת כמות המסגרות הרצויה. ההדפסה, שרשיתה בציור ממשי על המשקפיים, נראית בסופו של הייצור כחלק אינטגרלי מן החומר עצמו.

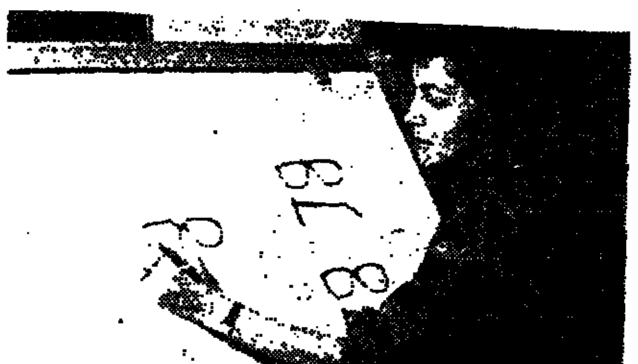
אורה גרייסמן: הקו הרצוי

הגיע מן המסגריה

המעצב חגי פלד התחיל את דרכו, לאחר השירות הצבאי, כקריקטוריסט במתכבה של כפר־גלעדי. לאחר מכן עבר במסגרייה ומצא את דרכו אל המפעל בגלל משיכתו למלאכת־כפיים.

"המוטו שלנו הוא לא לחקות פירמות אחרות", הוא אומר, "אלא אם הלקוח דורש זאת במפורש. תחילה ניסינו לעצב בעצמנו, אך מאוחר יותר הזמנו דגמים אצל מעצבת איטלקייה, שהומלצה על־ידי עורך העיתון 'אופטיקה', המפורסם ביותר באירופה.

"הדגמים שלה לא הצליחו, כי לא ידענו מה לדרוש ממעצבת, ופנינו לקניית עיצוב אצל חברה צרפתית וגרמניות, עד שהגענו לשילוב בין הרעיונות שלנו ושל הזרים. את רוב הדגמים אנחנו מעצבים לארה"ב, שהיא שוק מצוין למסגרות משקפיים. הייצור הוא בקו עלייה מתמיד, למרות שבארץ אין כמעט ביקוש למסגרות שלנו".

רוני דורי, אשתו של חגי, באה מתחום הגרפיקה והיא ואורה חולשות על פיתוח הדגמים ועיצובם. באלבומים המונחים על שולחן הגרפיקה מרפיקים כל הדגמים האפשריים – כמאה – בכל צבע וגוון ובכל צורה גיאומטרית או בסגנון חופשי. בבד המסגרות העליונות יש גם משקפיים כהים וקוררים (שמטון פרט, אומרים המעצבים, הוא צרכן המסגרות האלה – האמינו להם שהם מזהים את מוצריהם אפילו מרחוק). אפשר לראות כאן גם את המסגרות העגולות בסגנון ג'ון לנון ואת כל יתר שיגעונות האופנה, אם כי הקו הכללי הוא שמרני למדי.

ייחודן של מסגרות המפעל, טוענים המעצבים, בכך שהן מותאמות מבחינה אנטומית לפנים ויש התאמה מרבית בין האף לעיניים. כדי לשמר את הצבע המקורי והברק הטבעי של המסגרות מצפים אותן בלכה מיוחדת, המונעת חדירת קרינה אולטרה־סגולה המזיקה שהיא נובעת מן הזיעה המופרשת בעין מהפנים לשחוק את החומר הפלסטי.

רוני, אורה וחגי מרוכזים בהחלטות רבה על עבודתם, אבל לא פחות מהם האנשים 40 העובדים, ביניהם 20 הקשישים והמוגבלים, הנוכחים מדי בוקר מחדש שיש עדיין מי שזקוק להם.

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל מחוז מרכז | עיריית ראשון לציון | החברה לפיתוח אזור לוד רמלה בע"מ

בנה ביתך – בשכון המזרח ראשון לציון – שלב ב'

מינהל מקרקעי ישראל בשיתוף החברה לפיתוח אזור לוד רמלה בע"מ ועיריית ראשון לציון מכריזים בזה על ההרשמה להגרלת מגרשים כדלקמן:

א. 11 מגרשים – ניתן לבנות 22 יח"ד דו משפחתיות בקיר משותף.
ב. 3 מגרשים – ניתן לבנות 9 יח"ד – 3 יח"ד בכל מגרש כש־2 יח"ד בקיר משותף והשלישי מחובר ע"י פרגולה.
ג. במגרש אחד – ניתן לבנות 4 יח"ד, כל 2 יח"ד בקיר משותף והמחוברות ע"י פרגולה.

ההרשמה והתנאים במינהל פרויקט שיקום שכונות, מרכז קהילתי קרון, רחוב אלפסי 3, ראשון לציון. בימים א–ה, משעה 08.00–15.00.
ההרשמה תחל ביום שלישי 13.12.88 בשעה 09.00 ותסתיים ביום חמישי 12.1.89 בשעה 12.00.
בעת ההרשמה יש להפקיד סך של 1,000 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל ואשר כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.
פרטים נוספים והרספקט מפורט ניתן לקבל במשרד בכתובת הנ"ל.

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז ירושלים

הצעה למכירת בית וזכויות בניה ברחוב בלפור 2, בירושלים
בירושלים – מכרז מס'. ים/80/88.

מינהל מקרקעי ישראל מבקש הצעות לחתימה על הסכם מכר בגין בית וזכויות בניה אשר פרטיו בעת פרסום המכרז הן כדלהלן:

גוש מספר	חלק מספר	שטח החלקה במ"ר בערך	ישטח המבנה במ"ר (בערך) וזכויות הבניה	מחיר מינימום נדרש בש"ח (לא כולל מע"מ)	סכום הפקדון בשקלים חדשים
30026	49	936	446	1,304,350	50,000

הערות:
1. על החלקה חלה תב"ע 3137 ו־1210 המגדירה את החלקה כאזור מגורים 2. עפ"י תב"ע 1210 רצועת שטח בצפון החלקה מיועדת להרחבת דרך. אחוזי הבניה יחושבו לפי שטח החלקה ברוטו (90% ב־4 קומות, תוספת של 2.6% תנתן לכל 100 מ"ר מעל 600 מ"ר הראשונים ותוספת של 1% לכל קומה בגלל היות החלקה פינתית).
2. הבית כיום אינו מתאים לשמש למגורים ויש לבצע בו עבודות שונות על־מנת להכשירו למגורים.
3. הבית מוגדר כבנין אופייני ולא תותר הריסתו. גם הגדר והשער הם לשימור ולא תותר הריסתם.

את חוברת מסמכי המכרז ניתן לקבל תמורת הסך של 50 ש"ח במאזן (כולל מע"מ), במינהל מקרקעי ישראל, רחוב בן יהודה 34, קומה 12. בימים ובשעות העבודה המקובלות.
המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא 5.1.89 שעה 12.00. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים, מסיבה כלשהיא – לא תדון.
אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

מינהל מקרקעי ישראל מחוז דרום | משרד הבינוי והשיכון מחוז הנגב

הצעה להחכרת מגרש לבניה מסחרית, ברחוב שאול המלך בשכונה ו', בבאר שבע
מכרז מס' בש/81/88

מינהל מקרקעי ישראל בשיתוף עם משרד השיכון והבינוי מזמינים בזה הצעות לחתימה על חוזה פיתוח מהוון בגין השטח כדלהלן:

גוש מספר	מגרש מספר	שטח במ"ר בערך	ישר"כ שטח לבניה בקומה 1	מחיר מינימום נדרש בשקלים (לא כולל מע"מ)	**הוצאות פיתוח בש"ח (לא כולל מע"מ)	גובה פקדון בש"ח
38108	76	370	102	69,853	17,240	2,500

* בהתאם לתב"ע 21/119/03/5 תותר בניה של 60% בקומה אחת. כל בניה נוספת שתאושר ע"י הועדה לרבות מרתף ו/או מחסן ו/או מבני עזר, תחוייב בתשלום למינהל כמקובל.
** המחיר צמוד למדד תשומות הבניה לחודש 9/88, וישולם בצמוד למשתנים עפ"י המדד הידוע ביום התצמדה.
את חוברת מסמכי המכרז ניתן לקבל, תמורת הסך של 50 ש"ח במאזן במינהל מקרקעי ישראל, ברח' בן צבי (מעל אולמי יהלום) טל' 057־32202, בבאר שבע, בימים ובשעות העבודה המקובלים. המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא בתאריך 4.1.89 שעה 12.00 בצהרים. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים – מסיבה כלשהיא – לא תדון.
אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז חיפה

הצעה להחכרת מגרש לבנית 2 יח"ד ב־2 מבנים נפרדים, בבנימינה
מכרז מס' ח/82/88

מינהל מקרקעי ישראל בשיתוף עם משרד השיכון והבינוי מזמינים בזה הצעות לחתימה על חוזה פיתוח מהוון בגין השטח כדלהלן:

*תב"ע מספר	גוש מספר	חלק מספר	שטח במ"ר בערך	מספר יח"ד	**מחיר מינימום נדרש בש"ח (לא כולל מע"מ)	גובה פקדון בש"ח
ש/208/ רש/301	10205	37	1,376	2	87,043	4,500

* בהתאם לתוכנית מפורטת ש/208 רש/301, השטח מיועד לבניה באזור מגורים א' ניתן לבנות בחלקה 2 יחידות דיור ב־2 מבנים נפרדים, בניצול של 36% מהשטח.
** ערך הקרקע נקבע לפי מצבו ובפיתוחו להיום.
את חוברת מסמכי המכרז ניתן לקבל, תמורת הסך של 50 ש"ח במאזן במינהל מקרקעי־ישראל בחיפה, דרך העצמאות 13 חיפה טל' 04־660951, בימים ובשעות העבודה המקובלים.
המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא בתאריך 4.1.89 שעה 12.00 בצהרים. ההצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים – מסיבה כלשהיא – לא תדון.
אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

בין הפרת והחידקל

מסע בשני חלקים אל נופים מדהימים, אתרים היסטוריים נדירים ושפע של מעשי אמנות וארכיטקטורה; כל אלה בצד שווקים מזרחיים וערים נקיות המצפות לתיירים הפוקדים את טורקיה שהפכה באחרונה יעד מבוקש

מאת ג'יימס בלאוביץ'
The New York Times
מיוחד ל"הארץ"

ביקור בטורקיה הנו היכרות עם תולדות החיה כמותו כמסע אל תולדות הציוויליזציה עצמה. טורקיה ממוקמת בציר העולם הגיאולוגי, מן העידן הניאוליטי ועד לעות'מנים דרך החיתים הנודדים, הלידים, הפריגים, האורארטים, היוונים, הרומאים, הביזנטים, הארמנים, והסלג'וקים – קו בלתי שבור של אתרים הסטוריים חשובים, משנת 6000 לפני ספירת הנוצרים ועד ימינו.

תיירים רבים הגבילו עצמם עד כה לקצותיה המערביים של הארץ, ולכל היותר היו מבקרים באנקארה. אך שני שלישים של הארץ משתרעים ממזרח לאנקארה. אגם ואן, השוכן על קו אורך מזרחי למוסקווה, משתרע על־פני גבולה המזרחי של טורקיה ומשמש יעד טבעי למסע היוצא מאנקארה.

התוצה את האזור במכונית ייטיב לעמוד על יתרונה: הכבישים במצב טוב, והאכסניות נוחות ונקיות. באנתר מאנקארה אתה יכול לפנות דרומה וללון בקייסארי, באדיאמאן או בדיארבאקיר בטרם הגיעך לוואן. בשובך אל אנקארה מוואן, לאורך מסלול צפוני, כדאי שתעצור בארזורום, בסיוואס ובאמאסיה, אל תפסח על דוגובאיאזית שלרגלי הר אררט ועל קארס, אגב ביקור במצודה הארמנית שבהאני. קיימות כמה חברות אוטובוסים פרטיות המקשרות את הערים האלה זו לזו. יעד האוטובוסים מצוין בבירור על הרכבים הנוסעים במסופים שוקקי החיים, כמו המסוף שבקייסארי.

בקוניה, בסיוואס, בקייסארי ובסביבתן אפשר לפגוש בשפע מעשי אמנות האדריכלות סאלג'וקית. הסאלג'וקים היו בני אחד משבטי הנודדים הטורקים שחיו על גבול אפגניסטאן במאה ה־7. שרידיה הקדומים ביותר של הלשון הטורקית נמצאו אי־שם בתוך מונגוליה, וייתכן שהסאלג'וקים היו קרוביהם של ההונים. עלי־כל־פנים במאה העשירית הם התאסלמו והחלו פורצים מערבה. לבסוף כבשו את כל שטח פרס, ארצות נהרים, סוריה, ואת רוב שטחה של אנאטוליה.

בתקופה בה עדה אירופה לתחייה אמנותית עם הופעת הגותיקה והאמנות הרומנסקית, ניתן למצוא בטורקיה מקבילה מקסימה ברמות תוכנית הבנייה של הסולטאנים הסלג'וקים. בין השרידים שנשתמרו בשפע רב – מסגדים, מדרסות, בתי חולים, חאנים, בנייני קבורה מלכותיים וגשרים.

אדיאמאן שוכנת במרחק של כ־480 ק"מ מקייסארי. את שתי הערים מחברים כבישים מעולים החוצים רמות וגבעות. לאורך המסלול כדאי להיעצר רק בחאן של קאראטאי (1230) – חאן סאלג'וקי בקירבת אלבאוי, קצת מדרום לכביש ובמרחק 48 ק"מ מקייסארי. באדיאמאן אפשר למצוא פסלים הלניסטיים מאסיביים הניצבים על הר נמרוד הקרוב. כדאי להשכים קום, ולהספיק לנסוע הלאה אל דיארבאקיר, המרוחקת מכאן פחות מ־240 ק"מ.

תוך נסיעה מזרחה נשארים ההרים מאחור, ולנוף אובדים סימני ההיכר שלו עד כדי בלבול: לפתע אין גבעות, אין צורות סלעים ואין עצים. עד מהרה אתה חוצה את ה"פיראת" (הפרת), הנהר רחב למדי כבר במקום הזה, ממנו הוא זורם לכיוון סוריה ועיראק. עתה נכנסת לארם־נהריים ואל הקשת הצפונית של הסהר־הפורה.

דיארבאקיר, השוכנת על גדת נהר דיקל (חידקל) וניצבת מול המדבר הסורי הגדול שמדרום, היא עיר ידידים שוקקת חיים בעלת צביון מזרחי במראה שלה ואף באדריכלות של מצבות היכרון הישנות שלה. דיארבאקיר שימשה לרומאים ולביזנטינים כמבצר גבול, והם שהחלו בבניית חומת הבזלת השחורה של העיר. גובהה של החומה תשעה מטרים, ומשובצים בה ציורים גליליים נאים, אותם הוסיפו הסאלג'וקים שהשלימו את בנייתה. בחלקה המזרחי של החומה משובצים הגלילים בכתובות קישוט.

המסגד הגדול של דיארבאקיר, אולו קאמי שמו, נבנה ב־1091 על־ידי מאליכ שגם שיקם את המסגד הגדול מן המאה השמינית שבדמשק. שני המסגדים אכן דומים בתבניתם. המסגד משלב אמנות סאלג'וקית, אמנות רומאנית המזכירה אפילו את פיזה, וקישוטים סוריים. חצרו הפנימית רחבת ידיים ומוקפת בעמודים וכותרות עתיקים, שחלקיהם מגולפים בשפע צורות.

נוודים כורדיים ומבקרים אחרים מתערבבים באנשי עסקים ברחובות ובסמטאות של השוק רחב הידיים. מכשירים חקלאיים, סכינים, תיל, מלבושים ובשר מוצגים בכל מקום השטח צפוף מאוד. בחאן עתיק ימים ישנן חנויות המוכרות חפצים מיוחדים, כיבידים שטיחים.

לאורך המסלול בן 380 הק"מ מדיארבאקיר אל אגם ואן, אתה יוצא מן המישור החם, חוצה את נהר באטמאן בקירבת הגשר הסאלג'וקי הגדול, משנת 1146, ועולה אל הרמות האנאטוליות המזרחיות לאורך נתיבו של נהר הפרת דרך מעבר בהרים. בחודש יוני עלולה הטמפרטורה בסביבות האגם לרדת כבר ל־25 מעלות.

אזור הטיולים במזרח טורקיה

אגם ואן הוא מקום מרענן ויפהפה, קריר ונהדר. המים העמוקים והכחולים מוקפים בהרים צחורים למדי, שבפסגות גובהם נשמרות בהם רצועות של שלג היורדות למטה במדרון. האגם שימש מרכז לממלכה קדומה שכונתה אורארטו בפי האשורים. הממלכה שגשגה במאות ה־9 וה־8 לפנה"ס. תרבות האורארטים הצטיינה ביציקות ופסלי ארד. רבים מהם יוצאו אל המערב, וביוון נודעה להם השפעה על האמנות היוונית הקדומה. באיטליה ניכרת השפעתם על ציורים אטרוסקיים. את "טושפא", בירת האורארטים, הלוא היא "ואן", תפסו במאה הששית הארמנים. בעיר ניתן למצוא ארמונות של מלכים ארמניים, שמרכזם האתני נמצא היום מעבר לגבול הסובייטי.

מי האגם אלקאליניים־בסיסיים מאד, ליד שפכי הנהרות ניתן למצוא דגי קרפיון. כמה מהחופים הם חופי רחצה. כמה מעבורות גדולות חוצות את האגם בכיוון מזרח–מערב, מטאטואן אל ואן. בגדה המערבית עומד הר נמרוד, אולם אין זה ההר המפורסם הנקרא כך. מיקומו של השני מערבי יותר. הלוע של ההר געשי, ובתוכו אגם גדול. הנוף שמסביב לאגם רענן, ויד תעשייה כמעט לא נגעה בו. עד שנות ה־60 היה כל האזור סגור לתיירים ולמבקרים מטעמים צבאיים, אולם בינתיים הפך לאתר נופש אורחי.

(כתבה ראשונה בסידרה)

הקש ששבר את גב הנשיא

הרצוג ביקש למנוע את המשך ההתרפסות בפני המפלגות החרדיות, ובעיקר נחרד נוכח ההבטחות של ראשי הליכוד: מיהו יהודי וכיסוי הגרעונות של אגו"י

מאת גדעון אלון

אין ספק שנשיא המדינה חיים הרצוג נטל על עצמו סיכון בשקרא בראשית השבוע שעבר לראשי הלי־כוד והמערך "לפעול יחדיו ולהקים ממשלה שתעניק למדינתנו את היציבות הדרושה לה". לו הכריע מרכז מפלגת העבודה נגד חידוש המו"מ עם הליכוד, היתה יוקרתו של הרצוג נפגעת והביקורת נגדו במע־רכת הפוליטית היתה גוברת.

הרצוג כבר נטל על עצמו בתפ־קידו הנוכחי כמה סיכונים (החנינה לראשי השב"כ, קיצור עונשם של אסירי המחתרת, ביקורים ביישובים היהודיים מעבר לקו־הירוק, החלטתו "להחרים" את מנהיג "כך" הרב כהנא ולא לזמנו להתייעצויות ב־1984). הוא היה משוכנע שעליו להתערב באורח פעיל במתרחש במ־ערכת הפוליטית ולמנוע את המשך ההשפלה שבהתרפסות שרי הממש־לה בפני המפלגות החרדיות ומוע־צת גדולי התורה.

מעודד ומחוזק מ־70 אלף הפניות בכתב ובעל־פה שהגיעו למשכנו, היה הנשיא נחוש בדעתו להתערב. באותו שבוע ביום שני שעבר במתן הארכה לשמיר הדגיש: "אני יודע שחלק מדברי הם יוצאי־דופן וכי לא מקובל שנשיא המדינה יתבטא כך, אבל המצב הוא יוצא־דופן".

כמי שצפה מראש כי יאשימוהו בהתערבות פוליטית, אמר הנשיא "אני רואה את הבעיה כמוסרית ולא כפוליטית ומצב המצפון מחייב אותי, דווקא בשעה זו, לומר את דברי".

בדיעבד נראה שמרבית מהלכיו של הנשיא היו מתוכננים. הוא לא "ירה מהמותן" את ההצהרות הדרמ־טיות שהשמיע. מאז שהטיל בראש־ית ה־14 בנובמבר על שמיר את תפ־קיד הרכבת הממשלה ועד למתן הארכה בשבוע שעבר, הקפיד לש־מור על שתיקה.

הוא עקב אחרי "ההסתערות" של ש"ס, מודע, ברלב ואחרי אחרי המפלגות החרדיות וקיבל דיווחים עדכניים על טלטלת המקח והממכר. למעט הביקורת על האירועים שהתרחשו בישיבת הפתיחה החגי־גית של הכנסת, לא השמיע בפומבי מלה בגנות הדיון המשפיל.

"אני יודע שחלק מדברי הם יוצאי־דופן וכי לא מקובל שנשיא המדינה יתבטא כך, אבל המצב הוא יוצא־דופן"

ביום ראשון שעבר, בטקס הדל־קת נר חנוכה בידי חברי מכבי־הצ־עיר, רמז הנשיא לראשונה על כך שנפשו (כבנפשם של אזרחים רבים שהוא משמש להם פה) נקעה ממסע הפיתויים והסחטנות.

יש להניח שעד באותו ערב גמלה בלבו של הרצוג ההחלטה לזרוק "מצנח" לחלל הדיון הפולי־טי שלנו. לכן כשהתקשר אליו ראש הממשלה יצחק שמיר ביום שני שעבר בשעת בוקר מוקדמת, וביקש ממנו את מלוא תקופת הארכה הקבועה בחוק על־מנת לסיים את המו"מ, נענה לו הרצוג ללא היסוס וביאות להקציב לשמיר את מלוא 21 הימים, בידיעה שעד ה־26 בדצמבר, כשתפוג הארכה, יעלה בידי שמיר להשלים את המו"מ עם המערך ולה־קים ממשלה רחבה.

אבל הרצוג לא הסתפק בכך. פחות מיממה אחרי הכרזתו הפו־מבית בדבר הצורך בממשלה רחבה, נקט צעד חריג בזמנו אליו לפגישות אישיות את יו"ר מפלגת העבודה שמעון פרס ואת מזכ"ל המפלגה עוזי ברעם. הרצוג הפציר בהם להתעלות מעל לשיקולים כיתתיים, מפלגתיים ואישיים ולחדש את ההידברות עם שמיר כדי למנוע את המשך ההתבזות המאפיינת את "החיזור" של שתי המפלגות הגדו־לות אחרי המפלגות החרדיות.

פרס, התומך בכל לבו בכינונה של ממשלה עם הליכוד, שמח על יוזמתו של הנשיא ומיהר לפעול לכינוס מרכז מפלגת העבודה ביום חמישי שעבר כדי לשנות את החל־טת לשכת מפלגת העבודה. לעומ־תו, ח"כ ברעם חלק על דברי הרצוג והיה נחוש בעמדתו שמפלגת העבו־דה אינה צריכה להצטרף לממשלה בראשות שמיר. "העצה שאתה נותן למפלגת העבודה איננה טובה" — אמר ברעם לנשיא.

המערך לא נענה לידו המושטת של שמיר ועורר את רוגזו של ראש הממשלה. שמיר נרגע רק לאחר שיחה עם הנשיא

בכך לא היה די כדי לרפות את ידיו של הרצוג או לשנות כהוא זה את עמדתו־אמונתו, לפיה יש לעשות כל מאמץ להקמתה של ממ־שלה רחבה בתקופה רת־הסיכונים והאתגרים זו. הרצוג מאמין כי יהיה זה משגה היסטורי אם תוקם ממשלה צרה שתישען (במקרה הטוב) על 65 ח"כים, שחלקם מייצגים מפלגות אנטי־ציוניות (ש"ס, אגו"י ודגל התורה) הדואגות בעיקר לצרכי הצי־בור החרדי וחלקם (התחיה, צומת ומולדת) בעלי השקפות ימניות־קיצוניות שעלולות לטרפד כל יוז־מה מדינית לקידום תהליך השלום.

הנשיא, שבכל ימות השנה מקפיד לקיים פגישות ולארח לארו־חות צהריים את ראש הממשלה, ממלא מקומו, שרים וח"כים אחרים, הגביר בשבועות החולפים את קצב פגישותיו ושיחותיו עם אישים פולי־טיים. בשבועיים האחרונים שוחח כמה פעמים בטלפון עם שמיר ועם פרס. בשבוע שעבר פנו אליו השרים משה שחל ויעקב צור וסגן השר אברהם כץ־עוז ודיברו על לבו.

הרצוג הקדיש הפעם זמן ניכר לניסוח נאומו. הוא התייעץ עם מקורביו, בעיקר עם מנהל לשכת הנשיא, ניסן לימור, היועצת המש־פטית עו"ד אביבה גיתאי־בריינ־... התברר כי נגלה תקלה לא נעימה. הנשיא מתח (באוזני של ראש הממ־שלה שעבר לצרו) ביקורת על שתי המפלגות הגדולות, שאינן פועלות בנמרצות הראויה לכינון ממשלה רחבה, ולא הדגיש כי דווקא שמיר הוא שיזם מהלכים לצירוף המערך לממשלתו. המערך היה זה שלא נענה ליד המושטת של שמיר. ראש הממשלה הביע רוגז על כך, אולם בשיחת טלפון שקיים עמו הרצוג לאחר מכן יושרו ההדורים.

מתקבל הרושם ש"הקש ששבר את גבו" של הנשיא, והדבר אותו לפעול בנחרצות כה רבה, היה ההת־חייבויות המפליגות שנטלו על עצמם ראשי הליכוד כדי לקנות את לבם של חברי מועצת גדולי התורה במגמה להבטיח את תמיכת אגו"י בשמיר. הנשיא חרד שההבטחה לשי־נוי חוק השבות (מיהו יהודי) תיצור קרע עמוק בעם, ההבטחה לכיסוי גרעונות מוסדות התורה והחינוך של אגו"י מכספי אוצר המדינה, הע־שויים להסתכם במיליארד שקלים, תפגע קשות בתקציבי החינוך, הב־ריאות והרווחה.

בדברי הביקורת של פוליטיקאים (גם משורות מפלגת העבודה) על התערבותו של הנשיא היתה מידה רבה של צביעות. שכן ב־1982, כש־הנשיא לשעבר יצחק נבון חרג מתפ־קידו וקרא לראש הממשלה דאז, מנחם בגין, לכונן ועדת חקירה ממ־לכתית שתחקור את פרשת הטבח במחנות הפליטים סברה ושתילה — איש מעסקני העבודה ומפלגות השמאל לא האשים אותו בהתערבות פוליטית.

גם ב־1984, כשהרצוג היה מעורב מאד "מאחורי הקלעים" במ־אמצים לכינונה של ממשלת האח־דות הלאומית ונועד לפגישות ארו־כות עם שמיר ופרס, איש לא תקף אותו על יוזמתו.

עכשיו, כששרי משמאל ובאולם כהן מימין, שאפו — כל אחד משיקוליו הוא (שלא היו בהכרח ממ־לכתיים) — לכינונה של ממשלה צרה, מתוך כמיהה לראות את מפל־גת העבודה באופוזיציה, שימש לפתע משכן הנשיא מטרה לחצי ביקורת.

נתן דונביץ' / הטור שלי

לפני מסיבה פרועה

המגעים המחודשים בין המערך לליכוד על ממשלה משותפת מזכירים לי, משום מה, את תחילתה הרדומה של מסיבה שתיהפך לפרועה ומעורה. אתם יודעים איך זה בת־חילת הערב הכל מנומנם, קומו במ־קומו, לא שכור. האורחים מגיעים כשחיוכים על פניהם. על פרצופם נסוכה שלווה שלאחר שינה טובה, בה אגרו האצרו כוחות לקראת מה שית־חולל אחר־כך. מתוך להצוות ובשעות הקטנות השלווה תיהפך לבלגן אדיר. מהומה, צעקות, רמקולים המשמיעים מוסיקת רוק סוערת בווליום מירבי. שוטרים מגיעים, באיחור ניכר, על־פי קריאת השכנים ברחוב ובשכונה. בשלב יותר מאוחר, לא כולם יודעים מה בדיוק הם עושים שם, וכמה בנות מתקשות להבין מה עשו להן.

כך זה יתחיל בממשלה המשותפת של הליכוד והמערך, אם אמנם תקום. אנחנו מכירים את החזיון הזה, כי ב"נשפייה" הזאת כבר היינו בארבע השנים האחרונות. וכמעט שאין זה חשוב ששמיר הוא ראש־הממשלה ואנשי המערך הם אורחים. הגבולות הרקים הללו יישטשו בתוך שבועות מעטים. כל צד יודע עכשיו שאינו יכול לקיים שלטון יציב, יחסית, ללא השני. תאומים סיאמיים, אף כי הם מתכחשים לקשר משפחתי כלשהו.

זאת תהיה ממשלה גרועה — מוכן להמר על כך — כי זאת איננה ממשלה של אנשים שהתקבצו, או קובצו, כדי ללחום על אידיאה משותפת, אנשים שהלכו במשך שנים תחת דגל אחד. שמעון פרס זקן בהתרגשות, למתנב־סים בסיבוב המבלגה שלו, שמעולם לא קיבל את הבגלים. מה בהקן קער־ין, הגל של המיר יראה אותם. לשתופים מן הליכוד. תמיד יכורות לבראות. לו, ומשיע את בגלל, במאי, את כובע הפרום.

פוליטיקאים קטנים אינם מתקיי־מים ממה שיש להם להציע, אלא מן הפגמים שהם מבקשים להצביע על־הם אצל יריביהם. עובדה, לאף אחד מהם לא היו רעיונות קונסטרו־קטיביים לריפוי מערכת הבריאות, להחשת הפעילות במערכת החוק וה־משפט, להעלאת הרמה במערכת שהיא אולי הקריטית ביותר, זאת של החינוך. וכן הלאה וכן הלאה. הם ביגוהו זה את זה, ניסו לפגוע זה בזה. אבל, המערכות עצמן הידרדרו, אולי לקראת קריסה סופית. אחר־כך, יאשימו זה את זה בקריסה.

ממשלה של שרים שקובצו מן הקיב ומן הגודר, אם לנקוט לרגע לשון מליצית, היא כמו קבוצת כדור־סל או כדורגל ששחקניה לא גדלו יח־דיו, לא חונכו במשך שנים — בשנים הקריטיות לעיצוב דעותיהם ואישיותם — לרעיון או דרך. בלי חינוך וגיבוש כאלה, משחק כל אחד מהם משחק אנוכי, בלי לעזור לזולתו, בלי להיעזר בזולתו. ראה מה שקרה לקבוצת הכאר של מכבי תל־אביב בכדורסל. שחקני־רכש שחורים, מן השוק המשותף של הקבוצות האמ־ריקאיות האירופיות, אינם יכולים לתת לקבוצה את מה שהיא זקוקה, ברגעים הקשים של המשחק, אולי במשחק כולה את רוח היחידה. את ה"אספרי־דה־קור". הם יכולים להציע רק שירותים. התלהבות המשחק הקרובה של מוטי ומיקי לא ישובו, לפחות לא בעתיד הקרוב. כל אחד משחק לעצמו, אינו מסייע לחברו. אין משחק קבוצתי.

זה אינו חידוש. זוהי, למשל, המצי־אות בכדורגל הישראלי מזה שנים רבות. בעבר היו שחקנים שגדלו במ־כבי, בהפועל, בבית"ר. מעבר מן הכחו־לים לאדומים, או בכיוון ההפוך, נחשב לבגידה, לעריקה. מעשה נורא. היום, פלוני משחק שנה אחת כאן, מחר שם. ומאחר שאין לו הרבה מה להציע מבחינה מקצועית... שקורה בדורגל — שומעים יותר ויותר דווקא על תביעותיו הכספיות ופחות על ביצועיו.

זה גם מה שקורה גם בפוליטיקה. לא שמעתי, אחרי הבחירות וגם לפניהן, על פלוני המציע, ברצינות ובצורה מעמיקה, תוכנית הבראה כזאת או אחרת. רבים רק בתביעות כספיות, בהשגת כיבודים ומישרות. פוליטיקאי טוב, בנסיבות הללו, הוא פוליטיקאי המשיג לעצמו יותר תק־ציבים, מכונית יותר חדישה, יוקרתי־בגד יותר יעילים. הם נלחמים זה בזה. לא רק מפלגה נגד מפלגה, גם בתוך המפלגות. כי רבים מהם לא גדלו ביחד, אלא באו מן החוץ. לעתים, הם מוצאים יותר קרבה אל עמיתים במ־חנה השני מאשר בין המסובים אותם במפלגתם. צריך לציין שמות?

ממשלה כזאת לא תועיל לישראל. האינני עוסק כאן בעניינים חשובים כגון "כן ועידה בינלאומית, לא ועידה בינלאומית". אני מדבר על המישור היומיומי. על מה שמכנים אצלנו כל־שון סמרילית "איכות החיים". הבי־קורת אינה שייכת לימין או לשמאל. היא תוצאה של השותפות הזאת, שבה כל פקיד יודע שהשר שלו לא מתעניין בתפקידו, אלא בשמירה על מעמדו האישי.

פקידים אינם מטומטמים. הם רואים את הנעשה. ומאחר שגם משל־מים להם משכורות מגוחכות או מעליבות, המוטיבציה אצל רבים מהם שואפת לאפס. אם אין רוח יהודה למעלה, אין רוח־יהודה למטה. ואם מבקר המדינה מפרסם דו"ח שנתי, או תקופתי, על משרד מסוים, קמה סערה ליום־יומיים, ואחר־כך הכל חוזר למסלולו הקודם, המשובש. רק הדובר יודע לומר לתקשורת "אנחנו מודעים לקלקולים. חלק מהם כבר תוקנו, וחלק אחר יטופל בקרוב". נקודה. ממילא איש לא יישאל כעבור חודש או חודשיים אם באמת תוקנו הדברים.

בדו"ח הבא שוב יצביע המבקר על הפגמים, שוב תחלוף שנה, אולי יחלפו שתיים־שלוש שנים. בטווח ארוך, לשר לא כל־כך איכפת מה נעשה שם למטה. חשוב לו מה נעשה במוקדי הכוח של השלטון והמפלגה. כי הוא נאבק ונלחם על מקומו במ־משלה כדי שיהיה לו מושב, כסא, או מקום מרווח במכונית השרד. וגם כדי שיוכלו לסדר כיבודים ומישרות למקורבים. גם בזכות זה מבטיחים את קיומו.

זה, בקיצור, הסיפור האמיתי. העצוב.

בימה חופשית

גלות המורים

מאת יצחק ולבר

הכותב הוא מנכ"ל הסתדרות המורים

ימים ספורים לאחר הבחירות לכנ־סת ה־12, משהתברר כי הדתיים החרדיים הם אלה שיטו את כף המאזניים להרכבת ממשלה זו או אחרת, יצאה הסתדרות־המורים בקרי־אה שלא למנות שר חינוך חרדי, בלתי ציוני. התערבות פוליטית מעין זו אינה מעשה שגרתי של הסתדרות־המורים, אולם בקרב המחנכים והעמ־קה ההכרה כי נקודת המפגש בין מי שמנווט את המדינה למי שמנווט את הדור הצעיר, התחדדה.

לומר שתוצאות הבחירות מכתי־בות לנו סמכותיות חרדית קיצונית, זו מסקנה מרחיקה לכת. אך לומר ש־הכפפת סמכותיות חרדית במערכת החינוך בגלל שיקולים קואליציוניים מסכנת את עתיד החינוך והחברה, ושיש למנוע אותה בכל האמצעים ה־אפשריים — זו מסקנה שקולה הרבה יותר. החשש הכבד של המורה הוא מפני הסתגלות לנסיגה הדרגתית, מפני תהליך הפנמה, קבלת המסגר־תיות החרדית והשיכנוע העצמי שניתן ללכת יד ביד עם הזרם החרדי.

מערכת החינוך בארץ נאבקת מזה שנים למען הרחבת מסגרות הלימודים הקונסטרוקטיביסטיים. לימודי הפילוסופיה והאמנויות, למשל, הם ללגיטימציה משהוכרה חשיבות פיתוח היצירתיות האישית של התלמיד כחלק אינטגר־לי מתהליך הלמידה. ההיערכות הכל־כלית נוגעת מידי שנה נתח גדל והולך בתחומים אלה. השינוי של לולה לעבור מערכת הלימודים, שבראשה שר חרדי, הוא החזקה הדרגתית של מקצועות אלה, הזלפת יסוד העישיות במערכת, וביטול המרכיב החזוני בבית־הספר — החינוך לדמוקרטיה וליברליות.

המורים יראים משר חרדי שאינו מאמין בערכי הציונות, הדמוקרטיה והליברליות, אליהם מחנכים בבתי־הספר

החשיבה הליברלית שמנחה את מעצבי הדור הבא אינה יכולה לנהוג באורח פרגמטי, הגליברלי והכתוצאם להגאים הקואליציוניים. ניסיונות לגשר בין החינוך החרדי לחינוך הלי־ברלי שקבעים אישיות את התקפלות הליברלית מפני הדרקיליות החר־דית. הליברליות, מעצם מהותה, מעלה שאלות, השקפות ומתמודדת עמן. התמודדות המחשבתית היא אחד מכלכיי החינוך החשובים ביו־תר, אך בהיותה מורכבת מעצם טבעה היא הפגיעה יותר.

המורה, כמי שמכין את התלמיד לחיים בחברה ליברלית ודמוקרטית, עשוי למצוא את עצמו חלק במערכת המתרבזת בשני קולות. חינוך לליבר־לות באמצעים שאינם ליברלים מזוהה סתירה פנימית הגורמת לתחושת ציניות כלפי הליברליות עצמה.

במצב כזה עשוי המורה לחוש גולה בארצו וגולה מתחושת השלי־חות שלו. תהליך ההתגלות שבה עוד לעם ישראל בגולה עשוי להיות בתוכנינו, פה, בארץ ישראל.

מסתבר שבשנה האחרונה למדנו להסתגל לתופעות שבעבר ולאחרונה היינו מוקיעים אותן על הסף. הסתגלנו לדואלים ביחסנו לערך הדי־הורם, לדואלים ביחסנו לחוק ומש־פט, לדואלים ביחסנו לחופש ולדי־מוקרטיה. מורה שמחנך לערכים, לחשיבה עצמאית, לחופש בחירה ולאחריות לאומית, אינו יכול לעשות את מלאכתו תחת עינו המפקחת של שר חרדי השולח את ילדיו לבית חינוך עצמאי הבדלני ואוסר עליהם לשרת בצבא.

חשש נוסף, שאינו נופל בחומרתו, הוא עתידם של בתי־ספר ממלכתיים וממלכתיים־דתיים, באיזורים בהם מצויה אוכלוסיה במצב חברתי־כלכלי ירוד בעמ־פולות הנטייה לבחור בקרוב חינוך חרדי־עצמאי בכלל צורך מידי בהענקה סמכותיות שמחוץ למסגרת המשפחה.

נטייה זו עשויה להביא לתהליך מואץ של מעבר לחינוך החרדי, הגר שיעמיק את הפער העדתי־דתי בקרב בני הדור הבא. מצב הדברים עשוי להחריף כבר היום לאור המיתון במשק הגידול באבטלה.

מכתב גלוי לשלמה להט

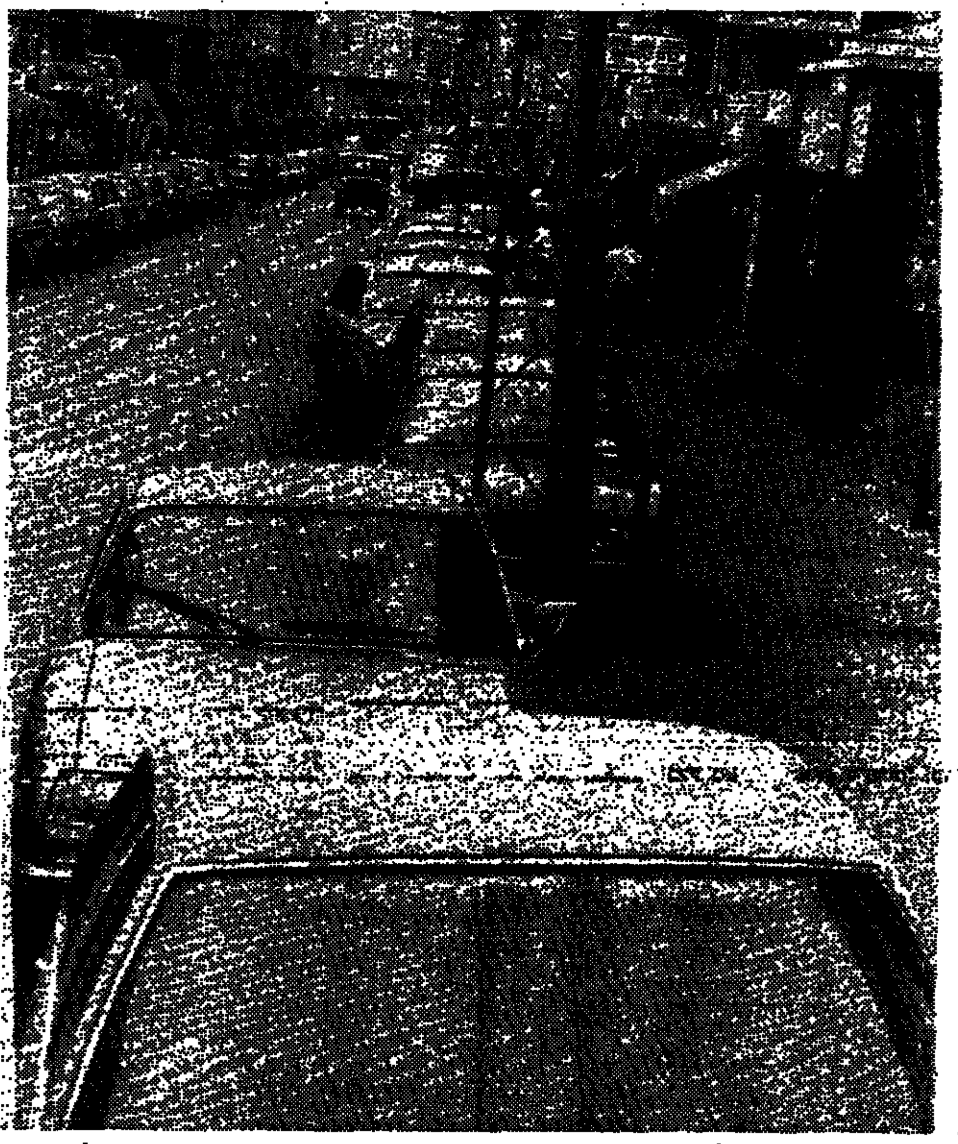

תצלום: עודי קדן

קנסות בגובה משכורת של שנתיים

מאת חיים הנדוורקר

הדברים הללו נכתבים לאחר שיחה עם צעירה המתגוררת בגושדין שגילתה יום אחד כי היא חייבת להש־ליש לקופת עיריית תל־אביב בסכו־מת 30 אלף ש"ח, קנסות וכפלי־קנ־סות על דו"חות חניה. היא סיפרה על החיים הלא קלים, על קשיי הקיום שעליהם הצליחה להתגבר, ועל המכה שנפלה עליה לפתע פתאום. היא לא רצתה להיחשף מחשש שפרסום ישים לאל את מאמציה לשכנע את הפקי־דים בעירייה לקצץ בסכום. ברור לה שלא תוכל לשלם מה שאתה, להט, מבקש ממנה. המשכורת שלה כשל שכיר ממוצע במדינת ישראל.

היא איימה כי אם לא יקצצו בקנסות, תשתה סטריכנין או ציאניד או אולי תקפוץ מאיזשהו בניין בעיר. לא ידעתי אם התכוונה לכך ברצינות, אבל אני בטוח שלא התלוצצה.

מאז שקיבלה את המכתב ההוא הבנה להסתובב תעזרה. בעבודה אינה מצליחה להתרכז. בבוקר, כשהיא מתחילה, היא רוצה שיגיע כבר הלילה. ברצונה להתעורר בוקר אחד ולגלות שבעצם זה היה סתם חלום רע.

כן, מר להט, בעיר הזאת מסתובבים היום מאות, אם לא אלפי אנשים בתום הלמת באותו מכתב שנשלח אליהם ממשרד הרישוי. בוא בוא מתוך ההנחה שכל אותם אלפים נהגו שלא כשורה כאשר לא שילמו את הקנסות מיד עם הדבקת דו"ח החנייה על שמשת המכונית. גם אם נסלח לכל אותם מחדלים של העירייה עצמה כמו, למשל, אי־שליחת הוד־עות לבתי הנוהגים, דבר שסייע בגד סות האינפלציה בלפני שנים אחדות, להעלאת קנסות החניה עד כדי סכו־מים אסטרונומיים.

כאשר אתה מחליט להעניש את תושבי עירך ואת הבאים לבקר, לעבוד בה או סתם לבלות, צריך העו־נש להיות פרופורציונלי לחומרת העבי־רה. גם בתי־המשפט אינם פוסקים קנסות אסטרונומיים כאלה על עבי־רות חמורות פי כמה מאשר חנייה.

ייתכן שאתה מתקשה להבין מה פירוש הדבר לשלם קנס של 30 אלף ש"ח או אפילו 3000 ש"ח לשכיר המרוויח 1000 או 1500 ש"ח, אפילו אתה פורס לו את תשלום הקנס לששה תשלומים.

אתה, הנפגש עם עשירי עולם בארוחות פאר כטבצ'ורי פלאזה בלוס־אנג'לס או בהילטון תל־אביב או בסינית היקרה בקריה, מתקשה אולי להבין מה פירושה של הוצאה כספית כזו לאנשים מן היישוב. הקנסות האלה שאתה מטיל הלמים, אולי, משכורות בסדר הגודל של כמה ממשכורות הפקידים הבכירים בעי־רייה, פקידים שנותן להם 120–170 אחוזים יותר משכרו של מנכ"ל משרד ממשלתי, ועוד עם הטבות. אבל הקנסות האלה לא מתאימים לאיש מן הרחוב.

במדינה שבה אין יורים באנשים בכיכר מלכי ישראל, כהצעתך, גם אין מרוששים אזרחים בגלל שחנו שלא כחוק

אנשיך סופרים את שורות הבס־הודם בימים אלה לידיהם, מגלגלים את עיניהם השמימה ומאשימים את הכנסת שלא הפסיקה באמצעות חקיקה את כללי הקנס המתאימים לי־מים של אינפלציה גואה.

אתה, הנהנה כל־כך מדימוי של ראש עירייה נמרץ שאינו חושש לומר לשרים מה הוא חושב עליהם בארבע עיניים ובאמצעי התקשורת, אתה שנלחמת ללא חת בשרי הממשלה כדי שיאפשרו לך לעלות עוד קצת את המסים העירוניים — דווקא היום, כשאנשים מתקשים לעצום את עיניהם בלילה, ניתן למצוא את הבשורה הגדולה שלך אליהם בתוס־פת של כמה פקידים שיקצרו תורים או שיפעילו מוקד טלפוני אף לא פעם הים לשר או לחבר־כנסת? היכן הוא ראש העירייה הנמרץ?

אמת, אתה נמצא היום במצב כספי קשה. הממשלה, כנראה, לא תורים לך סיוע. כל שקל שאתה מקבל מאותם אנשים יסייע לקצץ במשהו מהגרעון. אך כשם שלא דאגת להפעיל לפני שנים אחדות את התקנה בדבר עיכוב רשיונות הנהיגה כי לא השתלם לך לגבות את הקנסות המנוהגים, כך אתה יכול להודיע גם היום שאין מקום לגבות קנסות לא הוגנים. אפשר לסמוך על היועץ המשפטי הנאמן שלך שיפקיד בידך הוראה מתאימה.

איש לא יכול היה לשער שהוא עלול להגיע לקנסות בסדר גודל של אלפי שקלים, גם אם הוא מתעלם מדו"חות חנייה שנשלחו אליו. מעיד הזוכרות הכל־כך יעיל של העירייה שבראשה אתה עומד, מעולם לא הזהיר את הציבור מפני כפלי הקנס האסטרונומיים הצפויים לו. אמנם אי ידיעת החוק אינה פוטרת מעונש, אך במדינה שבה אין יורים באנשים בכיכר מלכי ישראל, כהצעתך, גם אין מרוששים אזרחים בגלל שחנו שלא כחוק.

אל תחשוף את פקידיך לשופטים שיקבעו כמה לקצץ לכל נהג או נהגת. חסוך מהם את "התענוג" הזה. אתה יכול לקנות את עולמך אם תכריז על חנינה מלאה או חלקית לאותם עברייני חנייה.

במודעות המרשמת של העירייה כתוב: "איננו רוצים בכספך — רק בחוק". את האופק התינוקי כבר השגת. עכשיו כל שנותר לך הוא להו־דיע את השלוה לאלפי בתים בישראל.

לוח הכפל

רבים ממקבלי הדו"חות טוע־נים כי לא קיבלו אותם לביתם. בהודעה שהוציא שלשום דובר העירייה הוא מודה כי דו"חות רבים לא הגיעו, כפי הנראה, לבתי הנהגים.

במקרים כאלה הדרך הפשוטה ביותר להימנע מקנסות הנציה המנופחים היא לגשת לעורך־דין או לבית־המשפט ולמלא תצהיר כי הדו"חות לא התקבלו במקום המגורים. את התצהיר יש להביא לפקידים בעירייה. בעירייה מב־טיחים לשכנע את מביא התצהיר שאכן קיבל את הדו"חות. לפק־דים אין ברירה אלא לאפשר למצהיר, העומד על דעתו, לשלם את הדו"חות בסכום המקורי המו־פיע בהם ללא כפלי קנס.

בעיריית תל־אביב משתדלים שלא להבליט את הפתרון הזה. מזכירים כי הצהרה היא מסמך של הצהרה בשבועה. בשלב זה אין העירייה בודקת את אמיתות ההצהרות. בעתיד הם מבטיחים לבדוק את ההצהרות באופן מדגמי בלבד, ואם יתברר שהעיר־ייה תוכל להוכיח שאכן הנהג קיבל את הדו"ח לביתו, יינקטו נגדו צעדים משפטיים.

לא מתוך אהבה

מאת ניקולאס כריסטוף

The New York Times

מיוחד ל"הארץ"

פקינג

כעת, בשקיומה של פגישת פסגה סינית־סובייטית בשנה הבאה כמעט ודאי, נראה שהסינים מצפים לא רק לקץ 30 שנה של מריבות אלא גם להיווצרות מערכת נרחבת של קשרים מסחריים, דיפלומטיים ואקד־מיים. אולם היחסים החדשים שכבר נבטים, מתקבלים כאן בבעלי פו־טנציאל מוגבל בלבד ונראה כי לא יהיו פוריים כמו קשריה של סין עם יפאן, ארצות־הברית או הונג־קונג. מסיבה זו אומרים פקידים אמריקאים, כי אינם מודאגים מהתחממות היחסים בין סין לברית־המועצות.

הפסגה הסינית־סובייטית הקרובה תיתן גושפנקה רשמית להתרבות יחסי הסחר וההתרבות בין שתי המדינות. עם זאת, הסינים מעדיפים דולרים על רובלים. הם ימשיכו לעמוד על המשמר

בפני יחסים אלה מכשולים: סין חש־דנית מסיבות של ביטחון, ובתחום הפיתוח הכלכלי, שחשיבותו מכרעת, לא ברור עד כמה היא יכולה לצאת נשכרת מברית־המועצות. חברות סיניות רוצות דולרים, לא רובלים. הצרכנים הסינים מעדיפים טלווי־

לשוב ליחסים בסגנון שנות ה־50

זיות יפאניות, לא סובייטיות. הסטו־דנטים בסין בוחרים להתקבל למוסדות להשכלה גבוהה בבוסטון, לא בלנינ־גראד. לסין יש כיום קשרים כלכליים עם מדינות האמורות להיות האופק מבחינה אידיאולוגית — למשל, צ'ילה, ישראל ודרום־אפריקה הדרומית, שלהן הפורמוסקה, הטכנולוגיה המבאית או כישורי שיווק המועילים לסין. את ברית־המועצות רואים כמוות מפגילה מבחינה כלכלית מאשר מדינות מערביות.

העיתונות הסינית סיקרה באופק את פגישת שרי החוץ במוסקווה. "יומון העם" פירסם סקירה רשמית קצרה על הפגישה, במחצית התחתונה של העמוד הראשון, ובעיתונות כמעט שלא התפרסמו פרשנויות על משמ־עות היחסים החדשים.

פקידים סיניים גם אינם להוטים לדבר על האפשרויות הטמונות ביח־סים החדשים, וכמה מהם סירבו להתראיין בנושא.

הסחר עם ברית־המועצות מתרחב במהירות, כך שכיום מדינה זו היא שותפת־הסחר החמישית בגודלה של סין וחלקה עומד על 5% מהסחר הסי־ני. אולם חלק זה מתגמד מול חלקם של הונג־קונג, ארצות־הברית ויפאן — יותר משני־שלישים מהסחר הסיני.

שיקולי ביטחון מניעים את סין לקראת שיפור היחסים, אך הם גם יגבילו יחסים אלה. חשוב לסין לפוגג את המתחים באזור, אולם היא גם רוצה להמשיך לעמוד על המשמר. צ'ין ואמנגג, עורך ודשות־החוץ ב"סבכר הכלכלי העולמי", עיתון רב־השפעה בשנגחאי, אמר בראיון טלפוני: "אנחנו יכולים לשפר את הסחר אבל אנחנו יכו־לים להחליף בינינו רשמים על הרפו־רמה, אך איננו חוזרים לשיפור היח־סים אך ורק מסיבות ומזריות".

סין הציבה זה מכבר שלושה תנאים לפגישת פסגה: צמצום הכו־חות הסובייטיים לאורך הגבול, נסיגה רוסית מאפגניסטאן והפסקת התמיכה הסובייטית בנוכחות הוויאטנאמית בקמבודיה. סין סבורה כי תנאים אלה קוימו במידה רבה, אך הם עדיין משק־פים את חששה מאיום צבאי סובייטי. אמרה סינית מזהירה: "אל תחשוש מנמר במורה, דאג בגלל האורח בבי־תך". הדברים רומזים ליפאן, הנמר, וברית־המועצות, האורח; בשפה הסי־נית המלים רוסיה ואורח זהות בכתיב.

אבל חרף כל האילוצים, נראה כי סין רואה את מריבות 30 השנים האח־רונות כנחלת העבר ומדי יום ביומו מגעים חדשים. מתגברים הדיפלומטיים האקדמיים והתרבותיים, הסחר גדל פי ארבעה משיפוד אשתקד, ולפתע לימוד הרוסית באוניברסיטאות סי־ניות שב נעשה מבוקש. "התנופה לנרמול היחסים באה מצד צמרת השיבה, משרד החוץ וחברי מפלגה", אמר דיפלומט מערבי כאן. "אין שום סימן לכך שרוב עבר בראשו, הבכה סימנים מצביעים כי צריך היה לש־כנע אותו להסכים לכך".

סיבה חשובה לפקינג לשפר את קשריה עם מוסקווה היא שאיפתה לחזק את מעמדה בפתרון בעיות בינ־לאומיות. סין השוערה במידה רבה מחוץ להסכם אפגניסטאן, ואולי חששה כי גם לא תהיה לה השפעה מספקת על עתיד קמבודיה. גם שיקו־לים פנימיים מילאו תפקיד, אומרים כלכלנים ודיפלומטים סינים. המחו־זות הסיניים לאורך הגבול עם ברית־המועצות השאירו במידה רבה מחוץ לשגשוג הכלכלי של השנים האחרו־נות. להרחבת הסחר עם ברית־המועצות אולי לא תהיה חשיבות כללית רבה, אך היא עשויה להעניק למחוז היילונג־ג'יאנג תחושה רבה יותר של שותפות במדינה.

צ'יאן צ'יצ'ן, שב־1 בדצמבר ערך כשר החוץ סיני ביקור רשמי ראשון בברית־המועצות זה 31 שנה, אמר במוסקווה כי שני הצדדים מעוניינים בפגישה בין מיכאיל גורבצ'וב ודנג שיאופינג. הפגישה, שמצפים כי תיע־רך במחצית הראשונה של 1989, עתידה לאטות רשמית את הקרע בין שתי המדינות. אולם מסיבות כלכליות, צבאיות והיסטו־ריות, לא נראה שהפוטנציאל של היחסים החדשים מרגיש את סין מגרה. הציפייה הבנפש־כללית היא, שהיחסים יהיו טובים מכפי שהיו ב־30 השנים האחרונות, אך לא כה לבביים וקרובים כפי שהיו בשנות ה־50.

בראיון בשבוע שעבר אמר דנג, שיש לשפר את היחסים, אך גם הזהיר כי "יחסים סינים־סובייטיים בסגנון שנות ה־50 הבנויים על "המרתה" ו"ברית" הם נחלת העבר". הבלנים

המרכז הישראלי לניהול

כנס מיוחד לדיון בנושא:

המשבר העסקי ותוכניות הבראה

(במסגרת המועצה לקידום ופיתוח הניהול)

יום ב', 26 בדצמבר 1988, גני התערוכה, ת"א

התוכנית

המשבר העסקי - גורמים, סיבות, פתרונות

בהשתתפות: מר ארנון סיברג, מנכ"ל התאחדות התעשיינים
מר ויקטור מדינה, מנכ"ל משרד האוצר
מר עמירם סיון, יו"ר הנהלת בנק הפועלים
מר אבינועם רון, מנהל המחלקה הכלכלית בתקי"מ
ד"ר יעקב שיינין, מנכ"ל מודלים כלכליים בע"מ

מנחה: מר אברהם אגמון, יו"ר המי"ל

פיתוח מנהלים ככלי לניהול ויציאה ממשבר -
פרופ' תמיר אגמון, יועץ אקדמי למי"ל

סקירת תכניות הבראה מרכזיות במשק -
* כור - מר בני גאון, מנכ"ל קונצרן כור
* צים - מר מתי מורגנשטרן, מנכ"ל צים
* תעשיה אוירית - מר משה קרת, מנכ"ל התעשיה האוירית לישראל

מנחה: פרופ' חיים בן־שחר

דברי פתיחה: מר נפתלי בלומנטל, יו"ר המועצה לקידום הניהול

מוזמנים להשתתף:
* חברי המועצה לקידום ופיתוח הניהול
* חברי מועדון יו"רים וראשי תאגידים
* פורום מנכ"לים בשרות הציבורי
* חברי המועדון לשיווק מתקדם
* מנכ"לים של חברות וארגונים
* חברי חטיבת הדירקטורים
* חברי פורום ראשי ערים
* יו"רים של הפורומים והוועדות המקצועיות במי"ל
* חברי הנהלת המי"ל

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול. טל. 03-257202; 03-250628

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

כלכלה ועסקים

דרישה להקים יחידת פרקליטים עצמאית ברשות לניירות ערך

מאת רודרון מרגליות

חברים במליאת הרשות לניירות ערך עומדים להעלות על סדר־יומה של הרשות את נושא הקשר בין הרשות לבין פרקליטות המדינה. אלה מבודדים בהפרדה מוחלטת בין הרשות לניירות ערך לבין הפרקליטות וקוראים להקמת יחידת פרקליטים מיוחדת, שתפעל במסגרת הרשות ותמשיך את הטיפול של מחלקת החקירות באותן חקירות שהסתיימו בהמלצה לחקירה משטרתית.

לטענת אותם חברים, במצב הקיים מתעכב הטיפול בתיק של עבירות ניירות ערך חמש שנים ויותר, זאת לאחר שהרשות מסיימת את תפקידה ומעבירה את תיק החקירה לפרקליטות המדינה. לדבריהם, תיקון מס' 9 לחוק ניירות ערך מקנה למחלקת החקירות ברשות סמכויות נרחבות, כמו אפשרות לביצוע חיפושים ומעצרים, אולם עיכוב התיקים לתקופות ארוכות בפרקליטות קוטע את החקירה ומקטין את האפקטיביות וכוח ההרתעה של חקירות הרשות.

העברת הטיפול המשפטי למסגרת הרשות לניירות ערך, גורסים אותם חברים, פוגעת רק לכאורה בעקרון הפרדת הרשויות. זאת משום שהיצמדות לעקרון ההפרדה במקרה הנדון היא מלאכותית. "גם למשטרה יש תובעים משלה. יש להפקיד את כל הטיפול בחקירות בידי הרשות, כך שיהיה לה כוח מרתיע בדומה ל־"SEC", רשות ניירות הערך האמריקאית", טוען אחד מחברי מליאת הרשות.

מגעים מאחורי הקלעים למציאת פשרה שתאפשר את פתיחתו מחדש של "רמים"

מאת מיכל רזה

ההסתדרות פועלת בימים אלה מאחורי הקלעים כדי למצוא פשרה שתאפשר את פתיחתו מחדש של מפעל רמים בקריית־שמונה שנסגר לפני כחודש על־ידי הנהלת כור.

הנהלת כור הוליטה על סגירת המפעל לאחר שוועד העובדים התנגד לביצוע תוכנית הבראה דראסטית שכללה פיטורי מחצית העובדים, שינויים משמעותיים בנורמות ובמד־מיות, קיצוץ הטבות סוציאליות, ניידות עובדים ועוד.

רמים צבר השנה הפסדים של כ־3 מיליון דולר, לאחר הפסדים של מיליוני דולרים נוספים בשנים קודמות. הנהלת כור הציגה את תוכנית ההבראה כאולטימטיווית, והבהירה כי ללא ביצוע צעדים אלה אין למפעל זכות קיום.

עתה מתברר כי גורמים באיגוד המקצועי, בהנהגתו של קיסר, פועלים למציאת פשרה שתאפשר את פתיחת המפעל. בין היתר ינסו לשכנע את הנהלת כור להקטין את מספר המפוטרים ולהשאיר בעבודה 65 עובדים במקום 45 כפי שנקבע בתוכנית.

בשלב זה עדיין לא מסתמנת נכונות מצד הנהלת כור להגמיש את דרישותיה, אולם באיגוד המקצועי מאמינים כי בימים הקרובים יימצא הסדר שיאפשר פתיחת המפעל.

טית־בית נכנסת לתחום יבוא גרעיני מספוא

מאת מיכל רזה

חברת טית־בית שהחלה בתחילת 1988 ביבוא עצמאי של פולי סויה, הוליטה להיכנס לתחום של יבוא גרעיני מספוא. באחרונה ביצעה טית־בית שתי עסקות של יבוא גרעינים בהיקף של 1.5 מיליון דולר.

יורם ברגר, המנהל המסחרי של טית־בית, מסר ל"הארץ" כי עסקות אלה מהוות צעד ראשון לקראת הרחבה ניכרת של פעילות החברה בתחום זה. עד כה היה שוק היבוא של גרעיני המספוא בשליטת יבואנים, שקיבלו מכסות יבוא נוקשות אשר נקבעו על־ידי הממשלה. הצעד של טית־בית מערער את האיזון שהיה קיים במכסות היבוא, זאת עוד בטרם החל ביצוע הליברליזציה בתחום זה.

גרעיני מספוא הם מרכיב עיקרי בהכנת תערובות לבעלי־חיים. היקף היבוא של הגרעינים הוא כ־1.3 מיליון טונה לשנה, במחזור כספי של 250–300 מיליון דולר לשנה.

טית־בית החלה להיערך לכניסה לתחום זה מאחר שהוא קשור הדוקות לפעילותה הן בתחום יבוא פולי סויה והן כמשווקת כוספה. פעילויות אלה מאפשרות לטית־בית לנצל יתרונות הגודל ושינוע הוא קשורה עם לקוחות זהים.

התעשיינים: מדד רווחיות היצוא ברבע האחרון של 1988 יהיה 1.5% בלבד

מאת מיכל רזה

מדד רווחיות היצוא ברבעון האחרון של 1988 יגיע ל־1.5% בלבד – זה שפל שלא היה דוגמתו מאז 1980. כך אומר חזי גוטמן, ראש אגף כלכלה וסחר חוץ של התאחדות התעשיינים.

גוטמן אומר, כי הירידה ברווחיות היצוא באה לביטוי כבר ברבעון האחרון של 1987, כאשר רווחיות היצוא ירדה ל־4%, בעוד שמדד הרווחיות ב־1985 עמד על 14%, ובשנת 1986 – על כ־10%. (מדד רווחיות היצוא יורד ככל ששער החליפין נשאר קבוע ורמת השכר עולה).

ראש אגף הכלכלה אומר, כי הסיבות העיקריות לירידה ברווחיות היצוא הן תשלום תוספת היוקר באוקטובר 88', עליית ריבית היורו והתייקרות התשומות המקומיות, כל זאת על רקע תיסוף השקל ביחס לדולר.

על־פי נתוני התאחדות התעשיינים, התשלום האחרון של תוספת היוקר העלה את עלות העבודה ב־7.5% במונחים דולריים. עליית ריבית הדולר ל־9% קיזזה את ביטול ההיטל של 3% על אשראי במטבע חוץ, והתשומות המקומיות, למעט שכר, עלו ב־5.5% במונחים דולריים.

מנכ"ל התאחדות התעשיינים, אהרן טיברג, אמר כי הירידה ביצוא התעשייתי, כפי שהשתקפה בנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, נובעת מהירידה ברווחיות היצוא, ואם לא יינקטו צעדים לשיפור רווחיות זו צפויה מגמה מתמשכת של ירידה ביצוא.

חילוקי דעות סביב חוקיות תשלומי השכר לעובדי חברת החשמל בדיון אצל היועץ המשפטי לממשלה

חריש יקיים פגישה עם שחל ובה יבהיר סופית את עמדתו

מאת יהודה שרוני

סוגיית תשלום תוספת השכר לעובדי חברת החשמל בשנת 1988, נדונה בפגישה שהתקיימה בשבוע שעבר אצל יוסף חריש, היועץ המשפטי לממשלה. בפגישה השתתפו נציגי משרד האוצר, משרד האנרגיה, רשות החברות הממשלתיות והנהלת חברת החשמל.

נציגי רשות החברות הממשלתיות טענו כי תוספת השכר שהועברה לעובדי חברת החשמל מתחילת 1988, בשיעור הנאמד ב־18%, מנוגדת את סעיף 29 של חוק התקציב. על־פי סעיף זה אישור שר האוצר ורשות החברות הממשלתיות הוא תנאי למתן תוספת שכר כלשהי. רשות החברות טוענת שתוספות אלו ניתנו מבלי שהתקבל אישור הרשות או אישור שר האוצר. עוד טענו ברשות כי תוספות השכר ניתנו אמנם בהנחיית שר האנרגיה משה שחל, אך לא כל התוספות אושרו על־ידי דירקטוריון החברה.

הנהלת חברת החשמל טוענת כי לא מדובר בתוספות למשכורות, אלא בתשלומים יזומיים עבור משימות ספציפיות ביניהן – תוספת אי העדרות, תוספת עבור עבודה בתנאים קשים במיוחד ועוד. ברשות החברות הממשלתיות שוללים טענה זו, ואומרים כי דינם של כל תוספות אלה כתוספת שכר, ולכן יש לבטל אותן, ולהחזיר תשלומים אלה באופן רטרואקטיווי.

בדיון שהתקיים אצל היועץ המשפטי לממשלה, נטה חריש לקבל את עמדת האוצר. לקראת סוף הדיון נקבע כי תתקיים פגישה נוספת בין יוסף חריש לשר האנרגיה משה שחל, ושם תובהר עמדתו הסופית של היועץ המשפטי לממשלה. לא מן הנמנע כי שחל יתבקש להורות להנהלת חברת החשמל לפעול כדי להחזיר את תוספות השכר החריגות.

מנכ"ל כלל אהרון דברת בכנס סגור של יועצי השקעות:

החלטנו לגייס 130 מ' ש' בעיתוי הנוכחי כי ב־89' יהיה בלתי אפשרי לגייס

הכסף לא יושקע בתעשייה ● פולגת היתה קנייה טובה ● נמשיך בתהליך פיטורי עובדים

מאת יהודה שרוני

"גיוס ההון של 130 מיליון שקל שהחלטנו להוציא אל הפועל בעיתוי הנוכחי, התקבל לאור ההערכה כי בשנת 1989 יקשה עלינו לעשות זאת, וכי מקור מימון זה הוא זול יותר ממקור המימון במערכת הבנקאית," כך אמר אהרון דברת, מנכ"ל כלל, בכנס סגור של יועצי השקעות שהתקיים בסוף השבוע שעבר.

הכנס שבו לקחו חלק גם אהרון ספיר, המשנה למנכ"ל כלל, ושאול קוברינסקי, סמנכ"ל כלל תעשיות, נועד לקדם את מכירתן של איגרות־החוב צמודות־המדד שיוצעו במסגרת ההנפקה. החברה כבר גייסה בשבוע שעבר ואתמול 77 מיליון שקל, ועד סוף השבוע ישלם תהליך מכירת איגרות־החוב. עיתוי ההנפקה נקבע בהתחשב ביובש השורר בשוק הנפקות האג"ח, וברצונם של הגופים המוסדיים "להתכסות" באג"ח, לקראת סיום שנת המס.

מנכ"ל כלל הסביר כי הנהלת

דברת אמר כי תמורת ההנפקה תיועד בעיקר לניצול הזדמנויות עסקיות, כמו רכישת תיקי ביטוח חיים. לדבריו, כלל לא תשקיע בתעשייה בשנת 1989, בגלל מצבה הקשה, אלא רק ברכישת הזדמנויות עסקיות. דברת הקים והתייחס לעיסקת הרכישה של פולגת שהיתה בתחילת השנה, ואמר כי היא היתה עיסקה טובה.

הקונצרן לא ויתנע מהמשך התהליך של פיטורי ייעול בחברות מספירות של הקונצרן. לדבריו, תהליך זה הוצג בתקשורת באור שלילי, אף־על־פי שבארה"ב, מניות חברה שהנהלתה מבצעת פיטורי ייעול קופצות יום לאחר ביצוע הפיטורים. מנכ"ל כלל אמר כי לקונצרן אין דובר או מערכת יחסי־ציבור, וזאת הסיבה שהחברה מוצגת בתקשורת לראותה באור שלילי.

ענק הבנייה הקנדי H & R ישקיע בישראל

עסקי נדל"ן / אריה לביא

חברת הבנייה הקנדית H & R, הנמצאת בבעלות משפחת הופשטטר ורובינשטיין, מתכננת להתחיל בקרוב, בפעם הראשונה, פרוייקט בנייה בישראל. החברה הקנדית, המשקיעה מידי שנה מאות מיליוני דולרים בקנדה, תפעל בשלב הראשון באמצעות בני משפחת רובינשטיין. את משפחת רובינשטיין מייצג אלי עוז, מי שהיה עד באחרונה מבעלי מרוד הבינוי בבנקלאומי.

לבני משפחת רובינשטיין השקעות מספר בארץ, עיקרן בקרקעות. למשפחה 65 דונאם ליד מכון־ויצמן ברחובות. מש' הופשטטר החזיקה בעבר השקעות קטנות בתחום התקלאי, אך עיקר פעילותם היתה בבנייה למשרדים ולמגורים באזור טורונטו. היום אמור להגיע לארץ הוברט רובינשטיין, העומד בראש החברה הקנדית, לצורך הקמת החברה הישראלית.

החברה בישראל תופעל עם הון ראשוני של 10 מיליון דולר לצורך הפרוייקט. בשלב הראשון תתרכז החברה בבנייה יוקרתית באיזור ירושלים. מגעים כבר מתנהלים עם בעלי קרקעות לרכישת אדמה בשכונת רחביה בירושלים, עליה מתוכננת הקמתו של מלון דירות בשטח של 3000 מ"ר.

מגרש לקוטג'ים ב־440 אלף דולר

של 780 מ"ר ברחוב הלרינה 11 בשכון דן. המגרש נמכר לבני משפחת רובינשטיין מקרב המבקשים להקים שלושה קוטג'ים לבני המשפחה עצמם. תמורת המגרש שילמו לאורן 440 אלף דולר. כל קוטג' שיבנו יהיה בשטח של 220 מ"ר.

350 אלף ד' לפנטהאוז ברמת אביב ג'

איש עסקים פרטי שילם בימים אלה כ־350 אלף דולר במזומן עבור פנטהאוז ברחוב רב גרנוד ברמת אביב ג'. שטח הפנטהאוז הינו 135 מ"ר עם גג בשטח של 135 מ"ר נוספים. סמוך, במגדלי אלום ברמת אביב ג', שולמו 235 אלף דולר עבור דירה בת 4.5 חדרים בשטח של 147 מ"ר.

פלבם שכרה ב־17 דולר למ"ר חנות בדרך פתח־תקוה

חברת פלבם, בבעלות קיבוץ עין הרוד, שכרה בימים אלה חנות בשטח של כ־200 מ"ר בדרך פתח־תקוה בתל־אביב, לא הרחק מבית־קלקא. העסקה נעשתה באמצעות סוכנות רשף. על־פיה תשלם חברת פלבם לבעלי החנות דמי שכירות לפי 17 דולר למ"ר.

6.25 ד' שכירות באזור התעשייה של הרצליה

חברה בעלת מפעל לאפייה שכרה לפני שבועות אחדים שטח של 1300 מ"ר באיזור התעשייה של הרצליה פיתוח. המבנה שהושכר הינו מבנה ישן המכוסה עם גג אסבסט. תחילה סוכם שהחברה תשלם 5.5 דולר למ"ר, אך מאוחר יותר הושג הסכם במסגרתו התחייבה השוכרת להכניס כמה שיפורים בסיסיים במבנה, ובעקבות כך הועלה המחיר ל־6.25 דולר למ"ר.

בעסקה אחרת שנערכה באיזור זה שילמו השוכרים 10 דולר למ"ר עבור מבנה תעשייה חדש יחסית. המבנה, שתופס קומה בשטח של 400 מ"ר, ממוגן וזו הסיבה למחיר הגבוה יחסית שהושג לטווח שמדובר במבנה תעשייה.

שמאי קבע: קוטג' באלפי־מנשה שווה 125 אלף דולר

כמה שווה קוטג' באלפי־מנשה השמאי הממשלתי שהתבקש לבדוק שווי של קוטג' כזה קבע: 108 אלף דולר ללא מע"מ. יחד עם המע"מ מגיע המחיר ל־125 אלף דולר. שטחו של הקוטג' שנבדק הינו 170 מ"ר והוא בנוי על מגרש של 680 מ"ר. המחיר מתאים למחירים של קוטג'ים כאלה היום באלפי־מנשה.

השמאי הממשלתי התבקש לבדוק מחירו של הקוטג' במסגרת תביעה משפטית שמתנהלת בין איש העסקים יצחק טוכינסקי וחברת צמחוג, הבונה באלפי־מנשה. אגב, טוכינסקי שיום לטענתו את הפרויקט כולל איננו רוצה קוטג' במקום ומעדיף מזומנים...

דמי השכירות של תנובה בקניון בקריית־גת – 2.5% מפחזור המכירות

קריית־גת מצטרפת בקרוב לשורה ארוכה של ערים בהן פועלים קניונים. קבוצת יזמים, בראשות הקבלן מריו לוניק, תבנה בעיר קניון בשטח של 4000 מ"ר. בינתיים הושג הסכם ראשוני במסגרתו נשכרו 1500 מ"ר מהקניון להקמת "היפרמרקט". ההסכם בין היזמים לתנובה קובע שהאחרונה תשלם דמי־שכירות בגובה של 2.5% מהיקף המכירות החודשי של החנות.

פינת המס / נחום פרידיקס, רואה־חשבון

הקלות בשל ריפוי שיניים

יחיד ששילם בשנת המס 1988 סכומים בעד ביטוח רפואת שיניים, זאת במסגרת תוכנית מאושרת, זכאי לניכוי מחצית הסכום ששילם, כל עוד לא עולה סכום זה על 140 ש"ח. שר האוצר אישר בזמנו כמה תוכניות כאלה על־מנת לעודד הנהגת ביטוח רפואת שיניים בישראל. רק תשלומים שאושרו במסגרת התוכניות מותרים לניכוי במסגרת סעיף מיוחד שנחקק בעניין זה.

ניכוי עד סכום של 140 שקל ניתן לכל מבוטח שהוא הנישום עצמו, לבת זוגו ולילדיו עד גיל 18. תשלום לריפוי שיניים, שלא דרך ביטוח, או דרך ביטוח שאינו במסגרת התוכנית המאושרת, ייחשב כהוצאה רפואית רגילה. את הסכום אפשר לכלול במסגרת הוצאות הריפוי האחרות כמוסבר ב"פינת המס" הקודמת.

החברות בקופת־חולים כרוכה כידוע לא רק בתשלום מס אחיד, אלא גם במס מקביל. מס זה משלם המעסיק עבור עובדיו והעצמאי בשביל עצמו. בשני המקרים גובה המוסד לביטוח־לאומי את המס המקביל יחד עם תשלומי הביטוח הצבורים. מאחר והמס שמשלם המעסיק מהווה אצלו הוצאה מוכרת לניכוי, הותר גם לעצמאים לנכות את המס המקביל.

על־פי המצב החוקי הקיים רשאי העצמאי שמשלם מס מקביל עבור עצמו לנכות מהכנסתו החייבת 75% ממה ששילם במהלך שנת המס. שיעור הניכוי ישתנה בבראה, וייקטן ל־70% או ל־60% בלבד עם תחולה רטרואקטיווית אפשרית על ש.מ. 1988. את הסיבות והנימוקים לכך נסביר בהזדמנות אחרת. סכום הניכוי עצמו מוגבל ל־2,100 ש"ח בשנה, לא יינתן ניכוי עבור קנסות פיגורים והפרשי הצמדה. ההפרש בתשלומיו של מי ששילם סכום גבוה יותר ייחשב כהוצאה רפואית לצורך חישוב הניכוי.

מי שאינו חייב בתשלום מס מקביל ומעבידו אינו משלם בעדו (כלומר הוא אינו חבר בשום קופת־חולים) יכול אף הוא לקבל ניכוי באותו שיעור עבור תשלומיו לביטוח רפואי בסכום גבוה מה־2,600 הש"ח הראשונים בשנה.

גם דמי הביטוח־הלאומי ששולמו על־ידי עצמאים מותרים לניכוי כשיעור של 75% מסכום התשלום. אך רק במקרה שהסכום שולם בפועל לא יאוחר מתום שנת המס ואינו כולל קנסות. מכאן – עצמאי שחייב בתשלומי ביטוח־לאומי ומס מקביל יכול עדיין להשלים תשלומיו לפני סיום

העורך: נחמיה שטרסלר

16,168 שקל משכורתו של מנכ"ל קריסטל

מאת יהודה שרוני

אלחנן פרידמן, המנכ"ל הבעלים של חברת המכונות ומוצרי החשמל קריסטל, קיבל מהחברה, מבוקר הגשת הדו"חות הכספיים של החברה ועד היום, שכר ותשלומים אחרים בשווי של 177,849 אלף שקל, שהם 16,168 שקל לחודש (בהנחה שהמדובר בתקופה של 11 חודש).

הבאים בתור בגובה השכר אחרי פרידמן הם גיורא לופטיג, שקיבל באותה תקופה 42,678 אלף שקל, האחרים – יחזקאל כהן (33,022 שקל), הברי ויינר (49,834 שקל) וציון פז (61,292 שקל).

גיורא לופטיג מקבל, בנוסף לשכר, 21% כהטבות לקרן השתלמות וביטוח מנהלים, ובעבור ויינר ופז מעבירים 13.3% מהשכר כהטבות לביטוח מנהלים.

איגוד המפרסמים והאיגוד הישראלי לפרסום החליטו לאחד את תחרות הפרסום השנתית

מאת אבי בנאור

איגוד המפרסמים בישראל (המייצג את לקוחות ענף הפרסום) והאיגוד הישראלי לפרסום (המייצג את המשרדים) החליטו לאחד את תחרויות הפרסום השנתיות, שאורגנו על־ידם עד כה בנפרד. הסכם בעניין זה נחתם בשבוע שעבר בין יושבי הראש של שני הארגונים, אליצור גורן, ואבנר בראל.

תחרות הפרסום השנתית החדשה תיקרא: "אוסקר הפרסום הישראלי – תחרות אחות: במסגרת פסטיבל ניו־יורק". אירועי התחרות המאוחדת הראשונה של שני האיגודים יחולו ב־17 בפברואר. השלב השני בתחרות יתקיים ב־14 למרץ, בערב גאלה חגיגי שיתקיים במלון מגדל דניאל שבהרצליה. בערב יוכרזו שמות הזוכים ויתקיים טקס חלוקת הפרסים. הפרס המרכזי עבור מסע הפרסום הטוב ביותר של השנה ייקרא "פרס דוגלה לפרסום", על־שם הפירסומאי המנוח יוחנן (דוגלה) גולדברג־כידון.

נור: קיבלנו הזמנות

מאת מיכל רזה

חברת נור קיבלה בחודשים האחרונים הזמנות יצוא בהיקף של 1 מיליון דולר מאוסטרליה וספרד, למערכת פירסום אלקטרונית שפותחה על ידה.

הנהלת נור מסרה עוד כי בקרוב תוכנס מערכת כזו לסניף מרכזי של אחד הבנקים הגדולים בארץ.

שוק נכסים
המרכז הארצי לשרותי נדל"ן
להשכרה - מכירה
מבנה תעשיה עצמאי (יפה)
בקרית־אריה
3500 מ"ר + חצר גדולה + חניות
וטלפונים בשפע
טל. 03-5742777 רב קווי
פקס. 5744278

מקרה מהחיים
איך להצליח בהתמודדות עם המיסים
מקרה י"ד – איתור מידע
נזקקתי לחוזר של נציבות מס הכנסה בענין עיזורים. נזכרתי שהוא פורסם בחודש מסוים לפני שנתיים, אך לא הצלחתי למצוא אותו אצלי.
טלפנתי ל"ידע למידע" בלי לדעת את תאריך החוזר או מספרו. רק לפי מילת מפתח "עיזור", נמסר לי תוך כחצי דקה – מספר הירחון ומספר העמוד שבו פורסם החוזר.
דבר זה חסך לי זמן רב על חיפושים ואיפשר לי לגמור את הטיפול בלקוח באופן מידי.
א.פ.
סוד ההצלחה טמון במידע בטלפון 03-204029

Systematics
סיסטמטיקס בערבון מוגבל
יום עיון בנושא:
יישום מערך אחזקה ממוחשב
המרצה: מר REG FAST
מומחה בינלאומי ליישום מערכות אחזקה מחברת TSW, מפתחות תוכנת MPAC לתכנון ובקרת אחזקה.
במסגרת היום יוצגו הנושאים הבאים:
מרכיבי מערכת אחזקה ממוחשבת
בחירת מערכת אחזקה ממוחשבת
התארגנות לקראת יישום
בעיות אופייניות ליישום וטיפול בהן
מדדים לבקרה וחיסכון
הדגמה של תוכנת MPAC
תוכנת MPAC נבחרה ע"י חברת החשמל למחשוב מערך האחזקה בתחנות הכוח.
התוכנה מותקנת בארגונים רבים בעולם כגון: תעשיה פטרוכימית, מזון, מתכת, מטוסים, נמלים, רשויות מקומיות, אוניברסיטאות וצבא.
יום העיון יערך בתאריך 18/12/88 במלון השרון בהרצליה. כל המעוניין להשתתף יפנה לטלפון: 03-7510351.
סיסטמטיקס מכללות ר.ג. בע"מ

נוביטה רהיטים בע"מ (בפירוק)
מכירת חיסול
מטבח מושלם, ריהוט משרדי, מזנון, ארונות, כיסאות, ריהוט סלוני, מזרונים ושאריות ריהוט.
המכירה בחנות התצוגה ברחוב:
אבן־גבירול 14 תל אביב, ביום שלישי 13.12.88 וביום רביעי 14.12.88 בין השעות 09.00–13.00
התשלום במזומן או בהמחאה בנקאית, הובלה והתקנה על חשבון הלקוח.
יעקב אוחיון עו"ד
מפרק זמני של נוביטה רהיטים בע"מ

מעסיק
משכורות זה עניין רגיש, אישי, פנימי, חשוב וחסוי.
תוכנת מיכפל להכנת שכר־עבודה מאפשרת לך לשלוט במשכורות בעסק שלך במחשב האישי, בקלות.
אלפי עסקים בארץ כבר עושים את זה בעצמם...
מיכפל
החברה המכלכלת את מעסיק
דרך פתח־תקוה 80, ת"א 67138, טל' 03-333307, 03-336152
הזמנות בלבד: 03-336151

אנגלו סכסון
המחלקה המסחרית
מציעה להשכרה/למכירה משרדים
★ בית משרדים עצמאי מפואר 7000 מ"ר.
★ במנשיה 900 – 550 מ"ר מסודרים ומותאמים ללקוח.
★ ליד בית מעריב 3000 – 320 מ"ר.
★ בחשמונאים 550 מ"ר מפוארים.
★ באבן גבירול 700 מ"ר לכניסה מיידית.
★ בשכונת מונטיפיורי בנין עצמאי 1000 מ"ר
★ ברמת אביב 1200 – 600 מ"ר
אנגלו סכסון הירקון 167 ת"א
טל' 03-286181
אנגלו־סכסון
זה נכס בשבילך

מידע שבועי
אופציה דולרית
אתה שולט היום על שער המחר!
תאריך התקשרות 13.12.88
שער הבסיס 1.68 ש"ח לדולר ערך נקוב
תאריך מימוש 31.3.89
הפרשים ישולמו לרוכש, בתאריך המימוש, אם השער היציג של הדולר באותו יום יהיה גבוה משער הבסיס הנ"ל.
רכישת האופציה כרוכה בתשלום פרמיה ושיעורה יקבע ע"פ ההיצע והביקוש לאופציה.
בקשות לרכישה או הצעה של האופציה יש להפנות לסניפי בנק דיסקונט עד יום ג' 6.12.88 בשעה 12:30
בנק דיסקונט מתקוון אליך

אל על מטענים לכל השערים

שערי מטבע חוץ

11.12.88

המטבע	בנק לאומי – מזומנים – קניה	בנק לאומי – מזומנים – מכירה	בנק לאומי – העברות והמחאות – קניה	בנק לאומי – העברות והמחאות – מכירה	בנק הפועלים – מזומנים – קניה	בנק הפועלים – מזומנים – מכירה	בנק הפועלים – העברות והמחאות – קניה	בנק הפועלים – העברות והמחאות – מכירה	בנק דיסקונט – מזומנים – קניה	בנק דיסקונט – מזומנים – מכירה	בנק דיסקונט – העברות והמחאות – קניה	בנק דיסקונט – העברות והמחאות – מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.55	1.62	1.5742	1.5938	1.55	1.62	1.5762	1.5958	1.55	1.62	1.5742	1.5940	1.5850	−0.0024
1 לירש"ט	2.86	2.99	2.9083	2.9445	2.86	2.99	2.9072	2.9435	2.85	2.99	2.9075	2.9440	2.9227	−0.0111
1 מארק גרמני	0.89	0.93	0.9050	0.9162	0.89	0.93	0.9066	0.9179	0.89	0.93	0.9065	0.9179	0.9121	0.0051
1 פרנק צרפתי	0.26	0.27	0.2649	0.2682	0.25	0.27	0.2653	0.2686	0.26	0.27	0.2650	0.2684	0.2669	0.0013
1 גולדן הולנדי	0.79	0.83	0.8040	0.8140	0.79	0.83	0.8029	0.8130	0.79	0.83	0.8035	0.8136	0.8083	0.0043
1 פרנק שווייצרי	1.06	1.11	1.0775	1.0909	1.06	1.11	1.0788	1.0923	1.06	1.11	1.0778	1.0913	1.0838	0.0053
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.2611	0.2643	0.25	0.27	0.2616	0.2649	0.25	0.27	0.2611	0.2644	0.2627	0.0007
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2439	0.2469	0.24	0.25	0.2441	0.2471	0.23	0.25	0.2437	0.2468	0.2455	0.0012
1 כתר דני	0.23	0.24	0.2352	0.2381	0.23	0.24	0.2354	0.2384	0.23	0.24	0.2353	0.2382	0.2367	0.0013
1 מרק פיני	0.38	0.39	0.3837	0.3885	0.38	0.40	0.3842	0.3889	0.37	0.40	0.3835	0.3883	0.3863	0.0013
1 דולר קנדי	1.30	1.36	1.3184	1.3348	1.30	1.36	1.3190	1.3354	1.29	1.35	1.3162	1.3327	1.3275	0.0005
1 דולר אוסטרלי	1.30	1.43	1.3648	1.3818	1.32	1.42	1.3657	1.3828	1.32	1.42	1.3640	1.3811	1.3728	−0.0020
1 ראנד דרא"פ	0.44	0.53	0.6748	0.6832	0.41	0.56	0.6755	0.6840	0.43	0.60	0.6753	0.6838	0.6793	0.0037
10 פרנקים בלגיים	–	–	0.4323	0.4377	–	–	0.4329	0.4383	0.42	0.44	0.4328	0.4382	0.4353	0.0025
10 שילינג אוסטריים	1.27	1.33	1.2874	1.3035	1.27	1.33	1.2909	1.3070	1.27	1.33	1.2903	1.3065	1.2968	0.0057
1000 לירטות איטלקיות	1.20	1.27	1.2274	1.2427	1.20	1.28	1.2294	1.2448	1.21	1.30	1.2281	1.2436	1.2344	0.0058
100 ינים יפאניים	1.27	1.32	1.3856	1.3016	1.27	1.33	1.2881	1.3042	1.26	1.32	1.2860	1.3022	1.2923	−0.0001

אל על מטענים:
שירות מהיר ובמחיר סביר.
ELAL אל על

עוד רו"ח לשרותך
"אוצר המפעיל"
תוכנה לעניני חברות
(ולמחשבי I.B.M. והתואמים)
לפרטים לפנות
שרותי המפעיל 02-811555

יש לנו מאגר פתרונות איכות עבורך:
פתרון שלם לעסק
מהחברה שזכתה במכרז החשב הכללי; תואם ה־PC
דיסק 30MB; כונן ל־360K; 512K זיכרון, מסך דואלי, מתאם ומקלדת + מנעול, BIOS חוקי.
+ תוכנה עסקית – הנהלת חשבונות מלאה
כולל יום הדרכה + מדפסת מטריצה 130 CPS
מבצע
מחיר הפתרון השלם לעסק: $249 לחודש ב־12 תשלומים זהים ובנוסף:
□ ייעוץ, תמיכה וסיוע בקליטת המערכת.
□ אפשרות לתשלום באמצעות כרטיסי אשראי ויזה/ישראכרט.
□ TRADE IN ואפשרות להשכרה חודשית.
□ מחירים מיוחדים גם למערכות אחרות!
□ תוכנת שכר עבודה (מיכפל) - במבצע
□ 12 חודשי אחריות לציוד.
□ המחירים אינם כוללים מע"מ
המבצע מוגבל עד גמר המלאי
מאגרי איכות
מקבוצת כלל
רח' היצירה 19, ר"ג 52521; טל. 03-7520499; פקס. 03-7513190;
ירושלים: רח' יפו 97, בנין כלל, קומה E, חנות מס' 325, טל. 02-241907

שערי המניות 11.12.88

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש שח ע"נ
אהה ש		56000	25			-11
אידיבי ב 100.0			—	הפסקת	מסחר	
אידיבי בב א			—	הפסקת	מסחר	
דיסקונט יה ב			—	הפסקת	מסחר	
הכשרה 0.1	לג	1016				-217
הכשרה א 0.5	לג	481				-5
הפועלים מבכ			—	הפסקת	מסחר	
כללי לא בהסדר		15850	43	+100	+0.6	+5
כללי שה 7			—	הפסקת	מסחר	
כלל שה 11			—	הפסקת	מסחר	
מימון ישיר 1.0			—	הפסקת	מסחר	
מימון ישיר 5.0			—	הפסקת	מסחר	

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0		147350	112			+106
אידיבי ב 100.0	לג	146200				
אידיבי בב א	לג	893500				
איגוד 1 שית		110100	14	+800	+0.7	+800
דיסקונט ב	לג	188102				-3
דיסקונט א'		187940	5			+198
מזרחי ש'		60780	151			+161
מזרחי מ'	לג	60220				+6
הפועלים ש'		100650	250			-254
הפועלים מ'		100450	5	-500	-0.5	-5
כללי א'		255100		+800	+0.3	+150
בל"ל מסוק		63440	609	+100	+0.2	+308

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 91

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0		117200	132			+142
אגוד 0.1		87970	28	+120	+0.1	+100
דיסקונט ב		150250		+249	+0.2	+5
דיסקונט א		149800	27			+33
המזרחי ש		48270	150	+50	+0.1	+307
המזרחי ב		48300	28	+50	+0.1	+85
הפועלים ש		79689	315	+239	+0.3	+560
הפועלים ב		79610	97	+110	+0.1	+215
כללי א 1.0		283000	8			-8
כלל 0.1		50600	810	+100	+0.2	+729

בנקים למשכנתאות

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אדנים 0.1		34100	14	-100	-0.3	-6
לאומישכ' ש		10760	81	+380	+3.7	+203
לאומישכ' ב		10700	12	+468	+4.6	+141
כרמל ש		190	144	-7	-3.4	-4547
כרמל אופ'		101.5	11003			+14583
כרמל אג"ח		102.5	28150	+5	+3	+47347
מה בטב ש		2414	196			-16
משכן ב ש	בה	4070	358	+100	+2.5	+450
עצמאות 0.1		15800	5	-100	-0.6	-5
ביתב 1.0		7000	18	+200	+2.9	+18
טפחות מבכ ש	ש	25600				
טפחות רג ש		25550	11			-22

מוסדות מימון

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
התקלאות מבכ א	לג	597118				
התקלאות מבכ 3	לג	258510				
לאומי תעש' א ש		16860	18	+250	+1.6	+7
מתוח תעש' מבכ	לג	88000				
פת תעש' בב ג	לג	519500				
פת תעש' בב גג	לג	324000				
פת תעש' בב גג1	לג	315000				
פת תעש' בב ד	לג	337142				
פת תעש' בב דד	לג	72550				
מרכז קבלנים 5.0		952	1825			+1120
תיירות בב	לג	253500				
כלל ליסינג 0.1		12793	40			+40
כלל ליסינג 0.5		11515	9	-185	-1.6	-3

ביטוח

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
איילון		78.5	59			+59
איתן		89	1200			-1200
אדמס 0.1	ש	890				
בטוח משנה 0.1		285	380			
בטוח משנה 0.5	ש	124.5				
משנה אתם	תב	157	1150	-20	-11.5	-1150
משנה הש		120	25000	+5	+1.3	+18600
הדר 1.0		145.5	2150	-1	-0.7	-784
הדר 5.0	בה	152.5	2887	+5	+0.4	+113
הדר אופ' סד 2		121	5060			-2940
הפניקס 0.1		549	240			
הפניקס 0.5	ש	482				
המשמר-הראל 1.0		5190	58	+100	+2	+68
המשמר-הראל 5.0		5100	40	+71	+1.4	+340
כלל ביטוח		285	4593			+2023
כלל ביטוח אופ'	תב	47.5	16955	+5	+5.6	+56767
כלל ביטוח אג"ח		110	32195	+5	+0.5	+37805
מנורה 1.0		770	365	-8	-0.4	-88
מנורה 5.0	ש	672				
ביטוח סהר	ש	152.5				
סקוריטס 0.1		1257	100	+5	+0.4	+71
צור ש		111.5	5000			-2500
ציון השקעות 1.0		1411		+31	+2.2	+175
ציון השקעות 5.0		749	100			

מסחר

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אינטר גאמא 1 ש	בה	615	670	+12	+2	+560
אינטר גאמא 5 ש		596	310			-310
מגור קורא 1.0		284	1500			-1500
מגור קורא אתם	בה	87	280	-5	-5.4	-561
כלל אתם 4		140	3700	-7	-4.8	-10900
כלל אגח 2		138	500	+5	+0.4	+9580
קריסטל 1.0	תב	406	2800	-39	-8.8	-1719
רסק 0.1	ש	10800				
רסק 0.5	ש	13650				
שופרסל א 2.0		1175	320	-5	-0.4	-517
שופרסל אתם		4209	311	-50	-1.2	-385
שופרסל אגח		124	53150	+1	+0.8	+31238

שירותים

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אמנונא		325	1000	+1	+0.3	+300
סונות הנפקה 0.1		277	6907			
סונות הנפקה 0.5		152	15041			-4851
סונות אופ'		113	15945	+3	+2.7	+15387
סונות אג"ח		107	20790			-1990
קידר 0.1		578	3372	+11	+2	+2342
קידר 1.0		259	15683	-2	-0.8	-13386
מוסי שימה 0.1		897	412	-2	-0.2	-62
מוסי שימה 0.5	תב	699	1011	+48	+7.4	+737

מלונות ושירותי תיירות

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
גני הדר		85	12500			-631
גני הדר אופ 1	בה	31.1	25905	+1	+0.5	+595
מלונות דן 1.0		1272		+12	+1	+937
מלונות דן 5.0	ש	820				
חוף האלמוג 1.0		8150	20			
מלונות הירדן		2200	83	-100	-4.3	-827
ים סוף		220	3870	+6	+2.8	+3700
ים סוף אופ'		135.5	1470			-180

מחשבים ושירותי מחשבים

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
תגלג 1.0		106.5	2794			
תגלג אופ'		25	13872	-1	-0.4	-5088
תגלג אג"ח		109.5	768			-768
יעקא 1.0	בה	4290	20	-160	-3.6	-99
מגלל 1.0		1750	18	+15	+0.9	+81
מגלל 5.0		651		+9	+1.4	+109
ניקוב מחשבים 1	תב	830	80	+72	+9.5	+1880
ניקוב אופ' 5	תב	280	1363	+18	+6.9	+911
ניקוב אופ' סד 2	תב	310	1495	+30	+10.7	+2575
תים מחשבים 1.0		461	633	-5	-1.1	-635

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אזורים אופ'		247	876	-1	-0.4	-800
אזורים אג"ח		149	27550			-10045
אילון 1.0		55	17490			
אילון אופ'		20.6		+6	+3	+13080
אל-רוב 1.0	בה	338	1000	-10	-2.9	-1450
אפריקה 0.1		34400	4	+410	+1.2	+2
אפריקה אג"ח	ש	11220				
ארזים		392	1300	+2	+0.5	+76
אירלדן 0.1		2525	205			
אירלדן 0.5		1820				
בינוביץ 1.0	ש	2080				
בינוביץ 5.0	ש	1770				
רנקבר 1.0		4700	31			
דרור 0.1		179	2000			
דרור 0.5	ש	115.5				
מדלן 1.0	בה	908	814	-27	-2.9	-694
[illegible]		216	14911			
[illegible]		79.5	239425			
הסלול 1.0	לג	520				-455
הסלול 5.0	לג	341				
תלב 0.1			—	הפסקת	מסחר	
תלב 0.5			—	הפסקת	מסחר	
ירושלים אגח		58.5	4900	+1	+1.7	+15080
גבים 0.1	בה	3650	124			+9
גבים 0.5		3440	200	-20	-0.6	-200
הכל ישוב אופ' 7		99.5	23870	-1	-1	-20850
אופ' 8	בה	82.5	5550	-5	-4.1	-21612
אופ' 9		97	2820	-5	-3	-7512
מבני תעשיה		39	21039	+1	+1.7	+33426
מבני תעשיה אופ'		16.5	60996	-1	-0.6	-71314
מבני תעשיה אג"ח		111.5	5620			+44980
ישפרו 0.1		4160	224	-50	-1.2	-824
ישראלום 1.0		1182	552			-572
ישרש 10.0	תב	34969	18	-2200	-5.9	-89
כנן מיתוח 1.0	ש	3580				
לוסדר 1.0		4040	82	+40	+1	+18
לוסדר 5.0		1820	354			-168
מתגנ 1.0		262	919	-8	-3	-1419
מתגנ אופ 2		128	500			-500
מתגנ אגח	בה	154	750			-250
מגורי בניה 1.0		401	768	-8	-2	-768
מישכול 5.0		125	3722	+5	+0.4	+778
מישכול אופ		71	9100			+40
מנרב 5.0	ש	860				
לישפרין 1.0		78	13080	+5	+0.7	+36054
לישפרין 5.0		38.9	17279			-7256
לישפרין אופ 1		14.7	34725	+3	+2.1	+20565
לישפרין אופ 2		16.8	23238			-21738
לישפרין אגח		81	5550			
נאות אביב 0.5		1670	150			-150
נכסי אזורים		119	2160	+5	+3	+4060
נכסי אופ'	ש	30				
נכסי אג"ח		94.5	15000			

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
סיי השקעות 1.0		318	1594			
סקי 1.0		1297				-20
רוגוזין 1.0	כב	180				
רוגוזין 5.0	ש	136.5				
רוגוזין אופ'	בה	369	189			+56
רוגוזין אג"ח		143	9000			-11340

חקלאות

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
מסף הדר 0.1		2761	4			-4
מסף הדר 0.5	ש	2670				
מהדרין 0.1		4379	221	-30	-0.7	-156
נכסי הדרים 1.0		1100	498	-10	-0.9	-498
פריאור 0.5		2100	100	-15	-0.7	-50

מזון וטבק

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
דובק בב ש		1490	100	-70	-4.5	-100
דובק בב ב	תב	1400	94	-140	-9.1	-94
תלכל 1.0	ש	297				
תלכל 5.0	ש	252				
תלכל אגח	תב	82	1310	-9	-9.9	-1510
מטא בירה 1.0		22151				
מטא בירה 5.0	ש	17400				
יטוד 1.0		963	4	-1	-0.1	-5
יטוד א 5.0		506	6			
יטוד אגח 2		105.5	4280	+2	+1.9	+5190
כן 1.0	בה	107	830	-7	-6.1	-621
כן 5.0	כב	91		-5	-5.2	-5676
מאמוטון 1.0		10000	100	-445	-4.3	-80
עסיס ב 0.5		270	1960	-10	-3.6	-757
אגגל שקל 1		1902	300			
שמן מבכ א		547	31	-13	-2.3	-154

טכסטיל והלבשה

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
ארגמן סר 1 ש		308	3350			-3350
ארגמן אתם		76	2667	+1	+1.3	+2833
ארגמן אגח	ש	120.5				
אופים 1.0		252				
אופנת בגדי 1.0		94	920			
אופנת בגדי 5.0		59	1000	-1	-1.7	-1000
אתא א	ש	46.5				
ארגמן רג ש		7300	26	-200	-2.7	-26
דלתא-גליל 1.0		800	2079			
דלתא-גליל א 5.0		735	720	+10	+1.4	+608
וישלם 1.0		160	800			-3000
וישלם 5.0	ש	126.5				
זרזינו 1.0		5000	164			-14
זיקית 1.0		1190	694	-58	-4.6	-634
זיקית 5.0		938	200			-75
זיקית אתם		193.5				
לודזיה 0.1		440	440	-14	-3.1	-989
לודזיה 0.4		368				
לינת 1.0			—	הפסקת	מסחר	
עים 1.0		185	1000	-2	-1.1	-1921
עים 5.0		98	2500	+4	+4.3	+3500
עים אתם		49				
עים אגח		106		+1	+1	+3575
עסק מינת 1 ש'		106.5	3870	-5	-4.1	-3604
עסק אתם	תב	23.4	9290	-3	-11.4	-8230
פולגת א	תב	335	4340	+18	+5.7	+6510
פולגת	ש	670				
פולגת אג"ח		85.5	3080	+5	+6.6	+5353
גיבור סבריה		2110	20	-11	-0.5	-54
תפרו רוגוזין 1.0	תב	4217	1526	-260	-5.8	-1796

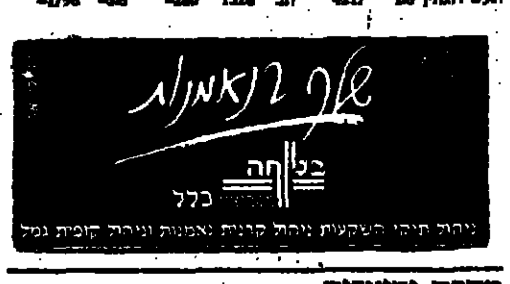

מתכת ומוצריה

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אורדן 0.1		2150	104	-28	-1.3	-882
אורדן 0.5		1855	78			-65
אלמות 1.0	ש	5085				
אלמות 5.0	ש	5700				
כבלים ש		462	16782	+22	+5	+17385
כבלים אתם		120	73475			
כבלים אופ'		117	24897	+1	+0.9	+41471
כבלים אגח		117	38876	+5	+1.3	+46976
כבלים אג"ח		93	26125	+1	+1.1	+38451
[illegible] 1.0		311		+6	+2	+300
[illegible] 5.0		149	600	-3	-2	-1100
ויקה 1.0	ש	1598				
ויקה 5.0		908				
קפנמי אש 5.0		1889	276	-40	-2.1	-276
כבלי ציון 1.0	תב	2496	70	+140	+5.9	+225
כבלי ציון 5.0		1463	490			-352
קרגני 1.0		94				
קרגני 5.0		52	2041			-2041
גושקין 0.1	תב	26500	26	-2000	-7	-32
גושקין 0.5		7620	2	-80	-1	-2
[illegible] 1.0		1300	500			
קיבוץ 1.0		308	329	+4	+1.3	+229
קיבוץ 5.0		199	160			+287
קליל 1.0		3030	500	+30	+1	+483
קליל 5.0		2400	[illegible]			-165
קליל אופ'		1255	1715			
קליל אגח	ש	145				
תעשיות לכיש 1.0		339	4			
תעשיות לכיש 5.0		229	300	-9	-3.8	-800

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אלביט 5.0		303800	25	-6000	-1.9	-25
אלקו 0.25 ש	בה	9997	65	-600	-6	-108
אלקטרה 0.1		2400	304			-22
אלקטרה א 0.5		1780	865	+40	+2.3	+1270
אמת 5		1332	748			+110
אמת 3		174.5	10125			-17882
אירית 1.0		14250	106	+200	+1.4	+228
אלקטרוניקה אופ'	תב	797	5716	+127	+19	+20528
כלל אלק' אג"ח		119	96674	+4	+3.5	+196902
מטקורוניקס 1.0		903	860	-20	-2.2	-560
מטקורוניקס 5.0		721	430	-10	-1.4	-430
מיכטנגר 1.0		408	2100	-15	-3.6	-3800
מיכטנגר 5.0		296	1800	-6	-2	-1080
ציקלון 1.0		1900	6	-20	-1	-6
ציקלון 5.0	גב	1470				
קונטרוק אלק' 1.	ש	2200				
ת.א.ת 1.0		534	728	+14	+2.7	+1634
ת.א.ת 5.0		268	3025	-7	-2.5	-7725
תדיאה		649	170			-170

מוצרי בניה

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
א.ב. תעשיות 1.		148	7916			
א.ב. אתם		471	2000			-2652
אשר אופ' ב		41	4000	+3	+5.9	+8966
א.ב. אגח		149	19614	-2	-1.3	-91025
אשר אג"ח א		96	15500			+2740
אקרשטיין 1.0		436	527			-87
אקרשטיין 5.0		252				
אקרשטיין אופ'	תב	275	587	+16	+6.2	+837
אקרשטיין אגח		138	810	+5	+0.4	+52390
אדם בלוק		37	8150			-8150
בלוק אגח		24	7722	-1	-4	-6865
מתאיקה הלמן 1	לג	2500				
מתאיקה הלמן 5		1950				
נגב קרמיקה		235	1300			-425
נגב קרמיקה אגח	תב	71	4000	+7	+10.9	+6787

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אבן 5.0		1864	1596			+2457
אבן אופ'		410	4517	+8	+2	+5307
אבן אג"ח		98.5	10615			
גל תעשיות 1.0	תב	193	477	-17	-8.1	-477
גל תעשיות 5.0		156.5	458	+1	+0.6	+1295
גל אתם		29	3449			-10822
גל אגח	ש	92				
דשנים 0.1		2949	312	-50	-1.7	-183
דשנים 0.5		1540	242	-20	-1.3	-262
ליטפס 1.0		2590	30			-30
מקסימה 1.0	ש	675				
מקסימה 5.0		439	550			-670
נגר 1.0		3400	165	-120	-3.3	-165
נגר 5.0		2860	167	+60	+2.1	+309
פריקלאס		555	6998	+20	+3.7	+10685
פריקלאס אגח		129.5	6234			-1554
קרגל כימיקל 1.0		6459	100			-70
קרם אופ'		4210	20	+160	+4	+290
קרם אגח		134		+1	+0.8	+5000
תיא 5.0		5300	55	+100	+1.9	+26
פרדנים 10.0		1300	6946	+40	+3.2	+6355

עץ, נייר ודפוס

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
כיתר		98.5	3375			
דפרון 1.0		5400		+70	+1.3	+7
דפרון 5.0		4800	8	+50	+1.1	+8
לכבודי אשקלון 1		527	172	+4	+0.8	+576
מלוט ב 0.5		20700	20			+12
קיטל		390	3000	+8	+2.1	+2924
קיטל אופ'		123	1524	+4	+3.4	+2537
קיטל אופ' 2		54	4509			-1825
קיטל אג"ח		101	9936	+1	+1	+19212
רים 0.1		190				
רים 0.4		83	6000			-1424
תכל ב 0.3		10706	31	+1		+4

תעשיות שונות

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אבזיז 1.0		167		+5	+4	+1869
אבזיז 5.0		79	930	+1	+1.3	+2394
[illegible] יד	ש	1468				
הגומלק 1.0		750	22	-1	-0.1	-22
הגומלק 5.0	ש	772				

השקעות בתעשיה

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
חרכות	תב	7700	100	-400	-5	-325
כור בב ש	לג	2446				-11
תעשיות אתם		84	10967			
תעשיות אגח		120.5	35900	-5	-0.4	-35900

חברות השקעה

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אגיקו ש		2631				+5
אי.די.בי. אופ'		3080	132		--	+132
אי.די.בי. אג"ח		114	24516	+1	+0.9	+82850

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אלגר ש	ש	995				
גולת 1.0	ש	900				
גולת אופ		634	30	-6	-0.9	
גולת אגח	כב	118				
דנבאר 1.0		438	276	-6	-1.4	-276
דנבאר 5.0		366	10	+3	+0.8	+490
חברה לישראל 5.0		3020	823	-1		-512
חלמן 0.1	ש	115000				
חלמן ש 1.0		13850	30	-350	-2.5	-88
אמגא א 0.5	תב	16600	24	+800	+5.1	+39
דיסקונט השק אתם		1230	7212			+1630
דיסקונט השק אגח		124	6091	+5	+2.1	+83091
מאור השק ש		44580	5	+1500	+3.5	+7
חורן 1.0	ש	1200				
חורן 5.0		504	528			-528
יעמד 1.0		1000	220			+220
יעמד 5.0	תב	690		-60	-8.7	-90
יצוא ש		10100				
קידן א 0.1	תב	1200	142	+82	+7.3	+114
ישום השקעות	תב	27.5	2011	-2	-7.5	-10000
ישום אופ-אתם		52	7000	+2	+4	+3975
כלל 50.0		628	190			-91
מנור 0.1	ש	250				
מנור א 0.5	ש	196.5				
אמה 1	ש	137				
מור 2 1.0		194	652	-2	-1	-652
מז השק ש		3171	345			
מזור א 0.1		4150	3	+30	+0.7	+30
מזור 0.5		3550	58	+17	+0.5	+42
פרין ב 2.5		9993	277	+309	+3.1	+435
קרדן 1.0		78	2680			-430
קרדן 5.0		42	18000			-11410
קרדן אתם	תב	24.5	2958	-2	-7.5	-2958
קרדן אגח		118	3000			-3000

נסחרות במט"ח

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
בית ב		325	120	+6	+1.9	+120

חיפושי נפט

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
דלק נפט 1	בה	1921	75	-19	-1	-54
דלק נפט 5		940	280			
ים חיפושי נפט		23850	16	-100	-0.4	-20
יואגל אתם		115	7000			+3580
נ.ג.ג 1.0		3650	75	+94	+2.6	+163
נ.ג.ג 5.0		2120	50	+50	+2.4	+950
נפטא ש		325	750			-25

רשימה מקבילה

מסחר שרותים מלונאות מחשבים

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
יסקל		240	1500	-5	-2	-1880
קומדורטים 0.1	בה	639	83	+40	+6.7	+168
קומדורטים 0.5	תב	182.5	200	+9	+5.2	+200
קופל 1.0		671	50			+60
תבל			—	הפסקת	מסחר	
הנדה הישראלית		21.7	3500			+3500
כנס סר 1 ש		430	15	+5	+1.2	+35
איכות מחשבים	בה	145	1000	-7	-4.7	-3685
רשה מיכון 1.0		295	500	+1	+0.3	+120
רשה אופ'		300	421	-10	-3.2	-259
כלל מחשבים 1.0	ש	2410				
משוב מחשבים 1.0		185	17976	-5	-4.5	-19966
רשף	בה	58	4740	-9	-15.3	-5887

נדל"ן בינוי חקלאות

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אגמונים 1.0	לג	327				
בן-יקר גג 1.0	ש	1539				-464
דוזקר 1.0			—	הפסקת	מסחר	
דוזקר 5.0			—	הפסקת	מסחר	
ליבשטין 1.0		158		+2	+1.3	+2800
ליבשטין 5.0	תב	64	5950	-7	-9.9	-11382
עדר 3.0		1370	247	-4	-0.3	-2129
קסרין 0.1	תב	1940	99	+108	+5.4	+92
קסרין 0.5	ש	909				
רסק מכול	לג	620				-77
רסק רג	לג	642				-1
אמגא		847	500			+233
גלוברמן 1.0		185	200	+1	+0.5	+690
גלוברמן 5.0		109		+1	+0.9	+1150
מאורות מאיר 1	ש	342				
מאורות מאיר 5		185		+2	+1.9	+600
סולר			—	הפסקת	מסחר	
סולר אתם			—	הפסקת	מסחר	

תעשייה

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
יוניצ'רס		164	100	-1	-0.6	-171
מקס 0.1		1500	39	-12	-0.9	-157
מקס 0.5	ש	529				
פליקן א 0.5	ש	3286		+156	+5	+642
אלויב		72	5855	+5	+8.7	+2355
אקסון 5.0	לג	536				
מודק 1.0	לג	696				
מאסבת סלע	ש	49				
מתכת מזים 1.0			—	הפסקת	מסחר	
שלוות 5.0	זק	1024		+49	+5	+687
אלקל			—	הפסקת	מסחר	
אלקל אתם 2			—	הפסקת	מסחר	
[illegible] 1.0		2140	305			-305
[illegible] 5.0		1499	843			-843
ברמן אופ'		829	990	-1	-0.4	-1670
קומפטונקס 1.0		5700	10	-100	-1.7	-18
קומפטונקס 5.0	בה	2270	50			+8
מ.ל.נ 1.0		670	8	-30	-4.3	-59
אלון-סק		150	500	-2	-1.3	-2140
אלופים ב			—	הפסקת	מסחר	
דקסטר 1.0			—	הפסקת	מסחר	
גקה בגמיקל 1.0		5480	20	-10	-0.2	-20
ת.נ.ל			—	הפסקת	מסחר	
ת.נ.ל 5.0			—	הפסקת	מסחר	
חוד א 5.0		4750	20			
אורדע מיפוי	תב	400	300	+24	+6.4	+528
ת.מ.ע 1.0		5500	55	+200	+3.8	+81
סקטריה 1.0		1539		-35	-2.2	-315
גלון	ש	191				
דרפסן	ש	131				
פו תן		285	550	-2	-0.7	-530
מאגרי טכנולוגיה		105	3493	+2	+2	+8493

השקעה

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אינום	בה	216	300	-4	-1.8	-500
אינום אתם		25.7				-662
אמישר בב'	ש	246				
אפיק 1.0		354	800	+14	+4.1	+800
אפיק 5.0		265	500	-2	-0.7	-458
כגון כ' 5.0	בה	8222		-138	-1.7	-17
לנדיק 0.1			—	הפסקת	מסחר	
לנדיק 0.5			—	הפסקת	מסחר	
עין השק ב 0.1	לג	522				
עין השק ג 0.5	לג	381				

חיפושי נפט

שם המניה	סוג	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
מרויל ב 0.3	בה	2669	55			-64

משתנים

שם נייר ערך	שער בסיס	שער קבוע מחושב	שער קבוע	שינוי יומי %	מס' עסקאות
בנק בינלאומי 05	550	5274	5274		1
טיבה. 0.5	2181	6554	6538	1.75	11
תגמה ש		78	78		
שלמן אש	1439	727	727		
כלל סחר	7700	286	286		3
שופרסל ב 10.0	1498	980	980	-2	
דלק 1 ש	3286	2408	2386	-0.5	2
אפריקה 1.0	40	32674	32674		1
אזורים 1.0	5455	481	481		
גבסים הבנק	986	2660	2600		1
הכשרת הישוב	18566	433	426	-0.46	6
חברה לירושלים	7580	276	276	1.85	
כלל בנין	8320	482	471	-0.41	1
עלית	588	15791	15791	0.25	3
פולגת ב 4	49862	247	263	3.78	19
קומפנות מז 1.0	511	2118	2097	1	1
כלל תעש אלק	6988	2805	2739	9.49	21
אלרון 3.0	80	191641	194473	1.5	9
מכבי ש	3920	9494	9564	1.5	17
ים המלח	11429	1867	1867	1.74	6
פטרוכימיים 10.0	86080	461	474	-0.65	14
סמלי נד 10.0	32	219248	219240	-3	
כלל תעש' 1.0	105275	129.5	130	-0.38	19
אידיבי פתוח 2.0	1130	6049	6049	-0.25	5
אלרן ש	2742	686	686	-0.44	
חברה לישראל 1.0	2927	3880	3898	0.49	7
פועלים השק ש	2525	721	721	0.98	
דיסקונט השק ש	18250	2428	2452		24
כלל 10.0	6581	714	726	-0.57	2
שבגל 5.0	9441	388	388	0.78	

שערים בינבנקאיים

יום שישי בצהריים, 9.12.1988 באירופה

מסחרי מידית (ספוט)

	ליו שטרלינג / לי"ש ארה"ב
$ ארצות הברית	1.8470/1.8480
מרקים גרמניים	1.7506/1.7516
פלורינים הולנדיים	1.9745/1.9755
פרנקים שוויצריים	1.4710/1.4720
פרנקים בלגיים	36.66/36.68
פרנקים צרפתיים	5.9790/5.9820
לירטות איטלקיות	1293.00/1294.00
יינים יפאניים	122.72/122.82
$ ארצות הברית (ליט.ר.ה)	1.3344/1.3349

שער הזהב $ 423.30 ארה"ב אונקיה לונדון (מקסימום)

מסחרי עתידי (פורוורד)

	ל"ש/$	מ"ש/$	מרק/$
1 ח'	1.8416/1.8428	1.4655/1.4668	1.7441/1.7453
3 ח'	1.8298/1.8311	1.4550/1.4565	1.7331/1.7344
6 ח'	1.8135/1.849	1.4384/1.4400	1.7162/1.7177

הנתונים נמסרו על-ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

גלגל הבורסה / דורון סונסינו

עליות מתונות

המסחר במניות החופשיות ממשיך להתנהל בצל המגעים להרכבת ממשלה חדשה. הציפיות להקמת ממשלה רחבה שתגבש תוכנית כלכלית לשיפור מצב המשק, גורמות לאופטימיות אצל חלק מסוחרי הבורסה. אולם מעגל המשקיעים בשוק עודנו צר מאד, המחזורים מצומצמים, ופעילות חברי הבורסה הגדולים במניות החופשיות מצומצמת וסלקטיבית.

עיקר הפעילות בשוק מתנהלת בזירת המישתנים, במסגרת המסחר הרב-צדדי נמשכת הפעילות הספקולטיבית במספר ניירות, עודפי ביקוש והיצע קטנים גורמים לתנודות שערים חדות. כלכלני בנק הפועלים טוענים בסקירה השבועית של מחלקת ניירות ערך כי רמת השערים הנוכחית משקפת בדרך כלל את מבנן העסקי של החברות, בהתאם לרווחות הכספים שפורסמו למחצית הראשונה של השנה.

180 מניות נסחרו אתמול ללא שינוי בשער, 122 מניות נסחרו בעליות שערים, 114 מניות נסחרו בירידות. מחזור המסחר במניות החופשיות הסתכם בכ-5.6 מיליון שקל, מחזור המסחר במישתנים הסתכם בכ-23% מסך כל המחזור: 1.3 מיליון שקל. 43% מנפח המסחר התנהל אתמול בעליות שערים, 29% מן הנפח התנהל בירידות.

	מדד יומי	שינוי ב-%
מדד מניות כללי	101.92	+0.16
כללי ללא בנקים	82.64	+0.13
מדד משתנים	86.75	+0.46
מדד אג"ח כללי	124.11	+0.13
אג"ח צמוד מדד	125.09	+0.14
אג"ח צמוד מט"ח	115.77	+0.01

ביקושים גדולים לכלל אלקטרוניקה

למניית כלל אלקטרוניקה נרשמו אתמול ביקושים גדולים בעקבות הודעת החברה על המשא ומתן המתנהל עם רוברט מקסוול על רכישת 38% מחברת סאיטקס. בשלב המר"צ נרשם למניה ביקוש בסכום של כ-670 אלף שקל ושערה נקבע קונים בלבד. בשלב המישתנים עלה שערה הקבוע של המניה ב-9.5%. מחזור המסחר במניה הסתכם אתמול בכ-194 אלף שקל. שערה של האופציה של כלל אלקטרוניקה עלה אתמול ב-19%.

גם למניות דיסקונט השקעות המחזיקה כ-21% ממניות של סאיטקס נרשמו אתמול ביקושים גדולים. מחזור המסחר במניה היה אתמול הגבוה ביותר בשוק המניות והסתכם ב-447 אלף שקל, המהווים כ-32% מסך כל מחזור המסחר במישתנים. שערה של המניה עלה במהלך המסחר במישתנים בכ-1%, אולם השער הקבוע נקבע ל-100%. לאגרות החוב של דיסקונט השקעות נרשם אתמול ביקוש בסכום של כ-100 אלף שקל ושערן עלה ב-2.1%.

ירידה בשער של פטרוכימיים

לאחר תקופה ארוכה של עליות שערים רצופות במניית המפעלים הפטרוכימיים ירד אתמול השער הקבוע של המניה ב-0.75%.

בשלב המר"צ נרשם אתמול למניה ביקוש בסכום של כ-400 אלף שקל ושערה עלה ב-2.1%, אולם במהלך המסחר במישתנים נרגעו הביקושים למניה, חלק מסוחרי הבורסה ביקשו לממש את הרווחים הגדולים שצברו בעליות השערים האחרונות, ושער המניה ירד ב-0.75%. מחזור המסחר בפטרוכימיים הסתכם אתמול ב-400 אלף שקל, מתוכם 238 אלף שקל המחזור בשלב המר"צ.

למניית פולגת ב נרשמו גם אתמול ביקושים ערים, שערה הקבוע של המניה עלה בכ-3.75%. למניית פולגת 1 הנסחרת במסגרת הרב-צדדית נרשם ביקוש בסכום של 22 אלף שקל ושערה עלה ב-5.7%.

הירידה החדה ביותר בשלב המישתנים נרשמה במניית שופרסל שירדה ב-2%. מאז תחילת חודש נובמבר ירד שערה של שופרסל ב-5%.

בשלב המר"צ עלה אתמול מדד המניות ב-0.68%, בסיבוב הראשון לשלב המישתנים עלה המדד ב-0.67%, בסיבוב השני והאחרון למישתנים עלה המדד ב-0.57%.

היצעים להכשרת הישוב

שערה של הכשרת הישוב ירד אתמול בשלב המר"צ ב-0.5%. לאופציות של הכשרת הישוב נרשמו אתמול היצעים בגודל גדול של כ-45 אלף שקל. אופציה 7 ירדה ב-1%, אופציה 8 ירדה ב-4.1%.

היצע בסכום של 75 אלף שקל למניות רוגוזין הוריד את שער המניה ב-5.8%. היצע בסכום של כ-30 אלף שקל לישרס הוריד את שער המניה ב-5.9%.

הפעילות הערה במניות כבלים נמשכת. אתמול נרשם למניה ביקוש בסכום של 80 אלף שקל ושערה עלה ב-5%, לאג"ח של כבלים סדרה א נרשם אתמול ביקוש בסכום של 77 אלף שקל ושערה עלה ב-1.3%.

למניית החברה המרכזית נרשם אתמול היצע בסכום של כ-25 אלף שקל ושערה ירד ב-5%.

ביקושים למניות הבנקאיות לבורסה

במסחר במניות הבנקים שבהסדר נרשמו אתמול בדרך כלל עליות שערים: 10 מניות בנקאיות עלו, 7 נסחרו ללא שינוי בשער, רק מניה אחת – פועלים מ' 1989 ירדה בשיעור של 0.3%. מחזור המסחר בבנקאיות הסתכם ב-1.9 מיליון שקל.

לאגרות החוב הצמודות למדד נרשמו אתמול בדרך כלל ביקושים, מדד האגרות מסוג גליל עלה ב-0.24%. גם לאג"ח הצמודות לדולר נרשמו אתמול בדרך כלל ביקושים, מדד האגרות מסוג גלבוע עלה ב-0.32%. מחזור המסחר באג"ח הסתכם אתמול ב-23.8 מיליון שקל.

מחזור המסחר במק"מ הסתכם ב-14.5 מיליון שקל.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
1228	2	99.90	20.20
1238	9	99.54	20.80
1248	16	99.14	21.70
119	23	98.78	21.50
129	30	98.40	21.65
139	37	98.07	21.20
149	44	97.66	21.75
219	51	97.35	21.20
229	58	96.98	21.25
239	65	96.76	20.30
249	72	96.28	21.20
319	79	96.04	20.55
329	86	95.80	19.95
339	93	95.37	20.45
349	100	95.05	20.35
359	107	94.82	19.90
419	114	94.32	20.60
429	121	93.97	20.65
439	128	93.70	20.40
449	136	93.12	21.10
519	142	92.91	20.80
529	150	92.89	22.20
539	156	91.85	22.00
549	163	91.45	22.15
559	170	91.14	22.05
619	177	90.50	20.85

הודעות הבורסה

• חברת "KI CORPORATION LIMITED" שבבעלותו של נ.קירש רכשה מחוץ לבורסה 068.92 שקל ע.נ. מניות רגילות בחברת "ישרש" בשערים שבין 28,800 ל-42,083, כמו כן תתמה החברה על הסכם לרכישת 3,316.41 ע.נ. מהמניה בשער של 38,470.

• דקסטר בימיקלים העבירה לבורסה מתאר להנפקה פרטית של 1,608,461 נ"ד למרדים אגודה קואופרטיבית של פרדסנים בע"מ. תמורת הקצאה זו תעביר פרדס לדקסטר את כל מניותיה בחברת "פרדס מוצרי הדר" אשר יקנו לדקסטר את הבעלות והשליטה המלאים בחברה.

תשואה שנתית באחוזים

	פדיון 1989: תשואה ריאלית	פדיון 1989: תשואה מדדית	פדיון 1991: תשואה ריאלית	פדיון 1991: תשואה מדדית
בל"ל 0.1	+0.69	-1.13	5.95	-0.17
הפועלים ש	-0.21	-2.04	5.92	-0.20
איד"בי. רג	+0.39	-1.43	5.95	-0.17
דיסקונט א	+0.49	-1.35	5.90	-0.21
המזרחי ש	+0.26	-1.56	5.92	-0.20

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נכסית	השינוי אחרים
אב	5755.16	5712.69	14.66	0.26
אבוקה	362.97	356.01	-0.44	-0.12
אגן	308.15	302.22	0.90	0.30
אגם	117.51	115.27	0.14	0.12
אדיר	2070.47	2055.46	3.70	0.18
אדים	153.36	152.28	-0.21	-0.14
אופיר	188.15	186.83	0.19	0.10
אור	444.38	440.55	0.73	0.17
אורין	127.48	124.98	0.13	0.10
אורלי	333.03	330.62	0.43	0.13
אורן	957.07	938.75	0.94	0.10
אייל	6605.64	6477.97	16.21	0.25
איריס	6243.42	6106.26	13.98	0.23
איתן	912.40	894.43	0.78	0.09
אלון	742.60	727.76	0.92	0.13
אלמוג	740.86	734.35	0.73	0.10
אלפים	110.69	108.04	0.03	0.03
אנ"ש	116.63	114.98	0.18	0.16
אניה	103.28	100.77	-0.06	-0.06
אנקור	103.97	102.13	0.75	0.74
ארז	202.97	199.04	0.59	0.30
אש	142.29	139.14	-0.03	-0.02
אשל	204.71	200.78	0.31	0.15
אתגר	88.29	86.61	0.45	0.52
אתרוג	292.60	289.78	0.41	0.14
בדולח	146.63	145.67	-0.23	-0.16
ברוש	594.08	582.67	0.53	0.09
ברק	503.43	493.37	0.72	0.15
ברקת	353.92	351.40	0.33	0.09
גביש	1703.42	1691.47	1.60	0.09
גבע	130.78	128.84	-0.05	-0.04
גורן	527.23	516.97	0.97	0.19
גיא	120.58	118.79	-0.10	-0.08
גיל	3494.96	3470.48	5.35	0.15
גלית	729.61	724.22	0.17	0.02
דובדבן	390.56	386.87	0.06	0.02
דוכיפת	563.00	552.03	1.10	0.20
דולב	281.47	275.79	0.11	0.04
דורון	166.77	163.59	0.59	0.36
דותן	319.17	313.13	1.34	0.43
דליה	630.74	618.49	0.61	0.10
דרור	335.25	329.19	-0.36	-0.11
דקל	371.66	364.50	2.76	0.76
הדס	437.07	434.00	1.66	0.38
הילה	454.86	452.76	0.77	0.17
הדר	628.94	617.12	0.35	0.06
הבנית	2040.19	2000.19	-0.84	-0.04
זוהר	127.52	125.63	0.12	0.10
זיו	156.87	154.55	0.12	0.08
זינוק	108.24	105.91	0.15	0.14
זיק	82.64	80.62	0.07	0.09
זמיר	431.66	423.27	0.76	0.18
חוחית	190.93	187.18	0.61	0.33
חליפין	164.48	164.05	0.03	0.02
חלמיש	237.70	236.06	0.35	0.15
חן	171.37	170.69	0.08	0.05
חופי	129.02	127.84	0.17	0.13
טל	6925.34	6835.63	0.88	0.01
יובל	538.30	533.66	0.78	0.15
יהלום	169.15	168.01	-0.35	-0.21
יסודות	373.23	369.63	0.81	0.22
ישרה	535.17	530.63	0.48	0.09
כוכב	294.48	288.76	0.83	0.29
כחל	136.20	135.00	0.38	0.28
כלנית	689.51	675.95	1.04	0.15
כספית	299.94	297.75	0.20	0.07
כרמל	132.13	130.05	0.07	0.05
כתר	1301.28	1282.17	2.02	0.16
להב	5308.70	5270.44	10.13	0.19
למשקיע	139.91	137.96	0.22	0.16
לפיד	290.69	285.07	-0.35	-0.12
לשם	2215.16	2197.22	3.09	0.14
לשם	465.51	462.39	0.81	0.18
מבחר	1644.10	1612.53	3.73	0.23
מבטח	4650.44	4606.58	7.03	0.15
מגד	296.83	292.52	0.61	0.21
מגוון	4228.13	4188.09	4.36	0.10
מור	1693.98	1670.05	1.66	0.10
מורן	939.73	932.83	0.33	0.04
מטח	27229.11	26835.29	36.81	0.14
מיטר	1214.09	1190.64	2.47	0.21
מעוף	5045.28	4947.98	4.94	0.10
מעיין	817.97	802.32	1.33	0.17
מקשה	465.52	462.29	0.57	0.12
מכלול	95.55	94.89	-0.08	-0.08
מרווח	146.72	146.21	0.20	0.14
מרום	1602.63	1574.75	2.85	0.18
נוגה	168.59	166.09	0.03	0.02
נטיף	282.86	280.88	0.26	0.09
נמר	475.43	468.22	1.13	0.24
נילי	132.52	130.56	-0.09	-0.07
סביון	660.63	647.76	1.23	0.19
סגולה	151.92	150.80	0.16	0.11
סלע	447.84	444.70	0.73	0.16
סנונית	641.57	635.96	1.61	0.25
סער	406.72	398.91	1.90	0.48
ספיר	176.01	175.57	0.16	0.09
עדיף	387.38	379.91	1.49	0.39
עלית	827.11	821.06	2.93	0.36
עירן	577.95	569.46	0.74	0.13
עובר	116.74	115.72	0.18	0.16
ענת	2287.71	2270.96	-10.82	-0.47
עפרוני	601.93	596.63	1.01	0.17
ערמון	129.41	126.98	0.20	0.16
פיא	1712.71	1700.50	-0.22	-0.01
פנבר	553.68	548.65	1.50	0.27
צבעית	519.87	509.71	0.55	0.11
צוק	143.72	143.37	0.12	0.08
צמיר	1314.34	1304.22	1.31	0.10
צמרות	571.87	563.47	0.78	0.14
צפרית	162.69	161.55	0.10	0.06
צוריה	117.56	115.88	0.15	0.13
קלע	179.01	178.56	-0.15	-0.08
קשת	118.16	117.15	-0.17	-0.14
רוזית	17846.49	17691.05	-54.79	-0.31
רימון	155.42	155.16	0.19	0.12
רקפת	1026.92	1010.57	1.70	0.17
רשף	472.25	462.61	1.27	0.28
שביט	543.01	538.30	0.56	0.10
שחם	387.90	384.86	0.35	0.09
שחף	110.16	109.19	0.08	0.07
שירה	482.86	479.30	0.55	0.11
שמיר	485.05	481.54	0.53	0.11
שנהב	702.91	697.75	-0.30	-0.04
שקד	765.37	750.73	3.86	0.52
שקף	208.31	204.32	0.30	0.15
תאנה	266.22	263.69	0.02	0.01
תדהר	563.22	560.41	0.65	0.12
תירוש	638.44	633.77	0.84	0.13
תנופה	110.32	109.50	-0.07	-0.06
תמר	309.13	303.30	0.52	0.17
תפוח	228.82	227.20	0.32	0.14
תרשיש	126.20	125.32	0.09	0.07
תשרי	620.60	615.18	0.24	0.04

שערי אגרות החוב

שג"א 4.25%

סדרה	שער	שינוי
4101	472	+1
4102	193.5	+1
4103	186.3	+0.9
4104	181	+.1
4501	181	+1
4502	171.5	+0.3
4503	170.7	+0.2
4504	168.6	--
4105	153.1	+0.4
4106	149.5	+0.4
4107	145.4	+0.5
4108	143.2	+0.5
4109	142.9	+0.2
4110	141.7	+0.2
4201	176.7	+0.5
4204	165.6	+0.3
4205	162.8	+0.2
4206	158.8	+0.2
4207	158.7	+0.2
4208	156.9	+0.2
4209	153.9	+0.3
4210	150.2	+0.2
4211	145.9	+0.2
4212	143.4	--
4213	144	+0.2

3% מלווה פיננה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי
3601	52445	+327
3602	48560	+504
3603	45097	+295
3604	40485	+318
3605	37088	+302
3606	34969	+295
3607	32366	+112
3608	31266	+110
3609	29832	+107
3610	26985	-21
3611	26838	-23
3612	25530	-24

סדרה	שער	שינוי
3613	23854	+17
3614	22942	+15
3615	21221	+14
3616	19457	+135
3617	18585	+130
3618	17479	+127
3619	16874	+23
3620	15501	+23
3621	14750	+22
3622	13212	+20
3623	12425	+18
3624	11718	+17
3625	10817	+58
3626	10024	+50
3627	9281	+14
3628	8452	+31
3629	7899	+29
3630	7473	+51
3631	6851	+10
3632	6567	-68
3633	6186	+9
3634	5494	+8
3635	5110	-69
3636	4935	+8
3637	4637	+7
3638	4322	+7
3639	3961	+6
3640	3265	-4
3641	2833	-3
3642	2530	-11
3643	2198	-9
3644	2020	+22
3645	1824	+21

גליל 4.25%

סדרה	שער	שינוי
3701	1550	-14
3702	1252	+2
3703	1071	+10
3704	919.5	+9.2
3751	475.6	--
3752	193.5	+0.4
3753	185.9	+0.3
3901	179.1	+0.3
3902	170.8	+0.3
3903	169.8	+0.3
3904	167.3	--
3754	173.5	+0.1
3755	167.4	+0.1
3756	161.8	+0.1
3757	158.9	--
3758	156	-0.2
3759	155.7	-0.2
3760	153.8	-0.2
3761	150.7	-0.1
3762	146.9	-0.2
3763	142.6	-0.2
3764	139.9	-0.4
3765	140.5	-0.1
3766	139	-0.2
3791	142.4	-0.9
3792	140.1	-1.1
3826	170.9	+0.6
3827	168	+0.7
3828	162.4	+0.6
3829	159.6	+0.6
3830	155.6	--
3831	155.4	+0.1
3832	155.5	+0.1
3833	150.4	+0.1
3834	146.7	+0.1

4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)

סדרה	שער	שינוי
3542	140800	--
3543	132800	+180
3544	136400	+3000
3545	150958	+100
3546	130800	--
3547	130100	--
3548	130499	--
3549	123800	+99
3550	123650	--
3551	123450	+100
3552	113500	--
3553	113100	--
3554	113600	+100
3555	113600	--
3556	108700	--
3557	109400	+100
3558	108200	+100
3559	104500	+100
3560	99600	+100
3561	98800	+100
3571	99300	--
3572	99100	-500
3573	98600	+100
3574	92170	--
3575	98700	-1000
3576	98400	-1000
3577	91650	--
3578	85500	--
3579	81600	+100
3580	77800	+100
3581	71500	--
3582	67000	-944
3583	62200	-1063
3584	61760	--
3585	59900	--
3586	52800	--
3587	52300	-600
3588	52900	--
3589	48200	--
3590	47660	--
3591	48500	--
3592	48140	--
3593	48822	--
3594	46000	--
3595	44200	-1600

5% מלווה פיתוח (בררה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2028	135900	--
2029	130469	-500
2030	131820	+50
2031	126709	+100
2032	126088	+100
2033	122056	+3555
2034	122420	+1000
2035	135135	--
2036	112186	+500
2037	115731	--
2038	108500	--
2039	127000	--
2040	113549	--
2041	96118	+100
2051	94600	+100
2052	88694	+100
2053	87200	+100
2054	82600	+100
2055	84051	+1000
2056	79364	--
2057	86299	--
2058	86349	--
2059	71444	--
2060	86096	--
2061	51608	--
2062	54790	--
2063	64000	--

צמודות זהב

סדרה	שער	שינוי
5 יר	81.9	-1

רימון

סדרה	שער	שינוי
7006	208.2	-0.5
7007	195.5	+1.5
7008	186	+1.3
7009	180.7	+0.7
7010	170.9	-0.7
7011	161.5	-0.5
7012	155.9	-0.3
7013	147.2	-0.2
7014	129.5	+0.5
7015	109.5	+0.7
7016	109.2	+0.7
7017	108.8	+0.8
7018	108.6	+0.8
7019	109.1	+0.8
7020	108.9	+0.8
7021	107.9	+0.7
7201	107.1	+0.3

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	14201	-21
6102	9346	-28
6103	8198	+5
6104	7490	-18
6105	7877	-19
6106	6825	-36
6107	6569	-85
6108	4865	+35
6109	4629	+33
6110	4553	+34
6111	3732	-25
6112	3616	-25
6113	3492	+22
6151	1002	+5.7
6152	959.1	+5.6
6153	827.7	-8.2
6154	812.9	-8.1
6155	535.3	-9.4
6156	433	-0.5
6157	320.5	-1.8
6158	303.4	-1.7
6159	257.3	-0.8
6160	240.5	-0.3
6161	238.8	-0.3
6162	214.5	-0.2
6163	204.6	+5.7
6164	196.5	+5.5
6165	183	+3.8
6166	171.2	+1.3
6167	167.4	+1.4
6168	164.7	+1.5
6169	154.1	+1.7
6170	145.7	-0.2
6171	105.2	+1.3
6172	103.5	+1.5
6801	110	+1

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אתא	1650	-6
אלונא	1294	--
אלסינט	2650	+38
מאוסקס	1326	+5
חוד 84	117	-0.5
זוב הים	255	-2.5
דים חש	227.1	-0.4
כור	115.7	-1.8
כלל	--	--
מ"גם ד	181.7	--
מ"גם ס	255.5	--
מ"גם י	293.5	--
דן	140.6	+1.6
סל בת	190	-0.2
תישם	181	-0.8

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
בלת.	176.9	--
דיס חש	183.7	--
כור	182.7	-3.2
כלל	211	--
דיס [illegible]	176.7	--
מימש מ	174.5	--
[illegible]	166	--
[illegible]	158.4	--
לאומי	163.3	--

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

כופר במקום שרות בצה"ל

עדיין אין אנו יודעים כיצד יס־תיים הוויכוח הציבורי סביב נושא פטורי הגיוס מצה"ל, שנמצא עתה בעיצומו. אבל סביר להניח שהסטטוס קוו יישאר.

אחד ידידיי שעבר את כל מלח־מות ישראל ביקש ממני להציע לפרסם בעיתונכם הצעה "מבוכרת" לציבור הלא משרת. הנה נאמץ את הנוהג הנוהל שהתקיים לפני עשרות שנים ברוסיה הצארית ו/או בתורכיה העות'מנית:

על־פי נוהל זה יוכל משתמט, סרבן גיוס מטעמיו הוא (דת, מצפון או השקפה וכו') לשלם כופר. כלומר – כסף במקום גיוס. נתמחר זאת בעלויות הבאות:

א. על קבלת פטור משירות חובה מלא – יידרש תשלום $10,000 לנפש.

ב. על אי השתתפות במלחמה להגנת המולדת – יידרש תשלום $50,000 לנפש.

ג. לשם קבלת פטור משנת שירות במילואים – $3,000.

ד. לגבי תשלום בגין נפגעי המלחמות, יישאו הלא משרתים בעלויות האישפוז והשיקום. כל אחד יישא בחלק היחסי.

המקורות הכספיים יהיו מקורות אישיים, המבוססים על סכ"ע שיקבלו הלא־משרתים במקום שירותם בצה"ל, ועל חסכון הוצאות אישיות. מי שאין לו יממן את השתתפותו דרך המוסדות והמפלגות התומכות באי שירות בצה"ל.

יתרונות הצעת חוק זה ברורים בהחלט, מצד אחד יקטן מספר המשתמטים, שהרי זה ייפגע בכיסם ולא במצפונם, ומצד שני – יוספו לצה"ל, ואך ורק לצה"ל, מזומנים נוספים בסכום מכובד, אשר יאפשר פיתוח ו/או רכישה של אמצעי לחימה מתוחכמים הדורשים פחות כוח־אדם להפעלתם, וכיסוי תקציב לשיקום נפגעים.

כל זאת בנוסף לתוכנית ביצוע סידורי־נות קצרה בצה"ל חובת השתתפות ביום מסוים במתקן עידוד – כי על ביתו ומשפחתו הוא יגן ולא אחרים.

אנחנו יודעים שהצעה זו איננה סבירה, אך מה עם ההרגשות והילכי הרוח השוררים אצלינו? אנו המשר־תים בצה"ל באופן מלא.

סא"ל (מיל) גרשון אקשטיין
רעננה

מסוכן לעבור עם אשה את הכביש

נדהמתי לקרוא ב"הארץ" מה־4.12.88 שקרית־מלאכי תאשר מעברי חצייה נפרדים לבנים ולבנות. לאן הגענו בריצה אל החומייניזם? זה מתחיל במעברי־חצייה נפרדים ויס־תיים באוטובוסים נפרדים, חוקים נפר־דים ואמות־מידה נפרדות.

מדאיג מאוד שהגענו לאבסורדים כאלה. אסור לתת למועצת קריית־מלאכי להסליך אותנו חזרה לחשכת ימי־הביניים, שבהם פחדו מנשים כמשדים.

זה רק קודם כמה שמחכה לנו לאחר שהכ"ד ושריהם ייכנסו לשל־טון. על הציבור החופשי במדינה, שהוא עדיין הרוב הגדול, לאבחן נכונה את הסימנים המבשרים, ולהתלכד להגן על עצמנו לפני שיהיה מאוחר מדי.

• עלינו ללמוד מהציבור הזה כיצד להיות מיליטאנטיים ולהיאבק בכל כוחותינו לשמירת ישראל נאורה, פלורליסטית, סובלנית ושוויונית ללא הבדל של דת, גזע ומין, ככתוב במגילת העצמאות שלנו.

ד"ר עדה אהרוני
חיפה

*

שמחתי לקרוא על סימון מעברי־חציה נפרדים לנשים ולגברים בקר־יית־מלאכי ("הארץ" 4.12.88).

אני לא בטוח למה הדבר דומה יותר – לאפרטהייד או לחומייניזם. בכל מקרה, טוב יעשו מתווי האידאו־לוגיה בדרום־אפריקה ובאיראן אם יבואו ללמוד מהניסיון הישראלי.

טוב לדעת שעדיין יש תחומים בהם ישראל היא חלוצה ומוליכה בעולם.

יהודה ענבל
כרמיאל

הנושא הוא גויים

לא ידעתי אם לבכות או לצחוק בקראי את דברי תום שגב, "...ויהיה עליהם (יהודי ארה"ב) לברוח לישר־אל, מקסימום ידרשו מהם עוד איזה אקט פולחני בסגנון אורתודוקסי".

ועל כתבות כאלה "אנשים חו־שבים" מבססים את דעתם הלא הנושא אינו יהודים שנולדו כאלה, אלא גויים שרוצים לעבור לתה־ליך היהודי, ומספרם של אלה קטן הוא. המדורה גדולה דיה, אין צורך להו־סיף לה שמן.

דב נחמני
ירושלים

בחירוף נפש

לפי ידיעה ששודרה ב"קול ישראל", הכריז הרב סולובייצ'יק לפני שיגנו לארצות־הברית, שעל שלמות הארץ יש להילחם בחירוף נפש.

אני מציע שהרב הנכבד יצווה על נכדיו לבוא ארצה ולהתגייס לחיל האוויר כטייסים קרביים, ועל כל תלמידי הישיבות – להתגייס לחיל הצנחנים. הם יורשו לצנוח עם מגבעותיהם על ראשיהם.

ד"ר ראובן מאיר
מבוא עלית

משקפי קריאה / הדה בושס

כריזמה ורוח

מדוע התמרדו האינטלקטואלים ולא התגייסו למטרותיו של בן־גוריון

בן־גוריון ואלתרמן. המלך־פילוסוף ומשורר החצר

בן־גוריון והאינטלקטואלים. עוצמה, דעת והכריזמה. מאת מיכאל קרן. הוצאת קרן למורשת בן־גוריון, אוניברסיטת בן־גוריון בנגב. קריית שדה בוקר, 198 עמ'

מערכת היחסים בין השליט־מנהיג לאינטלקטואלים, אנשי־הרוח והיוצ־רים היא כמובן, מורכבת ורבת־פנים. בולטת במערכת יחסים זו משיכה רבה לצד דחייה, סקרנות, ורצון עז לשכנע זה את זה.

מלבד רצונו של השליט לשכנע את האינטלקטואלים בצדקת דרכו, הוא מנסה לשאת חן והדר מלפני אלה המוקמים בגבולותיה של ממלכת הרוח. האינטלקטואלים מסתכלים על השליט בחשדנות, אבל עדיין מתפעלים מן הכוח והיכולת שמעניק לו השלטון, זאת למרות ניסיונם להגן על נסמותיהם על ידי שמירה על מרחק מסוים ועל עצמאות רוחנית.

מערכת יחסים מסקרנת זו מעני־נת בעיקר אם המנהיג הוא דמות כריזמטית כמו בן־גוריון, אדם רב־ממדי שהיה "רוכב בלשונם של האינטלקטואלים בני־זמנו, וגם היה בעל דימיון פנומנלי, וסקרנותו האינטלקטואלית זכתה להתפעלות מצדם של רבים". משום כך נוטה מיכאל קרן לראות את בן־גוריון כמלך־פילוסוף מודרני. רב־האמן בק שירותה של הדעת לעצמה, למימוש מטרות חברתיות.

בד בבד גם מנסה קרן לנתח את מהותה של ההתנגדות האינטלקטו־אלית לגורל זה של שלטון ואת המ־שמעות החברתית של התנגדות זו, שלבשה ממדים ניכרים, וגם כאובים.

בן־גוריון מצא את עצמו בימי המשבר הפוליטי שהתחולל בשנים 60־61', הידוע בשם פרשת לבון או ה"פרשה", בעימות קשה ומר עם האינטלקטואלים בני זמנו: אישים כמרטין בובר, יעקב טלמון, גרשם שלום ואחרים.

אבל עד לאותם ימים קודרים בשנות השישים נוצרה דינמיקה מענ־יינת ורבת־השלכות ביחסים בין בן־גוריון והאינטלקטואלים. מיכאל קרן, מרצה בכיר למדעי המדינה באוניבר־סיטת תל־אביב, עוקב בספר זה בעיון ובחינה, תוך המחשת העדיפויות האישיות, אחר השתלשלותם והתפת־חותם של יחסים אלה. הוא מרוחק על מה שקרה במגעים הקרובים בין המנ־היג הכריזמטי שייצב עד הפרשה, בה רצה להיות "מלך־משיח", עבור רבים מן הזמן את הסדר הטוב במדינה.

כאמור, אין הוא נוקט עמדה ברורה משלו, אבל בניתוח והצגתם של הדברים ועיקרי המחלוקת קיים היגיון פנימי מהותי, המוביל את הקוראים לעבר מסקנות משלהם. מיכאל קרן משמש לנו, ללא ספק, מדריך ומורה טוב משכמו.

כדי להבין את המעלות והמורדות ביחסים והדיאלוג המתמשך בין בן־גוריון לאינטלקטואלים, יש להבין קודם כל את אופיו והשקפת עולמו של בן־גוריון. קרן נוסה להגדיר אותו כרומנטיקן שניצב מול הישגים מדע־יים וטכנולוגיים גדולים. הוא ראה את מדינת ישראל כתוצר של חזון משיחי והאמין שהמשך קיומה של המדינה תלוי בהמשך קיומה של אמונה משיחית. פעם גם כתב "מחכים משיח על־מנת שלא יבוא". ואכן, פרופסור יעקב טלמון ראה בו משיח מדיני.

קרן מאפיין את חשיבתו של בן־גוריון כחשיבה מתניסטית ומשיחית, חשיבה שנשזרו בה אידיאות במע־שים. זאת למרות שבן־גוריון טען תמיד שהלאומיות היהודית ניזונה ממקורות לא־דתיים.

לדעתו של קרן, היה לו קשה לגלות סובלנות כלשהי כלפי הדעת, אלא אם היתה רתומה למרכבת החזון. ולמרכבה זו ניסה לרתום בכל כוחו ו־סילת השכנוע שלו את האינטלקטוא־לים בני זמנו.

מערכת היחסים המורכבת המסוב־כת והמרתקת ביותר, המאירה גם היבטים מרכזיים ביחסים עם האינטל־קטואלים בכלל, היא זו שבין בן־גורי־ון ומרטין בובר. בובר, לפי קרן, הסכים עם הדגש ששם בן־גוריון על החזון המשיחי, כאחד מאבני היסוד של היהדות. אולם בעיני בובר השתמע מחזון זה מחויבות דווקא למלכות שדי, ולא למלכות ארצית. שעה שאת המנהיגות המקראית תפס בובר, שלא כמו בן־גוריון, במושג המ־קובל של מנהיגות פוליטית.

הוויכוח בין השניים שיקף את חילוקי הדיעות בין המנהיג לפילו־סוף. שניהם היו ציונים מסורים, ותפסו את הציונות כאחד ההיבטים של המשיחיות היהודית, אולם בעיני של הפילוסוף, המשמעות של הציו־נות היתה מחויבות לחיים של דרישה בין האדם לאלוהיו. בעוד שבעיני המ־דינאי היתה לה משמעות מדינית אפילו מדינית. ארנסט סימון ניסה להוכיח בזמנו, שבובר ובן־גוריון אינם מסוגלים להתקיים באקלים אחד.

אולם השניים דווקא התפעלו זה מזה, ובן־גוריון אפילו העריץ את בובר. משום כך גם היו ההתנגשויות הפוליטיות ביניהם עמוקות רגש. בן־גוריון נפגע עמוקות כאשר בובר חתם ב־61' על כרוז של אנשי רוח בנושא ה"פרשה". למרות שבובר היה מתנגד האינטלקטואלי החריף ביותר עוד לפני ה"פרשה" והיה האיש שהציב לפניו אתגר שאותו היה עליו להתמודד.

יחסים רבי־תהפוכות

בן־גוריון השקיע מאמצים בלתי־נלאים, ולא פסק מלנסות לרתום את אנשי־הרוח והוגי הדעות להשקפת עולמו. במפגשים שקיים עם חוקרי המקרא עשה בן־גוריון שימוש בסמ־לים מקראיים והפך את אלה לסמלים פוליטיים עכשוויים, שלפי קרן התב־רו לו גם כסמלים מתוחכמים למדי.

הוא גם הגיע להכרעות בלתי־מקובלות שאפשרו לו להעלות פקפוקים לגבי אמיתות מקראיות מקובלות, כשהוא יוצר "מתאם ישיר בין תגליותיו המקראיות לבין דיעו־תיו הפוליטיות".

יחסיו רבי התהפוכות עם הסופרים התחילו בפגישה עם העילית של הסופרים עוד בשנת 49'. כאשר עוד התקיימה מסורת של שיתוף פעולה בין הסופרים למדינה.

היחס של הסופרים למדינה מצא ביטוי במחויבות מלאה ושלמה מצדם, עד להיותם בחזקת סופרים מגויסים. רבים מהם גם התפעלו והעריצו את בן־גוריון. אולם גם המתנגדים לא אחרו לבוא. ס. יזהר, ברומן המפורסם שלו "ימי צקלג", היה אולי הראשון שנתן ביטוי למתח שנוצר בין רשות הרבים לרשות היחיד. אבן־דרך נוספת היה מתח רעיוני שנוצר בין בן־גוריון לחיים הזז, בעקבות הסיפור המפורסם של הזז "הדרשה". מתח שנבע מן הדרך השונה בה פירש את התהליך ההיסטורי.

פרשת יחסים מרכזית ומרתקת, ואולי המפורסמת מכולן, היא פרשת הקשר בין בן־גוריון לנתן אלתרמן, שכונה "משורר החצר". אלתרמן הוא אולי היחידי שלא הכזיב גם בימיה של פרשת לבון. לפי הפרשנות שבספר, הכיר אלתרמן בעוצמה שהוא מציג תמונה חלקית. דווקא בפרשת יחסים זו מאכזבת גישתו של קרן בספר, וקשה לעמוד על טיבה האמיתי ועל רגשותיהם של אנשים סבוכים כשניים אלה.

נקודת המפנה, הקרע הגדול שבין בן־גוריון והסופרים, חלו ב־1961 עם ה"פרשה", וגם אם בן־גוריון המשיך להאמין בעקשנות שהסופרים חייבים לשקף את עולם המעשה, החברה הש־תנתה "והסופר" זנח את מחויבותו הבלעדית לקהילה.

פרשת יחסיו של בן־גוריון עם המ־דענים אינה כה מרתקת, אולם גם ביח־סים קרובים אלה התרחשו מהפכים בולטים. בן־גוריון שמילא תפקיד חשוב בהקמת מוסדות מדעיים ומפע־לים טכנולוגיים חש התפעמות בפני המדע והיו לו קשרים הדוקים עם אנשי מדע מבין מקורביו.

בתחום זה נעזר באינטליגנציה עזה שניתבה את דרכו הבטחונית. הוא האמין שקיימת זיקה אורגנית בין המדע לאתיקה, ועניינה אותו מאוד בעית האינטגרציה בין המדע למוסר. למרות שראה במדע מקור לשלמות אנושית, עדיין האמין שמנהיגים פו־ליטיים הם הם שצריכים לנתב את החברה.

השאלה העקרית בדיונו של ספר מרתק זה היא: מדוע נטשו האינטל־קטואלים את "תפקידם המוסמכל" במרכז הכריזמטי, ולמה התמרדו כנגד שאיפתו של בן־גוריון לגייס אותם למטרותיו.

אמנם היה קיים מתח תמידי בין בן־גוריון לאינטלקטואלים, אולם בשנת 61' הם היו אלה שהתמרדו ו"הציבו בסופו של דבר את המציאות בהקשרה האנושי, ועל־כן הלא־משיחי".

תפקידם היה כפול. הם נמשכו לכריזמה, ולהפצתה של המשיחיות המדינית, אבל למורת רוחו של בן־גוריון, הם סיפקו בתוקף העיסוק במגבלות הדעת חלופה חברתית.

קרן רואה בפרשה זו לקח מכונן של האינטלקטואל המודרני.

הספר מומלץ לא רק בגלל העניין הרב שיש בו, אלא אולי גם מפני שאפשר ללמוד ממנו לקחים לגבי תפקידם והתנהגותם של האינטלקטו־אלים ממש באלה הימים. אם כי לפני המנהיגים, הרי לא עומד אתגר כבן־גוריון.

הארץ ממליץ

החגיגה של באבט (ת"א) – ארוחה צרפתית מפוארת מוגשת בכפר דייגים קטן לחוף יוטלנד שב־דנמרק, על ידי באבט (סטפן אודראן) המשרתת המסתורית של בנות הכומר. לפי סיפור של איזאק דינסן ("זכרונות מאפריקה").

מסע לקיתרה (ת"א) – שובו ליוון של גולה פוליטי מסתיים בגירוש מחדש. סרט אטי בעל יופי מיוחד, בבימויו של אנגלופולוס ("מסע השחקנים", "מגדל הרבורים"). על זיקנה, מרד, בדידות ואחווה.

קיץ אצל סבא (ת"א) – סרט עדין מטאייוואן, על שני ילדים, אח ואחות, המבלים חופשה בכפר כשאימם עוברת ניתוח בבית החולים.

טובעים במספרים (ת"א) – סרט מנוכר, פרוורסי, ויפה להפליא מב־חינה חזותית, על שלוש נשים בעלות שם זהה, המטביעות את בעליהן. משחקים, טקסים, ומספרים מ־1 עד 100, בסרטו של פיטר גרינאוויי ("חוזה השרטט").

צא וראה (ת"א) – הכיבוש האכזרי של הצבא הגרמני את ביילורוסיה 1943 מצוייר בעוצמה קולנועית. הבימאי הרוסי אלם קלימוב אינו חוסך לצופה אף מעשה זוועה. קשה ומרגש מאד.

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי הגליל המרכזי
[illegible]
RP/58/62
[illegible]

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק) כב/736/78
[illegible]

מכרזים
משטרת ישראל
המטה הארצי/אגף האפסנאות
1. מוזמנות בזה הצעות מחיר להספקת המוצר ו/או השירותים המפורטים כדלהלן:
מכרז מספר 144/88 – אשפרים לרכב.
מכרז מספר 145/88 – בגדי מגן.
מכרז מספר 146/88 – גרירת רכב גנוב, משטה ו/או תאונה ורכב המשטרה להחסנה באזורים: תחנות צפת, מגדל העמק, תחנות עפולה ועיזה, תחנות טבריה ובית שאן, מרחב ירושלים, תחנות אשקלון, שדרות, קריית גת ובית עזה, אשדוד וקריית מלאכי.
מכרז מספר 147/88 – התקשורת שטחית לרכישת לבידים.
2. המועד האחרון, לקבלת ההצעות, הוא 23.12.88 שעה 12.00
3. פרטים מלאים ניתן לקבל במחלקת הרכישות המכירות בת"א־יפו, רח' אמץ 4, טלפון: 03-5124453, בשעות המשרד המקובלות.

תזמורת סימפונית חיפה
HAIFA SYMPHONY ORCHESTRA
מנהל מוסיקלי: סטנלי ספרבר
קונצרט מיוחד
לציון 20 שנה למותו של פרנק פלג ז"ל
בחסות ראש עירית חיפה, מר אריה גוראל
מנצח: סטנלי ספרבר
סולנים: אריה ורדי (פסנתר)
דניאל גורטלר (פסנתר)
ולריה ברוסקין (פסנתר)
שלו עדאל (צימבלו)
הנחיה: חיותה דביר
בתוכנית: פ. בן חיים־"מחזות ישראלי"
מוצרט־קונצירטו ל־3 פסנתרים מס. 7 ק. 242
באך־קונצירטו לצימבלו בדו מינור
באך־קונצירטו ל־2 פסנתרים בדו מינור
במוצ"ש 24.12.88 שעה 20.30, תיאטרון ירושלים, אולם הנרי קראון,
יום ראשון, 25.12.88, אודיטוריום חיפה בשעה 20.30
בחיפה כרטיסים במשרדי התזמורת הסימפונית חיפה, רח' פבזנר 50, טל. 641973, 660741 ימים א'־ה' 08.30־18.00, יום ו' 08.30־12.30
בירושלים כרטיסים:
במשרדי התיאטרון טל. 690293,690011 ובמשרדי "בימותי" טל. 240896
"קלעים" טל. 228463 ובכרטיסטוד בהר הצופים ובגבעת רם.
הנחות לכל המנויים, לסטודנטים, חיילים, נכים, פנסיונרים וקבוצות מאורגנות.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
התזמורת הפילהרמונית הישראלית והנהלת היכל התרבות
מתנצלים על ההפסקה בשל תקלה במערכת החשמל שנגרמה במהלך נגינת "הסימפוניה הפנטסטית" מאת ברליוז, במוצ"ש 11.12, בקונצרט למנויי סדרה ת.
אנו מודים לקהל שנשאר עמנו עד סוף הקונצרט, על סבלנותו ואורך הרוח שגילה בעת תיקון התקלה.

למכירה
מכונית פרטית
אוטומטית מתוצרת פג'ו דגם 505 שנת ייצור 1983
את המכונית ניתן לראות לאחר תיאום בטלפון 052-449917 עד לתאריך 15/12/88.
הצעות לרכישה יש להעביר למשרד הח"מ ברח' הירקון 315 ת"א עד לתאריך 18/12/88.
עו"ד בנימין קריתי
בתפקיד מפרק חברת קלרין דירות בע"מ (בפירוק)

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר
[illegible]

תיאטרוני ישראל
הערב יום ב' 12.12
תיאטרון הבימה:
סאלה שבדי: 20.30
גן הדרורים: 20.30
המלבוש – בגבעת חיים
התיאטרון הקאמרי:
לשבור את הקוסם: בצוותא: 20.30
גשם – בצוותא: 20.30
בית ברנרדה אלבה – בחיפה: 21.00

"לוח העיר" ומשפחתיות
885-885
לבעלי כרטיס אשראי

הזמנה להציע הצעות
החתומים מטה כונסי נכסים של חברת ת.ל.ב. השקעות ופיתוח בע"מ (בפירוק) להלן "החברה" (על פי החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים בתיק המרצה 2073/87) מזמינים בזאת הצעות מהציבור לרכישת זכויות החכירה של החברה במקרקעין באזור התעשיה החדש בטבריה.
זכויות אלה מתייחסות לכ־ 50 דונם באזור הידוע כמגרש 55 (28 לשעבר) בגושים 7945 ו־7946 ; רב) כ־6,335 מתוך כ־540,000 מ"ר מזרחית לכביש הברזל.
הזכויות מוצעות למכירה כיחידה אחת.
פירוט המקרקעין, שימושיהם ומצבם מפני בהוצאת דעת שמאי אשר ניתן לעיין בה בתאום מראש במשרד עו"ד חיים קמחי. את לקבלה בתמורה לסך 300 ש"ח לכי־סוי ההוצאות, אשר לא יוחזר.
המועד האחרון להגשת הצעות יהיה במשרד עו"ד חיים קמחי ברח' אבן־גבירול 13, ירושלים 92425 (טלפון 02-666003) עד ליום שישי בשעה 10.00 23.12.88.
אין החותמים מטה מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.
החותמים מטה שומרים לעצמם את הזכות לנהל מו"מ עם מציעים, כולם או חלקם, לפני סיום המועד האחרון להגשת ההצעות, או לאחריו.
המכירה על פי תנאי המכרז כפופה לאישור בית המשפט המחוזי בירושלים.
חיים קמחי, עו"ד, מיכאל קירש, עו"ד
כונסי נכסים של חברת ת.ל.ב. השקעות ופיתוח בע"מ (בפירוק)

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

המגן הרפואי בטיפולי רופאים: מ־6 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר בתמות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
בת ים 5793333
הרצליה 052-541333
נהריה 823333
רחובות 08-451333
חולון 5511111
בני ברק 803133
נתניה 06-221022
באר שבע 057-74767
חדרה 04-763333
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' – 20.00־8.00
בימי ו' – 15.00־8.00
טלפונים: 03-433300
שירותי רופאי בית
24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים:
ירושלים, מוקד יום – 669531, 668585
מוקד לילה, שבת וחג – 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
תל־אביב, מוקד יום – 218820, 218898
מוקד לילה – 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבקו ב"ד
שק"מ – שרות רפואי לפי קריאה
שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24־19:
טל' 03-7549111 "ששקי" קוד מנוי 222
של"ה – שרות רפואי לבני ח"מ
ביקור חל בשעות 24־19, בימי ששי 14־24, בשבת 24־08 טל' 04-380541 קוד מנוי 1665
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה:
תל־אביב:
דיזנגוף מכבי שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 285822-03
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49

כלל: 03-284649 פתוחה בימים א'־ה בין 21.00 עד 23.00, ימי ו' ושבתות מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
ירושלים: ב"ח הדסה ע"כ 22־16
קופ"ח לבית –
שרות מיוחדים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052-548575
7549111 איחוריות 1580
קו־דין – עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 03-261113
חיפה 672222/3
נהריה 055-335316
באר־שבע 057-418111
כרמיאל (גליל מערבי) 04-988410
כפר־סבא 052-913999
מרכז רפואי באר יעקב 08-228868
מרכז סיוע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-382611
מרכז סיוע למוכות לחץ
מוקשה "מגלים"
א' ו־ה 11.00־13.00
ב' ו־ד' 16.00־18.00
טל': 220031
רח' מאזר 13 תל־אביב
ער ברי – און קשבת לילד ולהורים
תל אביב – "ליליך" 226827־03 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00־09.00
222732.17.00 ירושלים – 243358
חיפה ונתניה – 229488
הגליל המערבי – 04-922222
קו אליי – האגודה להצלת הילד
עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים
16.00־20.00 א'־ה' 261070
ארגון לשירות אוטו – חברת סיקורית לשירות הציבור בכל רחבי הארץ 24 שעות טל' 03-5461727/8
שח"ל – שרותי היות מישור נחמיך להולי לב (מרטי) 330848
ויצו – 24 שעות קו ארגון לנשים מוכות

טל' 03-5461133, 03-550506
הוועד למלחמה באיידס – הסברה וסיוע לחולים, מידע מוקלט 24 שעות בטלפון: 03-290101, 03-285121. קו פתוח בכל יום ב' 19.30־23.00. ת.ד. 33682 ת"א
תורנות מוקשת בטלפון – רחמון ת"א 611001, 246363, 239952
רחמון ירושלים 226335
רחמון חיפה 645354
האגודה להגנת האחרת בישראל טל' ראשל"צ 5619563 108

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח – (ילדים, פנימית, כירורגיה)
ירושלים – הדסה ע"כ (פנימית, כירורגית, אורתופדית, עיניים)
משגב לדך (נשים)
בקור חולים (ילדים, א.א.ג)

תורנות בתי־מרקחת

תל אביב – דיזנגוף 174 222386
קופ"ח מכבי בן־יהודה 26 203492
ירושלים – דר' בלה המלך דוד 6 224856
חיפה – יבנה אבן סינא 7 672288
חולון – אהרון הפרין 52 889153
בת ים – גני בתים הנביאים 3 5515671
רמת גן ובני ברק – התיכון עוזיאל 89 741949
נתניה – קופ"ח מאוחדת הרב קוק 13 344655
הקריות – הזיתן סיסמה מרדיקין 715136
רחובות – בית הרצל 155 452145

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי – ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות – אבנצי מרינה.
ימים ג' ג' ד' – 16.00־19.00
רמב"ם 9 5101511/2
חיפה: ימים א' ד' 16.00־19.00 רח' המסגרים 14 טל' 381520

מרכזי מידע – אגד

02-304304 03-432777 04-549121

הסנה חברה ישראלית לביטוח בע"מ
מוגש כשירות לציבור על ידי

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן. רצף דפי הטלטקסט
08.05 שעת בוקר
08.15 באנגלית: של אלי פני הארץ. תבנית נוף (ב)
08.40 בלי סודות. ב'־ד'
9.00 אנגלית ה'
9.20 אנגלית ד'
10.30 רבע עם רוזלי
11.00 ערבית מדוברת
11.15 אנגלית ו'
11.30 חשבון משט ד'
13.00 תלמוד שביים אחרוני
13.25 באנגלית ה'־ט'. קריאת מפות, קריאת קוד הזהב
13.44 אנגלית יא'־יב'
14.00 עד כאן. רצף דפי הטלטקסט
14.05 היבה 2. סדרה בהמשכים
14.30 בארץ הקסמים
15.00 קשר משפחתי
15.40 דיעת השמש דמעשת הירח. סדר טוב יותר
16.35 שביל באמצע שביל בצד – נחל העינים
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 המבשל
17.55 מה שנקרא
18.25 מבזק של מקום
18.30 קיצור החדשות
18.32 ספורט
19.30 מהדורת החדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 כן מה סדרה קומית
20.30 משחק מהטרים
21.00 מהדורת החדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 המשע של בבני־דלינג. סדרה קומית
22.00 זה הזמן
22.50 פרקליטי אל.איי
23.35 מבזק של יום

ערוץ 2

18.30 לצערנו, הקשיים התוקפים בהם נתון ערוץ 2 מים באו על פעולתו. אי לכך, אנו נאלצים לשדר במקום מגוון התכניות הרגיל שירים ברקע

ירדן ערוץ 6

17.45 סדרה צרפתית
18.35 רוזו קים
19.30 חדשות בעברית
20.00 חדשות בערבית

20.30 מעגלים הולכים ונסגרים. (סדרה קומית)
21.10 אביב בשער. (סדרה)
22.00 חדשות באנגלית
22.20 מחזה השבוע

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים. (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 האוזר הלוליני
15.30 סופר־בוק
16.00 שכני הסלעים
16.30 הדרך ארוכה הביתה
18.00 הבחירה. (סדרה ערבית)
19.00 חדשות בערבית
19.30 חדשות באנגלית
20.00 מאבנות. (סדרה כלשית)
21.00 פוטבול
23.00 מועדון 700
23.30 חיים אחרים. (סדרה)

רדיו

22.00 מוסיקה ויזות.
23.00 קלאסיקל.

קול המוסיקה

07.09 בהנאה ניגות
09.00 שבת עם יוצר
10.00 קונצרט בוקר
12.57 פינת השיר
13.00 קלאסיקה. קטעי אופרה
14.06 מן המוסיקה
15.00 אנתולוגיה
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם
17.35 מחזורי יצירה
20.05 פריזמה
20.30 הקונצרט הקאמרי

רשת א'

17.05 בן הארץ. עם פרופ' אריה
18.06 מנות ערב
19.00 שירותים לשלים
22.05 לכל אדם סוכה
23.05 לכל אדם סוכה. המשך
23.05 קפה ראשון

רשת ב'

17.05 רגעי קסם
18.06 שעה חפשית
19.00 היום הזה
19.35 שירים עבריים
20.05 שירים וטלים
21.00 מהדורת החדשות

רשת ג'

18.06 היה היו. עם קובי מקסי
20.05 קו ההתחלה. תקליטי שירים כשר
21.05 קצת אחרת. עם אורלי מורג
23.05 והלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

17.00 ערב טוב ישראל
18.05 ראיון מיוחד עם המלמ

גלי־צה"ל 1

19.05 עושים מדינה
20.05 בעיקר מוסיקה
21.00 מהדורת החדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 עשרים הארבע, היום שהיה. עם ירון וילנסקי

גלי־צה"ל 2

19.05 יומים מוסיקה
20.05 צעד־הזמן
22.05 הפסקת עשר. עם מיכל ניב
23.05 קול־הבאים הזה

05.00 צלילי בוקר. שירים עבריים

שידור קבוע

רשת א'

06.16 הזמר עיתנו. שירים במגנון הסדיר □ 06.30 סיכום המשבה היוצרת □ 06.35 דף גמרא יומי □ 06.50 מרקך היום בעולם □ 07.30 יומן בעיתון. שירים ישנים □ 08.05 חדשה □ 09.05 טלוויה. שירות מידע □ 10.05 פניני מקור □ 11.05 ירושלים, שירים עבריים □ 12.05 מעגל יום־יומי □ 14.06 בראש צעיר. מאוגנון לילדים. 15.30 המגד בתסכית המתוה. 16.05 "שירים ושקי נויים" יודי עשרה

רשת ב'

06.06 השכם בבוקר □ 07.00 הבוקר הזה

□ 08.05 סוף לשלום □ 09.05 ביקור בית □ 10.05 כל צבעי הקשת □ 12.05 אלדואלי ב"ביגל" □ 13.05 בוקר היום. החדשות המבוקשים □ 14.06 בחברתנו. הזמר □ 15.05 תנועות השרבה □ 16.05 שעה קלה עם אמורטל אריק סיני, ב' החמרה הגבה להקת הגליליאר יומ' יתקתנא □ 17.56 קראו: קטר. קוראים מסלייים

רשת ג'

06.05 בזמרה לאושר. חדקים ותמונים □ 07.05 שיר בבוקר בבוקר. שירים עבריים □ 09.05 "מה בבר השכ"ן □ 10.05 הבינים סבים עם שירה ... □ 11.05 מלאכי הוקה "על הסף" □ 12.05 "אזכה יומיות" עם יוסי סיאם □

13.05 רק כיור חול עם מנחם פרי □ 14.06 "לי ולך" שיר והכנה עם דויסל ענות □ 15.05 "תורים הרים השדות" 16.05 סנה עם יובל הכיר

גלי־צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת □ 06.30 פוקות עין. הדשות □ 07.07 שבע ... □ 08.00 טוב־טוב ישראל. אופר אליה □ 09.05 אלימנטה. עם אלי "עשר". שירים עבריים □ 11.05 נכון לעכשיו. עם רפי רשף □ 13.05 "זה הה ס"" □ 14.05 "שבעים יד ... □ 15.05 "שירים להגר" עם אורי מל □ 16.05 "ארבע אחר הצהריים" שעה קלה של שירים עבריים □ 16.54 באמון מי לולי פיונה של אבשלום קור

קולנוע

תל־אביב

אורלי – צא וראה 4.30, 7.00, 9.35
אלנבי – דמיין 7.15, 9.30
אסתר – בשר הברזל 5.00, 7.30, 9.50
בן יהודה – וילו והנסיכה 4.30, 7.15, 9.30
גורדון – החגיגה של באבט 5.00, 7.15, 9.30
בת – מות יהודי בראש 5.00, 7.30, 9.50
דקל – ביג 7.10, 9.35
דיזנגוף 1 – קפה בגדד 1.00־3־5, 7.30, 9.30, 11.00
דיזנגוף 2 – המודדים 11.00, 14.00־5, 7.30, 9.50
דיזנגוף 3 – כפר קטן שלי 11.00, 3.00, 7.30
פקין בלו 13.00, 5.00, 9.50
הקולנוע (ב.ש.מ.) – מסע לקיתרה 4.15־7, 9.30
הייבראון – פרנדיו 7.30, 9.30, 12.00 סקס
הוד – מגרה השדים 5.00, 7.15, 9.30
מוקם – פרגמיק 7.30, 9.30
רב חן:
חן 1 – מת לחזות 4.45, 7.20, 9.55
חן 2 – מאי פאן 5.00, 7.25, 9.55
חן 3 – תקלה מושלמת מס' 2, 5.00־7.30, 9.50
חן 4 – לסגיר באהבה 2־11.00, 7.30, 9.50
חן 5 – בוקר טוב ויטנאם 2־11.00, 5, 7.20, 9.50
לימור – סוחרי 5.00, 30, 9.30
לב 1 – יום שני הטוער 2.00־5, 7.45, 9.45
לב 2 – הדיים הם נהר ארוך ורוגע 2־5, 7.45, 9.45
לב 3 – בגלל המלחמה ההיא 2־5, 7.45, 9.45
לב 4 – הנסיכה הקסומה 2־5, 7.45, 9.45
מוזיאון ת"א – קיץ אצל סבא 4.30, 7.15, 9.30
מקסים – פגישה עיוורת 4.30, 7.30, 9.30
סינמטק ישראלי – סינאמטה 7.00, פ־ האנב 9.30
סמילת 1 – מלונה ושלום 2.30־7.00
סמילת 2 – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 5.45־9.15
סמילת 3 – מוסקבה בערות 3.00, 7.15
סמר – טובעים במספרים 4.30, 7.10, 9.35
פריז – אנה 2־4־7.15־9.30, וכל את שני 11.30 בלילה.
צפון – מאיר האיש החלום 4.30־7, 9.30
שחף – מרדף תזות 4.30־7.00, 9.30
תבלת – בידרי 6.00־9.00
תל אביב – מגפר המולקה 5.00, 7.15, 9.30

חולון

מגדל – בוקר טוב ויטנאם 7.15, 9.40
רינה – ביג 7.15, 9.30
סבוי – וילו והנסיכה 4.30־7, 9.30
אורמן – ביטל ג'וס 5.00, 7.30, 9.30

ירושלים

אדיסון – מפקד המולקה 4.30־7, 9
אור־גיל – בוקר טוב ויטנאם 4.30, 7.00, 9.45
אורנפיה 1 – טובעים במספרים 4.30, 7.00, 9.30
אורנפיה 2 – החגיגה של באבט 5.00, 7.15, 9.30
אורנפיה 3 – צל הסוס 5.00, 7.15, 9.30
אורגן – תקלה המושלמת חלק 2 4.30־7־9
בית אגרון – שודדי הבידורים 6.00, הג־צ'ר 8.00, שכחון השרים 10.00
כפיר – יום שני הטוער 4.30, 7.00־9
מיטשל – מרדף תזות 7.00, 9.15
סינמטק 1 – מחליפים עדרים 7.00 בשם נשים 9.30
סינמטק 2 – בייסמן בדיים 9.30
עדן – מגרה השדים 4.30־7־9
סמדר – לסגיר באהבה 7.00, 9.15
רון – בשר הברזל 2 4.30־7־9.00
התיאטרון ירושלים – כפר קטן שלי 7.00, 9.30, בגלל המלחמה ההיא 9.30
סנמר 1 – הקומיסרית 4.30, 7, 9
סנמר 2 – וילו הנסיכה 4.30, 6.45, 9.15
סנמר 3 – היים וחשים לאחר הגירושין 4.30, 7, 9
סנמר 4 – מת לחזות 4.30, 6.45, 9.15

כפר־סבא

חן – סודד ברחובות 7.00, 9.15
עמל – תקלה מושלמת 5.00, בוקר טוב ויטנאם 7.00, 9.30

רמת־גן גבעתיים

ארמון – בשר הברזל 5.00, 7.15, 9.45
אורדע – מרדף תזות 7.00, 9.30
הדר – וילו והנסיכה 4.30, 7.00, 9.30
לילי – ביקי וג'יגו 7.15, 9.30
שבים – החגיגה של באבט 7.15, 9.30
רב גן 1 – מת לחזות 5.00, 7.25, 9.50
רב גן 2 – קפה בגדד 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 3 – עיניים שחורות 4.45, 7.20, 9.55
רב גן 4 – בוקר טוב ויטנאם 5.00, 7.20, 9.50

אשקלון

אסתר – מעריצה צמודה 7.30, 9.30

עפולה

היכל התרבות – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 6.00, 9.15
מוזיאון – ביג 9.00

נהריה

רון – הדיים הם נהר ארוך ורוגע 7־9

ראשל"צ

רון 1 – מפקד המולקה 5.00, 7.15, 9.30
רון 2 – תזוד מבוקש 5.00, 7.15, 9.30
רון 3 – מרדף תזות 4.30, 7.15, 9.30

הרצליה

דוד – מיקי וג'יגו 7.15, 9.30
חן אבביה – פרסידו 7.00, 9.30
היכל – ביג 7.15־9.30
מגדן דניאל – קפה בגדד 7.15, 9.30
תפארית – בוקר טוב ויטנאם 7.15, 9.30

חיפה והסביבה

אורה – הנסיכה הקסומה 4.30־7, 9.15
אורלי – בידרי 6.00, 9.00
רב אור 1 – מרדף תזות 4.15, 6.45, 9.15
רב אור 2 – מאי פאן 4.15, 6.45, 9.15
רב אור 3 – בוקר טוב ויטנאם 4.15, 6.45, 9.15
רב גת 1 – תקלה מושלמת 4.30, הקר־ מיסרית 7.00, 9.15
רב גת 2 – ביג 4.30, 7.00, 9.15
חן – מת לחזות 4.15־6.45־9.15
סינימטק – מישט 7.00 נבאלי גרבציה 9.30
עצמון 1 – מפקד המולקה 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 – מגרה השדים 4.30־7־9.15
עצמון 3 – פקין בלו 4.30־7־9.15
פאר – בשר הברזל 4.15־6.45־9.15
רון – וילו הנסיכה 7־9.15
שביט – המודדים 7.00, 9.15
קרן אור המודדים – לילדי אביב 7.00, צר ללת בהוצה 4.30, 9.15
סינמטה – קפה מדריה – חיים ודשים לאחר הגירושין 5.30, 7.30, 9.30

קריות (חיפה)

אורות – צבעים 7.00, 9.15
בית העם – חיים ודשים לאחר הגי־רושין 9.15
היכל – מעריצה צמודה 7.00, 9.15
כינון – סודד ברחובות 7.00, 9.15
מבין – יום שני הטוער 7.00, 9.15
ספיר – מת לחזות 7.00, 9.15
כוכב – שם המשחק 7.15, 9.15

רחובות

בית העם – חופשה בכפר 7.15, 9.15
הדר – פרחים בעליית הגג 7.15, 9.15
חן – תקלה מושלמת 5.00 2, מרדף תזות 7.00, 9.15

בית־שאן

אולם מפרש – שם המשחק 9.15

באר־שבע

חן – פרחים בעליית הגג 7.15, 9.30

נתניה

שרון – פרחים בעליית הגג 7.00, 9.15

חדרה

חוף – כוכבת לאחר 7.00, 9.15

טבריה

יד שמחה – תזוד מבוקש 7.00, 9.00

פתח־תקוה

היכל 1 – מפקד המולקה 4.30, 7.15
היכל 2 – וילו הנסיכה 4.30־7, 9.30
היכל 3 – מרדף תזות 4.30־7, 9.30
כוכב – מחליפים עדרים 7.15, 9.30

צפת

בית אלון – פרסידו 7.00, 9.15

עכו

אודיטוריום – בישואין מיקטבים 6.00

בת־ים

אורנים – נעורים בהשאלה 7.15, 9.30
עצמאות – מרדף תזות 4.30־7, 9.30